

Zienswijzen op Ontwerpvisie Energielandschap		
Inspreker	Samenvatting	Beantwoording
1 Inspreker 248	inspreker vreest landschapsvervuiling, geluidshinder en gezondheidsproblemen door het plan Heesch West, waar in deze visie ruimte voor zon en windenergie voor wordt geboden. Door het geluid van de windturbines ervaren omwonenden stress en slaapverstoring. Met name laagfrequent geluid en slagschaduw veroorzaken hinder en ziekte. Het geluid zal echter binnen de wettelijke normen vallen, en kunnen omwonenden hier niets tegen doen. Er komt echter steeds meer bewijs dat dit ernstige gezondheidsklachten veroorzaakt De windturbines van Heesch West zijn gepland op minder dan 400 meter van bewoning, terwijl elders bij 500 tot 600 m. al klachten zijn. De GGD heeft hier ook aandacht voor gevraagd. Maar in de visie wordt hier niet over gerept. Als dat wel zou worden gedaan, blijkt dat de realisatie van wind op Heesch West niet kan	zie thema's woon-leefklimaat en keuzes visie.
2 Inspreker 248	inspreker vreest landschapsvervuiling, geluidshinder en gezondheidsproblemen door het plan Heesch West, waar in deze visie ruimte voor zon en windenergie voor wordt geboden. Door het geluid van de windturbines ervaren omwonenden stress en slaapverstoring. Met name laagfrequent geluid en slagschaduw veroorzaken hinder en ziekte. Het geluid zal echter binnen de wettelijke normen vallen, en kunnen omwonenden hier niets tegen doen. Er komt echter steeds meer bewijs dat dit ernstige gezondheidsklachten veroorzaakt De windturbines van Heesch West zijn gepland op minder dan 400 meter van bewoning, terwijl elders bij 500 tot 600 m. al klachten zijn. De GGD heeft hier ook aandacht voor gevraagd. Maar in de visie wordt hier niet over gerept. Als dat wel zou worden gedaan, blijkt dat de realisatie van wind op Heesch West niet kan	zie thema gezondheid
3 Inspreker 248	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
4 Inspreker 248	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
5 Inspreker 247	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
6 Inspreker 247	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
7 Inspreker 62	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
8 Inspreker 62	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
9 Inspreker 62	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
10 Inspreker 246	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
11 inspreker 246	inspreker vreest voor sterfte van vogels en vleurmuizen. Ook zouden koeien dol worden door het gebrom	zie thema natuur
12 inspreker 421	inspreker is het niet eens met het windturbinepark in de Rosmalense polder.	zie thema Zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
13 inspreker 421	Het is geen oplossing voor een duurzaam 's-Hertogenbosch. Het kan ook anders zonder een mooie omgeving te verpesten voor mens en natuur. Kies voor vervangen van grijs in plaats van verminderen van groen. Denk niet alleen aan geld, maar aan het milieu, dieren en mensen.	zie thema Zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
14 inspreker 421	Het is geen oplossing voor een duurzaam 's-Hertogenbosch. Het kan ook anders zonder een mooie omgeving te verpesten voor mens en natuur. Kies voor vervangen van grijs in plaats van verminderen van groen. Denk niet alleen aan geld, maar aan het milieu, dieren en mensen.	zie thema polderlandschap
15 inspreker 29	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 561 , 563, 668	zie antwoorden in rijen 557 t/m 561 , 563, 668
16 inspreker 29	inspreker vraagt met name aandacht voor geluid en gezondheid	zie thema gezondheid

17	Inspreker 245	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
18	Inspreker 245	inspreker vindt dat kernenergie ook zou moeten worden meegenomen	zie thema visie te eenzijdig
19	Inspreker 249	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 558, 560 t/m 561 en 668	zie antwoorden in rijen 557 t/m 558, 560 t/m 561 en 668
20	Inspreker 249	Door stilte in de polder, draagt geluid ver, aldus inspreker. Zij verzoekt daarom een geluidsmeting rapport	zie thema gezondheid
21	Inspreker 250	inspreker heeft bezwaar tegen het plaatsen van een windpark tussen Rosmalen en Kruisstraat	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
22	Inspreker 316	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
23	Inspreker 316	inspreker vindt dat natuur niet vernietigd mag worden ten koste van niet innovatieve duurzame oplossingen	zie thema natuur
24	Inspreker 316	inspreker vindt dat natuur niet vernietigd mag worden ten koste van niet innovatieve duurzame oplossingen	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
25	Inspreker 244	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
26	Inspreker 251	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
27	Inspreker 252	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
28	Inspreker 255	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
29	Inspreker 253	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
30	Inspreker 254	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
31	Inspreker 254	inspreker was niet op de hoogte van de plannen bij aankoop van zijn woning	De gemeente is in oktober 2018 gestart met de Visie. Toen besloot de raad om de Visie via een zeer participatieve aanpak te gaan opstellen. Het feit dat inspreker wel of niet op de hoogte was op ten tijde van de aankoop van zijn woning is voor het vaststellen van de Visie niet relevant.
32	Inspreker 254	inspreker vreest voor waardedaling van de woning ten koste van woongenot	zie thema waardedaling
33	Inspreker 259	zie samenvattingen in rijen 557, 560, 561, 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557, 560, 561, 563 en 668.
34	Inspreker 259	inspreker vult aan dat de visie een ongelijkmatige verhouding creëert voor de buurt	zie thema lusten-lasten
35	Inspreker 269	inspreker geeft aan dat er op dit moment geen constructief overleg is met de directe omwonenden, zoals wel gesteld is tijdens informatieavonden. Omwonenden zijn onvoldoende betrokken	zie thema proces/ communicatie.
36	Inspreker 269	inspreker vreest voor geluidsoverlast, slagschaduw hinder, horizonvervuiling en stelt ook dat gezondheidsrisico's onvoldoende zijn onderzocht	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
37	Inspreker 269	gezondheidsrisico's zijn onvoldoende onderzocht	zie thema gezondheid
38	Inspreker 269	inspreker vreest voor waardedaling van het onroerend goed	zie thema waardedaling
39	Inspreker 269	inspreker stelt dat het windpark te grootschalig is en het formaat van de windturbines te groot	zie thema's windturbines en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder
40	Inspreker 269	inspreker vreest ingesloten te raken door de windturbines en zonneweide	zie thema woon-leefklimaat
41	Inspreker 269	inspreker vindt dat er een onrechtvaardige verhouding ontstaat tussen de lusten en lasten	zie thema lusten-lasten
42	Inspreker 269	inspreker geeft aan dat de doelstelling van de gemeente tot 2050 gaat, terwijl het rijk tot 2030 gaat	zie thema beleid
43	Inspreker 270	inspreker geeft aan dat er op dit moment geen constructief overleg is met de directe omwonenden, zoals wel gesteld is tijdens informatieavonden. Omwonenden zijn onvoldoende betrokken	zie thema proces/ communicatie.
44	Inspreker 270	inspreker vreest voor geluidsoverlast, slagschaduw hinder, horizonvervuiling en stelt ook dat gezondheidsrisico's onvoldoende zijn onderzocht	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
45	Inspreker 270	gezondheidsrisico's zijn onvoldoende onderzocht	zie thema gezondheid
46	Inspreker 270	inspreker vreest voor waardedaling van het onroerend goed	zie thema waardedaling
47	Inspreker 270	inspreker stelt dat het windpark te grootschalig is en het formaat van de windturbines te groot	zie thema windturbines
48	Inspreker 270	inspreker vreest ingesloten te raken door de windturbines en zonneweide	zie thema woon-leefklimaat
49	Inspreker 270	inspreker vindt dat er een onrechtvaardige verhouding ontstaat tussen de lusten en lasten	zie thema lusten-lasten
50	Inspreker 270	inspreker geeft aan dat de doelstelling van de gemeente tot 2050 gaat, terwijl het rijk tot 2030 gaat	zie thema beleid
51	Inspreker 271	inspreker geeft aan dat er op dit moment geen constructief overleg is met de directe omwonenden, zoals wel gesteld is tijdens informatieavonden. Omwonenden zijn onvoldoende betrokken	zie thema proces/ communicatie.
52	Inspreker 271	inspreker vreest voor geluidsoverlast, slagschaduw hinder, horizonvervuiling en stelt ook dat gezondheidsrisico's onvoldoende zijn onderzocht	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
53	Inspreker 271	gezondheidsrisico's zijn onvoldoende onderzocht	zie thema gezondheid
54	Inspreker 271	inspreker vreest voor waardedaling van het onroerend goed	zie thema waardedaling
55	Inspreker 271	inspreker stelt dat het windpark te grootschalig is en het formaat van de windturbines te groot	zie thema windturbines
56	Inspreker 271	inspreker vreest ingesloten te raken door de windturbines en zonneweide	zie thema woon-leefklimaat
57	Inspreker 271	inspreker vindt dat er een onrechtvaardige verhouding ontstaat tussen de lusten en lasten	zie thema lusten-lasten

58	Inspreker 271	inspreker geeft aan dat de doelstelling van de gemeente tot 2050 gaat, terwijl het rijk tot 2030 gaat	zie thema beleid
59	Inspreker 272	inspreker geeft aan dat er op dit moment geen constructief overleg is met de directe omwonenden, zoals wel gesteld is tijdens informatieavonden. Omwonenden zijn onvoldoende betrokken	zie thema proces/ communicatie.
60	Inspreker 272	inspreker vreest voor geluidsoverlast, slagschaduwinder, horizonvervuiling en stelt ook dat gezondheidsrisico's onvoldoende zijn onderzocht	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
61	Inspreker 272	gezondheidsrisico's zijn onvoldoende onderzocht	zie thema gezondheid
62	Inspreker 272	inspreker vreest voor waardedaling van het onroerend goed	zie thema waardedaling
63	Inspreker 272	inspreker stelt dat het windpark te grootschalig is en het formaat van de windturbines te groot	zie thema windturbines
64	Inspreker 272	inspreker vreest ingesloten te raken door de windturbines en zonneweide	zie thema woon-leefklimaat
65	Inspreker 272	inspreker vindt dat er een onrechtvaardige verhouding ontstaat tussen de lusten en lasten	zie thema lusten-lasten
66	Inspreker 272	inspreker geeft aan dat de doelstelling van de gemeente tot 2050 gaat, terwijl het rijk tot 2030 gaat	zie thema beleid
67	Inspreker 273	inspreker geeft aan dat er op dit moment geen constructief overleg is met de directe omwonenden, zoals wel gesteld is tijdens informatieavonden. Omwonenden zijn onvoldoende betrokken	zie thema proces / communicatie
68	Inspreker 273	inspreker vreest voor geluidsoverlast, slagschaduwinder, horizonvervuiling en stelt ook dat gezondheidsrisico's onvoldoende zijn onderzocht	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
69	Inspreker 273	gezondheidsrisico's zijn onvoldoende onderzocht	zie thema gezondheid
70	Inspreker 273	inspreker vreest voor waardedaling van het onroerend goed	zie thema waardedaling
71	Inspreker 273	inspreker stelt dat het windpark te grootschalig is en het formaat van de windturbines te groot	zie thema windturbines
72	Inspreker 273	inspreker vreest ingesloten te raken door de windturbines en zonneweide	zie thema woon-leefklimaat
73	Inspreker 273	inspreker vindt dat er een onrechtvaardige verhouding ontstaat tussen de lusten en lasten	zie thema lusten-lasten
74	Inspreker 273	inspreker geeft aan dat de doelstelling van de gemeente tot 2050 gaat, terwijl het rijk tot 2030 gaat	zie thema beleid
75	Inspreker 274	inspreker geeft aan dat er op dit moment geen constructief overleg is met de directe omwonenden, zoals wel gesteld is tijdens informatieavonden. Omwonenden zijn onvoldoende betrokken	zie thema proces/ communicatie.
76	Inspreker 274	inspreker vreest voor geluidsoverlast, slagschaduwinder, horizonvervuiling en stelt ook dat gezondheidsrisico's onvoldoende zijn onderzocht	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
77	Inspreker 274	gezondheidsrisico's zijn onvoldoende onderzocht	zie thema gezondheid
78	Inspreker 274	inspreker vreest voor waardedaling van het onroerend goed	zie thema waardedaling
79	Inspreker 274	inspreker stelt dat het windpark te grootschalig is en het formaat van de windturbines te groot	zie thema windturbines
80	Inspreker 274	inspreker vreest ingesloten te raken door de windturbines en zonneweide	zie thema woon-leefklimaat
81	Inspreker 274	inspreker vindt dat er een onrechtvaardige verhouding ontstaat tussen de lusten en lasten	zie thema lusten-lasten
82	Inspreker 274	inspreker geeft aan dat de doelstelling van de gemeente tot 2050 gaat, terwijl het rijk tot 2030 gaat	zie thema beleid
83	Inspreker 275	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
84	Inspreker 275	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
85	Inspreker 275	De polder tussen Oss en Den Bosch is niet aangewezen voor grootschalig windpark; volgens windkaart waait het relatief weinig in de polder. Subsidie moet dit rendabel maken, maar dat is ons belastinggeld; er gelden tal van restricties in het gebied (stillegebied, natuur, laagvlieggebied defensie) waar de visie geen rekening mee houdt.	zie thema Zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder en thema Polders niet geschikt
86	Inspreker 275	Visie is alleen gericht op zon- en windenergie. Dit zet toekomstige toepassing van nieuwe technieken buitenspel.	zie thema visie te eenzijdig
87	Inspreker 275	Er is nauwelijks aandacht voor gezondheidsgevolgen. Met name geluid kan mentale en fysieke gezondheid schaden. Aangedrongen wordt op zorgvuldig onderzoek	zie thema gezondheid

88	Inspreker 275	Windboeren ontvangen subsidies die bewoners via belasting betalen. Dit terwijl waarde van de woningen dalen, gezondheid, horizonvervuiling, verlies cultuur en natuurwaarden. Geld is beter te gebruiken voor energiebesparende maatregelen bij woningen	zie thema lusten-lasten
89	Inspreker 275	Met Energietransitieprogramma 2016-2020 als basis acteert gemeente deels op niet bestaand beleid. Landelijk beleid gaat tot 2030, terwijl visie gaat tot 2050. Na 2030 zijn er geen fondsen beschikbaar en geen wetten. Pleidooi om te richten op maximaal 2030 en pas rond 2030 nieuw beleid op te stellen op basis van nieuwe technologieën.	zie thema beleid
90	Inspreker 276	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
91	Inspreker 276	inspreker is als omwonende niet persoonlijk op de hoogte gebracht	zie thema proces/ communicatie.
92	Inspreker 276	gevolgen voor gezondheid zijn onduidelijk	zie thema gezondheid
93	Inspreker 277	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
94	Inspreker 277	inspreker is als omwonende niet persoonlijk op de hoogte gebracht	zie thema proces/ communicatie.
95	Inspreker 277	gevolgen voor gezondheid zijn onduidelijk	zie thema gezondheid
96	Inspreker 278	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
97	Inspreker 278	Windpark is te grootschalig, maakt de polder kapot	zie thema Zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
98	Inspreker 279	zie samenvattingen in rijen 558, 560 t/m 562 en 668.	zie antwoorden in rijen 558, 560 t/m 562 en 668.
99	Inspreker 280	zie samenvattingen in rijen 558 t/m 562 en 668.	zie antwoorden in rijen 558 t/m 562 en 668.
100	Inspreker 280	Er wordt niet gekeken naar gezondheid en overlast komt niet ter sprake	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
101	Inspreker 280	Er wordt niet gekeken naar gezondheid en overlast komt niet ter sprake	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
102	Inspreker 322	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
103	Inspreker 322	inspreker vreest voor geluidsoverlast en gevolgen voor de gezondheid	zie thema gezondheid
104	Inspreker 322	inspreker vreest voor geluidsoverlast en gevolgen voor de gezondheid	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
105	inspreker 470	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
106	inspreker 470	formaat van de windturbines is te groot	zie thema windturbines
107	inspreker 13	Zonnepanelen op water zouden alleen in diepe plassen komen, zo hoorde inspreker op die avond. De plassen op Heesch West moeten nog gegraven worden en zijn dus niet diep. Inspreker gaat er vanuit dat op Heesch West geen zonnepanelen op het oppervlaktewater komen, anders zou dit de volgende onwaarheid zijn. Als zonnepanelen op water worden gelegd, kunnen insecten en zonlicht het water niet meer bereiken, dit is niet duurzaam!	Zie thema Zon op water. Aanvullend: het deelgebied plassen gaat over de grote plassen in de gemeente (zie paragraaf 4.1 van Deel A van de Visie). Dit zijn over het algemeen diepe zandwinplassen. De mogelijke zonnevelden op plassen in Heesch West vallen niet onder het thema plassen. Het gaat hier over nieuw aangelegde plasdraszones, waar zonnevelden deel van zouden kunnen zijn in een ecologische balans waar de waterkwaliteit integraal onderdeel van is.
108	inspreker 13	Den Bosch wil 2050 100% klimaatneutraal zijn. Er kan heel veel veranderen in die tijd, dus hier is inspreker op tegen.	zie thema opgave
109	inspreker 13	Bij de inspraakavond was er geen van inspraak, aldus inspreker. Kritische vragen werden niet of nauwelijks beantwoord. inspreker geeft aan dat de gemeente zegt dat uitgebreide dialogen zijn gevoerd, maar bewoners worden genegeerd en niet gehoord.	zie thema proces / communicatie
110	inspreker 13	inspreker gelooft niet dat de ecologische kwaliteit zal worden versterkt.	zie thema natuur
111	inspreker 13	De meeste energie wordt volgens inspreker verbruikt in de stad, zij hebben de lusten. Leg daar dan ook de zonnepanelen neer en niet de lasten bij de bewoners rondom Heesch West	zie thema Lusten-lasten
112	inspreker 13	Volgens inspreker is de begindatum van de zienswijzentermijn nergens te vinden, en stelt dat dit mogelijk bewust is achterhouden.	zie thema proces / communicatie
113	Inspreker 323	zie samenvattingen in rijen 557-558,561-562.	zie antwoorden in rijen 557-558,561-562.
114	inspreker 7	inspreker is van mening dat de visievoorstellen geen oplossing bieden voor het kernprobleem. Zij wijzen erop dat uit onderzoek is gebleken dat het doel om als gemeente in 2050 energieneutraal te zijn, niet gaat lukken op het gemeentelijk grondgebied. Energieopwekking via wind- en zonnestroomparken zou ook bij een uiterste inspanning slechts 1/3 opleveren van wat benodigd is. Zij vinden het onverantwoord om eerst zware landschappelijke offers te brengen, terwijl het op te lossen probleem in hoofdzaak blijft bestaan.	Het is juist dat het grootschalig opwekken van duurzame energie alleen door windturbines en zonnevelden niet leidt tot het behalen van de doelstelling om energieneutraal te zijn in 2050. Hier zijn ook andere maatregelen voor nodig, zoals beschreven in het gemeentelijk Energietransitieprogramma 2016-2020. Wel wordt met windturbines en zonnevelden een belangrijke bijdrage geleverd aan deze opgave. Bij de zones Inpassen moet worden aangetoond dat het initiatief landschappelijk kan worden ingepast. Bij de zone Transformeren verandert inderdaad het landschap. Met elk initiatief moet worden aangetoond, dat het een ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde heeft en bijdraagt aan de landschappelijke kwaliteit.

115	inspreker 7	inspreker vindt dat de ruimtelijke (landschappelijke) kwaliteit een essentieel onderdeel uitmaakt van een duurzaam aangenaam leefklimaat voor de mens. Voor een duurzame conversie mogen zeker offers worden gevraagd, maar het overeind houden van de toch al sterk bedreigde omgevingskwaliteit dient daarbij zwaar te tellen. Zij betogen dat de omvang van de groene omgeving reeds sterk is gereduceerd, waardoor de verhouding rood versus groen in de gemeente een kantelpunt heeft bereikt. Het draagvermogen van het buitengebied zou zijn uitgehold. De grootste waarde van het buitengebied schuilt volgens hen in de groene ruimtelijke belevingswaarde. Unieke kwaliteit van wijdsheid is meest kwetsbaar voor aantasting door horizonvervuiling met grootschalige turbines die bovendien door hun dynamische karakter van de ronddraaiende wieken als extra rust verstorend beleeft worden. Daarnaast lijkt de ruimte te krimpen, omdat ruimtebeleving afhankelijk is van verticale referentie elementen. Gezien de onmogelijkheid van landschappelijke inpassing zullen windturbines/parken dus altijd ten koste gaan van de bestaande landschapskwaliteiten in een ruime zone eromheen.	Wij zijn het eens met inspreker dat de ruimtelijke kwaliteit een belangrijk uitgangspunt is voor een goede ruimtelijke ordening en duurzame omgeving. De stelling dat de omvang van de groene omvang zodanig is gereduceerd, dat er een kantelpunt is bereikt is, delen wij niet. Met het gemeentelijk ruimtelijk beleid wordt een evenwichtige ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied nagestreefd, met behoud en versterking van natuur en groengebieden. Het is juist dat windturbines het landschap zullen veranderen. Zoals beschreven is in de visie: "De turbines voegen iets nieuws toe aan het landschap maar laten veel van de bestaande landschappelijke karakteristieken in stand." Hierbij verandert ook de beleving en aanzicht van het gebied. Wij vragen om aan de hand van een integrale visie windturbines in een plan vorm te geven, zodat ruimtelijke functies versterkt worden en de maatschappelijke meerwaarde geborgd worden. Wij delen niet de mening dat dit de openheid of wijdsheid van het gebied zal aantasten. Dit is ook beschreven in de visie onder 3.2.2 - Effect op openheid (Deel A).
116	inspreker 7	Het is voor inspreker evident dat op grote schaal duurzame energie van buiten de gemeente zal moeten worden ingevoerd: groene energie inkopen of, zelf gaan participeren in duurzame stroomproject en op zee of de kustprovincies. Reden daartoe is dat windenergie in het binnenland niet rendabel kan worden wegens te lage windsnelheden. Ook zou over grenzen heen gekeken kunnen worden, omdat het om een mondiaal probleem handelt. Met name zonnestroom opwekking vormt een oneindig groot opwekkingspotentieel in landen met veel en intensievere zonuren waarbij de opwekkingsrendementen van zonnepanelen een factor 3 hoger liggen dan in ons land. insprekers adviseren onderzoek te doen naar de mogelijkheden van duurzame energie-import en de mogelijkheden om eventueel te participeren in concrete projecten die wellicht tevens de ontwikkeling van een land kunnen stimuleren door arbeidsschepping in de aanleg, onderhoud en beheer van zonneparken.	zie thema visie te eenzijdig
117	inspreker 7	inspreker vindt de titel van de visie minder gelukkig omdat daaruit lijkt alsof al is besloten tot het creëren van een energielandschap, terwijl het er volgens hen nu juist om gaat of zo iets wel mogelijk en gewenst is.	De gemeente streeft ernaar om de komende jaren duurzame energie toe te voegen aan het buitengebied, mits dat gepaard gaat met de versterking van andere ruimtelijke functies en een zorgvuldige omgevingsparticipatie. Dit leidt in combinatie met andere ruimtelijke opgaven tot een visie energielandschap.
118	inspreker 7	Vervolgens heeft inspreker nader commentaar op de visietekst gegeven. Allereerst over de tekst dat natuurwaarden deels gebonden zijn aan rust en openheid. Dit is voor hen een reden om vast te stellen dat hier het draagvermogen voor een windpark ontbreekt.	Windturbines worden niet gepland in natuurgebieden. Inzake de mogelijke effecten op natuurwaarden, zie thema Natuur. Inzake openheid en rust, verwijzen we naar thema woon- en leefklimaat.
119	inspreker 7	inspreker wijst op een tegenstrijdigheid omdat volgens hen nieuwe landschappen bestaande landschapsstructuren verdringen en dus strijdig zijn met de doelstelling tot behoud en versterking van bestaande landschapsstructuren. Uiteindelijk hebben nieuwe landschappen een negatieve impact op de ruimtelijke kwaliteit als geheel. Zij vinden dat het ontstaan ervan voorkomen dient te worden.	zie beantwoording onder rij 115.
120	inspreker 7	inspreker wijst erop dat bij compensatie van de CO2 van de windturbine zelf niet alleen gaat om de bouw van de windturbine, maar om de hele cyclus van grondstofwinning tot sloop. De literatuur gaat uit van een half tot een heel jaar.	zie thema duurzaamheid

121	inspreker 7	Omdat windenergie een afweging vergt op een hoger schaalniveau, vindt inspreker het een tekortkoming dat de visie en bijbehorende kaarten geen inzicht bieden in mogelijke grensoverschrijdende effecten.	Wij onderschrijven het landschappelijk effect en effect op de omgeving van windturbines op grotere schaal. Dit is beschreven onder paragraaf 3.2.2 van de Visie (deel A) en in paragraaf 2.2 van de Visie deel C. Indien een concreet plan wordt ingediend, zal de initiatiefnemer hier dus onderzoek naar moeten doen en aantonen dat dit geen onevenredige effecten heeft. Op dit moment is nog sprake van Visievorming en geen concreet of ruimtelijk plan. Op voorhand wordt niet aangenomen dat dit punt tot onevenredige effecten leidt en is dit argument geen reden om de visie niet vast te stellen. Het handelingsperspectief (paragraaf 2.2 van de Visie Deel C) zal naar aanleiding van deze zienswijze worden aangevuld door onderzoek te vragen naar de effecten van windturbines buiten de gemeentegrens.
122	inspreker 7	inspreker meent dat de effecten op de schaalbeleving zich veel verder uitstrekken dan de directe omgeving van een windturbine. Het effect van windturbines in een open poldergebied strekken zich dan ook kilometers ver uit. Bij 2 kilometer verstoring naar alle zijden gaat het dan al gauw om circa 1500 ha.	We onderschrijven de door inspreker gestelde effecten van windturbines. Dit is ook beschreven onder "Effect op maat en schaal" onder 3.2.2 van de visie (Deel A).
123	inspreker 7	Over ruimtelijke inpassing vraagt inspreker zich af wat daaronder wordt verstaan. Normaal wordt daaronder verstaan het in harmonie brengen van een nieuwe ontwikkeling met de kenmerken van de omgeving. Hier vreest inspreker dat bedoeld wordt het verstoppen van een zonneveld achter een haag of houtwal. Zij vinden dat het landschappelijke mozaïek weer verder wordt verrommeld door de introductie van volkomen wezensvreemde nieuwe elementen. Verdringende effect. Doorkijkjes verdwijnen achter de inplantingscamouflage. Hoe dit als een versterking van het recreatieve netwerk kan worden beleefd, is hen een raadsel.	Ruimtelijke inpassing van een zonneveld moet ruim worden geïnterpreteerd. De aanname van inspreker is juist. Het gaat het om meer dan alleen een inpassing met een groenwal. Het zonneveld moet passen in de integrale visie voor het gebied, waarbij recht wordt gedaan aan de bestaande ruimtelijke kwaliteiten; en deze waar mogelijk worden versterkt. We verwijzen hierbij onder meer naar paragraaf 3.4-3.6 van de Visie Deel A en naar de ruimtelijke uitgangspunten in Stap 3 van het Handelingsperspectief (Visie Deel C).
124	inspreker 7	inspreker vindt dat nog goed uitgelegd moet worden op welke wijze de bevordering van de ruimtelijke en functionele verrommeling en verglazing de ecologische hoofdstructuur kan versterken. En wijzen daarbij op de beplanting met inlandse houtsoorten in de winterperiode circa een halfjaar kaal is. Bovendien benoemen zij een ander negatief effect in de vorm van de afrasteringeis van verzekeraars die de migratie van de fauna belemmert (ecologische barrièrewerking). Ook verdraagt zich dit niet met het streven om juist het gebied van de boszone Hooge Heide-Midden te ontrasteren.	zie thema natuur
125	inspreker 7	inspreker wijst erop dat de vrijstelling in de Verordening Ruimte voor zonnevelden tot 5000 m2 ertoe leidt dat het waardevolle cultuurlandschap van De Hooge Heide verder zal verdichten, verglazen, verrommelen en versnipperen.	Inspreker doelt op de Verordening Ruimte van de provincie (artikelen 6.10 en 7.10). Deze bepaling is vervallen met de inwerkingtreding van de Interim Omgevingsverordening. De regels voor zonneparken in landelijk gebied zijn nu opgenomen in artikel 3.41 van de Verordening. Hierin is een aantal eisen opgenomen ten aanzien van inpassing en ruimtegebruik. Conform de toelichting van dat artikel is er nog steeds ruimte voor zonnevelden tot 5000 m2 op vrijkomende agrarische locaties. Met deze visie wordt nadere invulling gegeven aan de provinciale eisen en wordt juist nadruk gelegd op het feit dat zonnevelden moeten passen binnen het landschap. De initiatiefnemer dient met een integrale visie onder andere aan te tonen dat het project bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit en inpasbaar is in het landschap. Zo wordt verrommeling en versnippering van het gebied voorkomen.
126	inspreker 7	inspreker is het er hartgrondig mee eens dat windturbines en zonnevelden in beginsel niet wenselijk zijn in gebieden met hoge ecologische, landschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten. Daarom dienen volgens hen vrijwel alle gebieden zoals Hooge Heide Noord, Midden en Zuid van de zoekkaart te worden afgevoerd. Onder 'vrijwaren' staat de Meerwijkse polder waar een windmolen wordt geplaatst. inspreker verzoekt dit terug te draaien.	Zie thema Keuzes visie. Wat betreft de opmerking inzake de Meerwijkse polder: dit is juist. Dit was ook door ons al geconstateerd. Dit is aangepast in de definitief vast te stellen visie.

127	inspreker 7	Over het stuk onder 'inpassen' merkt het inspreker op dat het onmogelijk is om zonnevelden te realiseren, zonder dat het bestaande landschap essentieel van karakter wijzigt. Zij verzoeken om het vrijwaren van zonnevelden in het cultuurlandschap van het bosgebied De Hooge Heide-Midden, met uitzondering van de vuilnisbelt aan de Oude Baan (5 hectare). De landschappelijke kwaliteit van De Hooge Heide Midden zit hem volgens hen nu juist in de afwisseling van beslotenheid met doorkijkjes. Zonnevelden (met hekwerken) doen daar ernstig afbreuk aan.	Wij delen de mening van inspreker niet. Aangezien zonnevelden ingepast dienen te worden, dienen landschappelijke kwaliteiten zoveel mogelijk behouden blijven. Dus als deze kwaliteiten de afwisseling van beslotenheid met doorkijkjes betreffen, dan moeten die behouden blijven bij een ontwikkeling van een zonneveld. Wat betreft de gevraagde vrijwaring voor Hooge Heide Midden, zie thema Keuzes visie.
128	inspreker 7	inspreker wijst erop dat zij niet alleen staan in hun opvattingen staan, en verwijzen daarvoor naar publicaties als Via Parijs Een ontwerpverkenning naar een klimaatneutraal Nederland. (17-10-2019) waaruit blijkt dat het vooral in gewaardeerde cultuurlandschappen schuurt.	De door inspreker genoemde publicatie is bekend. Juist vanwege deze zorg zijn in de visie uitgangspunten opgenomen om de huidige kwaliteiten van landschappen zoveel mogelijk te behouden en waar mogelijk te versterken. In dergelijke landschappen zijn alleen zonnevelden mogelijk. Bij die ontwikkelingen geldt de voorwaarde van het instandhouden van de huidige karakteristieken en kwaliteiten van het landschap.
129	inspreker 7	Daarnaast wijzen insprekers op de voordelen van geconcentreerde windturbine locaties op de plekken in Nederland waar het het hardst waait. Minder turbines nodig om dezelfde energie op te wekken, dus minder kosten, hogere opbrengsten en een kleinere ruimtelijke impact. Ook wordt letterlijk ruimte gecreëerd om andere delen van Nederland vrij te houden van windturbines. Grootschalige, rationele landschappen lenen zich volgens hen het beste voor het grootschalig en geconcentreerd opwekken van windenergie, zoals de Flevopolders en de Wieringermeerpolder, de oostzijde van de Zeeuwse Eilanden en delen van West-Brabant en De Peel. Verder vinden zij dat er ook ruimte voor windturbines op grootschalige bedrijventerreinen en glastuinbouwgebieden en zeehavens is.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
130	inspreker 7	In dat verband wijst inspreker erop dat turbines bij voorkeur in een gridopstelling worden geplaatst. Lijnopstellingen leveren volgens hen maar een beperkte bijdrage kunnen leveren aan de grote hoeveelheid elektriciteit die nodig is. Concentraties in rasteropstellingen zijn ruimtelijk het meest efficiënt en hebben daarom de voorkeur.	In de bijeenkomsten is informatie gegeven en opgehaald over de mogelijke opstellingen van windturbines. In de Visie is uiteindelijk niet gekozen voor een richting voor een bepaalde opstelling van windmolens. De opstelling van windmolens zal aan de orde komen bij uitwerking op project- of gebiedsniveau.
131	inspreker 7	Over opwekking van zonne-energie merkt inspreker op dat de (Rijks)overheid het ten volle benutten van het huidige dakpotentieel op verschillende manieren kan stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan een zonneladder of voorkeursvolgorde, een dakenwet, of het aanpassen van de SDE+. Zij wijzen op de mogelijkheden op bedrijventerreinen, agrarisch vastgoed en op daken van woningen en kantoren en op de mogelijkheid van zonnepanelen en ook zonnedakpannen.	Wij onderschrijven net als inspreker het belang van het opwekken van duurzame energie middels het aanleggen van zonnepanelen op daken. Het Rijk stimuleert dit met de SDE+ regeling en de salderingsregeling. Dit is zeker niet voldoende om de doelstelling te halen. In de Visie wordt verder niet ingegaan op zonnepanelen op daken, want de Visie geeft alleen het kader voor de realisatie van windparken en zonnevelden. Bij de Visie wordt wel de zonneladder gehanteerd.
132	inspreker 7	inspreker vindt dat we zuinig moeten zijn op onze ruimte en monofunctionele oplossingen moeten voorkomen. Zonneparken concurreren met de voedselproductie en hebben een negatieve impact op de ecologische waarde van de omgeving, dus geen zonne-energie opwekken op landbouwgronden en natuurgebieden, maar allen daar waar de natuurwaarden en voedselproductie niet in het geding zijn. Voorbeelden worden genoemd in het IJsselmeer en langs het rijkswegennet.	Wij delen de mening van inspreker van zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik. Daartoe zijn de principes van de zonneladder en meervoudig gebruik in de visie opgenomen. Naar aanleiding van deze zienswijze is het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik sterker geborgd in het Handelingsperspectief, Stap 3 (Visie Deel C). Prioriteit wordt gegeven aan ruimtes langs snelwegen en de landschappen zoals genoemd in het uitvoeringsdeel H.1 van de Visie (Deel C). Er worden op dit moment nog geen zonnevelden in het open landschap toegestaan. De visie biedt daar in de toekomst wel ruimte voor, maar alleen indien de principes van de zonneladder zijn doorlopen en dit aanvaardbaar wordt geacht.

133	inspreker 7	<p>Over burgerparticipatie merkt het inspreker op dat de energievoorziening een essentieel basisgoed als een nutsvoorziening te beschouwd worden en niet winst gedreven te zijn. De huidige trend om de burger te laten participeren in de 'winst' is in strijd met het principe van een nutsvoorziening. Het is alleen mogelijk door verleende overheids subsidie en wordt dus feitelijk vooral door de niet-participerende burger betaald in de vorm van belastingafdracht. Niet de lusten, wel de lasten. Dit zorgt volgens hen voor een tweedeling in de maatschappij. inspreker prefereert een aanpak waarbij de nationale overheid de regie in handen neemt om een goede uitvoering van een nutsmodel energievoorziening te waarborgen. Als dat niet zou lukken, dan vormt het model uit de visie de second best keuze waarbij de plaatselijke overheid de touwtjes in handen neemt boven burgerparticipatie in projecten van allerlei particulieren en marktpartijen.</p>	<p>Wij onderschrijven dat energievoorziening belangrijk is voor het algemeen nut van bewoners in de gemeente. Maar het principe van een nutsvoorziening waarin burgers niet mogen participeren in de winst, kennen wij niet. Juridisch zijn daar geen beletsels tegen. De gemeente zal niet snel zelf een initiatief voor windparken opstarten. Dit laten we over aan marktpartijen, omdat zij de specifieke expertise hebben en de middelen om dergelijke projecten te ontwikkelen. De gemeente legt wel het kader vast om besluiten voor windparken en zonnevelden mogelijk te maken. Omdat we bij elk project de voorwaarde stellen dat de verdiensten ook ten goede moeten komen aan de omgeving, worden de lusten en lasten op een evenwichtige wijze verdeeld. Burgers kunnen zelf participeren in duurzame energieprojecten om zo rendement te halen. Ook de nationale overheid heeft niet de regie in handen, maar geeft in het Klimaatakkoord de landelijke kaders weer. Deze kaders zijn uitgewerkt in de RES. Daarin worden afspraken gemaakt op regionaal niveau, onder andere met provincies en gemeenten, over de kaders om de klimaatdoelstellingen te halen.</p>
134	inspreker 7	<p>Zij wijzen op voorzichtigheid met burgerparticipatie in energieprojecten, vanwege het risico van een toenemende rendementsafname van de opbrengsten door snelle technische veroudering met een toenemende concurrentie door installaties met een hoger opwekkingsrendement en wegens een groter aanbod op de energiemarkt. Dan kan een punt bereikt worden dat ondanks de subsidie de opbrengstvergoeding de inkomsten dermate diep dalen dat met verlies gedraaid wordt. Dit is volgens insprekers mede het gevolg van het feit dat de opbrengstvergoedingen door de markt op de energiebeurs bepaald worden. Hierbij maakt elk plaatselijk of particulier energieopwekkingproject onderdeel uit van een nationaal en internationaal energienetwerk.</p>	<p>Het is in principe niet de gemeente zelf die de duurzame energieprojecten voor windparken of zonnevelden gaat initiëren. Dit is aan particuliere initiatiefnemers of bedrijven, die de specifieke kennis en middelen hebben. Zij dragen de totale kosten van een initiatief en daarmee ook het risico op rendementsafname, technische veroudering en een eventueel verlies draaien.</p>
135	inspreker 7	<p>inspreker meent dat er een kennistekort is. Energie opwekkingsinitiatieven kunnen alleen op hun betekenis voor het leveren van een zinvolle bijdrage binnen het hele conversieproces worden beoordeeld indien inzicht geboden kan worden in het grotere geheel van het (toekomstige) totale energienetwerk en het functioneren ervan. In de visie ontbreekt volgens hen nu een model van het huidige en vooral het toekomstige energienetwerk op zowel het regionale, het nationale, alsook het Europese vlak (en daarbuiten). Er dient volgens insprekers inzicht te worden verkregen in de verschillende, mogelijke ontwikkelscenario's voor een overkoepelend energie netwerk dat gewenst is bij een groot aanbod en transport van opgewekte groene energie in 2030 en 2040.</p>	<p>zie thema visie te eenzijdig</p>
136	inspreker 7	<p>Waar volgens inspreker met zekerheid vanuit gegaan kan worden is de snelle technologische uitfasering van vooral windturbines die feitelijk al verouderd zijn op het moment van oplevering. Er valt volgens hen niet te ontkomen dat op termijn toch de markt de bepalende factor wordt voor de energieverkooprendementen. En dan is het een reëel risico dat alle oudere projecten verliesgevend worden.</p>	<p>zie thema visie te eenzijdig</p>
137	inspreker 7	<p>inspreker doet een aanpassingsvoorstel: geen verspreide groepjes windturbines (A-2 /Kloosterstraat en De Brand). De op de kaart aangegeven zoekstroken langs de infrastructuur dienen daarom te verdwijnen. Ook geen verspreide zonnepark(jes). Beide dragen bij aan een verdere versnippering en verrommeling van het landschap. inspreker roept het gemeentebestuur op zich hier met alle middelen tegen te verzetten. Een eerste aanzet vormt het afzien van de aangevraagde windturbines langs de A2/Kloosterstraat en van het eigen gemeentelijk plan bij De Brand dat het Aadal volledig zal verpesten.</p>	<p>De toekenning en waardering van gebieden is zorgvuldig tot stand gekomen, aan de hand van de participatiebijeenkomsten, opgave en ruimtelijke analyse. Hieruit is gebleken dat de geplande groepjes windturbines Heesch West en De Brand wenselijk zijn. Door de turbines te concentreren op twee plekken wordt verrommeling voorkomen en wordt juist aangesloten op de lijnen van de infrastructuur. Bij de beoordeling van de inpassing van zonnevelden wordt ook gekeken naar eventuele verrommeling van het landschap. Dit zal zoveel mogelijk worden voorkomen.</p>

138	inspreker 7	inspreker doet een aanpassingsvoorstel om de zoekgebieden voor zonnepark(jes) in bosgebieden en overig cultuurlandschap (zoals De Hooge Heide-Midden) en landgoederen dienen van de kaarten te worden verwijderd en gevrijwaard. Voor zover waterplassen integraal deel uitmaken van het landschap zijn deze niet geschikt te achten voor zonnestroom-projecten.	Zie thema Keuzes visie. Aanvullend: de natuurgebieden, inclusief boszones, in de zones vrijwaren zijn uitgesloten van zelfstandige initiatieven voor duurzame energie. In de zones Inpassen kan in beginsel niet binnen Natuur Netwerk Brabant gerealiseerd worden. Dit is zo beschreven voor het gebied de Hooge Heide (zie paragraaf 4.5 Deel B). Overige bos en cultuurlandschap binnen de zones Inpassen zijn niet uitgesloten voor realisatie van zonnevelden. Het is voor bepaalde gebieden landschappelijk denkbaar dat binnen deze landschappen zonnevelden ingepast kunnen worden. Voor het bezwaar inzake waterplassen, verwijzen we naar thema Zon op water.
139	inspreker 7	De conclusie van inspreker is dat de visie een goede aanzet voor een brede discussie over de energieproblematiek vormt. Voor hen staat vast dat energieopwekking op eigen gebied niet de oplossing biedt. Wat wel zinvol kan worden ingezet zijn energiebesparingsmaatregelen en zonnestroom van daken gevels en geluidsschermen e.d.	De visie energielandschap is een onderdeel van het energietransitieprogramma 2016-2020. Zie thema visie te eenzijdig.
140	inspreker 7	In een bijlage heeft inspreker een kaart met omgevingsgevolgen windturbines toegevoegd. Volgens hen reiken de gevolgen tot ver in hun omgeving, met name in open gebieden. De invloed blijkt verstrekkend te zijn, waarbij beïnvloeding buiten gemeente nog groter is dan binnen gemeente zelf. De verstoring door losse groepen turbines blijkt onevenredig groot in verhouding tot een geconcentreerde opstelling en voert bovendien tot ruimtelijke verrommeling. Deze wijze van versnipperde aanpak dient daarom te worden verlaten.	De kaart van inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen. Wij onderschrijven het landschappelijk effect van windturbines op grotere schaal. Dit is beschreven onder paragraaf 3.2.2 van de Visie (deel A). Zie ook het antwoord onder rij 121. Inzake de gevreesde verrommeling, verwijzen we naar het antwoord onder rij 137. Indien een concreet plan wordt ingediend, zal de initiatiefnemer hier dus onderzoek naar moeten doen en aantonen dat dit geen onevenredige effecten heeft. Op dit moment is nog sprake van Visievorming en geen concreet of ruimtelijk plan. Op voorhand wordt niet aangenomen dat dit punt tot onevenredige effecten leidt en is dit argument geen reden om de visie niet vast te stellen.
141	inspreker 7	In een tweede bijlage met een kaart voor zonnestroom-zoekplaatsen licht inspreker toe dat voor zonneprojecten hetzelfde geldt als voor windturbineprojecten: beter concentreren op een enkele locatie dan verspreid uitstrooien over hele buitengebied. In de open polders zijn de zonneprojecten al over een grote afstand zichtbaar en tasten de landschappelijke belevingswaarde over grote oppervlakten aan. Ook waterplassen verliezen hun recreatieve en natuurbetekenis door verglazing. Volgens hem kan alleen de oude vuilstort nabij het crematorium Rosmalen zonder bezwaar voor zonneproject worden bestemd.	Zie paragraaf 3.3 van de Visie, zie het antwoord onder rij 132 en het thema Zon op water.
142	inspreker 6	inspreker wil graag 2 weken extra om te kunnen reageren	zie thema proces / communicatie
143	inspreker 6	De visie geeft een integraal beeld van het ruimtelijk afwegingskader dat noodzakelijk is om sturing te geven, en biedt een kader voor uitvoering van gewenste ontwikkelingen en een basis voor toekomstige bestemmingsplannen	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
144	inspreker 6	Provincie waardeert de gebiedsgerichte energievisie die tot stand is gekomen door een intensief participatief proces	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
145	inspreker 6	De landschapswaarden zijn goed beschreven en er is gekozen voor ambitieuze maar realistische mogelijkheden	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
146	inspreker 6	Provincie adviseert de gehele opgave van de energietransitie in beeld te brengen in een vervolgstap	De gehele opgave van de energietransitie is beschreven in het Energietransitieprogramma.
147	inspreker 6	De visie zou nog sterker kunnen aangeven welk kader de gemeente gaat hanteren voor multifunctioneel ruimtegebruik	Wij zijn het eens met inspreker dat dit uitgangspunt en de wijze waarop nog sterker kan worden geborgd in de visie. Zie het antwoord onder rij 132.
148	inspreker 6	Het valt op dat het cultuurhistorisch vlak voor Bossche Broek uit de provinciale CHW-kaart niet volledig binnen het gebied vrijwaren valt. Dit gaat om de Dungense Polder; deze maakt ook deel uit van het cultuurhistorisch vlak Bossche Broek.	Zie thema Keuzes visie.

149	inspreker 6	De Bokhovense polder zou op grond van ruimtelijke kwaliteiten geschikt zijn voor opwekking van zon - en windenergie. Echter, alleen de randen van de polder zijn aangeduid als transitiezone.	De enige alternatieve locaties binnen de gemeente voor een locatie van grootschalige windenergie zijn de Bokhovense polder en het gebied vanaf De Brand richting Sint-Michielsgestel. Dit is beschreven in paragraaf 3.6 onder strategie Transformeren (deel A). Hieruit blijkt dat gekozen is voor de Rosmalense polder. Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, is deze onderbouwing uitgebreid. Zie thema zone transformeren wind Rosmalense polder.
150	inspreker 6	De in deze energievisie gehanteerde uitgangspunten sluiten aan bij de principes die worden gebruikt bij de RES: de maat en schaal van het landschap zijn richtinggevend voor de locaties van duurzame opwek.	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
151	inspreker 6	De provincie onderschrijft de aanpak van het uitvoeringsprogramma, waarbij is gekozen voor een gefaseerde uitvoering, om zo ervaring op te doen	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
152	inspreker 6	Verzoek is om bij de definitieve visie en uitwerking in projecten rekening te houden met deze opmerkingen	Zie antwoorden bij rijen 142 t/m 151.
153	inspreker 284	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561-562 en 668.	zie antwoorden in rijen 557-558, 561-562 en 668.
154	inspreker 57	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
155	inspreker 57	Er is nog steeds geen sprake van #samen	zie thema proces/ communicatie
156	inspreker 57	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
157	inspreker 57	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
158	inspreker 67	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
159	inspreker 67	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
160	inspreker 67	inspreker geeft aan dat de keuze om het gebied Hooge Heide te benutten voor zonnepanelen binnen de zone inpassen onvoldoende onderbouwd is. Het is o.a. in strijd met de gemeentelijke structuurvisie 'stad tussen stromen' (2014), hierin wordt het beschreven als groen consolidatiegebied. Gelet op beleid in dit gebied gericht op behoud en versterking van natuur en landschapswaarden, net als bijv. Moerputten, moet dit gebied vallen in zone vrijwaren. Zonneweides dragen niet bij aan dit beleid	Het feit dat het gebied is aangeduid als groen consolidatiegebied in de Structuurvisie Stad tussen Stromen, betekent niet dat er geheel geen ontwikkeling kan plaatsvinden. Belangrijk is inderdaad het versterken van natuur en/of landschapswaarden. Echter, in de Structuurvisie wordt toegelicht dat binnen dit gebied ook ruimtelijke ontwikkelingen (rood voor groen) mogelijk zijn. Dit is vervolgens nader uitgewerkt in gebiedsvisies. De onderhavige Visie is zo'n nadere uitwerking van de Structuurvisie. Op basis van deze Visie zijn er conform de uitgangspunten mogelijkheden om zonnenvelden binnen dit gebied te ontwikkelen.
161	inspreker 67	De visie moet zich richten op zon op daken, alternatieve gebieden en restgronden voor slimme functiecombinaties en zoveel mogelijk ontzien natuur en landbouwgronden	Zie thema Keuzes Visie. Aanvullend: natuurgebieden worden zoveel mogelijk gevrijwaard via de zones Vrijwaren. In de zones Natuur Netwerk Brabant kan in beginsel geen ontwikkeling voor duurzame energie plaatsvinden. De visie juicht slimme functiecombinaties tevens zeer toe.
162	inspreker 67	Het aanwijzen van gebieden met natuur en landbouwgronden is niet in lijn met het rijksbeleid, te weten de zonneladder; waarin wordt gesteld dat landbouw en natuurgronden maximaal moeten worden ontzien. Hierbij moet een voorkeursvolgorde worden aangehouden, waarbij, als er toch locaties in het landelijk gebied nodig zijn, locaties moeten worden gezocht met een andere primaire functie dan landbouw en natuur. De visie geeft geen invulling aan de voorkeursvolgorde en is daarom niet in lijn met het rijksbeleid	Zie thema keuzes visie.
163	inspreker 79	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie

164	Inspreker 79	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
165	Inspreker 79	inspreker geeft aan dat de keuze om het gebied Hooge Heide te benutten voor zonnepanelen binnen de zone inpassen onvoldoende onderbouwd is. Het is o.a. in strijd met de gemeentelijke structuurvisie 'stad tussen stromen' (2014), hierin wordt het beschreven als groen consolidatiegebied. Gelet op beleid in dit gebied gericht op behoud en versterking van natuur en landschapswaarden, net als bijv. Moerputten, moet dit gebied vallen in zone vrijwaren. Zonneweides dragen niet bij aan dit beleid	Zie het antwoord onder rij 160.
166	Inspreker 79	De visie moet zich richten op zon op daken, alternatieve gebieden en restgronden voor slimme functiecombinaties en zoveel mogelijk ontzien natuur en landbouwgronden	Zie thema keuzes visie.
167	Inspreker 79	Het aanwijzen van gebieden met natuur en landbouwgronden is niet in lijn met het rijksbeleid, te weten de zonneladder; waarin wordt gesteld dat landbouw en natuurgronden maximaal moeten worden ontzien. Hierbij moet een voorkeursvolgorde worden aangehouden, waarbij, als er toch locaties in het landelijk gebied nodig zijn, locaties moeten worden gezocht met een andere primaire functie dan landbouw en natuur. De visie geeft geen invulling aan de voorkeursvolgorde en is daarom niet in lijn met het rijksbeleid	Zie thema keuzes visie.
168	inspreker 43	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
169	inspreker 43	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
170	Inspreker 329	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
171	Inspreker 329	Bescherm kampenlandschap Hooge Heide, Sprokkelbosch, met cultuur en flora en faunawaarden, zie besluit visie gemeente 2012, aldus inspreker	Zie thema keuze visie. De landschappelijke kwaliteiten moeten behouden blijven bij een ontwikkeling van zonnepanelen. Aanvullend: de visie, die inspreker bedoelt, is vastgesteld in mei 2013. In die tijd was de energietransitie nog niet of nauwelijks aan de orde. Zonnepanelen zijn daarom niet als mogelijke optie hierin meegenomen. Voortschrijdend inzicht wordt met voorliggende visie vastgesteld. Deze visie moet dus worden gezien als een aanvulling op de geldende visie uit 2013 wat betreft het onderdeel zonnepanelen in dit gebied.
172	Inspreker 329	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
173	Inspreker 329	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema opgave
174	Inspreker 329	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
175	Inspreker 329	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema Zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
176	Inspreker 329	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie thema keuzes visie. Aanvullend: er is geen berekening of onderverdeling van de capaciteit per trede. Echter, de eerste tranche zoals beschreven in visie Deel C, gaat uit van de principes van de zonneladder en kent een maximale capaciteit van 100 hectare.
177	Inspreker 329	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord in rij 176.
178	Inspreker 329	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	zie thema visie te eenzijdig

179	Inspreker 329	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	zie thema visie te eenzijdig
180	Inspreker 329	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Binnen de visie wordt juist prioriteit gegeven aan ruimte voor zonnepanelen langs snelwegen - zie onder meer uitgangspunt 2 onder paragraaf 3.5 van visie deel A. We onderschrijven de stelling van inspreker op dit punt volledig.
181	Inspreker 329	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	De ruimtelijke beleidsruimte voor zonnevelden wordt naast de transformatiezones Rosmalense polder en snelwegenlandschap, inderdaad gecreëerd voor de gebieden Bokhovense polder, Dungense polder, zandwinplassen en Hooge Heide Noord en Zuid. De visie gaat uit van de principes van de zonneladder, waardoor verrommeling en verspreide ontwikkeling zoveel mogelijk wordt voorkomen.
182	Inspreker 329	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
183	Inspreker 329	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie thema gezondheid
184	Inspreker 329	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
185	Inspreker 329	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	De visie gaat inderdaad uit van 11 deelgebieden, om zo gebiedsgericht eventuele ontwikkelingen te benaderen. Deze gebieden worden inderdaad als geheel beschouwd. Bij toekomstige uitwerkingen van ontwikkelingen voor duurzame energie dient verder te worden ingezoomd op de lokale kenmerken en fijnmazigheden. Er is geen keuze gemaakt voor specifiek het vrijwaren van gebieden rondom de stad. De keuze voor vrijwaring van gebieden is gebaseerd op de input uit participatiebijeenkomsten en nadere analyses. Zie inzake Hooge Heide en Sprokkelbosch thema Keuzes visie.
186	Inspreker 329	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Het is juist dat de raad in 2017 heeft besloten om de bouw van 600 woningen in het Sprokkelbosch niet toe te staan. Maar het bouwen van woningen is van een heel andere orde dan zonnevelden. In het Handelingsperspectief (Deel C) is veel aandacht om de specifieke gebiedskwaliteiten te borgen in het proces. Daarom is dit geen reden om het gebied bij voorbaat geheel uit te sluiten van de mogelijke aanleg van zonnevelden. Zie verder thema Keuze visie.
187	Inspreker 329	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie thema Keuzes visie. Aanvullend: Het project Zomerdijk ligt aan de rand van het dorp Rosmalen. Vanwege de overgang naar het landelijk gebied / het Sprokkelbosch zijn inderdaad landschapseisen opgelegd om een goede overgang te creëren. Dat gebeurt echter niet alleen bij dit project, maar bij in beginsel alle projecten die grenzen aan het landelijke gebied.

188	Inspreker 329	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	In de uitgangspunten van de visie en in het handelingsperspectief (Deel C), is omgevingsparticipatie als één van de leidende principes gegeven. De invulling hiervan is inderdaad nog niet verder uitgewerkt, omdat voorliggend stuk een visie betreft. De doelstelling van initiatiefnemers kan financieel zijn, mede daarom hebben wij een pakket aan eisen en voorwaarden in de visie opgelegd, om het algemene ruimtelijke belang te dienen. De nadere uitwerking en lasten zal na de visie volgen, voor in ieder geval zonnevelden. In deze visie worden de richtinggevende principes geboden, conform het visieniveau. Wel is de tekst in Hoofdstuk 4 op onderdelen aangepast, mede naar aanleiding van deze zienswijze.
189	Inspreker 330	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
190	Inspreker 330	Bescherm kampenlandschap Hooge Heide, Sprokkelbosch, met cultuur en flora en faunawaarden, zie besluit visie gemeente 2012, aldus	zie thema keuzes visie
191	Inspreker 285	inspreker vindt het onmogelijk nu al te berekenen wat er nodig is om 30 jaar later energieneutraal te zijn. Ook is het niet mogelijk nu al maximale ruimte te geven aan windboeren voor 26 turbines in de Rosmalense polder. De variabelen in de toekomst zijn nog niet duidelijk.	zie thema beleid.
192	Inspreker 285	inspreker geeft aan dat de lusten en lasten niet eerlijk verdeeld zijn. De grootste energiebehoefte zit in de stad die de lusten krijgen, en de lasten worden gedeeld in het landelijk gebied.	zie thema lusten-lasten
193	Inspreker 285	inspreker geeft aan niet op de juiste wijze geïnformeerd en gehoord te zijn, zie ook de massale protesten tegen Heesch West	zie thema proces/ communicatie.
194	Inspreker 285	De belangrijkste reden voor de opstand is de vrees voor gezondheidsproblemen. De oude normen gaan uit van lagere turbines (tot 150 m.) dan nu voorzien in de visie. Niet voor niets wordt in omringende landen uitgegaan van afstanden tot turbines van 1,5 km. Er wordt hier getornd aan sociale rechten, d.w.z. de zorg van de overheid voor woon -en leefmilieu en gezondheid	zie thema gezondheid
195	Inspreker 285	De belangrijkste reden voor de opstand is de vrees voor gezondheidsproblemen. De oude normen gaan uit van lagere turbines (tot 150 m.) dan nu voorzien in de visie. Niet voor niets wordt in omringende landen uitgegaan van afstanden tot turbines van 1,5 km. Er wordt hier getornd aan sociale rechten, d.w.z. de zorg van de overheid voor woon -en leefmilieu en gezondheid	zie thema's gezondheid en windturbines
196	Inspreker 285	Met de komst van windmolens is het gedaan met rust en stilte, aldus inspreker.	zie thema woon-leefklimaat
197	Inspreker 285	In Nieuw Beijerland kan men niet met open raam slapen op 1100 m. afstand of in de tuin zitten, wie wil dat nou?	zie thema windturbine
198	Inspreker 285	Door verminderd woonklimaat, zal sterke waardedaling plaatsvinden en kunnen wij ons huis niet meer verkopen.	zie thema waardedaling.
199	Inspreker 285	De energieopbrengst kan nooit fossiele brandstoffen vervangen, stellen insprekers	zie thema visie te eenzijdig
200	Inspreker 285	inspreker stelt dat er veel te weinig wind waait hier, en dat daarom windturbines nooit rendabel kunnen zijn zonder subsidies	zie thema duurzaamheid
201	Inspreker 285	inspreker stelt dat er veel te weinig wind waait hier, en dat daarom windturbines nooit rendabel kunnen zijn zonder subsidies	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder
202	Inspreker 285	De plannen komen voort uit het klimaatakkoord. Maar hierbij zijn veel kanttekeningen te plaatsen. Die plannen zijn niet het groenst, niet meest kosten efficiënt, hebben niet meest draagvlak	De Visie energielandschap komt voort uit het door de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch vastgestelde Energietransitieprogramma 2016-2020.
203	Inspreker 285	Leg eerst daken vol met zonnepanelen, en neem ook parkeerterreinen mee in de beschouwing, het gaat niet alleen om natuur en polder, aldus inspreker	zie thema visie te eenzijdig
204	Inspreker 285	Het irriteert inspreker dat de energieopgave in haar achtertuin moeten komen, we zijn ineens NIMBY terwijl inspreker goede argumenten heeft. De noodzaak tot energietransitie wordt gevoeld door inspreker maar de plannen voor windturbines zijn een nachtmerrie	zie thema's keuzes visie, lusten en lasten en zone transformeren wind Rosmalense Polder
205	inspreker 41	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
206	inspreker 41	inspreker wil graag een kaart waarop precies staat waar het gepland is, nu is het een globale tekening waarop ik niet exact kan zien hoe ver het park van mijn woning komt	zie thema windturbines
207	inspreker 42	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
208	inspreker 42	Graag wil ik exact weten wat de molens voor geluid produceren op mijn eigendom in DB. Hoor ik ze buiten / binnen?	zie thema gezondheid
209	Inspreker 331	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
210	Inspreker 332	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
211	Inspreker 332	Het windturbinepark zal invloed hebben op insecten en vogels die in aanraking komen met de wieken	zie thema natuur
212	Inspreker 333	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
213	Inspreker 333	Zonnepanelen prima, maar geen windturbines	zie thema duurzaamheid

214	Inspreker 334	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
215	Inspreker 335	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
216	Inspreker 336	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
217	Inspreker 338	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
218	Inspreker 338	inspreker vreest voor waardevermindering van de woningen	zie thema waardedaling
219	Inspreker 338	inspreker vreest voor vermindering uitzicht	zie thema windturbines
220	Inspreker 338	inspreker vraagt om het zoeken naar meer alternatieven	zie thema visie te eenzijdig en thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
221	inspreker 383	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560-562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560-562 en 668
222	Inspreker 337	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
223	Inspreker 337	insprekers hebben geen vertrouwen in de overheid, omdat niet geluisterd wordt naar de burgers	zie thema proces/ communicatie.
224	Inspreker 256	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
225	Inspreker 256	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
226	Inspreker 317	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 561 en 668	zie antwoorden in rijen 557 t/m 561 en 668
227	Inspreker 317	Geen tegoeddoening voor waardedaling huizen	zie thema waardedaling
228	Inspreker 257	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
229	Inspreker 257	Geen windturbinepark nabij een woonwijk, dan liever zonnepanelen	zie thema keuzes visie en thema duurzaamheid
230	Inspreker 282	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563.
231	Inspreker 282	inspreker vraagt welke alternatieve vormen van energie opwekken er inmiddels zijn? Enkel windmolens is te beperkt. Optie is nu een deel windmolens te doen en innovaties implementeren	zie thema Visie te eenzijdig
232	Inspreker 76	inspreker vindt dat hij niet tijdig is geïnformeerd, de termijn te kort is om goed te kunnen reageren	zie thema proces / communicatie
233	Inspreker 76	inspreker geeft verder aan dat bij de avond in Villa Fleurie vragen zijn ontweken of niet zijn beantwoord. De informatieplicht is geschonden. Ook is verkeerd geïnformeerd, het zou in januari ter inzage worden gelegd.	zie thema proces/ communicatie. Aanvullend: dat inspreker heeft vernomen dat het mogelijk in januari 2020 ter inzage zou worden gelegd spijt ons, maar is geen reden om de Visie niet te kunnen vaststellen. inspreker wist blijkbaar dat de Ontwerpvisie ter inzage lag, want hij heeft een uitgebreide zienswijze kunnen indienen. Inspreker is hierdoor niet benadeeld.
234	Inspreker 76	inspreker vindt dat er geen belangenafweging is gemaakt, en beginselen van zorgvuldigheid, motivering en behoorlijk bestuur zijn geschonden. Waar is de overtuiging van nut en noodzaak? Visie ontbreekt kennis, inhoud en visie. Ook stelt inspreker dat de gemeente de afweging al gemaakt heeft, subsidies voor hoge windturbines ten koste van veiligheid en leefomgeving van de rest. Het college komt niet op voor de belangen van de burger maar kiest voor om het grootste aantal bewoners, jonge gezinnen met kinderen te onderwerpen aan dit disruptieve plan	zie thema proces/ communicatie.
235	Inspreker 76	inspreker vraagt: waar is de overtuiging van nut en noodzaak?	zie thema visie te eenzijdig
236	Inspreker 76	Ook stelt inspreker dat de gemeente de afweging al gemaakt heeft, subsidies voor hoge windturbines ten koste van veiligheid en leefomgeving van de rest. Hoe zit het met het groote genieten, de bekende slogan? Het bestemmingsplan is er juist op gericht dat bewoners buiten vertoeven. In deze visie wordt hier niet over gerept en staat haaks op de visie voor De Groote Wielen en het bestemmingsplan	De gemeente heeft de afweging gemaakt op welke locaties onder welke voorwaarden een initiatief in gang gezet zou kunnen worden. Voor wat betreft de inrichting van het gebied van de Rosmalense en Nulandse polder, ligt er nog geen plan. De planvorming dient participatief te zijn en er dient integraal gewerkt te worden waardoor andere thema's als natuur, water en recreatie ook aan de orde komen. Daarmee wil de gemeente juist de meervoudige betekenis van de polder doen toenemen.
237	Inspreker 76	inspreker vraagt zich af welke opbrengsten worden bedoeld bij de versterking van functies en voor wie? En over getroffen bewoners wordt niet gesproken. De gemeente gaat ervanuit dat bewoners de mogelijkheid moeten krijgen om te kunnen profiteren van de opbrengsten. Dat klinkt mooi, maar het is al bekend dat huishoudens moeten gaan bijdragen aan het energienetwerk en dat belasting moet worden betaald over opgewekte stroom	De gemeente heeft aan elk duurzaam energieproject de verplichting verbonden dat dit een maatschappelijke meerwaarde en ruimtelijke kwaliteit heeft en er ook lusten ten goede komen aan de omwonenden. Dit kan zijn: verbetering van de landschapsstructuren, natuur, maar ook verduurzaming van de leefomgeving. Hoe dit concreet voor een project wordt ingevuld, wordt pas duidelijk als een dergelijk project in behandeling is genomen. Hiermee worden de lusten en lasten zo evenwichtig mogelijk verdeeld.
238	Inspreker 76	inspreker merkt op dat het enkel gaat om de ambitie van de gemeente, niet het algemeen belang	zie thema proces/ communicatie.
239	Inspreker 76	inspreker stelt dat geen enkele afweging is gemaakt over nut en noodzaak. Er is selectief naar een besluit toegeschreven. De data en afwegingscriteria maken geen deel uit van de visie. De gemeente wil veel meer energie opwekken dan in de RES benoemd. De noodzaak voor een grootschalig windpark ontbreekt dan ook.	zie thema visie te eenzijdig

240	Inspreker 76	inspreker stelt dat geen enkele afweging is gemaakt over nut en noodzaak. Er is selectief naar een besluit toegeschreven. De data en afwegingscriteria maken geen deel uit van de visie. De belangen zijn niet onderzocht en ook de potentie van andere gebieden niet. De impact van deze criteria is niet duidelijk. De uitkomsten zijn onvoorzienbaar maar de problemen zijn wel voorzienbaar. De gemeenteraad heeft geen idee waar zij over beslist maar als zij beslissen is er sprake van wanbestuur. De visie is inhoudsloos en alleen bedoeld ontwikkelaars te trekken. Er is ook geen plan B. De ontwerpvisie is een lege huls met grote consequenties. Het komt erop neer dat de gemeente zijn huiswerk niet heeft voorbereid gedaan. Er is gekozen voor een separate benadering in plaats van een integrale visie.	Het is duidelijk dat inspreker de visie en haar onderbouwing niet voldoende acht. Wij delen deze mening echter niet. Ter onderbouwing gaan wij in op de aangehaalde punten: 1. Wat betreft nut en noodzaak verwijzen we naar thema's Duurzaamheid en Opgave. Wat betreft het vermeende selectief toeschrijven naar een besluit, verwijzen we naar thema Proces/communicatie. 2. Op basis van de participatiebijeenvakomen en de ruimtelijke en landschapsanalyse zijn de keuzes in de visie gemaakt. De hoofdafwegingen zijn met name te lezen in hoofdstuk 3 van deel A. Hierin is juist onderkend dat alle belangen in een gebied moeten worden meegenomen. Nader onderzoek naar deze belangen moet plaatsvinden op projectniveau bij nadere uitwerkingen van concrete ontwikkelingen. De impact en uitkomsten van criteria zijn op dit moment wel voorstelbaar. Om hierop grip te houden, zijn diverse voorwaarden opgenomen, zoals het uitgangspunt van integrale aanpak en omgevingsparticipatie, maar ook een uitgangspunt als maximaal draagvermogen en passendheid binnen een landschap. Ook wordt met de regeling voor de eerste tranche grip gehouden op ontwikkelingen van duurzame energie. 3. De visie gaat juist uit van een integrale benadering en niet van een sectorale insteek. Dit uitgangspunt is in de hele visie door te lezen.
241	Inspreker 76	inspreker stelt dat wat betreft de kosten aan gemeentezijde geen aandacht is besteed. De planschade kan de gemeente tientallen miljoenen kosten.	zie thema waardedaling.
242	Inspreker 76	De consument kan nog steeds zijn eigen energieleverancier kiezen. De energie van het beoogde windpark hoeft de stad dus niet ten goede te komen. De gemeente kan dan ook niet verwachten 100% duurzaam te zijn met deze visie Is de gemeente wel 100% duurzaam als alleen aan de energie-opgave wordt voldaan? Of is de gemeente 100% duurzaam als alleen duurzame energie wordt afgenomen?	Uiteraard hebben particulieren vrijheid bij het kiezen van hun energieleverancier. Op dit afnemen van energie door de consument hebben wij geen invloed. Het gaat om het voldoen aan de duurzame energieopgave. Ook andere gemeenten, andere overheden en energieleveranciers zullen aan de klimaatdoelstellingen moeten voldoen, dus is het niet relevant welke energieleverancier wordt gekozen. Verder merken wij op: deze Visie is een onderdeel van het energietransitieprogramma. Binnen dit programma zijn nog drie andere belangrijke onderdelen opgenomen om de transitie te bewerkstelligen. Zie thema visie te eenzijdig en thema beleid.
243	Inspreker 76	Deze ontwerpvisie focust zich op het middel voor de energie-opgave, maar zegt feitelijk niets over het doel, het duurzaamheidsgehalte! Het kan ook als perverse prikkel worden opgevat om vooral meer energie te verbruiken, in plaats van minder. Over energiebesparingsplannen wordt echter niet gerept.	Zie thema visie te eenzijdig
244	Inspreker 76	Als de gemeente dit burgers betrekken en draagvlak noemt, is een cursus democratie nodig. Tenzij klakkeloos de orders van de wethouder worden uitgevoerd. Daar lijkt het wel op. De gemeente heeft het vertrouwen verkanseld door vanuit een tunnelvisie te opereren. Dat biedt weinig hoop voor de toekomst en de participatie	zie thema proces/ communicatie. Aanvullend: wij vinden het jammer dat inspreker deze mening heeft over het proces. Het is niet zo dat deze Visie klakkeloos is opgesteld. Het is een weloverwogen beslissing waarbij alle belangen, die van bewoners maar ook de klimaatdoelstellingen, zorgvuldig zijn afgewogen. Indien er een concreet plan is, zal dit moeten voldoen aan de voorwaarden uit de Visie, waar een vroegtijdig en zorgvuldig participatietraject onderdeel van is.
245	Inspreker 76	Hoe kan de wethouder de participatie van belanghebbenden garanderen als de gemeente niet eens bevoegd is om dit plan te realiseren? Welk spel wordt gespeeld en waarom worden bewoners niet geïnformeerd?	Het is de gemeente die bevoegd is om de Visie vast te stellen waarin het kader staat voor besluiten die windparken en zonnevelden binnen de gemeente mogelijk maken. Op grond van de Elektriciteitswet is de gemeente in principe bevoegd gezag voor windparken tot 100 MW. Bij windparken boven de 100 MW is het Rijk bevoegd. Omdat op dit moment nog niet is bepaald hoeveel MW de opwekking van duurzame energie via wind zal zijn, wordt ervan uitgegaan dat vooralsnog de gemeente bevoegd gezag is. Als de gemeente geen bevoegd gezag is, zal de gemeente bij een windenergieproject de in de Visie vastgestelde uitgangspunten inbrengen.

246	Inspreker 76	Hoe kan het dat er een presentatie voor de raad van Oss en 's-Hertogenbosch is gehouden, zonder enige input van bewoners vooraf en zonder ook maar enige kritische noot? Sterker nog. De concept adviesnota wordt voor besluitvorming op 12 december voorgelegd. De ambtelijke trein dendert onverminderd voort en neemt geen enkel obstakel serieus. Zelfs de eigen gemeenteraden worden eenzijdig geïnformeerd en zo een bepaalde kant opgestuurd. Het ambtelijk apparaat zou de gemeenteraad daarom actief moeten informeren over de voors en tegens van een plan, hetgeen structureel niet gebeurt. Er worden in het geheel geen kritische kanttekeningen geplaatst, terwijl elk redelijk denkend mens deze in deze kwestie kan benoemen en er aandacht aan besteden. Zo niet echter de gemeente, de eigen bewoners én raadsleden worden niet serieus genomen. Noot terzijde; dit is ook de reden waarom de provincies een dualistisch stelsel hebben ingesteld, waarbij de provinciale staten, om de controlerende rol te kunnen uitoefenen, een eigen ambtelijk apparaat hebben om Gedeputeerde Staten te kunnen controleren. De provinciale raadsleden krijgen hierdoor wel een kritisch beeld voorgeschoteld, hetgeen in de gemeente 's-Hertogenbosch ondenkbaar is.	De raad heeft in oktober 2018 besloten dat een zeer participatieve aanpak voor het visietraject gevoerd moet worden. Dit traject is in januari 2019 gestart. In dat traject zijn diverse bijeenkomsten (informatie, meedenken, schetsen) gehouden waarin burgers zorgvuldig zijn betrokken bij de totstandkoming van de Visie. In de Visie wordt ook aangegeven welke mogelijke impact de uitwerking van de Visie kan hebben. De verslagen van alle bijeenkomsten zijn onderdeel van de Visie, zodat de raadsleden deze hebben kunnen doornemen en mee hebben kunnen nemen in de overwegingen om over de Visie te beslissen. Ook alle ingediende zienswijzen zijn inzichtelijk voor de raad. De stelling dat sprake is van het structureel niet informeren van de raad, het niet informeren over voors en tegens of het achterhouden van kritische kanttekeningen onderschrijven wij niet. Er is geen adviesnota voorgelegd ter besluitvorming.
247	Inspreker 76	Ten aanzien van keuzes in het ruimtelijk afwegingskader: aan wie is de mening gevraagd over de criteria en hoe representatief is dat onderzoek uitgevoerd? Via een enquête aan 500 inwoners? Welke vragen zijn gebruikt en zijn die 500 respondenten wel representatief? De gemeente heeft subjectieve criteria gebruikt waardoor het vermoeden van een tunnelvisie aan de orde is	Zoals beschreven is in de visie, zijn drie rondes aan participatiebijeenkomsten gehouden om te komen tot de visie energielandschap. Tevens was er de mogelijkheid tot online deelnemen aan de participatie. De vragen waren uiteenlopend. Ze hadden bijvoorbeeld betrekking op het creëren van bewustzijn van de opgave, het ophalen van meningen over de huidige kwaliteiten van gebieden, ook wat betreft kansen en zwakten, en ook ten aanzien van de gewenste locaties van zonnevelden en windturbines. Dit is uitgebreid terug te lezen in de verslagen van de bijeenkomsten, die als bijlagen bij de visie zijn gevoegd. Er zijn naar onze mening geen subjectieve criteria of vragen gehanteerd. De criteria of vragen zijn op deskundige en zorgvuldige wijze opgesteld. De methoden die zijn gebruikt in de participatie waren gericht op het inzichtelijk krijgen van gewenste ruimtelijke keuzes vanuit de inwoners zonder enige sturing daarbij. Zie verder thema proces/ communicatie.
248	Inspreker 76	inspreker stelt dat als het echt cultuurhistorische waarden betreft, zijn deze gebieden aangewezen door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, of separaat door de gemeente met beperkingen in bestemmingsplannen vastgelegd? Daar is echter ook geen onderzoek naar gedaan. En dan nog: wie wijst deze gebieden aan? De aanwijzing van de Rosmalense en Nulandse polder als geschikt gebied voor een grootschalig windpark is gebaseerd op het gebruik van afwijkende parameters als voor potentiële geschikte andere gebieden. Er is geen onderzoek gedaan en er worden subjectieve in plaats van objectieve criteria aangedragen. Er is geen afwegingskader en er zijn geen ruimtelijke criteria. Het ontbreekt aan een belangenafweging en überhaupt een wettelijke bevoegdheid	zie thema keuzes visie en thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
249	Inspreker 258	zie samenvattingen in rijen 557-558 en 560 t/m 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558 en 560 t/m 563 en 668
250	inspreker 386	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
251	inspreker 387	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
252	Inspreker 64	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
253	Inspreker 64	inspreker vreest voor waardevermindering van de woningen	zie thema waardedaling.
254	Inspreker 64	inspreker wil weten wat het formaat van de windturbines wordt	zie thema windturbines
255	Inspreker 64	inspreker wil weten waarom zoveel windturbines hier moeten komen in plaats van de rest van Nederland	Zie thema's Duurzaamheid en Beleid.
256	Inspreker 64	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
257	Inspreker 64	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
258	Inspreker 266	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

259	Inspreker 266	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
260	Inspreker 266	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
261	Inspreker 266	de grootschaligheid van het windturbinepark is in strijd met redelijkheid en billijkheid die je mag verwachten van de gemeente. De gemeente behartigt de belangen van omwonenden onvoldoende	zie thema proces/ communicatie.
262	Inspreker 267	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
263	Inspreker 268	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
264	Inspreker 268	inspreker heeft onlangs zijn huis gekocht, en geeft aan dat gemeente de info over windturbines heeft achtergehouden; dit is zeer nalatig	De start van de Visie was in oktober 2018, toen de raad besloot om de Visie via een zeer participatieve aanpak te gaan opstellen. Het feit dat inspreker wel of niet op de hoogte was op ten tijde van de aankoop van zijn woning is voor het vaststellen van de Visie niet relevant. Van het achterhouden van informatie is geen sprake geweest.
265	Inspreker 320	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
266	Inspreker 320	Informatievoorziening is te minimaal en te eenzijdig vanuit gemeente, aldus inspreker	zie thema proces/ communicatie.
267	Inspreker 319	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
268	Inspreker 55	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
269	Inspreker 55	inspreker vrees een forse waardedaling van zijn woning	zie thema waardedaling.
270	Inspreker 55	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
271	Inspreker 55	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
272	inspreker 400	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
273	inspreker 400	inspreker vindt dat de overheid het voorzichtigheidsbeginsel moet aanhouden	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder en thema gezondheid
274	inspreker 400	er is pas één zo'n grote molen in NL. Geen idee over gevolgen voor de gezondheid	zie thema gezondheid
275	Inspreker 263	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
276	Inspreker 264	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
277	Inspreker 265	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
278	Inspreker 265	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
279	Inspreker 321	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
280	Inspreker 321	inspreker vrees ook voor de gezondheid van grootgrazers en sporters in het gebied	zie thema gezondheid
281	Inspreker 324	zie samenvattingen in rijen 558 t/m 562 en 668.	zie antwoorden in rijen 558 t/m 562 en 668.
282	Inspreker 327	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557 t/m 562 en 668
283	Inspreker 327	Uit het project Buurtbatterij kwam naar voren dat een visie op onze energiehuishouding tenminste gaat over fysieke duurzaamheid maar ook sociale en persoonlijke energie. De visie is dus erg eenzijdig	zie thema visie te eenzijdig
284	Inspreker 328	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
285	Inspreker 328	inspreker geeft aan in dit gebied te zijn gaan wonen vanwege natuur, weids uitzicht, rust en stilte.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
286	Inspreker 328	inspreker geeft aan in dit gebied te zijn gaan wonen vanwege natuur, weids uitzicht, rust en stilte.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
287	Inspreker 328	inspreker vrees voor waardedaling van zijn woning	zie thema waardedaling
288	Inspreker 287	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
289	Inspreker 287	Door de visie komen de lasten bij een klein groep burgers, terwijl heel Den Bosch energieneutraal wordt. De waardevermindering komt alleen ten laste van dit kleine deel	zie thema lasten-lasten
290	Inspreker 288	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
291	Inspreker 288	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
292	Inspreker 288	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668

293	Inspreker 288	inspreker vreest voor waardedaling van de woning, door direct zicht op de windturbines	zie thema waardedaling
294	Inspreker 288	inspreker vreest voor hinder door geluidsoverlast, uitzicht	zie thema gezondheid en thema woon-leefklimaat
295	Inspreker 289	inspreker begrijpt niet dat de gemeente dit natuurgebied wil opofferen terwijl er andere alternatieven zijn tegen lagere kosten	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder
296	Inspreker 289	inspreker begrijpt niet dat de gemeente dit natuurgebied wil opofferen terwijl er andere alternatieven zijn tegen lagere kosten	zie thema visie te eenzijdig
297	Inspreker 289	plan is qua vorm en omvang ongeschikt	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
298	Inspreker 289	zie samenvatting in rij 558.	zie antwoord bij rij 558
299	Inspreker 290	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
300	Inspreker 339	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
301	Inspreker 286	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668
302	Inspreker 310	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
303	Inspreker 310	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
304	Inspreker 310	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
305	Inspreker 310	Ik mis compassie van de gemeente naar haar burgers. We hebben bescherming nodig en geen opoffering van de wijk.	zie thema proces/ communicatie.
306	Inspreker 308	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
307	Inspreker 308	Hoeveel weidevogels en o.a. boerderijvogels als zwaluwen worden geslacht door de ronddraaiende bladen? Verstoring balans met insecten en aanvliegroutes	zie thema natuur
308	Inspreker 311	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
309	inspreker 388	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
310	inspreker 30	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
311	inspreker 30	Kan de gemeente Den Bosch aangeven dat zij met eigen plan komen en niet acteren op een windplan van de boeren?	Met deze visie wordt vanuit de gemeente ruimtelijke sturing gegeven voor ontwikkelingen van wind- en zonnenergie. Het geeft het gemeentelijk kader voor besluiten die wind- of zonneprojecten mogelijk maken. In de Visie is weloverwogen en op transparante wijze onderzocht in welke gebieden windturbines of zonnelvelden mogelijk zijn. Plannen van initiatiefnemers zoals mogelijk van boeren waarop inspreker wijst, zullen aan de voorwaarden uit de Visie moeten voldoen. Wel zijn er al enige initiatieven bekend, maar er is geen sprake van een al concreet plan dat de basis is van de Visie.
312	inspreker 312	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
313	inspreker 312	Wat is de natuurschade?	zie thema natuur
314	inspreker 20	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
315	inspreker 20	inspreker geeft aan dat zij het ongelofelijk vindt dat bewoners van de Groote Wielen niet vanaf het begin betrokken zijn en niet betrokken zijn in het proces	zie thema proces/ communicatie.
316	inspreker 20	inspreker voelt zich als inwoner van Rosmalen niet gehoord.	zie thema proces/ communicatie.
317	inspreker 20	Windturbineparken zijn niet verenigbaar bij woonkernen. In het buitenland worden projecten niet voor niets stilgelegd	zie thema gezondheid
318	inspreker 20	inspreker geeft aan dat gezondheid ons grootste goed is, en de Nederlandse wetgeving achter loopt. Er zijn immers duidelijke aanwijzingen voor gezondheidsschade door geluid van windturbines. Er kan en mag niet gesold worden met de gezondheid van betrokken omwonenden. Nader onderzoek m.b.t. effecten van geluid, ook laagfrequent en infrasonnd dienen uitgebreid onderzocht te worden alvorens een besluit te nemen over de visie	zie thema Gezondheid
319	inspreker 20	inspreker neemt aan dat de gemeente haar inwoners geen schade wil berokkenen, maar de visie gaat daar tegenin	zie thema proces/ communicatie.
320	inspreker 21	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
321	inspreker 21	inspreker geeft aan dat zij het ongelofelijk vindt dat bewoners van de Groote Wielen niet vanaf het begin betrokken zijn en niet betrokken zijn in het proces	zie thema proces/ communicatie.
322	inspreker 21	inspreker voelt zich als inwoner van Rosmalen niet gehoord.	zie thema proces/ communicatie.
323	inspreker 21	Windturbineparken zijn niet verenigbaar bij woonkernen. In het buitenland worden projecten niet voor niets stilgelegd	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
324	inspreker 21	inspreker geeft aan dat gezondheid ons grootste goed is, en de Nederlandse wetgeving achter loopt. Er zijn immers duidelijke aanwijzingen voor gezondheidsschade door geluid van windturbines. Gezondheid is ons grootste goed. Hier wordt in de visie volstrekt geen rekening meegehouden	zie thema Gezondheid
325	inspreker 21	inspreker neemt aan dat de gemeente haar inwoners geen schade wil berokkenen, maar de visie gaat daar tegenin	zie thema proces/ communicatie.
326	inspreker 382	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
327	inspreker 382	Zorg eerst voor andere verduurzaming: isoleren, besparen.	zie thema Visie te eenzijdig

328	inspreker 382	Zorg ook voor betrokkenheid en draagvlak. Dit plan is regentesk en zonder draagvlak	zie thema proces / communicatie
329	Inspreker 309	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
330	Inspreker 309	Luister naar de argumenten van deskundigen. Maak ons niet ziek	zie thema Gezondheid
331	inspreker 440	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
332	inspreker 440	Zou u zelf naast een windmolenpark willen wonen? Vast niet!	Het gaat er niet om of de wethouder of een ambtenaar zelf naast een windpark zou willen wonen. De Visie schept het kader voor besluiten die windparken en zonnevelden mogelijk maken. Dit is op een weloverwogen en zorgvuldige wijze gedaan waarna gebieden zijn onderzocht waar wel of geen windturbines en zonnevelden mogelijk zijn. Of de wethouder naast een windturbine zou willen wonen, is daarbij geen overweging geweest.
333	Inspreker 342	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
334	Inspreker 342	Landschapsvervuiling: uitzicht van de rand van de Watertuinen verandert	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder
335	inspreker 441	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
336	inspreker 441	Bezint eer ge begint! Er zijn nog zoveel kale daken waar zonnepanelen hun stille werk kunnen doen	zie thema visie te eenzijdig
337	inspreker 380	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
338	inspreker 380	De gemeente kan beter investeren in duurzame energie op alternatieve locaties buiten Den Bosch waar het rendement groter is	zie thema visie te eenzijdig
339	Inspreker 92	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
340	Inspreker 94	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
341	Inspreker 347	zie samenvattingen in rijen 557 en 561	zie antwoorden bij rijen 557 en 561
342	Inspreker 347	waardedaling woningen dient vooraf gecompenseerd te worden. Deze bedraagt 7-15% volgens Nu.nl	zie thema waardedaling.
343	Inspreker 348	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
344	Inspreker 349	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
345	Inspreker 349	Bewoners zijn niet goed meegenomen en niet gehoord. Hij stelt dat gemeente zich niets van de bewoners aantrekt, maar hoopt dat gemeente tot inkeer komt. Ga in gesprek, zoek alternatief, geen molens in de Nulandse polder	zie thema proces/ communicatie.
346	Inspreker 349	Bewoners zijn niet goed meegenomen en niet gehoord. Hij stelt dat gemeente zich niets van de bewoners aantrekt, maar hoopt dat gemeente tot inkeer komt. Ga in gesprek, zoek alternatief, geen molens in de Nulandse polder	zie thema proces/communicatie en thema visie te eenzijdig
347	Inspreker 349	Bewoners zijn niet goed meegenomen en niet gehoord. Hij stelt dat gemeente zich niets van de bewoners aantrekt, maar hoopt dat gemeente tot inkeer komt. Ga in gesprek, zoek alternatief, geen molens in de Nulandse polder	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
348	Inspreker 349	inspreker vrees dat overheid punten van Groen Inzicht naast zich neer gaat leggen.	zie thema proces/ communicatie.
349	Inspreker 349	Overheden vernietigen meer natuur dan dat ze opbouwen.	zie thema natuur.
350	Inspreker 349	inspreker wil weten hoe overheden bewoners financieel gaat compenseren voor waardedaling woningen	zie thema waardedaling.
351	Inspreker 350	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
352	Inspreker 95	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
353	Inspreker 93	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
354	Inspreker 124	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
355	Inspreker 124	Onderzoek naar alternatieve locatie ontbreekt in de visie. Plaatsing windmolens langs A2 bijv. Geen overlast van bewoners	zie thema visie te eenzijdig
356	Inspreker 365	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
357	inspreker 27	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
358	inspreker 27	de wetenschap die echt verstand van zaken hebben zijn niet bij de visie betrokken	zie thema visie te eenzijdig
359	inspreker 27	inspreker mist een landelijke integrale visie die all inclusive is. Dit is investeren in oude technieken. Investeer in ontwikkeling van nieuwe oplossingen die we aan buitenland kunnen verkopen	zie thema visie te eenzijdig
360	inspreker 27	inspreker mist een landelijke integrale visie die all inclusive is. Dit is investeren in oude technieken. Investeer in ontwikkeling van nieuwe oplossingen die we aan buitenland kunnen verkopen	zie thema visie te eenzijdig
361	Inspreker 149	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
362	Inspreker 150	zie samenvattingen in rijen 558 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 558 t/m 563 en 668.
363	Inspreker 151	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
364	Inspreker 151	De uitgangspunten vooraf die op 19/11 door de gemeente zijn gepresenteerd (zorgvuldig omgaan met het landschap en participatief proces) worden niet nagekomen	zie thema proces/ communicatie.
365	Inspreker 146	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 562 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 562 en 668.
366	Inspreker 17	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

367	inspreker 17	insprekers wonen in Watertuinen. Zij verwachten dat de plannen en dikke streep zetten door het woonplezier. Reden is gezondheidsrisico's van geluid en laagfrequente drukgolven. Zij vinden het opmerkelijk dat in de ontwerpvisie geen over gezondheidsrisico's wordt gerept.	zie thema gezondheid
368	inspreker 17	insprekers hebben de indruk dat de financiële belangen en het halen van duurzaamheidsdoelstellingen voor gemeente groter zijn het welzijn van de burgers. Dat we een duurzaamheidsopgave hebben, en dat windturbines hieraan aan goede invulling kunnen geven is voor hen geen discussie. Zij vragen zich af of de visie juist is en of afweging op een juiste manier gemaakt zijn. Zienswijze is dat de visie aangescherpt moet worden met de marktontwikkelingen. Daarnaast vragen insprekers zich af waarom het centraliseren in parken de voorkeur heeft boven verspreiden over de provincie. En zij vinden dat er uit landelijk/provinciaal onderzoek duidelijkheid moet komen dat de Rosmalense en Nulandse polder het meest geschikte gebied is. Zij vinden het onbegrijpelijk dat de grenzen van het 'transformeren' gebied grenst aan de woonwijk.	zie visie te eenzijdig
369	inspreker 17	insprekers vinden dat het participatieproces van geen kant deugt. Als bewoners van de Watertuinen hadden zij een uitnodiging per woonadres. In het parallel lopend traject van Verkenning Duurzame polder vinden wij het opmerkelijk dat de wijkraad De Grootte Wielen niet deelneemt.	zie thema proces/ communicatie. Aanvullend: de beslissing over de Verkenning Duurzame polder is niet aan de orde in deze Visie. Wij kunnen dan ook geen uitspraak doen over het al dan niet betrekken van de wijkraad daarin.
370	inspreker 17	Zij vragen zich af wat er gebeurt als blijkt dat de Grootte Windturbine Park voor gezondheidsproblemen gaat zorgen en als gevolg daarvan bewoners de wijk willen ontvluchten en huizen overkoopbaar blijken. Welke concrete hulp kunnen zij verwachten als het leidt tot gezondheidsproblemen en schade.	zie thema's gezondheid en waardedaling
371	inspreker 17	Zij vragen zich af wat er gebeurt als blijkt dat de Grootte Windturbine Park voor gezondheidsproblemen gaat zorgen en als gevolg daarvan bewoners de wijk willen ontvluchten en huizen overkoopbaar blijken. Welke concrete hulp kunnen zij verwachten als het leidt tot gezondheidsproblemen en schade.	zie thema's gezondheid en waardedaling
372	inspreker 391	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
373	inspreker 391	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668 en De initiatiefnemers hebben hun plannen nooit gedeeld of voorgelegd aan ons als bewoners	Deze Visie is niet bedoeld om plannen van initiatiefnemers te delen. Er zijn wel plannen bekend, maar die maken geen onderdeel uit van deze Visie. Zodra deze plannen concreter zijn en een procedure wordt gestart, zal ook de participatie daarvoor starten. Dan worden bewoners geïnformeerd over de plannen en kunnen zij hun reacties daarop geven. Op dit moment en bij de totstandkoming van deze Visie kan dat nog niet.
374	inspreker 391	polder is ongeschikt voor grootschalig windturbinepark, zeker tegen woonkernen aan.	zie zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
375	inspreker 391	grootschalig windturbinepark tegen moeras v.d. Grootte Wielen is ongeschikt, omdat dit van grote natuurlijke en ecologische waarde is voor onze wijk en voor de vogels en vleermuizen	zie thema natuur.
376	inspreker 162	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
377	inspreker 163	zie samenvattingen in rijen 558, 560 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 558, 560 t/m 563 en 668.
378	inspreker 163	impact op openheid landschap wordt wel gevoeld bij tientallen molens, terwijl openheid juist kernkwaliteit is.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
379	inspreker 163	als windmolens veel landschappelijke kwaliteiten in stand houden, kunnen ze ook in kleinschalige, oude cultuurlandschappen worden geplaatst om lasten te verdelen	zie thema lusten-lasten
380	inspreker 163	als windmolens veel landschappelijke kwaliteiten in stand houden, kunnen ze ook in kleinschalige, oude cultuurlandschappen worden geplaatst om lasten te verdelen	In paragraaf 3.2.2 (Visie deel A) onder het kopje Nieuwe ruimtelijke kwaliteit is beschreven dat oude, kleinschalige landschappen niet geschikt zijn voor windenergie.
381	inspreker 163	moeras aan de oostzijde van de Grootte Wielen bevat vele vogelsoorten. Dit wordt teniet gedaan als er windturbines komen	zie thema natuur
382	inspreker 163	in visie staat dat zichtlijnen behouden blijven maar ook dat spreiding uitzichten belemmert. Er wordt met 2 maten gemeten (zie 3.2.2. en 3.3.)	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder
383	inspreker 163	foto op p 26 schetst onrealistisch negatief beeld. Zie foto inspreker	De foto's in de Visie geven slechts beelden weer van voorbeelden van landschappen met zonnevelden of windparken. Deze zijn niet leidend voor de uitgangspunten van de Visie.
384	inspreker 163	gemeente loopt onnodig en ongewenst vooruit op RES. Gem. bevolkingsdichtheid in regio is lager dan Den Bosch/ Oss. Verdeel de lasten gelijk over de inwoners. Tussen Uden en Boxmeer is heel veel ruimte.	zie thema beleid.
385	inspreker 163	gemeente loopt onnodig en ongewenst vooruit op RES. Gemiddelde bevolkingsdichtheid in regio is lader dan Den Bosch/ Oss. Verdeel de lasten gelijk over de inwoners. Tussen Uden en Boxmeer is heel veel ruimte.	zie thema lusten-lasten

386	Inspreker 242	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
387	Inspreker 242	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
388	Inspreker 242	elke bewoner moet uitstel krijgen, ook omdat de website niet goed werkt. De link werkt niet, zodat er geen zienswijze met digid ingediend kan worden.	Het klopt dat een link op de website niet werkte. Dit is vervelend. Echter, er stond nog een tweede link bij die wel werkte. Inspreker had overigens altijd nog een brief kunnen sturen. Niet is gebleken dat er iemand is geweest die hierdoor geen reactie heeft kunnen indienen.
389	Inspreker 242	GROEN inZicht geeft in hun brief aan waar de visie tekort schiet zowel door gebrek aan diepgang en het niet meewegen van belangrijke maatschappelijke effecten en door uit te gaan van verkeerde feiten. Zij verzoeken om puntsgewijs een inhoudelijke reactie op hun bezwaar. En om meer tijd te nemen voor dit belangrijke document, dit opnieuw op te zetten, meer onderzoek te doen en gebruik te maken van de zienswijzen van de bevolking. Zij brengen zeven punten in: zie hieronder	De thema's van inspreker worden behandeld in de zienswijzennota. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn enkele aanvullingen en aanpassingen in de visie gedaan.
390	Inspreker 242	GROEN inZicht vindt de Rosmalense en Nulandse polders niet geschikt voor een grootschalig, industrieel windturbinepark om vijf redenen: <ul style="list-style-type: none"> -Strijd met Rijksstructuurvisie: Het Rijk heeft samen met de provincies in de 'Structuurvisie Wind op land' elf gebieden in Nederland aangewezen voor grootschalige windturbineparken, omdat het daar relatief hard en vaak waait. De polder tussen Oss en 's-Hertogenbosch hoort niet bij deze aangewezen gebieden. -Gebrek aan windkracht in dit gebied. -Ontbreken van brede afwegingscriteria: Er gelden tal van restricties voor het gebied onder andere uit de interim omgevingsverordening en Geodan waar de Ontwerpvisie geen rekening mee houdt. Dit betekent dat de kaarten anders ingetekend horen te worden, omdat er in de polder beperkingen zijn waar nu geen rekening mee gehouden is. -Vogelbescherming: Het gebied vanaf de Groote Wielen tot aan Geffen en Lith valt in de hoogste risico categorie voor weidevogels en deels voor akkervogels. Op lange termijn streeft de provincie ernaar om alle bedreigde soorten dieren en planten weer een geschikte leefomgeving te bieden. Elk element dat verstoring of verminderde openheid tot gevolg heeft, wordt gezien als verstoring. Zij wijzen in dat verband ook dat de laatste jaren diverse maatregelen zijn genomen met als doel de vogelstand te verbeteren. Deze maatregelen zijn tot stand gekomen met subsidies vanuit de overheid. 	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder en thema proces/ communicatie over tunnelvisie.
390	Inspreker 242	* Stikstofcrisis: Nederland heeft niet minder, maar juist méér natuur nodig om de stikstofcrisis het hoofd te bieden. De polder biedt juist ruimte om hier aan bij te dragen en voor de inwoners van de gemeente Den Bosch een aantrekkelijker leefomgeving te creëren. Het woongenot in De Groote Wielen wordt op deze wijze ernstig en onherstelbaar verstoord. De wijze van promotie van deze wijk beschouwt GROENinZICHT als misleiding bij verkoop. - GROEN inZicht vindt dat sprake is van een tunnelvisie en doelredenering van de gemeente door bij voorbaat een niet geschikt gebied als geschikt aan te wijzen. Alleen de energieopwekking is beschouwd, maar alle andere afwegingen zijn niet beschouwd.	T.a.v. de stikstofcrisis: het opwekken van duurzame energie levert juist een bijdrage aan het verminderen van de CO2-uitstoot. Daarnaast willen we met de Visie erop sturen dat bij een concreet windparkproject een meerwaarde wordt gecreëerd door bijvoorbeeld nieuwe natuur te ontwikkelen. Aanvullend over de vermeende misleiding: van misleiding is naar onze mening geen sprake. De wijk de Groote Wielen is al vanaf 1999 in ontwikkeling als door het Rijk aangewezen VINEX-locatie waar in de woningbouwbehoefte voorzien moest worden. Toen was nog geen sprake van een dringend noodzakelijke, grootschalige ontwikkeling van duurzame energie. Dat is nu gelet op de klimaatdoelstelling middels deze Visie wel het geval. In de Visie wordt een weloverwogen keuze gemaakt om bepaalde gebieden, zoals in dit geval de Rosmalense en Nulands Polder aan te wijzen als locaties waar mogelijk windturbines gerealiseerd kunnen worden. De ontwikkeling van duurzame energie via deze Visie had toen niet kunnen worden voorzien door de gemeente. Door nieuw en/ of voortschrijdend inzicht kan het beleid wijzigen, zoals in dit geval.

391	Inspreker 242	<p>GROEN inZicht vindt de Ontwerpvisie Energielandschap van de gemeente 's-Hertogenbosch veel te eenzijdig. De visie spreekt voornamelijk over het opwekken van duurzame energie met zon en wind, maar er moet volgens GROENinZICHT ook aandacht aan besteed worden aan andere vraagstukken van deze tijd, ook al kost dat meer tijd. Duurzaamheid is de eigenschap van biologische systemen om voor onbepaalde tijd divers en productief te blijven. Om een duurzame ontwikkeling te kunnen opzetten moeten vier domeinen worden meegenomen: ecologie, economie, politiek en cultuur. Zij pleiten ervoor dat een volwaardige visie wordt toegevoegd over de tenminste de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øvergang naar duurzame landbouw - Woedseltransitie - Klimaatverandering en alternatieve energiebronnen: Wat stelt de visie als oplossing voor als de zon niet schijnt en het niet waait? Zij missen andere bronnen van duurzame energie of CO2 reductie in het plan. Bijvoorbeeld de volgende nieuwe technieken: uitbreiding van zonthermie (glastuinbouw), aquathermie, uitbreiding geothermie met specifieke categorieën voor ondiepe geothermie en toepassingen voor stadsverwarming en glastuinbouw, composteringwarmte, benutting restwarmte (industrie en datacentra), elektrische boiler, waterstofproductie en CO2-afvang en -opslag (CCS). Ook een concrete visie op biomassa wordt gemist. Verder wordt een concrete en uitvoerbare visie op het besparen van energie in de gemeente gemist. 	zie thema visie te eenzijdig. Aanvullend: de aspecten die inspreker noemt zoals overgang naar duurzame landbouw zijn opgaven die mee moeten worden meegenomen bij een integrale plan / visieontwikkeling van een initiatief voor duurzame energie.
391	Inspreker 242	<p>Ten slotte wordt gewezen op CO2 opslag in bossen door grootschalige aanplant van bomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betaalbare en duurzame woningbouw. GROEN in ZICHT stelt ander beleid voor het uitgeven van grond voor nieuwbouw van volledig energie neutrale en betaalbare huizen gefinancierd uit een verlaging van de grondprijzen en voorstel voor houtskeldebouw voor CO2 opslag. - Watermanagement: opslag van water waarbij polders traditioneel een belangrijke rol hebben gespeeld. - Recreatie in de natuur in combinatie met duurzaamheidsmaatregelen <p>GROEN inZicht vraagt dringend te kijken naar de andere aspecten van energie, dan alleen CO2 reductie en een duurzame ontwikkeling op te zetten waarin ecologie, economie, politiek en cultuur evenwichtig worden meegenomen.</p>	zie thema visie te eenzijdig. Aanvullend: de aspecten die inspreker noemt zoals overgang naar duurzame landbouw zijn opgaven die mee moeten worden meegenomen bij een integrale plan / visieontwikkeling van een initiatief voor duurzame energie.
392	Inspreker 242	<p>GROEN inZicht is van mening dat de nadelige gevolgen voor de gezondheid van (een groot aantal) windturbines onderbelicht zijn in de visie. Zij dringen aan op extra en zorgvuldig onderzoek naar de gezondheidseffecten van een groot aantal geclusterde windturbines met een tiphoogte van 220 tot 250 meter hoogte. Zij verwijzen naar het voorzorgsbeginsel. Het geluid van windturbines kan, net als andere omgevingsgeluiden, een grote impact hebben op de fysieke en mentale gezondheid van mensen. Het feit dat sprake is van gemiddelden en daarmee van acceptatie van overlast vindt GROEN inZicht zorgwekkend. Groen inZicht is van mening dat oproepen van onafhankelijke en gerespecteerde partijen als RIVM en GGD op gebied van gezondheid niet genegeerd mogen worden.</p>	zie thema gezondheid
393	Inspreker 242	<p>GROEN inZicht meent dat de duurzame energie ondergeschikt moet zijn aan de cultuurhistorische- en natuurwaarde van het landschap in de polder. Het landschap in de Rosmalens en Nulandse polder is een unieke combinatie van plas- & dras-gebieden, eendekooien, broekbossen, cultuur(historische) landschappen en de restanten van de historische Zuiderwaterlinie, gecombineerd met commerciële landbouw. Zij wijzen erop dat gebied het meest uitgestrekte weidevogelgebied van Brabant is waarop de impact van de turbines veel groter is dan wordt geschetst. De komst van een grootschalig turbinepark zal volgens hen zowel de eendekooien als de plas/dras gebieden verstoren, alsmede de kapitaalvernietiging van de investeringen en reeds verstrekte subsidies betekenen.</p> <p>GROEN inZicht wijst in dat kader op contradicties in de visie, namelijk "aanpak waar mensen, natuur en klimaat van profiteren" en "natuurwaarden zijn gebonden aan rust en openheid".</p> <p>De visie gaat volgens hen uit van een beperkte blik door uit te gaan van de lokale gevolgen, maar niet van de herkomst van de materialen en natuurschade door delving van grondstoffen mondiaal gezien.</p> <p>GROEN inZicht mist de volgende elementen in de visie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øpeerpunten uit nationale omgevingsvisie - Ømpact leefgebied boerenwoningen - Ømpact van obstakelverlichting windmolens 	zie thema's zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder, natuur, polderlandschap. Aanvullend: juist al die aspecten die inspreker noemt, dienen te worden meegenomen bij een planontwikkeling. De kwaliteit van het landschap is een belangrijk uitgangspunt hierbij. De Nationale Omgevingsvisie (Novi) is nog niet vastgesteld en daarmee geen document waar de Visie Energielandschap aan getoetst moet worden. Wat we wel kunnen aangeven hierover is dat in het Novi als prioriteit is gesteld dat er ruimte moet zijn voor energietransitie en maatregelen tegen de klimaatverandering. Een transitie naar een CO2-arme energievoorziening in 2050 is noodzakelijk om de doelen uit het klimaatakkoord van Parijs te halen. Tegelijk moet er een goede balans zijn tussen bebouwing en landschap, natuur en cultuur.

393	Inspreker 242	<p>* de tastbare invloed op de natuur, bijvoorbeeld slagschaduw, geluid, trilling, doodslag door wieden, - monitoring vleurmuizen - de in het landschap passende maatregelen zoals de teelt van biomassa De kwaliteit van het landschap moet volgens hen volwaardig gaan meewegen bij het plannen van projecten die de leefomgeving beïnvloeden</p>	<p>zie thema's zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder, natuur, polderlandschap. Aanvullend: juist al die aspecten die inspreker noemt, dienen te worden meegenomen bij een planontwikkeling. De kwaliteit van het landschap is een belangrijk uitgangspunt hierbij. De Nationale Omgevingsvisie (Novi) is nog niet vastgesteld en daarmee geen document waar de Visie Energielandschap aan getoetst moet worden. Wat we wel kunnen aangeven hierover is dat in het Novi als prioriteit is gesteld dat er ruimte moet zijn voor energietransitie en maatregelen tegen de klimaatverandering. Een transitie naar een CO2-arme energievoorziening in 2050 is noodzakelijk om de doelen uit het klimaatakkoord van Parijs te halen. Tegelijk moet er een goede balans zijn tussen bebouwing en landschap, natuur en cultuur.</p>
394	Inspreker 242	<p>GROEN inZicht vindt dat het proces waarbij de gemeente is gekomen tot de Ontwerpvisie Energielandschap niet goed is verlopen; bewoners zijn onvoldoende betrokken. Zij halen daarvoor aan de Eerste fase Verkenning heeft bestaan uit circa 19 interviews. Op 9 oktober 2018 heeft de gemeente voortgebouwd op de uitkomsten van de Eerste Fase en besloten de Tweede Fase Verkenning te starten. Daarover merkt GROEN inZicht op dat daarbij verstrekte informatie dat het noodzakelijk was het besluit tot de Tweede Fase Verkenning te nemen, omdat "anders de Rijkscoördinatieregeling in werking zou treden" onjuist is. Door de Gemeenteraad van 's-Hertogenbosch is daarbij bedongen dat de bewoners en belanghebbenden uitvoerig betrokken zouden worden bij deze verkenning. Eveneens heeft de raad de gemeente opgedragen alle opties in de verkenning te onderzoeken. Vervolgens zijn vier bijeenkomsten georganiseerd, waarbij volgens GROEN inZicht ambtenaren van de gemeente duidelijk hebben gestuurd door aan te geven welke randvoorwaarden de gemeente stelt aan de plaatsing van windturbines. De vraag die hierbij rijst is in hoeverre hier sprake is van een participatief proces. Belangstellenden hebben de bijeenkomsten na publicatie ontwerpvisie als teleurstellend ervaren omdat de gemeente alleen het te doorlopen proces heeft toegelicht, de inhoud van de Ontwerp Visie Energielandschap en veel vragen niet heeft beantwoord. Veel van de vragen hadden betrekking op onderwerpen als de gevolgen van windturbines.</p>	<p>zie thema proces/ communicatie. Aanvullend: van een schending van algemene beginselen van behoorlijk bestuur is geen sprake. Dat inspreker het participatieve proces zo ervaart, spijt ons, omdat wij er juist veel aan hebben gedaan om burgers op zorgvuldige wijze en zoveel mogelijk bij de opstelling van de Visie te betrekken. Blijkbaar is inspreker het niet eens met het proces, maar dat betekent niet dat het zorgvuldigheids- of fair play beginsel is geschonden.</p>
394	Inspreker 242	<p>Veel aanwezigen dringen aan op onderzoek in deze fase in plaats van een latere fase. GROEN inZicht meent dat het proces vervolgens onoverzichtelijker is geworden. Naast de Ontwerp Visie Energielandschap, lopen parallel twee andere trajecten: het project Duurzame polder (een project van de gemeenten 's-Hertogenbosch en Oss en de Provincie Noord-Brabant en de Regionale Energie Strategie (RES). Zij wensen een uitleg hierover in de visie. Hun conclusie op dit onderdeel is dat de gemeente in strijd heeft</p>	<p>zie thema proces/ communicatie. Aanvullend: van een schending van algemene beginselen van behoorlijk bestuur is geen sprake. Dat inspreker het participatieve proces zo ervaart, spijt ons, omdat wij er juist veel aan hebben gedaan om burgers op zorgvuldige wijze en zoveel mogelijk bij de opstelling van de Visie te betrekken. Blijkbaar is inspreker het niet eens met het proces, maar dat betekent niet dat het zorgvuldigheids- of fair play beginsel is geschonden.</p>
395	Inspreker 242	<p>Volgens GROEN inZicht is sprake van eenzijdige en onrechtvaardige verdeling tussen lusten van 'windboeren' en lasten van bewoners. Initiatiefnemers ontvangen subsidie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor windenergie. Voor omwonenden is in de gedragscode wel een vergoeding voor alle omwonenden samen die in schril contrast staat met de torenhoge subsidies voor ontwikkelaars. Tegenover de lusten voor de 'windboeren' ondervinden zij de lasten van een grootschalig Windturbinepark zoals gezondheidseffecten, horizonvervuiling, lichtvervuiling, verlies cultuurhistorische en natuurwaarde van het gebied. De omvang van dit park is ongekend en daarmee geen feiten bekend van de gevolgen. Er zijn wel onderzoeken gedaan naar de waardedaling van huizen in de omgeving van windturbines. Daarnaast heeft dit windturbinepark volgens GROEN inZicht grote gevolgen voor toekomstige woningbouw in de regio en daarmee voor opbrengsten van gemeente, grondeigenaren en ontwikkelaars. Eventuele participatie of financiële compensatie kunnen het enorme leed (financieel en woongenot) dat een windturbinepark veroorzaakt volgens GROEN inZicht nooit compenseren. Zij wijzen op de mogelijkheden van planschade maar daarbij ook op het feit dat schade niet helemaal wordt vergoed vanwege het normaal maatschappelijk risico.</p>	<p>zie thema lusten-lasten</p>

395	Inspreker 242	Zij concluderen op dit punt dat een private partij de mooie polder misbruikt om enkele miljoenen per jaar te verdienen terwijl er maar in zeer geringe mate compensatie geboden wordt voor de enorme waardedaling en de grote, onherstelbare schade aan dit prachtige historische stukje polderlandschap. En vragen zich af waarom de gemeente niet de leiding neemt en zorgt voor een evenwichtigere verdeling van lusten en lasten.	zie thema lusten-lasten
396	Inspreker 242	Daarnaast vindt GROEN inZicht dat de gemeente met de Ontwerpvisie deels op niet bestaand beleid acteert en in strijd met het Rijksbeleid handelt. Zij pleiten ervoor dat de gemeente zich richt op de periode tot 2030. Zij roepen op om de gemeente en haar inwoners niet het slachtoffer te laten worden van de wet van de remmende voorsprong. Ook wijzen ze op de in de Klimaatwet vastgelegde klimaatdoelstellingen voor Nederland. Ook wijzen zij op de conclusie van de Raad van State dat de benodigde structuurveranderingen een grondige afweging en dus tijd vragen. De regionale aanpak van het klimaat (RES per regio) kan leiden tot interregionale afstemmings- en inpassingsproblemen, en daardoor ook tot suboptimaal ruimtegebruik. GROEN inZicht is van mening dat we in discussie met provincie en staat moeten gaan, alvorens allerlei besluiten te nemen over de ruimtelijke invulling in onze eigen regio. GROEN inZicht wijst er op dat techniek een enorme spring kan maken op korte termijn waar geen rekening mee wordt gehouden. En roept dan ook op beleid voor na 2030 te bepalen aan de hand van nieuwe technologische ontwikkelingen en de structurele besluiten van de centrale overheid die we vandaag nog niet kennen.	zie thema beleid.
397	Inspreker 242	Ten slotte biedt GROEN inZicht het rapport 'Energietransitie Programma 2020-2030' aan. In dit rapport concluderen zij dat de opgave opwekking duurzame energie op onjuiste gronden en onjuiste gegevens is bepaald. Hun conclusie is dat de energieopgave veel kleiner is. Zij verzoeken om dit rapport in uw overwegingen ten aanzien van de Visie Energielandschap mee te nemen.	zie thema opgave
398	Inspreker 243	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
399	Inspreker 243	veel meer aandacht voor besparen en andere vormen van duurzame energie	zie thema visie te eenzijdig
400	Inspreker 243	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
401	Inspreker 243	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
402	Inspreker 472	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
403	Inspreker 472	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
404	Inspreker 164	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
405	Inspreker 164	Graag uitleg over de keuze van molens van deze grootte en aantallen tussen 3 woongebieden	zie thema's proces en communicatie, windturbines en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder
406	Inspreker 154	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
407	Inspreker 154	forse waardedaling woning. Wij hebben reeds een 0-op-de-meter-woning dus zijn voor duurzame energie. Dat moet iedereen doen.	zie thema waardedaling.
408	Inspreker 154	groots genieten in Grote Wielen? Absurde locatiekeuze tegen woonwijk aan, gek geworden	zie thema's proces en communicatie, windturbines en zone transformeren wind Rosmalense Polder
409	Inspreker 154	Wij hebben reeds een 0-op-de-meter-woning dus zijn voor duurzame energie. Dat moet iedereen doen.	zie thema visie te eenzijdig

410	Inspreker 154	meer afstand houden tot de woningen; groots genieten in de Groote Wielen	In de Visie is niet bepaald waar windturbines of zonnepanelen precies kunnen komen. Er zijn alleen zones aangegeven waar ze denkbaar zijn. In het geval van de Rosmalense polder is er een zone transformeren wind en zon opgenomen. Zoals beschreven onder proces / communicatie, houdt dit niet dat een windturbine direct naast een woning kan komen. Hierbij wordt uitgegaan van wettelijke regels en normen.
411	Inspreker 154	voorzorgsbeginsel: onverantwoord voor kleine kinderen!	zie thema gezondheid
412	Inspreker 155	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
413	Inspreker 155	Er wordt toegewerkt naar het realiseren van een vooringenomen plan, namelijk de Rosmalense polder aanwijzen als gebied waar grootschalige windparken kunnen worden gerealiseerd door commerciële partijen en voor commerciële doeleinden. Ook de tekst in het voorwoord wijst op een tunnelvisie: met deze visie kunnen windparken gerealiseerd worden. Het is dus al besloten.	zie thema proces / communicatie. Aanvullend: de tekst in het voorwoord van de ontwerpvisie is inderdaad gericht op het mogelijk maken van windturbines. Dat is ook het doel van de Visie op basis van de klimaatdoelstelling, maar ook een afweging van gebieden waar wel of geen windturbines mogelijk zijn. Dit is dus geen tunnelvisie.
414	Inspreker 155	in de Polder zijn grote ecologische waarden aanwezig zoals het moeras en wonen ook veel mensen.	zie thema polderlandschap
415	Inspreker 155	de foto's op bv de voorkant is misleidend, want de windturbine is 3x zo hoog.	De foto's in de Visie geven slechts beelden weer van voorbeelden van landschappen met zonnevelden of windparken. Deze zijn niet leidend voor de uitgangspunten van de Visie.
416	Inspreker 155	De Visie geeft niet aan dat er ook CO2-uitstoot beperkt kan worden door aanleg van bossen of inkrimping veeteelt, het verduurzamen van woningen en industrie. In plaats van mogelijkheden moet de visie ook de beperkingen aangeven, zoals dat de polder al een vogelgebied is. Dat is niet gedaan.	zie thema visie te eenzijdig
417	Inspreker 155	er is geen draagvlak voor grootschalige windparken. Dat bleek uit de bijeenkomsten waar veel weerstand was. En als er geen draagvlak is voor de Visie, wat is dan plan B voor de klimaatdoelstelling?	zie thema proces / communicatie
418	Inspreker 155	In hoeverre is de opgave een klimaatneutrale gemeente in 2020 gehaald? En de berekening dat 2,2 PJ nodig is stelt inspreker ter discussie. Dit klopt niet. Windenergie is niet de meest effectieve wijze om energie op te wekken. Het levert per m2 minder op dan zonnepanelen. Wat voor energie heeft de gemeente nodig in 2050? De opgave is uitgangspunt van de visie, dus daarover is geen dialoog meer mogelijk.	zie thema opgave
419	Inspreker 155	In de Visie staat dat de agrarische sector haar inkomsten kan verhogen door recreatie, directe verkoop of zorg of het opwekken van energie. Waarom is dit niet verder uitgewerkt?	zie thema visie te eenzijdig
420	Inspreker 155	Het moeras en de plas in de Groote Wielen vallen volgens inspreker ook onder de strategie vrijwaren. Hier zitten natuurwaarden, broedgebieden voor beschermde vogels, een unieke zwaluwrand. Bewoners wonen aan de plas en de plas heeft een grote recreatieve functie. Zwaluwen en ook vleermuizen eten muggen en zorgen daardoor voor een aantrekkelijk woonklimaat. Verder is de Hertogswetering een ecologische verbindingzone. Waarom ontbreekt die in de vrijwaringszone	De Groote Wielen plas valt onder het deelgebied Plassen, en is niet erkend als natuurgebied of Natuur Netwerk Brabant. Het betekent niet dat de plas zomaar ontwikkeld kan worden. Bij een eventuele ontwikkeling dienen de kwaliteiten van de plas zorgvuldig te worden geïnventariseerd en meegenomen worden in een planontwikkeling. Sowieso zal vooralsnog slechts 1 pilot voor plassen worden uitgevoerd. In de Rosmalense Polder zijn inderdaad bepaalde ecologische kwaliteiten. Deze dienen als belangrijke kwaliteit te worden meegenomen bij een planontwikkeling. Als geheel is uit de participatiebijeenkomsten en analyses niet gebleken dat het gebied moet worden gevrijwaard. Zie thema Keuzes Visie.
421	Inspreker 155	Windturbines bedreigen de streng beschermde vleermuizen in de Groote Wielen en dit is niet toegestaan. Ook leven er bevers aan de rand van het moeras.	zie thema natuur
422	Inspreker 155	De in de Visie gemaakte keuzes zijn niet in lijn met de Rijksstructuurvisie. Ook gaat de doelstelling in de Visie tot 2050, terwijl het RES uitgaat van 2030.	zie thema beleid
423	Inspreker 155	Nu in 2020 zijn wind en zon de voornaamste technieken. Maar de Visie is tot 2050. Kernenergie is het allerbelangrijkst.	zie visie te eenzijdig
424	Inspreker 155	Niet helder is wanneer gemeente of Rijk bevoegd gezag is.	Het is de gemeente die bevoegd is om de Visie vast te stellen waarin het kader staat voor besluiten die windparken en zonnevelden binnen de gemeente mogelijk maken. Op grond van de Elektriciteitswet is de gemeente in principe bevoegd gezag voor windparken tot 100 MW. Bij windparken boven de 100 MW is het Rijk bevoegd. Omdat op dit moment nog niet is bepaald hoeveel MW de opwekking van duurzame energie via wind zal zijn, wordt ervan uitgegaan dat vooralsnog de gemeente bevoegd gezag is. Als de gemeente geen bevoegd gezag is, zal de gemeente bij een windturbineproject de in de Visie vastgestelde uitgangspunten inbrengen.

425	Inspreker 155	De Rosmalense Polder is van cultuurhistorisch belang. Ook is de polder belangrijk weidevogelgebied. Waarom is deze als geschikt voor windparken aangewezen? Bovendien spreekt de visie zichzelf tegen: door de polder ondanks het weidevogelgebied aan te wijzen voor windparken maar ook aan te geven dat gebieden vrij te houden van windparken om vogels te beschermen.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
426	Inspreker 155	Effect van hoogten op rendement. Bij welke hoogte is dat en het heeft meer impact dan mensen beseffen. Een windpark heeft een aanzienlijke impact die niet wordt beschreven.	zie thema windturbines
427	Inspreker 155	De gemeente denkt met planschade het negatief effect te kunnen kopen. Wie betaalt dit? Dit moet vooraf bekend zijn. Dit gaat in de miljoenen lopen en is het dan nog wel haalbaar?	zie thema waardedaling
428	Inspreker 155	Als de projecten op een locatie geconcentreerd worden, hoe kan dit dan eerlijk verdeeld zijn? Alle baten moeten in Rosmalen gecompenseerd worden.	zie thema lusten-lasten
429	Inspreker 155	De noordkant van de Empelse Sluis is een mooie locatie voor windturbines, voldoet ook aan rijksstructuurvisie.	De rijksstructuurvisie Wind op Land geeft hiervoor geen ruimtelijke kaders, deze kaders gelden alleen voor de gebieden die zijn aangewezen voor grootschalige energie. Uit de participatiebijeenkomsten en analyses is daarnaast gebleken dat de Maasruiterwaarden niet geschikt zijn voor windenergie. Zie thema Keuzes Visie.
430	Inspreker 155	De windsubsidie moet beschikbaar komen voor de inwoners zodat de energierekening wordt verlaagd. Bvb zonnepanelen, isoleren, ledverlichting	De subsidies waar initiatiefnemers gebruik van maken bij duurzame energieprojecten worden aangevraagd en verleend door het Rijk. Deze zijn bedoeld om dit soort projecten voor initiatiefnemers financieel haalbaar te maken. Het Rijk bepaalt of de aangevraagde subsidie wordt verleend en waarvoor deze wordt gebruikt. De gemeente Den Bosch heeft hier geen invloed op en kan dus ook niet bepalen dat deze subsidies beschikbaar komen voor inwoners om hun energierekening te verlagen. Voor inwoners bestaan andere subsidies of regelingen om isoleren of de aanleg van zonnepanelen te stimuleren.
431	Inspreker 155	Ruimte voor recreatie en natuur: alles wordt vernietigd door de plannen in de polder. Volgens de Vogelbescherming kan het niet.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
432	Inspreker 155	Woning juist gekocht voor rust, natuur. Heel veel omwonenden niet op de hoogte, Belachelijk plan. Wat zijn de uitgangspunten voor de woonkwaliteit en de effecten van windturbines zo dicht op woonkernen?	zie thema proces/communicatie en woon-leefklimaat
433	Inspreker 155	Het proces klopt niet en bewoners hebben geen brieven huis-aan-huis ontvangen. Mensen waren daardoor niet op de hoogte. Onzorgvuldig! Vragen worden niet beantwoord tijdens bijeenkomsten en worden niet serieus genomen. Mensen liggen nu al wakker van de stress / onzekerheid van de plannen. Ook werd eerst gesproken over Rosmalen en niet de inrichting van de Polder	zie thema proces/communicatie
434	Inspreker 155	Gezondheidsrisico's niet bekend en over de impact wordt niet gerept in de Visie.	zie thema gezondheid
435	Inspreker 155	De visie voorziet niet in wat de bewoners moeten of kunnen doen (vb zelf windenergie opwekken) en hoe ze hierbij geholpen kunnen worden.	zie thema visie te eenzijdig
436	Inspreker 155	Het redelijkheidsbeginsel biedt altijd een ontsnapingsclausule waardoor ze niet aan de uitgangspunten hoeven te voldoen. Dit maakt de Visie zeer zwak.	De passage over het redelijkheidsbeginsel kan niet worden misbruikt. De visie is het uitgangspunt. Maar soms kunnen er situaties zijn waarbij in alle redelijkheid niet de gevraagde eisen kunnen worden gevraagd, bijvoorbeeld omdat het een heel kleinschalig initiatief is.
437	Inspreker 155	Omwonenden overwegen nu al hun huis te verkopen. WOZ-waarde en woningwaarde neemt enorm af. Wordt het werkelijke verlies gecompenseerd? In de visie ontbreekt een vergoeding voor het realiseren van een gasloos en nul-op-de-meter-woning.	Zie thema's waardedaling en lusten-lasten
438	Inspreker 368	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
439	Inspreker 156	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560-561 en 668.	zie antwoorden in rijen 557-558, 560-561 en 668.
440	Inspreker 156	De slogan van de Groote Wielen is "Het Groote Woonplezier". Hier past geen grootschalig windpark bij.	zie beantwoording onder nummer 236.
441	Inspreker 157	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
442	Inspreker 157	De gemeente laat zich leiden door het particulier initiatief met commercieel uitgangspunt	zie antwoord bij reactie 311 en thema Rol overheid
443	Inspreker 158	inspreker merkt over op dat gesuggereerd wordt dat de opgave door het rijk top-down is opgelegd. Maar volgens haar houdt het rijk op dit moment slechts een inventarisatie hoeveel duurzame energie per regio mogelijk kan worden opgewekt.	zie thema opgave

444	Inspreker 158	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
445	Inspreker 158	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
446	Inspreker 158	inspreker vindt dat als je het hebt over een omgevingsproces dat je belanghebbenden moet uitnodigen. De Bewoners van De Grootte Wielen en Kruisstraat hebben nooit een brief ontvangen. De opkomst van de meedenksessies waren volgens inspreker laag. Half oktober 2019 is pas een brief verstuurd aan de bewoners DGW. Deze bijeenkomsten zijn druk bezocht. Tijdens de sessies zijn mensen op het verkeerde been gezet door informatie dat inspraak pas in 2020 zou plaatsvinden. Vragen tijdens deze bijeenkomst werden volgens haar niet beantwoord of weerlegd. Dit lijkt haar niet in overeenstemming met de awb, waarbij hij verwijst naar 'far play'. inspreker vindt de termijn om te reageren op de visie te kort, had 6 weken moet zijn gezien de complexiteit van de materie. Er is uitstel gevraagd door partijen. Hij vraagt zich af waarom belanghebbenden niet alsnog een brief is verstuurd. Hij heeft nooit het gevoel gehad dat zijn inbreng serieus werd genomen. Het verschil tussen de energiemensen en omgevingsmensen is te groot. De voorsprong qua kennis is te groot en de benodigde info is niet eerlijk en tijdig gedeeld. inspreker vraagt hoe gemeente ervoor zorgt dat de uitkomsten representatief zijn. inspreker vraag zorgvuldiger om te gaan met zienswijzen en wijst in dat verband op de beantwoording van een e-mail. Geef mensen netjes antwoord op al hun vragen. En pas de visie aan op aangedragen punten.	zie thema proces/ communicatie
447	Inspreker 158	inspreker vindt het onvoorstelbaar dat dat er vanuit bewoners draagvlak is geweest voor het opwekken van 2,2 Pj. Dit draagvlak is er volgens haar niet en dit is al vaker benoemd.	zie thema proces/communicatie
448	Inspreker 158	Over de iPad vragenlijst merkt inspreker op dat vragen niet helder waren, maar de uitkomsten desondanks wel zijn meegenomen. Hij verbaast zich erover dat op basis hiervan geschiktheid van gebieden voor zonne- en windenergie zijn bepaald. Hij vraagt zich af of het niet logischer zou zijn om vanuit rijksstructuurvisie te redeneren en om beperkingen vanuit Geodan mee te nemen. Ook een representatievere groep mensen zou wenselijk zijn. Hij geeft aan dat hij vragen heeft gesteld over planning die onzorgvuldig zijn beantwoord. Voor zijn gevoel wil gemeente niet dat bewoners tijdig geïnformeerd zijn. Over de avonden merkt hij op dat het publiek meer vragen centraal wilde stellen, maar dat dit werd afgekap. Het merendeel van het publiek voelde zich niet serieus genomen. In dat verband wordt verwezen naar communicatie over besluitvorming in de sheets en op de leaflet. Hij vindt het misleidend dat mensen niet geïnformeerd worden over de presentatie van de visie met een reactietermijn van slechts vier weken. Hij wijst op de informatieplicht: burgers hoor je juist te informeren. inspreker vindt het opvallend dat DTV spreekt over 'tientallen' aanwezigen, terwijl het er volgens haar 600 waren. Er was volgens haar heel wat reuring en het lijkt erop dat de gemeente dit niet in de pers wil hebben.	zie thema proces/ communicatie.
449	Inspreker 158	inspreker merkt op dat de afbeelding in de leaflets niet aansluiten bij de tekst; wordt het niet eens tijd om visueel een reëel beeld te schetsen?	De afbeeldingen in de leaflet geven slechts beelden weer van voorbeelden van landschappen met zonnevelden of windparken. Deze zijn niet leidend voor de uitgangspunten van de Visie.
450	Inspreker 158	Over de hoogte van de windmolens van 200 en 250 meter heeft hij begrepen dat dit nodig is omdat lagere turbines onvoldoende zouden opleveren. Volgens inspreker moeten we ons afvragen of wel windmolens moeten plaatsen in een gebied waar het onvoldoende waait.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
451	Inspreker 158	Lagere turbines leveren volgens haar minder overlast op, maar is geen subsidie voor. De hele visie lijkt vooral geschreven om initiatieven mogelijk te maken. Hij vindt dat sprake is van tunnelvisie waarbij focus ligt op het mogelijk maken van de plannen van initiatiefnemers.	zie thema proces/ communicatie.
452	Inspreker 158	De provincie eist lokale participatie en maatschappelijke meerwaarde. Hieraan wordt volgens inspreker geen invulling gegeven. Dit zou volgens haar al in de visie horen.	De visie energielandschap geeft een belangrijke rol aan maatschappelijke meerwaarde en financiële participatie. Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 4 van Deel A van de Visie. Daarmee wordt dus volledig invulling gegeven aan de provinciale eisen.

453	Inspreker 158	inspreker vindt het opvallend dat de visie een voorbehoud maakt op financiële participatie als de projectontwikkelaar kan aantonen dat een gewenste vorm van participatie niet haalbaar is. Verder heeft zij vernomen dat er een raadslid is die vanwege grondbelangen persoonlijke belangen heeft bij de realisatie van windmolens in de Rosmalens/ Nulandse polder. Als dit waar is, komt dit het vertrouwen in de lokale politiek niet ten goede.	De visie gaat ervan uit dat de verdiensten van de windparken ook ten goede komen aan de omgeving. Hiertoe is een lusten-lasten regeling opgenomen in hoofdstuk 4 van de Visie (deel A). Wij hebben inderdaad een redelijkheidsbeginsel in de Visie opgenomen om in bijzondere gevallen gemotiveerd te kunnen afwijken van de gestelde eisen, indien niet verwacht kan worden dat aan alle eisen voldaan kan worden. We gaan ervan uit dat we dit alleen in bijzondere gevallen zullen toepassen maar dat in verreweg de meeste gevallen initiatiefnemers aan alle eisen moeten voldoen. Het enkele vermoeden van een raadslid met belangen maakt niet dat de Visie niet vastgesteld kan worden. Op geen wijze is gemotiveerd aangetoond dat de Visie in het voordeel van een persoon is opgesteld.
454	Inspreker 158	Volgens inspreker zou het volgen van de structuurvisie stap 1 van het proces moeten zijn. Voor initiatieven van meer dan 100 Megawatt is het rijk bevoegd.	Het is juist dat voor initiatieven voor windenergie met een opwekkingsvermogen van meer dan 100 MW, het rijk bevoegd gezag is. We verwijzen hiervoor ook naar het thema polders niet geschikt.
455	Inspreker 158	De visie moet volgens inspreker helderheid geven niet alleen over kansen maar ook over beperkingen en risico's. Daarnaast betoogt zij dat de opgave die gemeente zichzelf heeft opgelegd om in 2050 klimaatneutraal te zijn, wat betekent minder CO2 uitstoten, op meerdere manieren kan worden bereikt. Zij vindt dat de provincie breder naar dit vraagstuk kijkt: maximaal besparen en niet om duurzaam opwekken. Zij vraagt of de gemeente naar alternatieven heeft gekeken, en vindt dat de visie hierop aangepast moet worden.	zie thema visie te eenzijdig
456	Inspreker 158	Het is volgens inspreker noodzakelijk om een integrale aanpak te hebben met zelfde parameters en afwegingscriteria die voor alle gebieden gelijk zijn. Zij vindt dat gemeente in de visie appels met peren aan het vergelijken is, omdat er maar een duidelijk afwegingscriterium is opgenomen: om vrije uitzichten te garanderen zet gemeente in op geconcentreerd grootschalige ontwikkeling. Zij vindt beperkingen zoals op het gebied van leefbaarheid, geluidsoverlast, gezondheid, veiligheid, weidevogels, minstens net zo belangrijk en die zijn nu niet meegenomen.	zie thema's keuzes visie en zone transformeren wind Rosmalense Polder. Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze van inspreker, is de onderbouwing van deze keuze uitgebreid, aangezien door inspreker wordt aangegeven dat de keuze onvoldoende onderbouwd is.
457	Inspreker 158	Zij vindt dat gemeente in de visie appels met peren aan het vergelijken is omdat er maar een duidelijk afwegingscriterium is opgenomen: om vrije uitzichten te garanderen zet gemeente in op geconcentreerd grootschalige ontwikkeling. Zij vindt beperkingen zoals op het gebied van leefbaarheid, geluidsoverlast, gezondheid, veiligheid, weidevogels, minstens net zo belangrijk en die zijn nu niet meegenomen.	zie thema gezondheid
458	Inspreker 158	Zij vindt dat gemeente in de visie appels met peren aan het vergelijken is, omdat er maar een duidelijk afwegingscriterium is opgenomen: om vrije uitzichten te garanderen zet gemeente in op geconcentreerd grootschalige ontwikkeling. Zij vindt beperkingen zoals op het gebied van leefbaarheid, geluidsoverlast, gezondheid, veiligheid, weidevogels, minstens net zo belangrijk en die zijn nu niet meegenomen.	zie thema natuur.
459	Inspreker 158	Bovendien vindt zij dat er afstand tot de woonkernen dient te worden gehouden.	Zie het antwoord onder rij 410.
460	Inspreker 158	inspreker merkt op dat de afwegingscriteria van Geodan (voor windmolens van 150-175 meter) niet zijn meegenomen in het bepalen van het gebied. Zij benoemt de beperkingen die volgens haar moeten worden meegenomen en wijst erop dat de afstanden groter zouden moeten zijn voor windmolens die hoger zijn. Zij verwacht dat de markering voor geschiktheid hierop wordt aangepast. Zij vindt bovendien dat wind- en zongeschiktheid niet in 1 overzicht kunnen worden weergegeven aangezien de geschiktheid verschilt. Andere gebieden hebben meer wind en zijn volgens haar geschikter. Zij vindt dat gemeente dit moet (her)overwegen.	zie thema polders niet geschikt en thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
461	Inspreker 158	inspreker vindt dat de meerwaarde voor het omliggende gebied in de visie moet zijn opgenomen. In de visie staat niet aangegeven dat de compensatie in het gebied moet plaatsvinden.	zie thema lusten-lasten
462	Inspreker 158	inspreker vindt het een gezamenlijke opgave en vraagt zich af waarom gemeente grootschalig gaat opwekken. Gemeente kan ook overwegen om groene stroom in te kopen. Andere gebieden hebben meer wind en zijn volgens haar geschikter. Zij vindt dat gemeente dit moet (her)overwegen.	zie thema visie te eenzijdig
463	Inspreker 158	Ook vraagt spreekt inspreker de wens uit het belastinggeld anders te besteden en de doelen op een duurzamere manier te behalen. Zij haalt in dit verband aan de te verwachten bedrag aan subsidie, de verwachting dat een groot deel bij een enkele projectontwikkelaar terecht komt, de verwachte levensduur van windmolens van 15-20 jaar en de dan nog steeds bestaande grote uitdaging om de doelen voor 2050 te behalen.	Subsidie voor windmolens en zonnepanelen wordt gegeven door het Rijk. Om ervoor te zorgen dat de omgeving van duurzame energieprojecten deelt in de opbrengst is in de visie het uitgangspunt opgenomen dat 50% lokaal eigendom moet worden gerealiseerd. De doelstelling van het energiebeleid van de gemeente is om uitstoot van CO2 te reduceren, op korte en lange termijn.

464	Inspreker 158	Ook vraagt spreker inspreker de wens uit het belastinggeld anders te besteden en de doelen op een duurzamere manier te behalen. Zij haalt in dit verband aan de te verwachten bedrag aan subsidie, de verwachting dat een groot deel bij een enkele projectontwikkelaar terecht komt,	zie thema proces/ communicatie.
465	Inspreker 158	inspreker vraagt het punt dat initiatiefnemer de analyse en bewijslast moet doen te heroverwegen. Zij maakt zich zorgen over de onafhankelijkheid. Ook vraagt zij zich af hoe gemeente de duurzaamheid van de initiatiefnemers controleert en verwijst naar het artikel 'De dodelijke keerzijde van windenergie' en raadt aan te heroverwegen of het isoleren van woningen niet veel effectiever, duurzamer en lange termijn gericht is	De Visie geeft het kader die besluiten over windturbines en zonnevelden mogelijk maken. Als er een concreet plan wordt ingediend, zal de initiatiefnemer moeten onderbouwen dat aan de gestelde voorwaarden uit de Visie wordt voldaan. De gemeente toetst dit. Uiteindelijk is het aan de onafhankelijke rechter om te bepalen of dit op een juiste wijze is gedaan. Zie ook thema's Rol overheid en visie te eenzijdig.
466	Inspreker 158	Ook vraagt zij zich af hoe gemeente de duurzaamheid van de initiatiefnemers controleert en verwijst naar het artikel 'De dodelijke keerzijde van windenergie' en raadt aan te heroverwegen of het isoleren van woningen niet veel effectiever, duurzamer en lange termijn gericht is	Zie thema visie te eenzijdig
467	Inspreker 158	Het aanleggen van windmolens verandert het landschap op meerdere manieren. Het geluid en de magneetveldzone kunnen volgens inspreker van grote invloed zijn op de gezondheid van omwonenden. Zij verzoekt deze punten in de visie mee te nemen	zie thema gezondheid
468	Inspreker 158	inspreker denkt dat de potentiële wijk De Noord-Oosthoek in de Grote Wielen overkoopbaar zal zijn met deze plannen.	zie thema waardedaling.
469	Inspreker 158	Zij vraagt zich af waarom de Rosmalense en Nulandse polder geen natuurstempel hebben gekregen. Zij wijst op het water met ecologische waarde en polder als plek voor weidevogels. Met de natuur en vogels is geen rekening gehouden.	zie thema natuur.
470	Inspreker 158	Ook wordt de openheid aangetast. Zij eist dat rekening wordt gehouden met visuele interventie vanuit Kruisstraat en Heeseind.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
471	Inspreker 158	inspreker stelt dat burgers planschade kunnen verhalen door het negatieve effect op woonkwaliteit. Zij vraagt of gemeente denkt met planschade de negatieve effecten op gebied van gezondheid af te kopen.	zie thema waardedaling.
472	Inspreker 158	inspreker stelt dat burgers planschade kunnen verhalen door het negatieve effect op woonkwaliteit. Zij vraagt of gemeente denkt met planschade de negatieve effecten op gebied van gezondheid af te kopen.	zie thema's waardedaling en gezondheid
473	Inspreker 158	inspreker benoemt het met bootjes en zwemmen in de plas als woongenot. Zij vraagt of gemeente kan waarborgen dat de plas geschikt blijft voor recreatie.	Zie het antwoord onder rij 420.
474	Inspreker 158	Iedere vorm van compensatie of participatie dient volgens inspreker te beginnen met een reële vergoeding voor planschade voor alle direct omwonende. Zij meent dat recent wetenschappelijk onderzoek leert dat de waarde daalt tot 15%. Zij vraagt op welk moment in het proces bewoners hierop aanspraak kunnen maken.	zie thema waardedaling.
475	Inspreker 158	Vervolgens stelt inspreker enkele vragen: Waarom een grootschalig windpark bij een stedelijk concentratiegebied? Waarom bij de wijk De Grote Wielen met de minste energienoodzaak (label A), focus liever op bedrijventerrein? Is het moeras bij DGW niet een stiltegebied waar rekening mee moet worden gehouden conform de ruimtelijke restricties van POSAD? Waar is het historische gebied in de Rosmalense polder gebleven? In hoeverre is rekening gehouden met de Oostelijke Randweg?	Zie thema's Proces/ Communicatie en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder. Aanvullend daarop: waar mogelijk worden inderdaad ook koppelingen gelegd met bedrijventerrein, zoals bij Heesch West en De Brand. Echter, de opwek van grootschalige duurzame energie is niet gekoppeld aan het energieverbruik van een specifiek gebied, maar wordt gemeentebreed benut. Het weidevogelgebied in de Rosmalense Polder is onderkend als waardevol ecologisch gebied. Dit is geen stiltegebied; ook niet als zodanig aangeduid in de Interim omgevingsverordening van de provincie. De Rosmalense polder heeft inderdaad een bepaalde historische waarde. Dit maakt integraal onderdeel uit van de afwegingen bij een toekomstige transformatie van het gebied. Zie verder thema's Keuzes visie en Beleid.
476	Inspreker 158	Is overwogen om waterstof op te wekken?	zie thema visie te eenzijdig
477	Inspreker 158	Is overwogen om overheidsgrond beschikbaar te stellen voor initiatieven?	Ja. Nadat de ruimtelijke kaders zijn vastgesteld, bekijken we welke gronden van de gemeente daarin passen en een rol kunnen spelen bij opwekking van duurzame energie.
478	Inspreker 158	Voorstel om in de uitwerking een maximum aan te houden van 2,2 Pj of lager als blijkt dat de berekeningen niet kloppen.	zie thema opgave

479	Inspreker 158	<p>Zij vraagt zich af waarom gemeente mensen niet motiveert om meer te verduurzamen in plaats van meer energie opwekken. Subsidiëren van woningen isoleren levert meer op. Besparen is duurzamer. Oproep om dit in te brengen op agenda van het rijk. Zij wijst op woningareaal dat voor 2000 is gebouwd, daar ligt potentie. Wind- en zonne-energie leggen het grootste beslag op grond.</p> <p>Ook wijst zij op andere initiatieven die een bijdrage kunnen leveren aan de doelstelling: energieopwekking op traject A2 Deil-Vught, transitie landbouw, de helft van de lampen op snelwegen uitzetten.</p> <p>Daarnaast mist zij dat er in 2050 meer behoefte is aan warmte dan aan elektriciteit. Zij raagt zich af of de visie wel adaptief is. Inspelen op innovatie is volgens haar goed, terwijl ook de zorg is hoe wordt omgeving daarover geïnformeerd?</p> <p>Ten slotte hoe voorkomt gemeente dat opwekken van energie een vrijbrief wordt voor nog meer energieverbruik?</p>	zie thema visie te eenzijdig
480	Inspreker 158	<p>Over het thema gezondheid vraagt inspreker zich af of gemeente de gezondheid van burgers serieus neemt.</p> <p>Zij gaat in op de elektromagnetische straling en wijst erop dat gemeente niks heeft gedaan met advies van het rijk om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. Dre gezondheidsraad beveelt aan het huidige voorzorgsbeleid rondom hoogspanningslijnen uit te breiden. Het opwekken van zonne- en windenergie roept bij haar de vraag op waar deze stroom naartoe moet gaan. Zij verwijst naar een vraag die ze naar een ambtenaar heeft gestuurd met het antwoord daarop. Of de geplande komst van het grootschalig windmolenpark invloed heeft op de magneetveldzones in de buurt van de bestaande elektriciteitsmasten is nog niet bekend. Het stemt haar niet gerust dat doorverwezen wordt naar een volgende fase terwijl de opgave van 2,2 Pj wel definitief wordt vastgesteld. Zij is van mening dat gezondheid en de opgave onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en gelijktijdig dienen te worden opgenomen.</p> <p>Zij roept bovendien op dat als randvoorwaarde wordt opgenomen dat de komst van windmolens de elektrische straling niet mag doen toenemen. En vraagt om de toevoeging in de visie: "voor de woonwijken in de Grootte Wielen betekent dit dat de huidige magneetveldzones niet mogen verbreden.</p>	zie thema gezondheid
481	Inspreker 158	<p>Het stemt haar niet gerust dat doorverwezen wordt naar een volgende fase terwijl de opgave van 2,2 Pj wel definitief wordt vastgesteld. Zij is van mening dat gezondheid en de opgave onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en gelijktijdig dienen te worden opgenomen.</p>	zie thema opgave
482	Inspreker 158	<p>inspreker vraagt om de impact van grote aantallen geclusterde windturbines van deze hoogte op geluidsoverlast, gezondheidsrisico's voor mens en dier, leefbaarheid etc. mee te nemen. Zij kan zich niet voorstellen dat gemeen - na jarenlang in top 3 meest gevaarlijke gemeenten vanwege de nabijheid van hoogspanningsmasten - haar inwoners nogmaals wil onderwerpen aan een medisch experiment. Zij vraagt zich af of de doelstellingen belangrijker zijn dan gezondheid.</p>	zie thema gezondheid
483	Inspreker 158	<p>inspreker vraagt om de impact van grote aantallen geclusterde windturbines van deze hoogte op geluidsoverlast, gezondheidsrisico's voor mens en dier, leefbaarheid etc. mee te nemen. Zij kan zich niet voorstellen dat gemeen - na jarenlang in top 3 meest gevaarlijke gemeenten vanwege de nabijheid van hoogspanningsmasten - haar inwoners nogmaals wil onderwerpen aan een medisch experiment. Zij vraagt zich af of de doelstellingen belangrijker zijn dan gezondheid.</p>	zie thema woon- en leefklimaat
484	Inspreker 158	<p>inspreker vraagt om de impact van grote aantallen geclusterde windturbines van deze hoogte op geluidsoverlast, gezondheidsrisico's voor mens en dier, leefbaarheid etc. mee te nemen.</p>	zie thema natuur
485	Inspreker 158	<p>inspreker vindt dat in de visie op voorhand een restrictie en normering opgenomen moet worden voor de toegestane geluidsbelasting bij windturbines. Ook dient volgens haar onderzocht te worden wat de invloed van geluid is als je zonnevelden bij windmolens plaatst.</p>	zie thema gezondheid
486	Inspreker 158	<p>De conclusie van inspreker is dat de keuze voor de Rosmalense polder als meest geschikte gebied onvoldoende onderbouwd is en niet in lijn met Rijkstructuurvisie. Zij richt zich tot de raad en roept op om de juiste keuze te maken.</p>	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
487	Inspreker 158	<p>Bovendien wijst zij op het zorgvuldigheidsbeginsel. De doelstelling van de gemeente zou anders ingevuld horen te zijn.</p>	zie thema gezondheid
488	Inspreker 158	<p>Het lekken van SF6 gas vindt zij een zorgelijk punt. Medisch Contact Windmolens maken wel degelijk ziek voor de 10H-regel.</p>	zie thema duurzaamheid

489	Inspreker 158	Ook wil zij erop wijzen dat belanghebbenden hinder gaan ondervinden van slagschaduw. Zij vindt ook het knipperlicht dat vliegverkeer moet waarschuwen een groot punt van aandacht. Zij beveelt aan dat het knipperlicht alleen knippert wanneer de radar een vliegtuig opmerkt. Zij vraagt zich af of overwogen wordt om iets over dit onderwerp op te nemen. NOS Tegenwind voor Duitse molens: duurzame energiesector in crisis. Met het advies om te leren van best-practises van anders landen. Volgens haar vonden verschillende raadsleden van Oss het wenselijk dat Nederland aan zou sluiten bij de best practises o.a. de 100 meter en 10-H-regel. Haar vraag is hoe onze gemeente de best practises in de visie gaat meenemen. Herfststormen zorgen er voor dat windturbines wieken verliezen.	zie thema woon- en leefklimaat
490	Inspreker 158	Ook staat zij achter de wens om eerst te investeren op de besparingsagenda. Zij vraagt zich af hoe gemeente de wijze waarop de subsidies worden uitgegeven ter discussie gaat stellen. Zij geeft aan dat er vier knoppen zijn om aan te draaien: energie besparen, energie opwekken, energie inkopen en je richten op innovatie. Dit komt volgens haar onvoldoende terug in de visie. Zij vraagt zich af hoe gemeente ervoor gaat zorgen dat de visie op basis van alle feedback minder eenzijdig wordt. Ten slotte merkt zij op dat er vijf klimaattafels zijn, en dat energie er slechts 1 is, die betrokken moeten worden om een integrale aanpak te spreken.	zie thema visie te eenzijdig
491	Inspreker 159	De visie roept bij inspreker vooral heel veel vragen op. Hij heeft ervaren dat tijdens bijeenkomsten de vragen vooral vakkundig werden ontweken. Hij vertrouwt erop dat hij een gedegen antwoord ontvangt.	zie thema proces/ communicatie.
492	Inspreker 159	inspreker heeft de volgende vragen: Waarom wordt het gepresenteerd alsof er een opgave vanuit het Rijk top-down is opgelegd? In werkelijkheid is het Rijk middels de RES pas in een verkennende fase aan het inventariseren. Komt de opgave vanuit de gemeente zelf? Wanneer besluit de raad concreet over de visie energielandschap? Confirmeert de gemeente zich met deze visie aan een duurzame opgave van 2,2 PJ per 2050 en aan een grootschalig windturbinepark in de Rosmalense polder? Waarom zijn de berekeningen voor Oss en Den Bosch hetzelfde ingestoken, terwijl ze zichzelf verschillende opgaven voor 2050 hebben opgelegd?	Zie thema opgave. Aanvullend: het is de planning dat de visie op 12 mei door de gemeenteraad wordt vastgesteld.
493	Inspreker 159	inspreker constateert dat de basisuitgangspunten verkeerd zijn en dat de visie daarmee in zijn geheel niet geschikt is om een beslissing te nemen. Hij stelt de volgende vragen: Waarom worden de termen klimaatneutraal en energieneutraal door elkaar heen gebruikt? Waarom zijn de berekeningen voor Oss en Den Bosch hetzelfde ingestoken, terwijl ze zichzelf verschillende opgaven voor 2050 hebben opgelegd? Vinden de schrijvers niet dat ze de lezers op het verkeerde been zetten? Zou de nadruk niet minder moeten liggen op opwekken van duurzame energie en juist meer op andere punten? Waarom wordt gepretendeerd dat de visie een duurzame polder los van elkaar beoordeeld moeten worden, terwijl deze zijn toch onlosmakelijk met elkaar verbonden.	zie thema's beleid en visie te eenzijdig.
494	Inspreker 159	inspreker constateert dat er verschillende signalen zijn van vooringenomenheid bij de gemeente de te genomen stappen alleen fungeren om achteraf aan te tonen dat het proces goed is doorlopen. Vragen daarover zijn: Hoe kan het dat in de MIRT verkenning A2 het plaatsen van de windmolens als een feit is gepresenteerd? Hoe kan het dat in de hele visie slechts 1 voorbehoud is gemaakt en dat deze alleen in het voordeel van initiatiefnemers kan uitvallen? Dreigt de subsidie te verdwijnen in handen van 1 projectontwikkelaar? Hoe close is de relatie tussen raadsleden/wethouders en de initiatiefnemers?	Van een vooringenomenheid die inspreker stelt, is geen sprake. De MIRT-verkenning gaat over het oplossen van de bereikbaarheid op de snelweg A2 en het vinden door het Rijk van een voorkeursoplossing. Daarbij zijn er ook mogelijkheden voor een duurzame inrichting. Dat bij deze verkenning, waarbij geen definitieve besluiten worden genomen, windmolens een feit zijn, is ons inziens niet juist. Het voorbehoud is gemaakt om in bijzondere gevallen gemotiveerd af te kunnen wijken van de te stellen eisen en voorwaarden aan windparken. De SDE+-subsidie is een subsidie die wordt toegekend door het Rijk. De gemeente heeft daarop geen enkele invloed op. Op geen enkele wijze is aangetoond dat een mogelijke relatie tussen raadsleden/ wethouders en initiatiefnemers van invloed is geweest voor de vaststelling van de Visie. Feit is dat de Visie op een weloverwogen en transparante wijze tot stand is gekomen en dat alle belangen daarbij zorgvuldig zijn afgewogen. Het enkel stellen dat er een relatie zou zijn, maakt niet dat de Visie niet kan worden vastgesteld. Zie verder thema Rol overheid.
495	Inspreker 159	Hoe kan het dat in de hele visie slechts één voorbehoud is gemaakt en dat deze alleen in het voordeel van initiatiefnemers kan uitvallen? Dreigt de subsidie te verdwijnen in handen van één projectontwikkelaar?	zie antwoord bij rij 453.

496	Inspreker 159	Ook constateert inspreker dat nut en noodzaak onvoldoende zijn onderbouwd. Kan nut en noodzaak worden aangetoond als visie is gebaseerd om gemeente energieneutraal te maken terwijl eigen opgave is in 2050 klimaatneutraal te zijn.	zie thema opgave
497	Inspreker 159	In hoeverre dragen windmolens met een gemiddelde levensduur van 15 jaar bij aan een doel over 30 jaar? Hoe kijkt gemeente aan tegen de Groene Rekenkamer en artikelen die aantonen dat windmolens niet of nauwelijks bijdragen aan de doelstellingen en dat vooral subsidie wordt weggegooid. Is dat niet waarom het besluitniveau bij het Rijk ligt?	Het doel is om CO2 uitstoot te reduceren, daaraan dragen windmolens gedurende hun levensduur aan bij. De doelstellingen 2030 en 2050 zijn gesteld omdat het met de huidige middelen en financiën niet sneller kan. Maar om klimaatverandering tegen te gaan moet zo snel mogelijk de CO2 uitstoot worden verminderd. Zie verder het thema Opgave en thema Visie te eenzijdig.
498	Inspreker 159	Volgens inspreker krijgt duurzaamheid onvoldoende aandacht in de visie. Vragen op dat thema: Hoe worden initiatiefnemers beoordeeld op duurzaamheid? Wat vindt men van het artikel dat aangeeft dat de bouw van windmolens leidt tot een humanitaire ramp?	Zie thema's gezondheid en duurzaamheid.
499	Inspreker 159	Worden subsidies niet verkeerd besteed? Moeten subsidies niet meer worden aangewend om particulieren hun huizen te laten verduurzamen? Met verduurzamen van 10.000 woningen kan 1Pj worden bespaard. Ligt daar met 60.000 woningen van voor 1980 niet een potentie?	Zie thema opgave. Aanvullend: besteding van subsidiegeld voor duurzame energie is een keuze van het Rijk.
500	Inspreker 159	Inspreker constateert dat het proces aan alle kanten rammelt. Bewoners worden volgens hem niet of nauwelijks geïnformeerd en bijeenkomsten zijn eenzijdig van opzet. Gezien het feit dat projectleider overtuigd is van proces, neemt inspreker aan dat gemeente geen moeite heeft met delen van volgende informatie: Vragen en antwoorden uit de Ipad vragenlijst met de postcodegegevens van de mensen die deze hebben ingevuld; Welke wijkraden zijn wanneer en hoe geïnformeerd? Welke brieven zijn naar welke bewoners verstuurd?	Zie thema's proces en communicatie. De vragen en antwoorden uit de Ipad vragenlijst, kunnen vanwege de privacywetgeving niet gedeeld worden als het gaat om postcodes. Daarnaast is er een kwalitatieve afweging gemaakt, niet op basis van aantallen.
501	Inspreker 159	Welke opgave werd bedoeld tijdens de bewonersbijeenkomsten? De enige werkelijke opgave is volgens hem klimaatneutraal in 2050. En waarom werden participanten gevraagd om schaalmodellen gelijk aan 2,2 Pj te gebruiken? Is dit niet een vorm van misleiding?	Tijdens de bijeenkomsten is gebruik gemaakt van het scenario dat vermeld staat in het energietransitieprogramma 2016-2020. Deze opgave van 2,2 Pj is toen gebruikt om een beeld te geven van de grootte van de opgave. Dit vormt onderdeel van de doelstelling om klimaatneutraal te worden in 2050. Daarbij is dus geen sprake van misleiding. Zie verder thema opgave.
502	Inspreker 159	Vervolgens constateert inspreker dat gezondheid van omwonenden te weinig aandacht krijgt. Hij vindt het onacceptabel om dit door te schuiven naar een volgende fase. Vragen in dit verband: Wat vindt men ervan dat gerenommeerde partijen waarschuwen voor gezondheidsrisico's? Durft gemeente het risico te nemen om opnieuw in de landelijke top3 meeste gevaarlijke gemeenten te komen? Hoe kijkt men tegen het voorzorgsbeginsel?	zie thema gezondheid
503	Inspreker 159	Inspreker vindt dat de beslissing om de Rosmalense polder als geschikt aan te wijzen niet op ene juiste wijze tot stand is gekomen. Belangrijke criteria kijken niet te zijn meegenomen in de keuze. Vragen daarover: Hoe kan geen rekening zijn gehouden met de gelaagdheid die de rijksstructuurvisie voorschrijft? Welke criteria en met welk toetsingskader zijn verschillende mogelijkheden afgewogen? Is het verantwoord een windmolenpark te plaatsen in het gebied waar het minste waait? Is het verantwoord omgaan met weidevogels? In hoeverre is rekening gehouden met de Noordoosthoek van de Grote Wielen als uitbreidingsgebied? Hoe gaat gemeente het tekort aan winningen opvangen? Worden potentiële kopers van De Lanen hierover geïnformeerd? Wordt overwogen de slogan van DGW aan te passen? In hoeverre is rekening gehouden met geldende beperkingen van ondergrondse buizen en laagvlieggebied? Is Hertogswetering een ecologische verbindingzone en is dat meegenomen in de afweging?	Zie thema's zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder en natuur en het antwoord onder rij 558.
504	Inspreker 159	Welke criteria en met welk toetsingskader zijn verschillende mogelijkheden afgewogen? Is 'vrije uitzichten vanuit de stad' het enige criterium, zijn de werking op geluid en gezondheid niet iets waar rekening mee moet worden gehouden?	zie thema's keuze visie en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
505	Inspreker 159	Inspreker concludeert dat de visie gebaseerd op uitgangspunten van Oss om energieneutraal te worden, terwijl de eigen opgave van Den Bosch is om klimaatneutraal te worden. De hele insteek is daarmee onjuist en niet geschikt om beslissing op te baseren. De visie lijkt geschreven om plannen van initiatiefnemers mogelijk te maken. Het gaat om geld en niet om duurzaamheid.	zie thema rol overheid en het antwoord onder rij 506.

506	Inspreker 159	inspreker concludeert dat de visie gebaseerd op uitgangspunten van Oss om energieneutraal te worden, terwijl de eigen opgave van Den Bosch is om klimaatneutraal te worden. De hele insteek is daarmee onjuist en niet geschikt om beslissing op te baseren. De visie lijkt geschreven om plannen van initiatiefnemers mogelijk te maken. Het gaat om geld en niet om duurzaamheid.	De visie is de uitwerking van het raadsbesluit uit 2018 waarin is bepaald dat deze visie opgesteld moet worden. Dit is weer gebaseerd op het Energietransitieprogramma 2016-2020 en de Nota duurzaam 's-Hertogenbosch uit 2019. Daarin is onder andere bepaald dat om in 2050 klimaatneutraal te zijn het energieverbruik fors verminderd moet worden, terwijl tegelijk om aan de energievraag te kunnen voldoen, duurzame energie opgewekt moet worden. Via grootschalige duurzame projecten (windparken en zonnevelden) is het naar de huidige stand van de techniek mogelijk duurzame energie op te wekken. De gemeente meent dat hiermee voldoende onderbouwd is voor welke opgave de gemeente staat en op basis waarvan de Visie noodzakelijk is. De Visie vormt het kader voor besluiten om windparken en zonnevelden mogelijk te maken, mits het project tegelijk een ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde heeft en de verdiensten mede ten goede komen aan de omgeving. Zie ook thema rol overheid.
507	Inspreker 160	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
508	Inspreker 160	De belasting van mens, cultuur en natuur staat in geen verhouding tot het rendement van windturbines, gelet op de hoeveelheid energie die in wind zit en moderne turbines eruit kunnen halen, ook in relatie tot de windkracht. de milieubelasting van de productie en plaatsing van windturbines moet worden meegewogen.	Zie thema's duurzaamheid, gezondheid en natuur.
509	Inspreker 63	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
510	Inspreker 63	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
511	Inspreker 63	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
512	Inspreker 369	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
513	Inspreker 369	Dit gebied is door overheid aangemerkt als niet geschikt.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder. Aanvullend: uit geen enkele visie, wet of beleidsregel blijkt dat de polder is aangemerkt als niet geschikt.
514	Inspreker 369	De technologie van de huidige windmolens is over 10 jaar "outdated".	We gaan uit van de best beschikbare techniek op het moment van realisatie.
515	Inspreker 70	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
516	Inspreker 70	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
517	Inspreker 178	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
518	Inspreker 179	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
519	Inspreker 203	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
520	Inspreker 203	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
521	Inspreker 203	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
522	Inspreker 375	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
523	Inspreker 375	gaan eindelijk de hoogspanningskabels de grond in, krijgen we dit ervoor in de plaats	De hoogspanningskabel gaan alleen in stedelijk gebied (deels) de grond in. In het buitengebied blijven de hoogspanningskabels, voor zover nu de informatie reikt, gewoon staan.
524	Inspreker 204	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
525	Inspreker 205	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
526	Inspreker 205	de rust waarvoor inspreker hier is komen wonen, wordt minder	zie thema's woon -en leefklimaat.
527	Inspreker 212	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
528	Inspreker 212	waardedaling eigen woning/ en eventueel schade door trillingen	zie thema's waardedaling en woon -en leefklimaat.
529	Inspreker 212	geluidsoverlast en trillingen (veiligheid)	zie thema gezondheid
530	Inspreker 212	leefgenot	zie thema's woon -en leefklimaat.
531	Inspreker 213	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
532	Inspreker 213	geld lijkt belangrijker dan duurzaamheid	Zie thema Proces / communicatie

533	Inspreker 213	ecologische voetnoot (vervaardigen windturbines) verbruikt meer energie dan het oplevert	zie thema duurzaamheid
534	inspreker 401	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
535	inspreker 401	heel erg zonde van de natuur	zie thema natuur.
536	Inspreker 231	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
537	Inspreker 232	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
538	Inspreker 232	de Groote Wielen is een groot broedgebied voor vogels	zie thema natuur
539	Inspreker 233	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
540	Inspreker 234	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 561 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 561 en 668
541	Inspreker 228	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
542	Inspreker 228	inspreker ervaart zeer trage of geen reactie op zijn mails: zeer zorgwekkend	Dat is jammer om te horen. Wij proberen de e-mails altijd zo spoedig mogelijk te beantwoorden.
543	Inspreker 235	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
544	Inspreker 236	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
545	Inspreker 237	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
546	inspreker 48	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
547	inspreker 39	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
548	Inspreker 238	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
549	Inspreker 230	insprekers wonen op een locatie binnen 2,5 kilometer van de Rosmalense en Nulandse polder en kijken direct op dat gebied. Zij ondersteunen het opwekken van duurzame, groene, energie. De grootschaligheid van de huidige plannen op deze locatie en de mogelijke	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
550	Inspreker 230	Zij zouden graag zien dat er niet wordt gekozen voor wat nu lijkt op de meest gemakkelijke en goedkoopste manier om zo snel mogelijk aan de - vanuit Rijkswege niet verplichte, maar door de gemeente 's-Hertogenbosch zelf opgelegde- doelstellingen te voldoen, maar dat er eerst beter wordt onderzocht wat eventuele alternatieven zijn die wel duurzaam zijn maar minder grote negatieve gevolgen hebben op de gezondheid en welbevinden van (al dan niet direct-) omwonenden en bovengenoemde zaken, voor nu en gefaseerd verder in de toekomst.	zie thema opgave.
551	Inspreker 230	Zij zouden graag zien dat er niet wordt gekozen voor wat nu lijkt op de meest gemakkelijke en goedkoopste manier om zo snel mogelijk aan de - vanuit Rijkswege niet verplichte, maar door de gemeente 's-Hertogenbosch zelf opgelegde- doelstellingen te voldoen, maar dat er eerst beter wordt onderzocht wat eventuele alternatieven zijn die wel duurzaam zijn maar minder grote negatieve gevolgen hebben op de gezondheid en welbevinden van (al dan niet direct-) omwonenden en bovengenoemde zaken, voor nu en gefaseerd verder in de toekomst.	zie thema visie te eenzijdig
552	Inspreker 230	insprekers vinden dat zij als direct aanwonenden door de gemeente 's-Hertogenbosch onvoldoende geïnformeerd en betrokken zijn. Zij voelen zich in het proces ook niet serieus genomen. Ze zijn op geen enkele manier direct geïnformeerd en hebben het nieuws via de krant vernomen. Vervolgens hebben ze alle bijeenkomsten bijgewoond en daar hun zorgen uitgesproken. Als zij hier niet actief in waren geweest, hadden ze niet eens geweten dat ze bezwaar konden indienen. Zij menen dat de gemeente 's-Hertogenbosch ernstig tekort geschoten in de communicatievoorziening.	zie thema proces/ communicatie.
553	Inspreker 230	Zij vinden de stelling dat de inbreng van de aanwezigen tijdens de meedenkbijeenkomsten is gebruikt in de visie wonderlijk en bedrieglijk. Volgens hen kregen of voelden bewoners geen ruimte tot echte inspraak. Discussie leek niet mogelijk, vragen van bewoners werden niet of ontwijkend beantwoord, uitgesproken zorgen werden weggewimpeld of weerlegd. De tendens tijdens de door hen bezochte bijeenkomsten was volgens hen negatief. Het verbaast insprekers dan ook dat de uitkomsten van de bewonersbijeenkomsten als positief worden gepresenteerd, terwijl er geen enkele objectieve meting is gedaan (bijv. enquête). Dit komt op hen niet over als optie tot meedenken, maar als aftikken van het proces van verplichte inspraak.	zie antwoord bij reactie 246
554	Inspreker 230	insprekers beschrijven in chronologische volgorde de gang van zaken over de bezochte informatiebijeenkomsten. Zij vinden de spellen zeer sturend en niet-objectief (aantal lag vast, geen echte alternatieven, uitgesloten gebieden lagen vast, niet representatieve weergave van afstanden in de kijkdoos). insprekers vinden het wonderlijk dat ze achteraf zien dat dit vertaald wordt alsof bewoners het eens zijn met plaatsing van dit aantal windmolens in dit gebied. Op de gestelde vragen werd volgens hen geen of onvoldoende antwoord gegeven: geen inspraak, geen dialoog, maar zenden en opleggen wat er moet gaan gebeuren.	zie thema proces/ communicatie.

555	Inspreker 230	<p>Op woensdag 22 mei 2019 hebben insprekers met een aantal afgevaardigden van 10 adressen een gesprek gehad met gemeente. Zij hebben o.a. hun zorgen uitgesproken over gezondheidsaspecten (geluid, trilling, magnetisme), esthetische aspecten (verdeling over oppervlakte, uitzicht), effecten op flora en fauna in het gebied (weidevogels, insecten enz.), mogelijke waardedaling van onze grond en huizen, hoe ziet het inspraaktraject eruit? Welke mogelijkheden zijn er tot bezwaar? Hoe eerlijk is de strijd van een klein aantal direct aanwonenden (lees benadeelden) t.o.v. de belanghebbenden en stemmers in het inspraaktraject?</p> <p>insprekers werd verteld dat de race nog niet gelopen is en dat zich nog geen zorgen hoefden te maken. Dat het nog een procedure van 4 tot mogelijk 8 jaar zou zijn, afhankelijk van de bezwaren. Het netwerk van Tennen zou (nog) niet geschikt zijn voor het mogelijk opgewekte vermogen. Het zouden geen 80 windmolens zijn (zoals gehoord tijdens de informatiebijeenkomst) maar 'slechts' 26. De MER moest nog plaatsvinden, deze zou ongeveer 1,5 jaar duren en als die was goedgekeurd zou hierna nog kunnen worden geprocedeerd. Er is gesproken over een combinatiescenario voor de regio (Oss en Den Bosch). Pas bij het definitief maken van het bestemmingsplan zou planschade aan bod komen. Ook wijzen zij erop dat de antwoorden op een e-mail van hun buurman over de geluiden van de bijeenkomsten en het vervolg van de procedure hen niet bepaald geruststellen.</p>	<p>Wij vinden het goed te lezen dat inspreker samen met een aantal andere omwonenden in een gesprek door de gemeente nader zijn ingelicht over de Visie en haar gevolgen. Dat de effecten op dit moment nog niet te bepalen zijn, komt omdat dat pas mogelijk is bij een concreet plan. Op dit moment is het onzeker of en zo ja, waar, in welke omvang en hoeveel windturbines er komen. Die onzekerheid kunnen wij helaas voor inspreker niet wegnemen. Wel geeft de Visie helderheid over de ruimtelijke kansen en beperkingen, duidelijkheid over hoe aanvragen worden afgehandeld en geeft bewoners een perspectief over wat ze kunnen verwachten en hoe te participeren.</p>
556	Inspreker 230	<p>Zij wijzen op de huurpenningen en subsidies voor de 'windboeren' tegenover de lasten van waardedalingen van woningen. Onderzoek naar uitspraken van de rechter wijst volgens hen uit dat de WOZ-waarden van woningen 8 tot 50% daalden.</p>	<p>zie thema waardedaling</p>
557	Inspreker 230	<p>De verhouding tussen de overlast en lasten die de (al dan niet direct-) aanwonenden dragen en de voordelen die derden krijgen (grondbezitters, ondernemers van de windturbineparken) vinden insprekers onrechtvaardig. Zij wijzen op de huurpenningen en subsidies voor de 'windboeren' tegenover de lasten van waardedalingen van woningen. Onderzoek naar uitspraken van de rechter wijst volgens hen uit dat de WOZ-waarden van woningen 8 tot 50% daalden. Naast financiële lasten hebben de bewoners ook andere lasten: gezondheidseffecten, horizonvervuiling, lichtvervuiling, verlies cultuurhistorische en natuurwaarde van het gebied. insprekers vinden dat financiële participatie door bewoners of financiële compensatie niet opweegt tegen het leed dat een windturbinepark veroorzaakt. De (subsidie)gelden zouden volgens hen beter gebruikt kunnen worden om zonnepanelen op woningen te realiseren of voor andere energiebesparende maatregelen. Dat levert alleen maar voordelen op voor de bewoners en levert bovendien geen nadelen voor de gezondheid op.</p>	<p>zie thema lusten-lasten</p>
558	Inspreker 230	<p>insprekers vinden het gekozen gebied (de Rosmalen en Nulandse Polder) is niet geschikt voor een grootschalig en industrieel windturbinepark, onder andere omdat er verschillende restricties voor het gebied gelden. Ook is dit gebied niet genoemd in de 'Structuurvisie Wind op land' van het Rijk waarin 11 gebieden in Nederland zijn aangewezen voor grootschalige windturbineparken. Het strookt niet met de keuze van de Provincie Noord-Brabant voor windenergie op of aansluitend op grootschalige bedrijventerreinen in stedelijk gebied. En volgens de windkaart van Nederland waait het relatief weinig in de polders.</p>	<p>zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder</p>
559	Inspreker 230	<p>De door de gemeente berekende opgave voor opwekking duurzame energie is volgens insprekers onjuist. De gemeente baseert de 2,2 PJ op het verwacht energieverbruik in 2050, wat is gebaseerd op het energieverbruik in 2013. Het energieverbruik in 2013 wordt volgens hen 26% te hoog berekend waardoor het verwacht energieverbruik in 2050 37% te hoog berekend is. Door juiste berekeningen te maken is de opgave lager en daarmee ook de noodzaak voor grootschalige opwekking met zonnevelden en windparken beduidend kleiner. Daarnaast wijzen insprekers erop dat in het Energietransitie Programma 2016-2020 deze 2,2 PJ niet alleen opgebouwd is uit zonnevelden en windparken, maar ook biomassa, ongebruikte bedrijventerreinen en parkeerterreinen. Verder vinden zij dat de gemeente andere opties nagenoeg buiten beeld laat, zoals de landelijke ontwikkeling van wind op zee, maar ook de mogelijkheid om energie buiten de gemeentegrenzen te betrekken. Als 's-Hertogenbosch zoals Oss meer duurzame energie van buiten haalt, dan zijn er minder windturbines en zonnevelden nodig.</p>	<p>zie thema's beleid en opgave.</p>

560	Inspreker 230	De visie spreekt voornamelijk over het opwekken van duurzame energie, maar komt volgens insprekers niet met concrete oplossingen voor andere grote vraagstukken van deze tijd. Zij wijzen op de overgang naar duurzame landbouw, stimuleren van CO2-neutrale en betaalbare woningbouw en het creëren van nieuwe gebieden voor recreatie. Ook wijzen zij erop dat er in de komende jaren nog meer nieuwe technieken beschikbaar komen dan alleen zon en wind. Nu kiezen voor een grootschalig windturbinepark ten oosten van Den Bosch zet onze opties naar de toekomst dicht.	zie thema visie te eenzijdig
561	Inspreker 230	De gevolgen voor de gezondheid van zo'n groot windturbinepark met windturbines van deze hoogte zijn volgens insprekers nog onderbelicht en nog onvoldoende bekend. Zij vinden dat in de visie nauwelijks aandacht wordt geschonken aan de gevolgen voor gezondheid. Zij wijzen erop dat het geluid van windturbines kan, net als andere omgevingsgeluiden, een grote impact hebben op de fysieke en mentale gezondheid van mensen. Daarnaast betogen zij dat er steeds meer aanwijzingen zijn dat laag frequent- en infra geluid een effect hebben op de gezondheid, zelfs tot kilometers afstand van de bron. insprekers dringen aan op extra en zorgvuldig onderzoek naar de gezondheidseffecten van een groot aantal windturbines met een tiphoogte van 220 tot 250 meter hoogte. Niet alleen als onderdeel van een Milieu Effect Rapportage (MER), maar als onderdeel van de uiteindelijke Visie Energielandschap. Zij wijzen erop dat het voorzorgsbeginsel de gemeente daartoe verplicht.	zie thema gezondheid
562	Inspreker 230	insprekers vinden dat de visie de cultuurhistorische en natuurwaarde van het landschap in de polder ondergeschikt maakt aan de opwekking van duurzame energie. De visie is onduidelijk over de impact en nog onduidelijker over hoe de impact op het landschap gecompenseerd wordt. Zij wijzen erop dat de grootschalige, open komgronden van de Rosmalense en Nulandse polder het leefgebied zijn van een belangrijk deel van de Brabantse weidevogelpopulatie. En wijzen in dat verband op de subsidies die de provincie heeft gestoken in een ecologische verbindingzone en zogeheten 'plas en dras'-gebieden. Deze investeringen worden volgens insprekers met de 'klap van een wiek' vernietigd.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
563	Inspreker 230	insprekers menen dat de visie niet aansluit op bestaand beleid ten aanzien van de klimaatdoelstellingen. Met het Energietransitieprogramma 2016-2020 als basis voor de Ontwerpvisie acteert gemeente 's-Hertogenbosch deels op niet bestaand beleid. Het landelijke beleid gaat niet verder dan 2030. Ook zijn er voor de periode na 2030 nog geen fondsen. Ze pleiten ervoor dat de gemeente zich richt op de periode tot 2030 en pas richting 2030 nieuw beleid opstelt met inachtneming van de dan geldende technologieën op het vlak van opwekking van duurzame energie	zie thema opgave en het antwoord bij rij 114.
564	Inspreker 239	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
565	Inspreker 239	insprekers merken op dat gemeente alleen kiest voor windturbines en zonnevelden, maar de duurzame alternatieven als geothermie, biomassavergisting, warmtekrachtkoppeling, bodemwarmte niet worden meegenomen in het afwegingskader. Deze alternatieven kunnen in combinatie met zonne-energie volgens hen een wezenlijke bijdrage leveren zonder de negatieve gevolgen op ruimtelijk, landschappelijk, cultuurhistorisch, maatschappelijk en economisch gebied en op gebied van gezondheidsrisico's voor omwonenden. insprekers verzoeken om te kijken naar duurzame alternatieven voor energieopwekking die geen grote negatieve gevolgen hebben op ruimtelijk, landschappelijk, cultuurhistorisch, maatschappelijk, planschadelijk en economisch gebied en qua gezondheidsrisico's voor omwonenden. Daarbij moeten alle maatschappelijke baten en kosten worden gewogen.	zie thema visie te eenzijdig
566	Inspreker 239	Over de gekozen polderlocatie tussen Rosmalen en Nuland merken insprekers op dat deze niet passen binnen het provinciaal vastgesteld beleid. Het gebied past niet binnen open zoekleigebied en is aangemerkt als cultuurhistorisch waardevol en als cultuurhistorisch toplandschap. insprekers verzoeken om de visie aan te passen en het poldergebied vrij te waren van een grootschalig windturbinepark en het cultuurhistorisch karakter te behouden.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
567	Inspreker 239	insprekers wijzen op onderzoek van Centraal Planbureau waaruit blijkt dat alle maatschappelijk gewogen kosten zoals milieuschade, gezondheidsrisico's, schade omwonenden, planschade woningen, schade aan flora en fauna ruimtelijk planologische schade vele malen hoger zijn voor de maatschappij dan de maatschappelijke baten. insprekers verzoeken om een integrale afweging van duurzame alternatieven en daarbij alle maatschappelijke baten en kosten af te wegen.	zie thema proces/ communicatie.

568	inspreker 24	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
569	inspreker 24	De Grootte Wielen kan niet langer gezien worden als wonen in de natuur vlakbij de stad	De vraag is of 'wonen in de natuur' op de huidige situatie van toepassing is. Dat is een subjectieve stelling die niet direct ondersteund wordt door objectieve criteria - er ligt geen natuurgebied aangrenzend aan de wijk. Maar landelijk gebied wordt door de inspreker in dit geval waarschijnlijk beschouwd als natuur. Inspreker doelt dus op de rust en aanwezige flora en fauna van het landelijk gebied. Het klopt dat bij de gewenste transformatie van de Rosmalense polder, dit gebied zal veranderen en daarmee de beleving ervan. Gelet op de uitgangspunten van de visie en de integrale benadering, dienen hierbij naast de belangen van omwonenden ook onder meer de wateropgave, natuurontwikkeling en de landbouw in de planvorming mee genomen te worden tot een nieuw ruimtelijk verhaal, dat nog steeds recht doet aan de kernkwaliteit van de openheid van de polder.
570	inspreker 24	insprekers vindt dat gemeente te weinig aandacht heeft voor een goede onderbouwing van cijfers die het project als uitgangspunt neemt voor de op te wekken energie.	zie thema opgave.
571	inspreker 24	Ook vindt hij te weinig aandacht voor betrokkenheid van bewoners rondom de polder bij het bepalen van het gebied die gevrijwaard moeten worden dan wel waar allen energie opgewekt kan worden met inpassing. Er is volgens hem te weinig aandacht voor betrokkenheid van bewoners die binnen een straal van 5 kilometer wonen van de geplande locatie en daarmee direct last ondervinden van een windmolenpark. Ook ervaart hij te weinig aandacht is voor de onvrede over de volgorde van de stappen die genomen worden.	zie thema proces/ communicatie.
572	inspreker 24	De combinatie van windmolens in de polder en zonnepanelen in de Grootte Wielenplas vindt hij een onevenredige verdeling van lusten en lasten.	zie thema lusten-lasten
573	inspreker 24	insprekers wijst op de mogelijke waardedaling van huizen in De Grootte Wielen die gebouwd zijn vanuit het perspectief wonen in de natuur, wat volgens hem met dit plan volledig onderuit wordt gehaald. Ook wijst hij op het aspect waardedaling van de gronden die in bezit zijn van ontwikkelaars waar nog niet gebouwd is.	zie thema waardedaling.
574	inspreker 24	inspreker vindt dat gemeente laks is in het beleid op gebied van energiebesparing. Hij heeft een NOM-woning maar ziet weinig navolging. Hij vraagt zich af waarom bouwers vanaf nu niet verplicht zijn om alleen maar NOM-woningen te bouwen.	Regels voor energie van bestaande en nieuwe woningen worden gesteld door het Rijk, niet door de gemeente. Vanaf 2021 geldt voor nieuwbouw een energienorm die vergelijkbaar is met NOM. Voor bestaande woningen stelt het Rijk geen eisen en mag de gemeente geen eisen stellen. De gemeente stimuleert particuliere woningeigenaren om hun woning energetisch te verbeteren. De woningcorporaties en de gemeente hebben afspraken gemaakt over verbetering van de corporatiewoningen.
575	inspreker 24	Op het gebied van gezondheid vindt inspreker dat er eerst moet worden gekeken of het gebied aan de rand van diverse gemeenten wel geschikt is voor een windpark. Hij vraagt zich af waarom geen gebruik wordt gemaakt van het voorzorgprincipe. Hij verwijst naar verschillende instanties die waarschuwen voor de gevaren, zoals WHO en RIVM en enkele onderzoeken.	zie thema gezondheid
576	Inspreker 240	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
577	Inspreker 241	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
578	Inspreker 175	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
579	Inspreker 175	insprekers wonen in Waternuinen. Zij verwachten dat de plannen en dikke streep zetten door het woonplezier. Reden is gezondheidsrisico's van geluid en laagfrequente drukgolven. Zij vinden het opmerkelijk dat in de ontwerpvisie geen over gezondheidsrisico's wordt gerept.	zie thema gezondheid
580	Inspreker 175	insprekers hebben de indruk dat de financiële belangen en het halen van duurzaamheidsdoelstellingen voor gemeente groter zijn het welzijn van de burgers. Dat we een duurzaamheidsopgave hebben, en dat windturbines hieraan aan goede invulling kunnen geven is voor hen geen discussie. Zij vragen zich af of de visie juist is en of afweging op een juiste manier gemaakt zijn. Zienswijze is dat de visie aangescherpt moet worden met de marktontwikkelingen. Daarnaast vragen insprekers zich af waarom het centraliseren in parken de voorkeur heeft boven verspreiden over de provincie. En zij vinden dat er uit landelijk/provinciaal onderzoek duidelijkheid moet komen dat de Rosmalense en Nulandse polder het meest geschikte gebied is. Zij vinden het onbegrijpelijk dat de grenzen van het 'transformeren' gebied grenst aan de woonwijk.	zie thema's rol overheid, opgave, proces/communicatie, keuzes visie en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder

581	Inspreker 175	insprekers vinden dat het participatieproces van geen kant deugt. Als bewoners van de Watertuinen hadden zij een uitnodiging per woonadres. In het parallel lopend traject van Verkenning Duurzame polder vinden insprekers het opmerkelijk dat de wijkraad De Grootte Wielen niet deelneemt.	zie antwoord bij reactie 369
582	Inspreker 175	Zij vragen zich af wat er gebeurt als blijkt dat de Grootte Windturbine Park voor gezondheidsproblemen gaat zorgen en als gevolg daarvan bewoners de wijk willen ontvluchten en huizen overkoopbaar blijken. Welke concrete hulp kunnen zij verwachten als het leidt tot gezondheidsproblemen en schade.	zie thema gezondheid
583	Inspreker 175	Zij vragen zich af wat er gebeurt als blijkt dat de Grootte Windturbine Park voor gezondheidsproblemen gaat zorgen en als gevolg daarvan bewoners de wijk willen ontvluchten en huizen overkoopbaar blijken. Welke concrete hulp kunnen zij verwachten als het leidt tot gezondheidsproblemen en schade.	zie thema waardedaling.
584	Inspreker 379	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
585	inspreker 53	inspreker is van plan om zijn agrarisch bedrijf, specifiek het gras- en maailand, te transformeren naar een zonnepark. inspreker zou volgens paragraaf 4.2 onder 4 van de ontwerpvisie, de inkomsten moeten delen met de lokale omgeving. Dit maakt de transformatie voor inspreker niet aantrekkelijk. Het verzoek is om in de maatschappelijke meerwaarde criteria rekening te houden met de specifieke positie van initiatiefnemer.	In hoofdstuk 4 van de visie wordt ingegaan op de beleidsuitgangspunten voor maatschappelijke participatie en meerwaarde bij windturbines en zonneparken. Hier moeten initiatiefnemers aan voldoen. In uitzonderlijke gevallen kan het redelijkheidsbeginsel worden aangesproken.
586	Inspreker 297	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
587	Inspreker 295	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
588	Inspreker 295	GGD's hebben hun zorgen al geuit t.a.v. gezondheid voor bewoners	zie thema gezondheid
589	Inspreker 298	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
590	Inspreker 299	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562
591	Inspreker 296	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
592	Inspreker 291	zie samenvattingen in rijen 558 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 558 t/m 563 en 668.
593	Inspreker 292	zie samenvattingen in rijen 558 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 558 t/m 563 en 668.
594	Inspreker 293	zie samenvattingen in rijen 558, 560 t/m 562 en 668.	zie antwoorden in rijen 558, 560 t/m 562 en 668.
595	Inspreker 294	zie samenvattingen in rijen 558, 560 t/m 562 en 668.	zie antwoorden in rijen 558, 560 t/m 562 en 668.
596	Inspreker 340	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
597	Inspreker 300	zie samenvatting in rij 558 en de keuze voor de polder is niet akkoord.	zie antwoord bij rij 558 en thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder.
598	Inspreker 300	inspreker verzoekt geen zonnepanelen in de buurt van woningen te plaatsen vanwege horizonvervuiling en uitzicht	zie thema woon-leefklimaat
599	Inspreker 302	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
600	Inspreker 301	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
601	Inspreker 305	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
602	Inspreker 304	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
603	Inspreker 304	inspreker verwacht veel inkomsten mis te lopen met B&B door deze plannen, en verwacht compensatie	zie thema waardedaling
604	Inspreker 304	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
605	Inspreker 304	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
606	Inspreker 304	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
607	Inspreker 304	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
608	Inspreker 304	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
609	Inspreker 304	inspreker stelt dat direct omwonenden die financieel nadeel gaan ondervinden, hiervoor gecompenseerd dienen te worden	zie thema waardedaling.
610	Inspreker 304	insprekers zijn voor meer duurzame vormen van energie waaronder wind- en zonne-energie ook in de polder, onder voorwaarden: eerst gezondheidsgevolgen zorgvuldig onderzoeken, aantal en maten windturbines passen in het groene gebied, eerlijke verdeling van lusten en lasten, kritische geluiden zichtbaar laten terugkomen in de besluitvorming, waardevorming dan ruimhartig compenseren, kijk verder dan alleen groot windturbinepark: stimuleer circulaire economie, aanleg nieuwe bossen, bescherm natuurgebiedjes, nieuwe eco-tuinen, zorg dat landschap visueel acceptabel blijft, neem effecten op natuur serieus mee, houd eerst een fatsoenlijke inspraakronde waar reacties serieus worden genomen	zie thema gezondheid

611	Inspreker 304	tijdens bijeenkomst 14-11-2019 in Rosmalen (duurzame polder) kwamen er slechts geen of summiere antwoorden op hun vragen. Plenair deel was veel te kort en werd afgekap. Na afloop kon niemand zijn vragen beantwoorden. De avond moest georganiseerd worden, zodat later gezegd kon worden dat iedereen betrokken is geweest. Het is respectloos dat gemeente zo lang er over mag doen en zij binnen enkele weken moeten reageren.	zie thema proces/ communicatie.
612	Inspreker 304	inspreker stelt dat onderzoeken uitwijzen dat een windturbinepark veel gevolgen heeft voor de gezondheid van omwonenden, niet alleen geluidsoverlast, maar ook trillingen, straling en de verandering naar industrieel landschap. De WHO hanteert een acceptabel gemiddeld niveau van 45 dB. In Nederland ligt het toegestane niveau hoger, de wet beschermt omwonenden dus onvoldoende. insprekers dringen daarom aan op nader onderzoek naar de gezondheidseffecten van windturbines met tiphoogten van 220 tot 250 m, niet alleen als onderdeel van een MER maar ook als onderdeel van de definitieve visie energielandschap. Het voorzorgsbeginsel verplicht de gemeente daartoe.	zie thema gezondheid
613	Inspreker 304	Ook wijzen ze op de in de Klimaatwet vastgelegde klimaatdoelstellingen voor Nederland. Ook wijzen zij op de conclusie van de Raad van State dat de benodigde structuurveranderingen een grondige afweging en dus tijd vragen.	zie thema visie te eenzijdig
614	Inspreker 304	inspreker stelt dat onderzoeken uitwijzen dat een windturbinepark veel gevolgen heeft voor de gezondheid van omwonenden, niet alleen geluidsoverlast, maar ook trillingen, straling en de verandering naar industrieel landschap.	zie thema gezondheid en woon- en leefklimaat
615	Inspreker 304	de visie is te weinig gericht op rechtvaardige verdeling van lusten vd windboeren en lasten van de bewoners. Per windturbine van 4MW ontvangen ze 40K% p/j. De eigenaar ontvangt honderden miljoenen aan subsidies, nl 3,2 cent per kwh. Dit betalen wij. Hier tegenover staan de waardedalingen van woningen (5-50%). Hoe dichterbij hoe hoger het percentage. Naast financiële lasten hebben de bewoners ook gezondheidseffecten, horizonvervuiling, lichtvervuiling, verlies cultuurhistorische en natuurwaarden. Financiële participatie of compensatie weegt uiteindelijk niet op tegen het leed van een windturbinepark.	zie thema lusten-lasten
616	Inspreker 304	insprekers zullen negatieve gevolgen ondervinden voor hun Bed & Breakfast, want nu nog wandelen en fietsen gasten door de polder. Negatieve recensies zullen resulteren in minder klanten. insprekers zijn voor hun levensonderhoud afhankelijk van deze inkomsten en maken zich daarom ernstig zorgen over de gevolgen voor hun besteedbaar inkomen	zie thema waardedaling.
617	Inspreker 304	insprekers vragen op welke manier de effecten op natuur worden meegenomen en welke gevolgen hieraan worden verbonden?	zie thema natuur
618	Inspreker 304	insprekers vragen zich af op welke manier hun zorgen en vragen worden meegenomen in het proces	zie thema proces/ communicatie.
619	Inspreker 304	Bij de gemeentelijke herindeling in het verleden was al angst dat de grote gemeente (Den Bosch) zou gaan bepalen wat er in de kleine kernen zou gaan gebeuren. Veel mensen in de stad zullen geen bezwaar hebben dat hun energie wordt opgewekt in de polder. Bij de herindeling is ook gezegd dat identiteit, leefomgeving en mensen in de kleine kernen zouden worden gerespecteerd. De gemeente zou hier dan ook serieus mee om moeten gaan	zie thema lusten-lasten
620	Inspreker 306	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
621	Inspreker 307	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
622	Inspreker 307	insprekers stellen dat geen onderzoek is gedaan naar de gevolgen van windturbines zo dichtbij een woonwijk. Met name onderzoeken naar het welzijn van mensen en het welbeleven van grote gemeenschappen zoals in De Grootte Wielen. Hoe zijn onderzoeken betrokken in de afwegingen van plaatsing van turbines en zijn alternatieven bekeken?	zie thema gezondheid
623	Inspreker 307	insprekers stellen dat geen onderzoek is gedaan naar de gevolgen van windturbines zo dichtbij een woonwijk. Hoe zijn onderzoeken betrokken in de afwegingen van plaatsing van turbines en zijn alternatieven bekeken?	zie visie te eenzijdig
624	Inspreker 307	De visie lijkt gericht op 1 mogelijkheid die realiseerbaar is vanuit ondernemers, dan dat hier samen met bewoners aan gewerkt is en objectief naar scenario's is gekeken.	zie thema proces/ communicatie.
625	Inspreker 307	De visie lijkt gericht op 1 mogelijkheid die realiseerbaar is vanuit ondernemers, dan dat hier samen met bewoners aan gewerkt is en objectief naar scenario's is gekeken.	zie thema proces/ communicatie.

626	Inspreker 307	insprekers geven aan dat er geen duidelijkheid is over de wijze van realisatie van dit windturbinepark, en welke hinder dit geeft. Het is niet duidelijk hoe hoog de turbines worden. Er zijn geen afspraken dat het park beperkt zal blijven tot het voorgenomen aantal en hoe de effecten pp de leefomgeving worden meegewogen in het afbouwen van het park. Wanneer wordt gestart met uitbreiden of afbouwen van het park. Wanneer het een pilot zou zijn, o.a. om te kijken welke impact het heeft, en wanneer het leidt tot een negatief of positief besluit van de gemeente, zou het voor bewoners een meer acceptabel plan kunnen zijn. Nu lijkt er geen weg terug, maar is het niet helder hoe de belangen van bewoners en hun overlast is meegewogen	zie thema windturbines
627	Inspreker 307	insprekers geven aan dat er geen duidelijkheid is over de wijze van realisatie van dit windturbinepark, en welke hinder dit geeft. Het is niet duidelijk hoe hoog de turbines worden. Er zijn geen afspraken dat het park beperkt zal blijven tot het voorgenomen aantal en hoe de effecten pp de leefomgeving worden meegewogen in het afbouwen van het park. Wanneer wordt gestart met uitbreiden of afbouwen van het park. Wanneer het een pilot zou zijn, o.a. om te kijken welke impact het heeft, en wanneer het leidt tot een negatief of positief besluit van de gemeente, zou het voor bewoners een meer acceptabel plan kunnen zijn. Nu lijkt er geen weg terug, maar is het niet helder hoe de belangen van bewoners en hun overlast is meegewogen	zie thema windturbines en woon-leefklimaat
628	Inspreker 307	Bewoners van Den Bosch (De Groote Wielen) worden onevenredig geraakt, terwijl de gemeente onvoldoende aandacht heeft voor deze bewoners. Normaal worden wijkbewoners zeer goed betrokken, maar over deze visie is heel weinig bekend gemaakt. Het is onbegrijpelijk dat niet meer toenadering is gezocht	zie thema lusten-lasten
629	Inspreker 307	Bewoners van Den Bosch (De Groote Wielen) worden onevenredig geraakt, terwijl de gemeente onvoldoende aandacht heeft voor deze bewoners. Normaal worden wijkbewoners zeer goed betrokken, maar over deze visie is heel weinig bekend gemaakt. Het is onbegrijpelijk dat niet meer toenadering is gezocht	zie thema proces/ communicatie.
630	Inspreker 307	insprekers geven aan dat ook niet duidelijk is waarom niet is geïnvesteerd in minder ingrijpende alternatieven, waarbij ook omwonenden meer inspraak en inbreng kunnen hebben. Duurzaamheid kan immers wel rekenen op brede steun van bewoners, maar niet op deze manier. Goed voorbeeld is het Solargreenpoint initiatief. Een soortgelijk initiatief in dit gebied levert meer op dan een eenzijdig initiatief zoals die nu voorligt. Er zijn bewoners die juist willen meedoen, maar vanwege de ligging van hun dak dat nu niet kunnen. Dit past dus niet bij de visie 'oog hebben voor de burgers'	zie beantwoording onder rij 633
631	Inspreker 307	Duurzaamheid kan immers wel rekenen op brede steun van bewoners, maar niet op deze manier. Er zijn bewoners die juist willen meedoen, maar vanwege de ligging van hun dak dat nu niet kunnen. Dit past dus niet bij de visie 'oog hebben voor de burgers'	In de Visie hebben we juist waarborgen opgenomen voor de kwaliteit van de leefomgeving en haar burgers. De Visie is tot stand gekomen via een zeer participatieve aanpak waarbij bewoners nauw zijn betrokken. Ook worden bij concrete projecten alle belangen, ook die van bewoners, meegewogen in de besluitvorming. Bewoners profiteren ook van de duurzame energieprojecten, omdat dergelijke projecten een aantoonbare meerwaarde moeten hebben voor de omgeving. Bovendien kunnen bewoners participeren in de projecten en daarmee rendement kunnen halen. Mede naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, zijn de voorwaarden en waarborgen ten aanzien van woonkwaliteit aangevuld. Zie thema proces / communicatie, kopje Status en positie visie. De Visie gaat overigens niet over zonnepanelen op daken.
632	Inspreker 307	De branding van een windmolenpark levert een eenzijdig beeld op, en lijkt gericht te zijn op minimaliseren van een tegengeluid. Dit zorgt voor een niet transparant beeld en gaat voorbij aan de belangen van bewoners.	zie thema proces/ communicatie.

633	Inspreker 307	Ingevolge jurisprudentie is de voorgenomen plaatsing van molens bij een woonwijk en natuurgebied niet passend bij jurisprudentie, beleid en wetgeving. De besluitvorming hierover heeft hier onvoldoende aandacht voor. Ook is onvoldoende aandacht voor de plicht tot het onderzoeken van alternatieven en effecten. Met name als het gaat om het omzetten van het natuurgebied naar een industriegebied, heeft de gemeente niet onderbouwd hoe jurisprudentie is meegewogen bij deze voorgenomen omzetting van bestemming. Ook zijn insprekers benieuwd naar hoe de provincie hier tegenover staat	Zoals beschreven bij thema Proces/ Communicatie, komen mogelijke windturbines niet direct naast een woning, maar worden wettelijke regels en normen in acht genomen en conform jurisprudentie. In de visie worden beleidsmatige keuzes gemaakt voor toekomstige ruimtelijke plannen. In de procedures voor die plannen zal moeten worden aangetoond dat inderdaad wordt voldaan aan wet- en regelgeving. Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, zijn nadere voorwaarden opgenomen gelet op de belangen van bewoners. Zie thema's proces en communicatie, kopje Status en positie visie. De alternatieven zijn beschouwd in de visie. De enige alternatieven binnen de gemeente voor een locatie van grootschalige windenergie zijn de Bokhovense polder en het gebied vanaf De Brand richting Sint-Michielsgestel. Dit is beschreven in paragraaf 3.6 onder strategie Transformeren (deel A). Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, is deze onderbouwing uitgebreid. Zie thema zone keuze transformeren Wind Rosmalense en Nulandse polder. Inzake alternatieven voor windenergie, verwijzen we naar thema Visie te eenzijdig. De provincie heeft de aanpak en keuzes van de visie onderschreven; heeft alleen een opmerking over de kaart vrijwaren gemaakt ten aanzien van de Dungense Polder.
634	Inspreker 307	insprekers willen een verzoek doen op de openbaarheid van gegevens, waarin de verdeling uiteen is gezet en waarin de onderbouwing is opgenomen voor de huidige ontwerpvisie, de stukken waarin de afweging van belangen van burgers vs. de andere belangen zijn opgenomen, en ook de stukken waarin de onderbouwing is opgenomen over de communicatie naar bewoners om inzicht te krijgen in de belangen en effecten die de visie heeft op het welzijn. Ook willen insprekers stukken ontvangen die gericht zijn op de afweging in de visie vs. alternatieven die zijn onderzocht	De stukken zijn in een persoonlijk gesprek aan insprekers overhandigd.
635	Inspreker 307	insprekers willen graag gehoord worden over deze aspecten, of een goede onderbouwing op deze punten ontvangen	Insprekers hebben hun zorgen mondeling toegelicht in een gesprek met de gemeente.
636	Inspreker 313	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
637	Inspreker 313	De polder wordt door defensie gebruikt voor lage vluchten met helikopters	zie thema polders niet geschikt
638	inspreker 465	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
639	inspreker 465	We moeten zuinig zijn op de weinige natuur en stiltegebieden die we nog hebben	Zie thema natuur.
640	Inspreker 315	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
641	inspreker 466	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
642	inspreker 1	insprekers vragen zich af waarom zij op een korte termijn werden uitgenodigd voor bijeenkomsten van de Duurzame Polder (2 weken van tevoren), terwijl de gemeente al in 2016 de raad informeerde over het initiatief. Veel belanghebbenden hebben aan tafel gezeten, behalve diegenen die er het meeste mee geconfronteerd worden.	zie thema proces/ communicatie.
643	inspreker 1	Er vindt al een aparte verkenning plaats voor het windpark in de Rosmalense Polder. Hoe strookt dit met de intensieve betrokkenheid die zou hebben plaatsgevonden. Het is inspraak voor de vorm, zodat later in het proces kan worden aangegeven dat burgers betrokken zijn geweest. De indruk ontstaat dat het initiatief van een aantal agrariërs feilloos is overgenomen, hier had de gemeente veel eerder burgers over moeten informeren. Onduidelijk is waar de mogelijkheid wordt gegeven om je visie te geven op het traject van de verkenning Rosmalense polder. Daarom wordt nu gereageerd op de visie.	zie thema proces/ communicatie.
644	inspreker 1	insprekers vinden het onverteerbaar dat gekozen wordt voor een grootschalig windpark die een kleine groep onevenredig groot belast. Een kleine groep burgers draagt de lasten voor velen anderen en is buitenproportioneel en onredelijk. Dit draagt niet bij aan het solidair bereiken van de klimaatdoelstellingen van alle mensen in Nederland. Afgezien van de vraag of het daadwerkelijk een hele grote bijdrage zal leveren aan de vermindering van CO2 uitstoot.	zie thema lusten-lasten
645	inspreker 1	insprekers hebben in 2005 hun woning gekocht, waarbij gepropageerd werd dat de Groote Wielen het Groote Genieten zou zijn. De woning is gekocht in de veronderstelling dat dit een mooi en rustig landschap is. Ook in 2017 verkocht de gemeente nog zonder problemen kavels aan bewoners, terwijl zij op de hoogte was van de plannen. Dit wekt geen indruk van transparantie en intensieve betrokkenheid	De start van de Visie was in oktober 2018, toen de raad besloot om de Visie via een zeer participatieve aanpak te gaan opstellen. Het feit dat inspreker wel of niet op de hoogte was op ten tijde van de aankoop van zijn woning is voor het vaststellen van de Visie niet relevant.

646	inspreker 1	De Rosmalense Polder neemt een onevenredig groot deel in van de te realiseren windmolens in Nederland. De klimaattafels hebben afgesproken dat 70 tot 80 procent van de energieopwekking uit hernieuwbare energie moet bestaan in 2030. Om dit te bereiken is becijferd, dat er in de komende elf jaar 750 windmolens op zee en 500 windmolens op land bij moeten komen op basis van de huidige capaciteitsberekeningen. Dit zou betekenen dat gemeente 's-Hertogenbosch en omliggende gemeenten met 60 a 80 windmolens in deze polder zo'n 16 % voor haar rekening neemt. De schattingen van het aantal benodigde windmolens op land lopen voor 2050 lopen uiteen van 2000 tot 4250 stuks (bron NVDE). Bij deze aantallen neemt het gebied tussen Oss en 's-Hertogenbosch nu al ruim 4,1 % voor haar rekening waarbij uitgegaan wordt van het maximum.	In de visie worden ruimtelijke kaders gesteld; er worden geen doelen voor aantallen windmolens in de Rosmalense polder gesteld.
647	inspreker 1	inspreker maakt zich grote zorgen over geluid en slagschaduw	zie thema gezondheid en thema woon- en leefklimaat
648	inspreker 1	inspreker maakt zich grote zorgen over de landschapsontsiering	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
649	inspreker 1	inspreker maakt zich grote zorgen over de verkoopwaarde van huizen in de Grootte Wielen. De gemeente kan in overleg met bewoners een onafhankelijk partij selecteren die waardevermindering in beeld brengt, om zo alle belangen in beeld te hebben en lasten en lusten eerlijk te verdelen	zie thema waardedaling.
650	inspreker 1	inspreker stelt dat het voortschrijdend inzicht t.a.v. risico van windmolens onderbelicht is. Duitsland heeft al gehandeld door minimaal 10 keer de tiphoogte te hanteren, en ook de GGD heeft een nieuwe visie gedeeld. Ook huisartsen waarschuwen voor de risico's. De gemeente neemt deze inzichten niet mee in de visie. Verzoek is om dit wel te doen en niet te verschuilen achter de wet en regelgeving	zie thema gezondheid
651	inspreker 1	Door de komst van windmolens lopen ook vlermuizen gevaar en komen vogels in de dieken terecht. Dit is in strijd met de flora en faunawet. Ook kent de Rosmalense polder een belangrijk leefgebied voor weidevogels.	zie thema natuur
652	inspreker 1	inspreker oppert om ook te kijken naar ondergrondse windturbines	zie thema visie te eenzijdig
653	inspreker 1	Het is onlogisch dat een groep agrariërs en consultants zoveel geld kan verdienen aan windmolens en dat het economische, ecologische en gezondheidsverlies wordt afwenteld op de burgers. insprekers pleiten ervoor de CO2-neutralisatie en het verdienmodel niet ten koste te laten gaan van de gezondheid van inwoners en het ecosysteem.	zie thema proces/ communicatie.
654	inspreker 1	insprekers vragen ook de financiële verliezen vooraf vast te stellen, mee te nemen in de analyse en te compenseren.	zie thema waardedaling.
655	inspreker 411	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
656	inspreker 430	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
657	inspreker 430	Het woon -en leefklimaat wordt ernstig aangetast en gezondheidseffecten zijn niet goed onderzocht	zie thema gezondheid en thema woon- en leefklimaat
658	inspreker 430	Het woon -en leefklimaat wordt ernstig aangetast en gezondheidseffecten zijn niet goed onderzocht	zie thema gezondheid en thema woon- en leefklimaat
659	inspreker 430	formaat te groot	zie thema windturbines
660	inspreker 431	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
661	inspreker 431	Het windmolenpark staat een gezonde toekomst voor mij in de weg. Ik ben bedrijfsopvolger	zie thema waardedaling.
662	inspreker 432	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
663	inspreker 432	Ik ben niet betrokken in het participatieproces en bewoner in het zoekgebied	zie thema proces/ communicatie.
664	inspreker 433	Het woon en leefklimaat wordt erg aangetast, daarbij krijg je een superlelijk landschap	zie thema woon- en leefklimaat
665	inspreker 433	Het woon en leefklimaat wordt erg aangetast,	zie thema woon- en leefklimaat
666	inspreker 433	je krijgt een superlelijk landschap	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
667	inspreker 435	inspreker heeft een melkveebedrijf, maar tevens ook kinderopvang op de boerderij. Zij vindt het belangrijk dat de kinderen veel buiten kunnen spelen. Er is veel geïnvesteerd in de voorzieningen, er zijn veel mogelijkheden voor de kinderen. Het bedrijf is klaar voor de toekomst, maar de mogelijke komst van windmolens leidt tot bezwaren. Het bedrijf van inspreker is aangewezen als transformatiegebied voor wind.	In hoeverre windparken beperkingen gaat brengen voor de bedrijven van inspreker is nu niet te zeggen, omdat van een concreet plan nog geen sprake is. Dit hangt af van de definitieve locatie van een windpark. Bij elk project voor duurzame energie opwekking zal zorgvuldig afgewogen worden in hoeverre het aanvaardbaar is gelet op de omgeving. Er zal dus met bestaande functies rekening moeten worden gehouden. Maar een garantie dat het geen beperkingen gaat brengen, kunnen wij niet geven. Als u als gevolg van een windpark toch nadelige effecten ondervindt, kunt u na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan of omgevingsvergunning voor de realisering van het windpark een verzoek om planschade indienen bij het college van de gemeente 's-Hertogenbosch. Zie ook thema waardedaling.

668	inspreker 435	De gemeente is gestart met een proces waarbij de geschiktheid van de Rosmalense polder is vastgesteld zonder dat bewoners daarvan op de hoogte zijn gesteld. Er zijn interviews geweest met belanghebbenden, maar niet met een aantal wijkraden en de dorpsraad Nuland. Ook had de gemeente iedere bewoner tot 2,5 km. afstand van de polder persoonlijk moeten uitnodigen voor de bijeenkomsten. De gemeente zegt dat de inbreng van aanwezigen is gebruikt voor de ontwerpvisie. Onduidelijk is hoe die inbreng tot de visie heeft geleid. Er waren tijdens de inspraakavond veel vragen die de gemeente niet wilde of niet kon beantwoorden.	zie thema proces/ communicatie.
669	inspreker 435	Alles lijkt erop gericht om tot een besluit te komen dat de polder geschikt is voor een grootschalig windmolenpark.	zie thema proces/ communicatie.
670	inspreker 435	De Verkenning Duurzame Polder is nog niet afgerond. inspreker vindt het voorbarig om vooruitlopend op de resultaten van de verkenning al een visie voor het energielandschap in de polder vast te stellen. Verzoek van inspreker is om de resultaten van de verkenning af te wachten en geen visie vast te stellen die strijdig is met de verkenning	zie thema beleid
671	inspreker 435	Om tot een klimaatneutrale regio te komen, is het van belang dat gemeenten keuzes in het kader van de RES integraal maken. Aan dit principe gaat de gemeente voorbij door de visie energielandschap nu al vast te stellen. inspreker verzoekt hiermee te wachten totdat de opgave in het kader van de RES vastgesteld is	zie thema beleid
672	inspreker 435	Door de windturbine, wordt het leefgebied van de weidevogels in de Rosmalense polder aangetast. Door de hele polder als transformatiegebied naar wind te bestemmen, is er binnen de gemeente geen alternatief beschikbaar voor het weidevogelgebied dat hier nu aanwezig is. De biodiversiteit wordt hierdoor aangetast.	zie thema natuur
673	inspreker 435	Juist de rust en openheid van het landschap vindt inspreker belangrijke punten voor de kinderopvang. Als de rust verdwijnt, heeft dat direct nadelige gevolgen voor de kinderen.	zie thema woon-leefklimaat
674	inspreker 435	Omdat de gemeente stelt dat andere delen van de gemeente niet geschikt zijn voor een grootschalig windturbinepark, wordt de indruk gewekt dat de Rosmalense polder deze last moet dragen, omdat er geen alternatieven zijn, niet omdat het een geschikte plek is.	De Rosmalense polder is binnen de gemeentegrenzen de meest geschikte plek. Zie hiervoor de thema's Zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder en Keuzes visie; en ook onder paragraaf 3.6 van visie deel A.
675	inspreker 435	Een uitgangspunt is dat het vrije uitzicht behouden moet blijven in de polder. Dat een windturbinepark deze openheid niet aantast, deelt inspreker niet.	Zoals gemotiveerd in de visie (paragraaf 3.2.2 visie deel A - Effect op openheid), blijkt dat een windturbinepark de openheid of wijdheid van het gebied niet zal aantasten.
676	inspreker 435	inspreker vreest voor het woon en leefklimaat op het erf. Windturbines kunnen immers leiden tot een grote hoeveelheid aan gezondheidsproblemen, zo stelt ook een huisarts onlangs. Ook heeft de WGO in 2018 richtlijnen uitgevaardigd waarin wordt gesteld om de geluidniveaus te reduceren tot 45 dB. Het tegengaan van laagfrequent geluid is nog niet geborgd in regelgeving, terwijl 1 op de 10 mensen hier wel last van heeft. De wettelijke voorzorg plicht is daarom zeker van toepassing.	zie thema gezondheid
677	inspreker 435	Ook de constant knipperende lichten en het constant draaien van windmolens geeft een verstrend beeld. Dit gaat overlast geven, en dit is voor inspreker onacceptabel. Hier moet het voorzorgsbeginsel worden toegepast.	zie woon- en leefklimaat
678	inspreker 435	Wat daarnaast niet vergeten mag worden is dat inspreker voor een belangrijk deel van het inkomen afkomstig is van het kinderdagverblijf. inspreker is bezorgd dat de komst van het windturbinepark ook leidt tot een vertrek van kinderen en een lagere bezettingsgraad van het kinderdagverblijf door de mogelijke gezondheidseffecten die veroorzaakt worden door windmolens.	zie thema waardedaling.
679	inspreker 435	Omdat er bij inspreker vele kinderen worden opgevangen gedurende de gehele dag is het noodzakelijk dat zij gevrijwaard blijven van mogelijke nadelige en voor de gezondheid schadelijke gevolgen van een windturbinepark	zie thema waardedaling.
680	inspreker 435	inspreker stelt dat op dit moment het bedrijf en de omliggende gronden bepaalde ontwikkelingsmogelijkheden hebben die onder andere in het bestemmingsplan vastgelegd zijn. inspreker vreest dat die ontwikkelingsmogelijkheden wijzigen door de komst van een grootschalig windturbinepark door de hieruit voortvloeiende effecten en een daarbij horende beschermingszone. Kan de gemeente garanderen dat dat niet zo is?	Het is op dit moment niet mogelijk om te bepalen of de ontwikkelingsmogelijkheden van inspreker zullen wijzigen. Dit hangt af van de definitieve locatiebepaling van het windpark en de effecten die dat windpark heeft op zijn bedrijf. Een garantie dat het niet zo is, kunnen wij niet geven. Wel zal een windpark met uw ontwikkelingsmogelijkheden zo veel mogelijk rekening moeten houden. Als uw ontwikkelingsmogelijkheden toch wijzigen in uw nadeel, kunt u na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan of omgevingsvergunning voor de realisering van het windpark een verzoek om planschade indienen bij het college van de gemeente 's-Hertogenbosch. Zie ook thema waardedaling.

681	inspreker 435	De genoemde hinderaspecten en negatieve effecten zullen leiden tot een significante waardedaling. inspreker verzoekt om bij een bestemmingsplanprocedure een objectieve planschadeanalyse uit te voeren	zie thema waardedaling.
682	inspreker 314	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
683	inspreker 314	Ook de Lithse polder is ongeschikt	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder. Aanvullend: de Lithse polder valt niet onder het grondgebied van de gemeente en dus ook niet onder de reikwijdte van deze visie.
684	inspreker 434	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
685	inspreker 341	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
686	inspreker 424	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
687	inspreker 424	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
688	inspreker 22	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
689	inspreker 22	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
690	inspreker 22	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
691	inspreker 22	inspreker is hier gaan wonen voor de natuur, weids uitzicht en vooral de rust en stilte.	zie thema woon-leefklimaat
692	inspreker 22	De woning van inspreker is een monument. Gewande en meerdere omliggende dorpen zijn oud en hebben nogal veel historie. Hier passen windmolens en zonnepanelen niet bij.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder. Aanvullend: bij het ontwikkelen van windparken zal met de bestaande cultuurhistorische waarde rekening gehouden worden. Zie thema Keuzes visie inzake de strategiekeuze en onderbouwing daarvan voor de Rosmalense polder.
693	inspreker 22	inspreker heeft forse investeringen in de woning gedaan en maakt zich grote zorgen om de waarde van zijn woning	zie thema waardedaling.
694	inspreker 38	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
695	inspreker 38	inspreker vindt het ernstige landschapsvervuiling en erg dicht bij bewoonde kernen. Weg Nederlands polderlandschap	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
696	inspreker 38	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
697	inspreker 38	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
698	inspreker 74	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
699	inspreker 74	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
700	inspreker 74	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668
701	inspreker 74	inspreker stelt dat er te weinig wind is in de polder, en dat de windturbines maar in zee gezet moeten worden	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
702	inspreker 32	insprekers gaan niet akkoord met een grootschalig windmolenpark op loopafstand van hun woning. Zij hebben steeds minder natuur, alles wordt volgebouwd. Ze kijken zo naar enorme windmolens met alle geluidsoverlast erbij 24 uur per dag. insprekers willen echter weilanden met koeien, schapen en paarden. De natuur moet blijven.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
703	inspreker 32	insprekers gaan niet akkoord met een grootschalig windmolenpark op loopafstand van hun woning. Zij hebben steeds minder natuur, alles wordt volgebouwd. Ze kijken zo naar enorme windmolens met alle geluidsoverlast erbij 24 uur per dag. insprekers willen echter weilanden met koeien, schapen en paarden. De natuur moet blijven.	Zie thema's natuur, gezondheid, lusten en lasten, opgave en woon- en leefklimaat.
704	inspreker 32	inspreker stelt ook dat geluidsoverlast in de stad niet te voorkomen is, maar in een dorp als Gewande is dat anders	zie thema gezondheid en woon-leefklimaat
705	inspreker 32	inspreker vindt dat het plan de waarde van hun woning aantast	zie thema waardedaling.

706	inspreker 58	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
707	inspreker 58	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
708	inspreker 422	zie samenvattingen in rijen 558-559, 561-563 en 668	zie antwoorden in rijen 558-559, 561-563 en 668
709	inspreker 422	Buitengebied wordt industriegebied	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
710	inspreker 422	Horizon en poldervervuiling. Niet goed voor mens en dier. Leefomgeving gaat achteruit.	zie woon-leefklimaat
711	inspreker 423	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
712	inspreker 423	aangetoond is dat huizen in waarde dalen door windturbines	zie thema waardedaling.
713	inspreker 423	Buitengebied wordt industriepark	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
714	inspreker 407	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561-562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 561-562 en 668
715	inspreker 390	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
716	inspreker 390	Denk aan de kinderen en de gezondheid!	zie thema gezondheid
717	inspreker 19	inspreker stelt dat de visie onvoldoende concreet is. Zo is onduidelijk is wat de omvang van het voorgenomen windmolenpark, hoe hoog de molens worden, hoeveel er komen en hoe het aantal zal worden verdeeld over de locatie.	zie thema windturbines
718	inspreker 19	inspreker stelt ook dat niet duidelijk is welk zonneparkinitiatief gekozen wordt, en vreest hierdoor dat een zonnepark wordt gerealiseerd. Het is niet duidelijk of een windpark of zonnepark wordt gerealiseerd, of een combinatie van beiden	Op dit moment kan hierover nog geen nadere informatie worden gegeven, omdat dit nog niet bekend is. Pas na vaststelling van de visie zullen initiatieven in behandeling worden genomen. Het proces voor de Duurzame Polder kent daarbij zijn eigen traject en verkenning.
719	inspreker 19	De visie kent onvoldoende afbakening, hierdoor is onduidelijk in hoeverre elders in de regio wordt bijgedragen aan de energieopwek. inspreker stelt dus dat de visie de nodige onzekerheid met zich meebrengt, en dat de visie in zijn huidige variant een groot windmolenpark nabij de woning/bedrijf van inspreker mogelijk maakt	De visie geeft via de kaarten Inpassen en Transformeren aan in welke gebieden onder voorwaarden ruimte wordt geboden voor respectievelijk zonnevelden en windturbines en zonnevelden. Dit uiteraard binnen de gemeentegrenzen. Binnen die zones zijn geen maximale hectares of turbines genoemd. Binnen de zone Inpassen moet het passend zijn binnen het gebied en het laadvermogen van het landschap niet overschrijden. Binnen de zone transformeren moet uit de gebiedsgerichte ontwikkeling blijken hoeveel windturbines denkbaar zijn. Pas in latere fases kan dus meer duidelijkheid worden geboden. Dit sluit aan bij de principes van een visie zoals onderhavige visie.
720	inspreker 19	insprekers vrezen het vrije uitzicht te verliezen, er is nu ruim uitzicht op de polder. Het bestaande uitzicht zal door de hoge windmolens in ernstige mate worden aangetast.	zie thema woon-leefklimaat
721	inspreker 19	insprekers geven aan onvoldoende te zijn gehoord en geïnformeerd over de ruimtelijke impact van het windmolenpark op de omgeving. Dit park levert een onaantvaardbare beperking op voor insprekers	zie thema proces/ communicatie.
722	inspreker 19	insprekers vrezen voor slagschaduw en beperking van inval van zonlicht op het perceel. Zij verzoeken om vooraf in kaart te brengen in hoeverre de lichtinval beperkt wordt via bijv. schaduwtekeningen	De visie geeft aan onder welke strategie en randvoorwaarden initiatieven mogelijk opgestart kunnen worden. Er zijn nog geen concrete plannen in opgenomen, vandaar dat nog geen specifieke berekeningen en kaarten gemaakt kunnen worden. In het handelingsperspectief staat omschreven hoe een initiatief tot wasdom kan komen. De belangen van omwonenden zijn daar nadrukkelijk onderdeel van. In de fase worden dan ook dergelijke tekeningen gemaakt. Dit wordt nadrukkelijk genoemd in het handelingsperspectief.
723	inspreker 19	insprekers vrezen door de slagschaduw ook schade aan beplanting	zie thema woon-leefklimaat
724	inspreker 19	Windmolens mogen geen significant negatieve effecten hebben op omringende populaties van vogels en vleermuizen. insprekers vinden dat hier onvoldoende onderzoek naar is verricht en vrezen dat het park zal leiden tot meer sterfte van vogels en diersoorten.	zie thema natuur
725	inspreker 19	Door de vaststelling van de visie vrezen insprekers gezondheidsklachten te ondervinden, dit komt door de radiostraling die windmolens produceren. En er is al een hoogspanningskabel aanwezig nabij de woning van insprekers. Dit windmolenpark zal dit negatieve gezondheidseffect versterkt worden.	zie thema gezondheid

726	inspreker 19	insprekers vrezen ook geluidsoverlast te ondervinden door de geringe afstand van het park tot de woning en bedrijf van insprekers. De draaiende rotorbladen veroorzaken een aerodynamisch geluid en de bewegende delen in de gondel, zoals de generator en tandwielkast veroorzaken een mechanisch geluid. insprekers vrezen dat het gewogen gemiddeld windturbinegeluid van 47 dB in de dag en 41 dB in de nacht zal worden overstege. Uit de visie is niet gebleken dat er voldoende akoestisch onderzoek is gedaan	zie thema gezondheid
727	inspreker 19	insprekers vrezen dat hun woning en bedrijf in waarde dalen na vaststelling van de visie. Dit nadeel hoort zo klein mogelijk te blijven.	zie thema waardedaling.
728	inspreker 19	De visie zal ook de nodige impact hebben op het bedrijf van insprekers. insprekers vinden dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de gevolgen van het windmolenpark voor hun bedrijf. insprekers vrezen dat door het geluid en slagschaduw van de windturbines de productie van melk van het vee zal afnemen. Daarnaast zal melk door de radiostraling van de molens niet langer op een verantwoorde manier kunnen worden geproduceerd. Er wordt dan ook gevreesd voor een daling van inkomsten	zie antwoord op reactie 667 en thema waardedaling
729	inspreker 37	inspreker vraagt zich af hoe het streven om in 2050 klimaatneutraal te zijn past bij het streven van het nationaal klimaatakkoord (vermindering 49% CO2 in 2030). Zij wijzen erop dat het klimaatakkoord aangeeft dat er meer is dan alleen zonne- en windenergie: waterstof, biomassa, groen gas, kernenergie etc. En vragen zich dan ook af waarom gemeente zich focust op zonne- en windenergie.	zie thema beleid
730	inspreker 37	inspreker wijst erop dat het klimaatakkoord aangeeft dat er meer is dan alleen zonne- en windenergie: waterstof, biomassa, groen gas, kernenergie etc. En vragen zich dan ook af waarom gemeente zich focust op zonne- en windenergie.	zie thema visie te eenzijdig
731	inspreker 37	Door juist in dit gebied (weidevogels, vlakbij natuurgebieden) windturbines te plaatsen weet men volgens insprekers op voorhand dat er dieren gedood zullen worden. Het strookt niet met wet- en regelgeving als de Wet natuurbescherming.	zie thema natuur
732	inspreker 37	Zij wijzen erop dat het landschap wezenlijk verandert en dat er nog veel onbekend is over de effecten van een langdurige blootstelling aan winturbines: slapeloosheid, psychische klachten, geluid, etc.	zie thema gezondheid
733	inspreker 37	inspreker vindt een integrale aanpak een mooi uitgangspunt maar ervaart de uitvoering niet zo.	Dat is jammer om te horen. Zowel de voorbereiding van de visie als de inhoud van de visie laten zich naar onze mening kenmerken door een zorgvuldige, integrale aanpak.
734	inspreker 37	Over de opmerking dat de openheid van het landschap niet wordt aangetast merken insprekers op dat dit vooral een doelredenering lijkt te zijn. Het park is dominant en draagt volgens hen bij aan horizonvervuiling, en zeker aan zichtvervuiling en landschapsbeleving door omwonenden.	zie thema woon-leefklimaat en proces/ communicatie.
735	inspreker 37	inspreker meent dat de nadelen van windturbines worden vergeten. Zij vraagt zich af wat te doen bij sloop, wat te doen met niet de recyclen onderdelen, wat te denken van schakelstations. Zij vinden dat de nadelen dienen te worden geïnventariseerd en afgewogen.	zie thema duurzaamheid.
736	inspreker 37	Over mogelijke waardedaling verwijzen insprekers naar een onderzoek waaruit blijkt dat de waardevermindering zomaar 15% van het onroerend goed kan zijn. Zij merken op dat de uitkering van planschade maar een fractie is van de daadwerkelijke schade. Zij vinden het niet meenemen ca dergelijke ingrijpende gevolgen onaanvaardbaar.	zie thema waardedaling.
737	inspreker 37	Naar aanleiding van de strategie 'vrijwaren' merken insprekers op de Diezemonding niet ver ligt van de polder. Zij vinden dat dit gebied bescherming behoeft maar ook het omliggend gebied omdat natuur niet statisch is. Soorten maken ook gebruik van de polder.	Natuur is niet per se statisch; maar natuurgebieden zijn wel duidelijk afgebakend. In de polder ligt geen natuurgebied (uitgezonderd het weidevogelgebied), maar is via ecologische verbindingzones en de Maasuitwaarden wel verbonden met de Diezemonding. Deze verbindingzones dienen bij een gebiedsontwikkeling te worden gerespecteerd. Soortenbescherming maakt integraal onderdeel uit van deze gebiedsontwikkeling.
738	inspreker 37	inspreker vindt de keuze voor het gebied Rosmalense polder niet aanvaardbaar. Bovendien menen zij dat bij de inpassing ook andere factoren in kaart dienen te worden gebracht, zoals geluid, slagschaduw, veiligheidsafstanden, andere hinder veroorzakende bronnen (cumulatief effect). insprekers vinden dat een zwaarwegend en zeer zorgvuldige afweging dient te worden gemaakt omdat het een inpassing voor meerdere decennia is en een blijven effect heeft op het woon- en leefklimaat	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder

739	inspreker 37	inspreker vindt de keuze voor het gebied Rosmalense polder niet aanvaardbaar. Bovendien menen zij dat bij de inpassing ook andere factoren in kaart dienen te worden gebracht, zoals geluid, slagschaduw, veiligheidsafstanden, andere hinder veroorzakende bronnen (cumulatief effect). insprekers vinden dat een zwaarwegend en zeer zorgvuldige afweging dient te worden gemaakt omdat het een inpassing voor meerdere decennia is en een blijven effect heeft op het woon- en leefklimaat	zie thema's zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder, gezondheid en woon-leefklimaat
740	inspreker 436	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668
741	inspreker 36	inspreker vindt dat er ten onrechte alleen maar op zonne- en windenergie wordt gefocust. Er zijn meer manieren om energie op te wekken die voor omwonenden minder ingrijpend zijn. Zij menen dat een visie goed onderzocht en doordacht moeten zijn met jaarlijkse evaluatiemomenten om aan de hand van de stand van de techniek de juiste keuze te blijven maken.	zie thema visie te eenzijdig
742	inspreker 36	Door juist in dit gebied (weidevogels, vlakbij natuurgebieden) windturbines te plaatsen weet men volgens insprekers op voorhand dat er dieren gedood zullen worden. Het strookt niet met wet- en regelgeving als de Wet natuurbescherming.	zie thema natuur
743	inspreker 36	Waar het volgens inspreker aan ontbreekt, is de gezondheid van mens en dier in de omgeving van een windpark. Zij vinden dat verwacht mag worden dat veilige afstandsmarges in acht worden genomen.	zie thema gezondheid
744	inspreker 36	Waar het volgens inspreker aan ontbreekt, is de gezondheid van mens en dier in de omgeving van een windpark. Zij merken hierover op dat de wetenschap hierover allesbehalve uitgeleerd is ook op het gebied van gezondheid van boerderijdieren. Zij vinden dat verwacht mag worden dat veilige afstandsmarges in acht worden genomen.	zie thema natuur
745	inspreker 36	Over de opmerking dat de openheid van het landschap niet wordt aangetast merken insprekers op dat dit vooral een doelredenering lijkt te zijn. Het park is dominant en draagt volgens hen bij aan horizonvervuiling, en zeker aan zichtvervuiling en landschapsbeleving door omwonenden.	zie woon-leefklimaat
746	inspreker 36	inspreker meent dat de nadelen van windturbines worden vergeten. Zij vraagt zich af wat te doen bij sloop, wat te doen met niet de recyclen onderdelen, wat te denken van schakelstations. Zij vinden dat de nadelen dienen te worden geïnventariseerd en afgewogen.	zie thema duurzaamheid
747	inspreker 36	Over mogelijke waardedaling verwijzen insprekers naar een onderzoek waaruit blijkt dat de waardevermindering zomaar 15% van het onroerend goed kan zijn. Zij merken op dat de uitkering van planschade maar een fractie is van de daadwerkelijke schade. Zij vinden het niet meenemen ca dergelijke ingrijpende gevolgen onaanvaardbaar.	zie thema waardedaling.
748	inspreker 36	Naar aanleiding van de strategie 'vrijwaren' merken insprekers op dat de Diezemonding niet ver ligt van de polder. Zij vinden dat dit gebied bescherming behoeft maar ook het omliggend gebied omdat natuur niet statisch is. Beschermde soorten maken ook gebruik van de polder.	Zie het antwoord onder rij 737.
749	inspreker 36	inspreker vindt de keuze voor het gebied Rosmalense polder niet aanvaardbaar.	zie thema's proces en communicatie en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
750	inspreker 44	inspreker vindt dat er ten onrechte alleen maar op zonne- en windenergie wordt gefocust. Er zijn meer manieren om energie op te wekken die voor omwonenden minder ingrijpend zijn. Zij menen dat een visie goed onderzocht en doordacht moeten zijn met jaarlijkse evaluatiemomenten om aan de hand van de stand van de techniek de juiste keuze te blijven maken.	zie thema visie te eenzijdig
751	inspreker 44	inspreker vraagt op welke wijze is onderzocht dat windturbines de meest effectieve wijze is om duurzame energie op te wekken. Zij vragen zich af of de genoemde argumenten niet bij kernenergie horen.	zie thema visie te eenzijdig
752	inspreker 44	inspreker vindt een gedegen afweging op zijn plaats aangezien de invloedsgebied zo groot is. Zij menen dat de continue blootstelling aan (zo veel) windturbines ongetwijfeld tot gezondheidsklachten leiden. Zolang de wetenschap daarover nog niet uitgekristalliseerd is, dient het zekere voor het onzekere genomen te worden.	zie thema gezondheid
753	inspreker 44	Door juist in dit gebied (weidevogels, vlakbij natuurgebieden) windturbines te plaatsen weet men volgens insprekers op voorhand dat er dieren gedood zullen worden. Het strookt niet met wet- en regelgeving als de Wet natuurbescherming.	zie thema natuur
754	inspreker 44	Over de opmerking dat de openheid van het landschap niet wordt aangetast merken insprekers op dat dit vooral een doelredenering lijkt te zijn. Het park is dominant en draagt volgens hen bij aan horizonvervuiling, en zeker aan zichtvervuiling en landschapsbeleving door omwonenden.	zie thema woon-leefklimaat

755	inspreker 44	Over mogelijke waardedaling verwijst inspreker naar een onderzoek waaruit blijkt dat de waardevermindering zomaar 15% van het onroerend goed kan zijn. Zij merken op dat de uitkering van planschade maar een fractie is van de daadwerkelijke schade. Zij vinden het niet meenemen ca dergelijke ingrijpende gevolgen onaanvaardbaar.	zie thema waardedaling.
756	inspreker 44	Naar aanleiding van de strategie 'vrijwaren' merken insprekers op de Diezemonding niet ver ligt van de polder. Zij vinden dat dit gebied bescherming behoeft maar ook het omliggend gebied omdat natuur niet statisch is. Soorten maken ook gebruik van de polder.	Zie het antwoord onder rij 737.
757	inspreker 44	inspreker vindt de keuze voor het gebied Rosmalense polder niet aanvaardbaar.	zie thema's proces en communicatie en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
758	inspreker 415	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
759	inspreker 415	Het gaat ten koste van het woonplezier	zie thema woon-leefklimaat
760	inspreker 415	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
761	inspreker 415	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
762	inspreker 8	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
763	inspreker 8	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
764	inspreker 439	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
765	inspreker 384	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
766	inspreker 384	inspreker vraagt of er al iets bekend is over de hoogte (procentueel) van de planschade bij soortgelijke windmolenparken elders in het land.	zie thema waardedaling.
767	inspreker 384	inspreker vraagt op welke termijn kunnen we dan de eerste windmolens verwachten / wanneer zal de bouw starten? inspreker vraagt waarom is gekozen voor dit soort hoge windturbines? inspreker vraagt of zulk soort hoge windturbines ook al eerder zijn geplaatst in het land? inspreker vraagt of dit type windturbines niet uitsluitend ontworpen zijn voor windmolenparken op zee, lees: voor offshore doeleinden	zie thema windturbines
768	inspreker 384	inspreker vraagt dat als later blijkt dat niet voldoende draagvlak is gebleken, of het plan dan wordt herzien cq afgeblazen?	Zie thema proces/communicatie
769	inspreker 438	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
770	inspreker 437	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
771	inspreker 2	inspreker geeft aan al eerder te hebben doorgegeven dat zij windturbines in de omgeving van Landgoed Coudewater afraden. Er zou daarentegen ingezet moeten worden op zonnepanelen op bestaande panden van bedrijven, maar ook bevorderen van carpooling, fietsgebruik, flexwerken, regionaal werken, het verlagen van maximum snelheden en instellen van autoloze zondagen. Ook is het bevorderen van bewustwording van eigen gedrag t.a.v. energiegebruik en om dit te veranderen ten gunste van het milieu	zie thema's visie te eenzijdig en keuzes visie.
772	inspreker 447	zie samenvattingen in rijen 558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 558, 560 t/m 562 en 668
773	inspreker 449	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560, 562-563	zie antwoorden in rijen 557-558, 560, 562-563
774	inspreker 443	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
775	inspreker 442	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
776	inspreker 33	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
777	inspreker 450	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
778	inspreker 450	Waardedaling onroerend goed	zie thema waardedaling.
779	inspreker 451	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
780	inspreker 451	Waardedaling huis	zie thema waardedaling.
781	inspreker 452	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563
782	inspreker 453	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
783	inspreker 453	Denk aan geluidsoverlast	Zie thema gezondheid
784	inspreker 454	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
785	inspreker 455	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
786	inspreker 455	Het verpest het uitzicht op het polderlandschap	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
787	inspreker 455	geluidsoverlast	Zie thema gezondheid
788	inspreker 14	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie

789	inspreker 14	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
790	inspreker 14	inspreker heeft bezwaar tegen de tunnelvisie van de wethouder in het voorwoord	zie antwoord bij reactie 413.
791	inspreker 14	inspreker stelt dat informatie is verspreid, maar niets is opgehaald	zie thema proces/ communicatie.
792	inspreker 14	inspreker vindt dat te weinig aandacht is besteed aan tastbare zaken voor de mens, zoals slagschaduw, geluid, trillingen en verlichting, en vraagt om naast de visuele aspecten van windturbines, ook geluidshinder en obstakelverlichting te tonen	zie thema woon-leefklimaat en thema gezondheid
793	inspreker 14	inspreker vindt dat de wetgeving niet gebaseerd is op de huidige inzichten over windturbines en hun effecten. In Oss bij Elzenburg De Geer is ook afgeweken van de norm in de wet. inspreker vraagt hier op voorhand duidelijkheid over	Zie thema gezondheid
794	inspreker 14	inspreker verzoekt om de MER deel uit te laten maken van de planvorming, en vraagt om vooraf toetsen door gemeente en provincie in plaats van achteraf repareren	In de visie wordt onder voorwaarden ruimte geboden aan initiatieven. Bij de initiatieven zal, indien dit volgt uit de Wet milieubeheer, een m.e.r-procedure gevoerd worden.
795	inspreker 14	inspreker vraagt om het creëren van draagvlak. De visie is gericht op het door laten gaan van wind -en zonneprojecten. Echter, burgers willen impact op hun omgeving weten en worden niet gehoord. Zij krijgen het antwoord dat niets gemeld kan worden in deze fase, maar ze willen juist duidelijkheid. De gemeente moet er voor de burger zijn, niet voor ontwikkelaars met commercieel doel.	zie thema proces/ communicatie.
796	inspreker 14	De visie is gericht op het door laten gaan van wind -en zonenergieprojecten.	De gemeente wil met de visie onder voorwaarden ruimte bieden aan initiatieven voor duurzame energie. Dat is nodig om de gemeentelijke ambities en doelstellingen te halen. Dus het doel van de visie is hiervoor het beleidsmatig kader te scheppen. Concrete projecten kunnen echter alleen gerealiseerd worden indien dit conform de uitgangspunten van de visie op een integrale wijze worden benaderd.
797	inspreker 14	Er moet balans zijn tussen sociaal, energetisch en financieel rendement waarbij draagvlak leidend is	Wij vinden dat windparken en zonnevelden ruimtelijk inpasbaar moeten zijn, een meerwaarde voor de omgeving moeten vormen en de verdiensten ook ten goede moeten komen aan de omwonenden. Daarnaast moeten wij als gemeente onze verantwoordelijkheid nemen en de komende decennia een flinke bijdrage gaan leveren aan de klimaatdoelstelling zodat de gemeente in 2050 klimaatneutraal kan zijn. Zie verder thema proces/communicatie inzake draagvlak.
798	inspreker 14	inspreker vindt dat de eis moet worden gesteld dat van draagvlak onder 2/3 van omwonenden in een straal van minimaal 1.500 meter of 10 maal de tiphoopte bij windenergie	zie thema proces / communicatie
799	inspreker 14	inspreker stelt dat als de buitenruimte nu wordt aangewezen voor zon en wind, er geen ruimte meer is voor andere technieken tot 2050, waardoor niet meer energie kan worden opgewekt tot 2050. inspreker verwacht in de nabije toekomst nieuwe oplossingen. Daarom moet je nu zorgvuldig en stapsgewijs te werk gaan	zie thema visie te eenzijdig
800	inspreker 14	inspreker stelt voor elke 2 jaar evaluatiemomenten vast te leggen, om zo bij te kunnen sturen	We zijn van plan om de uitvoering van de eerste tranche tijdig te evalueren. Latere tranches zullen ook periodiek geëvalueerd worden.
801	inspreker 14	inspreker vraagt aandacht voor flexibiliteit, om zo ruimte te bieden aan de best beschikbare technieken tot 2050	De visie biedt flexibiliteit, onder meer doordat het uitvoeringsprogramma (Deel C) uitgaat van gefaseerde uitvoering van projecten. Mede naar aanleiding van deze zienswijze, is in het Handlingsperspectief (Deel C) een ainea over innovaties opgenomen (paragraaf 2.2).
802	inspreker 14	inspreker stelt dat biomassa teelt als bron van duurzame warmte niet wordt benoemd in de visie	zie thema visie te eenzijdig
803	inspreker 14	inspreker stelt dat voor een klein bedrag meer duurzame energie kan worden opgewekt of CO2 worden gecompenseerd op een andere manier	Om CO2 uitstoot te verminderen zetten we in op energiebesparing en opwekken van duurzame energie. CO2 compensatie kan ingezet worden voor een klein resterend gebruik van fossiele energie. CO2 compensatie vervangt niet het opwekken van duurzame energie.
804	inspreker 444	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
805	inspreker 444	De gemeente zou te allen tijde voor de burger moeten staan en niet commerciële partijen en ego voorrang geven	zie thema rol overheid / belangenafweging
806	inspreker 412	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
807	inspreker 412	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid

808	inspreker 412	inspreker vraagt waar de argumenten ten aanzien van afwegingen, gezondheid, polderlandschap in de visie deel A zijn beschouwd en uitgewerkt	Al deze aspecten zijn beschreven en onderbouwd in hoofdstuk 3 van de visie (deel A): paragraaf 3.2 (gezondheid), afwegingen en polderlandschap: paragrafen 3.3 t/m 3.6. Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, is een nadere motivering opgenomen ten aanzien gezondheid, en zijn de keuzes voor de gebieden nader onderbouwd. Zie thema's gezondheid en keuzes visie.
809	inspreker 412	inspreker vraagt dat het gebied voor de windturbines voor Heesch West groter is dan nu in de huidige bestemmingsplanprocedure is opgenomen. inspreker wil weten of dit zo blijft bij een eventuele toewijzing	Heesch West is als terrein beschouwd, en daarom geldt de zone transformeren Wind voor het gehele Heesch West plangebied. Het gehele gebied transformeert, waar drie windturbines een deel van uitmaken.
810	inspreker 412	inspreker wil weten waarom er geen kleine kernreactor zoals in Delft mogelijk is? Dat is goedkoper dan alle initiatieven bij elkaar en prima voor 2030 te realiseren. De minister heeft gezegd dat de keuze vrij is. Kerntechniek is veel veiliger dan voorheen. Het hoeft niet rendabel te zijn, maar goed voor de natuur zijn. Kernafval betreft slechts een fractie van het afval van windmolens	Zie thema visie te eenzijdig
811	inspreker 412	inspreker vindt dat politici liever oogkleppen ophouden dan te kijken naar alternatieven voor windenergie, omdat windturbines een zichtbare uiting lijken van hun goede bedoelingen, en daarmee symboolpolitiek.	zie visie te eenzijdig
812	inspreker 412	inspreker wil weten waar de argumenten t.a.v. technieken zon en wind en andere vraagstukken dan duurzame energie zijn uitgewerkt in de visie?	Dit is uitgewerkt in paragraaf 1.1 (kopje Reikwijdte en status), deel A en in paragraaf 1.3 van deel B.
813	inspreker 412	inspreker wil weten waar de argumenten t.a.v. de berekende opgave zijn uitgewerkt in de visie?	Dit is uitgewerkt in paragraaf 1.1 (kopje Energieopgave) in deel A.
814	inspreker 412	inspreker wil weten waar de argumenten t.a.v. het bestaande beleid zijn uitgewerkt in de visie?	Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 2 van de visie (deel B).
815	inspreker 412	inspreker vraagt hoe het toekomstperspectief Panorama Nederland is verwerkt in de visie, is dit een richtlijn waar lokale overheden zich aan moeten houden?	Zie het antwoord onder rij 909.
816	inspreker 412	inspreker wil weten hoe de informatie over klimaatverandering van het Compendium voor de Leefomgeving wordt verwerkt in de visie?	De feiten en cijfers over milieu, natuur en ruimte uit het Compendium voor de Leefomgeving zijn ons bekend en hier wordt rekening mee gehouden. Dit is belangrijke informatie, maar de gemeente dient bij het vaststellen van de Visie eigen afwegingen in te maken en deze afweging kent meer facetten, zoals de klimaatdoelstelling.
817	inspreker 412	inspreker wil weten hoe het onderzoek van de Universiteit van Wageningen waarin wordt gesteld dat alle benodigde zonnepanelen op daken kunnen meegenomen is in de visie?	Deze Visie richt zich op zonne- en windenergie, omdat dit op relatief korte termijn een substantiële bijdrage kan leveren aan de opwekking van duurzame energie, het Rijk daar aan initiatiefnemers nu subsidies beschikbaar stelt en ze zichtbaar zijn in het landschap. De Visie richt zich niet op de duurzame energieopwekking op of aan gebouwen of ondergronds, omdat die geen directe zichtbare impact hebben op het landschap. Dit betekent natuurlijk niet dat we geen aandacht hebben of ons niet inzetten voor zonnepanelen op daken, maar dat doen we op andere manieren via ander beleid. Zie ook thema visie te eenzijdig.
818	inspreker 412	inspreker vraagt of het niet effectiever is om zonne-energie op te wekken daar waar de zon intensief schijnt, zoals woestijngebieden. Hoe wordt dit meegenomen in de visie?	Zie thema visie te eenzijdig
819	inspreker 412	inspreker stelt dat in het Energietransitieprogramma alleen wordt gesproken over zon en wind, en niet over andere vormen	Zie thema visie te eenzijdig
820	inspreker 412	inspreker stelt dat het kader zoals benoemd in het gestelde doel, namelijk een kader scheppen voor besluiten die windturbines en zonnevelden mogelijk maken, weinig zegt. Het zegt niet wat de landschappelijke en maatschappelijke eisen zijn	De maatschappelijke en landschappelijke eisen zijn niet tot in detail uitgewerkt. Wel zijn de hoofdrichtingen gegeven in de visie op verschillende plekken. Via de strategie (3.6 deel A), de energieperspectieven (hoofdstuk 4, deel B) en het Handelingsperspectief (hoofdstuk 2 deel C) voor wat betreft landschappelijke eisen. De maatschappelijke eisen zijn neergelegd in hoofdstuk 4 van de visie (deel A).
821	inspreker 412	inspreker stelt dat de energietransitie er niet is voor politieke carrières, maar voor de natuur	De rol van de gemeentelijke politiek is om een weloverwogen besluit te nemen over de Visie waarbij alle belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen. Naast de klimaatdoelstelling gaat het onder meer om een integrale aanpak, meerwaarde voor ruimte en natuur, een rendement dat ook aan de omgeving ten goede komt. Het gaat inderdaad niet om de politieke carrière, maar dus ook niet alleen om de natuur.
822	inspreker 412	inspreker stelt dat de inbreng van deelnemers niet serieus is genomen	zie thema proces/ communicatie.
823	inspreker 412	inspreker vraagt waar de informatie t.a.v. CO2-compensatie van windturbines op gebaseerd is, mogelijk op MKI berekeningen?	zie thema duurzaamheid
824	inspreker 412	inspreker stelt dat de overheid leugens verspreidt. De overheid moet niet alleen de oren laten hangen naar een enkeling met eurotekens in plaats van natuur	zie thema proces/ communicatie.

825	inspreker 412	inspreker vraagt hoe je een plaatje van een zonnepaneel kan invoegen op een plek waar het over windmolens gaat (p.14), en vraagt om te laten zien wat de verhoudingen zijn van een windmolen t.o.v. de omgeving	We zijn het eens dat dat inderdaad niet logisch is. Dit is aangepast in de definitieve visie. De visuele verhoudingen van een windturbine op de omgeving zijn via diverse interactieve methoden aan de orde geweest bij de participatiebijeenkomsten. Tekstueel is dit verwoord in paragraaf 3.2 van de Visie (deel A).
826	inspreker 412	inspreker vraagt hoe de gemeente in de gebiedsbepaling t.a.v. openheid en windmolens concreet en SMART afwegingen en afbakeningen maakt en deze in de visie verwoordt	We verwijzen hiervoor hoofdzakelijk naar paragraaf 3.2 en 3.6 (visie deel A); en tevens naar paragraaf 4.4 (Deel B).
827	inspreker 412	inspreker wil weten hoe de keuzes bij de strategieën zijn gemaakt, welke afwegingen zijn hier gemaakt, zijn de criteria SMART of intuïtief?	De toekenning en waardering van gebieden is zorgvuldig tot stand gekomen, aan de hand van de participatiebijeenkomsten en ruimtelijke analyse. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing voor de keuzes uitgebreid. Zie thema keuzes visie.
828	inspreker 412	inspreker vraagt waarom natuurgebieden zoals de Nulandse Heide en het Karregat zijn aangemerkt als mogelijkheden voor zonnepanelen? Deze zouden moeten worden gevrijwaard.	Het klopt dat deze gebieden deel uitmaken van de zone Inpassen. Echter, in de visie is in deel B hierover opgenomen: Onderdeel van deze zone zijn ook gebieden van het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Deze gebieden zijn in beginsel ongeschikt voor de inpassing van zonne-energie. Zie ook thema Keuzes Visie.
829	inspreker 412	inspreker stelt dat het aan transparantie ontbreekt bij de afwegingen van de keuzes	Er zijn geen nadere stukken die niet zijn bijgevoegd. De keuzes en afwegingen zijn weergegeven in de visie. Wel is naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, de onderbouwing voor de keuzes uitgebreid. Zie thema keuzes visie.
830	inspreker 412	inspreker vraagt wat de relatie met de Woonvisie is die door de gemeente is ontwikkeld voor de komende jaren? Wordt er uitgebreid in de breedte of juist in de hoogte? Met hoge gebouwen is het makkelijker windenergie op te wekken in of langs gebouwen door de Venturi werking. Worden dergelijke alternatieven meegenomen in de visie?	Zie antwoord bij rij 831.
831	inspreker 412	inspreker vraagt wat de relatie met de Woonvisie is die door de gemeente is ontwikkeld voor de komende jaren? Wordt er uitgebreid in de breedte of juist in de hoogte?	De nieuwe Woonvisie kent haar eigen besluitvormingstraject. Beide visies zullen niet strijdig met elkaar zijn.
832	inspreker 412	inspreker wijst erop dat in de RES een kaart wordt gebruikt waarbij juridische kaders zijn geschetst voor mogelijkheden om windmolens te plaatsen (blauwe vlekken), en waarom daar geen rekening mee wordt gehouden bij de visie?	zie thema beleid
833	inspreker 412	inspreker vraagt of alles wat hoger is dan 35 m valt onder de visie? 'Lage' windmolens met max tiphoogte van 35 m hebben wel invloed op omgeving, zoals landschap of ecologie. Waarom wordt dit niet erkend of hoe wordt hier mee omgegaan?	Ten aanzien van de hoogte van windturbines, onderscheiden we in de Visie windturbines met een tiphoogte lager dan 35 meter en hoger dan 35 meter tot maximaal 250 meter. Naar aanleiding van deze zienswijze is deze beschrijving in paragraaf 3.6 van de Visie (Deel A) hierover aangepast. Relatief lage windturbines, tot maximaal 35 meter tiphoogte, zijn vanwege hun beperkte ruimtelijke impact wel in te passen in het landschap. Dit maakt kleine windturbines denkbaar in de zones 'inpassen' en 'transformeren'. Dit gaat om windturbines nabij snelwegen en maximaal één zogenaamde boerderijmolen per boerenerf. Buiten de normale kaders van het Handelingsperspectief, vragen we hierbij extra aandacht aan het hogere schaalniveau, gelet op de mogelijke impact op de omgeving in de bredere context, de analyse en inpassing in het landschap en de belangen van omwonenden. Een kanttekening is dat met een kleine windturbine een zeer beperkte hoeveelheid energie kan worden opgewekt en dat ze met de huidige subsidies van het Rijk niet financieel rendabel zijn.
834	inspreker 412	inspreker stelt dat in de Interim Omgevingsverordening van de provincie geen waarden staan waar omwonenden blij van worden. Als gemeente kan je beter voor je inwoners zorgen. Hoe wordt met die verantwoording omgegaan?	In de Visie staat het kader waar de gemeente aan gehouden is bij het besluiten over de plaatsing van windparken en zonnevelden. Elk project dient aan een aantal voorwaarden te voldoen. Een van de voorwaarden is dat de effecten voor de omgeving in beeld gebracht moeten zijn en daar zo zorgvuldig als mogelijk rekening mee gehouden moet worden. Wij zijn voor de inwoners verantwoordelijk en vinden dat met de voorwaarden uit de Visie er een zo optimaal maatschappelijk en ruimtelijke invulling van de klimaatdoelstelling gerealiseerd kan worden waarin we rekening houden met de belangen van u als inwoner maar ook het algemenere belang van de klimaatdoelstelling.
835	inspreker 412	inspreker wijst op de passage dat als initiatiefnemers van huidige initiatief in polder doorgaan, de omgeving 0% zal profiteren, en lasten en lusten dan dus niet eerlijk verdeeld worden	zie thema lusten-lasten

836	inspreker 412	inspreker vraagt waar het uitgangspunt van maximale draagkracht op gebaseerd is, bij de avonden klonk een ander geluid? Ook vraagt inspreker om een definitie van maximaal	Het uitgangspunt van maximale draagkracht van het landschap is noodzakelijk om de kernkwaliteiten en het karakter van het landschap te kunnen behouden. Het is een belangrijke randvoorwaarde voor landschappelijke inpassing. Er is een bewuste keuze gemaakt om geen definitie te geven van maximaal, omdat elk landschapstype zijn eigen karakter en schaal kent. Door de algemene regel van maximaal laadvermogen op te nemen wordt landschappelijke passendheid geborgd.
837	inspreker 412	inspreker stelt dat om ruimte te geven aan innovaties een gebied nodig is in het grote plan van het gehele grondgebied van de gemeente en dat hierbij regie nodig is van de overheid. Waarom gebeurt dit niet?	Wij juichen innovaties toe en die zijn ook zeer wenselijk om bijvoorbeeld de klimaatdoelstelling sneller, effectiever of beter te kunnen halen, maar we hebben daartoe geen specifiek gebied aangewezen. Innovaties volgen uit de marktontwikkelingen, waardoor regie vanuit de overheid is hierbij niet aan de orde. Zie ook het antwoord onder rij 801.
838	inspreker 412	inspreker vraagt hoe in de visie fysieke ruimte wordt gereserveerd voor het 'hiaat' (figuur 1 deel B)	Dit hiaat, namelijk het deel van het energieverbruik van de gemeente tussen de doelstelling van duurzame energieopwek en het technisch haalbare, is geen onderdeel van deze visie energielandschap. Dit is niet op te lossen met bestaande technieken, en zal in de toekomst opgelost moeten worden.
839	inspreker 412	inspreker stelt dat de ruimtelijke sturing van de gemeente onvoldoende tot uiting komt, op vele aspecten zijn er geen SMART kaders gegeven. Hoe wordt de rol van de gemeente concreet ingevuld?	Wij zijn van mening dat de visie voldoende en duidelijke kaders biedt voor nadere uitwerking. De rol van de gemeente is beschreven in paragraaf 1.5 van de visie (deel B).
840	inspreker 412	inspreker wil weten hoe de ontwikkeling en opwekking van wind, zon, bodem, biomassa en geothermie, die door de provincie ondersteund worden, in de visie tot uiting komen?	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
841	inspreker 412	inspreker stelt dat de passage over de Interim Omgevingsverordening niet te volgen is. Wat wordt hier bedoeld en hoe is dit SMART in de visie uitgewerkt?	De passages in paragraaf 2.2 van de visie deel B zijn naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Interim Omgevingsverordening aangepast. Dit is zo helder mogelijk beschreven conform de eisen van de verordening. De eisen maken deel uit van het kader waaraan toekomstige initiatieven getoetst moeten worden (zie kopje "Houd rekening met het beleid en regelgeving" in Stap 1 van het Handelingsperspectief deel B).
842	inspreker 412	inspreker wil weten hoe de relatie van het beleid van de provincie van behoud van open landschap in relatie tot windmolens is uitgewerkt in visie deel A	In hoofdstuk 2.2 van deel B is de relatie met en de eisen van het provinciaal beleid beschreven.
843	inspreker 412	inspreker stelt dat voordat gebieden worden aangewezen voor windmolens, onderzocht moet worden waar dat mogelijk is i.v.m. grond/drinkwater en de invloed van mest op gronden er boven. Windmolens hebben immers ook invloed ondergronds. inspreker vraagt of dit onderzocht is en waar de objectieve afweging hierover te vinden is?	Dergelijke aspecten zullen in onderzoeken bij concrete projecten meegenomen worden. Op voorhand levert dit niet zodanige belemmeringen op dat er geen zone transformeren naar wind kan worden opgenomen in de visie.
844	inspreker 412	inspreker vraagt waarom onderzoeken naar bijv. grondwater niet SMART zijn uitgewerkt in de visie deel A, en waarom dit niet in regie is opgepakt? Pas daarna kunnen keuzes gemaakt worden voor mogelijke locaties voor duurzame energie	Dergelijke aspecten zullen in onderzoeken bij concrete projecten meegenomen worden. Op voorhand levert dit niet zodanige belemmeringen op dat er geen zone transformeren naar wind kan worden opgenomen in de visie.
845	inspreker 412	inspreker vraagt waar de concrete uitwerking van de kwaliteitsverbetering van het landschap (regeling provincie) te vinden is en waarom dit type onderzoeken niet SMART zijn uitgewerkt in visie deel A; en waarom dit niet in eigen regie door de overheid wordt gedaan, als onderdeel van de integrale indeling van het grondgebied	De invulling van de kwaliteitsverbetering landschap (provinciale eis) zal bij elk project nader uitgewerkt worden. Initiatiefnemers zijn daarvoor zelf verantwoordelijk. Uiteraard vindt de toetsing en beoordeling daarvan plaats door de gemeente.
846	inspreker 412	inspreker stelt dat de Rosmalense polder nog het enige gebied is binnen de gemeente met historische kenmerken; het meeste is dichtgebouwd. Waarom wordt er geen ruimte gemaakt in de bebouwde kom om in de hoogte te bouwen, dat geeft ook ruimte voor geothermie en het Venturi-effect	Wij zijn het niet eens met de stelling van inspreker. Binnen de gemeente zijn veel gebieden met historische kenmerken (bijv. Bossche Broek, Moerputten). Binnen de bebouwde kom is op sommige plekken ruimte voor hoogbouw.
847	inspreker 412	inspreker vindt de impact op openheid bij wind vele malen groter dan bij zon, maar bij het kopje van Transformatie windenergie is dit effect niet benoemd	Zie thema's polderlandschap en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder.
848	inspreker 412	inspreker kan geen motivering vinden in paragraaf 3.6, zoals aangegeven in de visie. Waar is de SMART, objectieve motivering?	In deze paragraaf en de paragrafen daarvoor zijn de onderbouwingen en motiveringen voor de strategiekeuzes opgenomen. Deze onderbouwing is naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, uitgebreid. Zie thema Keuzes visie en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
849	inspreker 412	inspreker vraagt hoe de mening van deelnemers aan bijeenkomsten, dat de energie van windmolens niet mag worden verspild, is uitgewerkt in de visie deel A of een ander gemeentelijk plan?	Gezien de forse opgave om de klimaatdoelstelling te kunnen halen is het niet wenselijk en niet de bedoeling om duurzame energie te verspillen. Dit behoeft geen verdere uitwerking in de Visie.

850	inspreker 412	inspreker vraagt hoe de onderwerpen Geluid, gezondheid en veiligheid SMART zijn uitgewerkt in de visie deel A of een ander gemeentelijk plan? Zonder centrale regie en een integraal plan voor het gemeentelijk grondgebied is het onmogelijk om dit te doen. Waarom neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid niet	Deze aspecten zijn beschreven in paragraaf 3.2 van de visie (deel A). Deze zaken zullen in onderzoeken bij concrete projecten meegenomen worden. Met deze visie nemen we onze verantwoordelijkheid wat betreft de opgave duurzame energie. Door de voorwaarde van de integrale aanpak in deze visie op te nemen, zorgen we ervoor dat projecten integraal worden uitgevoerd.
851	inspreker 412	inspreker stelt dat de meningen van deelnemers dat wind en zon langs landschapsstructuren moeten worden geplaatst in overeenstemming is met de rijksvisie	Deze reactie onderschrijven wij en nemen wij voor kennisgeving aan.
852	inspreker 412	inspreker vindt niet dat mensen bewust zijn van de noodzaak van windenergie maar de noodzaak van duurzame opwekking. Dit is een suggestieve incorrecte weergave.	Dit nemen wij voor kennisgeving aan.
853	inspreker 412	inspreker stelt dat ten aanzien van de passage over plaatsen van duurzame energie waar al hinder is: dat het in buitengebieden juist rustig is, dus daar moet je windmolens en zonneweiden weghouden. inspreker vraagt waar dit in de visie verwerkt is?	Dit criterium kan onderdeel zijn van de overweging. Een grootschalige opwek van duurzame energie heeft ruimte nodig, dat is vaak op plekken waar niet altijd al grote hinder is. Echter kan op die manier hinder voor omwonenden wel zoveel mogelijk worden beperkt, doordat het niet aangrenzend aan bebouwing is.
854	inspreker 412	inspreker stelt dat de voorgestelde stappen logisch zijn, maar in de praktijk niet realistisch zonder een integraal masterplan voor het gehele grondgebied, met daarbij SMART voorwaarden. Waarom pakt de gemeente haar verantwoordelijkheid hier niet? Als losse initiatieven worden beoordeeld, heeft het 1e initiatief vrij spel, omdat er nog geen concurrenten zijn. Maar mogelijk zijn de latere initiatieven wel beter, echter de eerdere zijn dan al vergund	Deze visie kan worden beschouwd als een integrale visie op het gehele grondgebied met de gevraagde voorwaarden, zoals inspreker vraagt. Voor de zones Inpassen geldt dat altijd een integrale visie op de omgeving nodig is. Daarmee moeten initiatieven worden beschouwd in relatie tot andere initiatieven. Voor specifiek het gebied van Rosmalense polder moet daarnaast een integrale gebiedsaanpak worden ontwikkeld, waarin alle mogelijke initiatieven worden beschouwd.
855	inspreker 412	inspreker stelt dat standaardisatie van ontwerpen van zonnevelden voor visuele rust zorgt in het landschap. Begin met een proefveld en bouw het modulair op. Dan blijven de kosten beperkt. Hoe gaat de gemeente deze testmethoden opnemen in de visie deel C?	De planvorming en realisatie van initiatieven voor zonne-energie zullen nauwkeurig gemonitord en geëvalueerd worden; derhalve is een 1e tranche van maximaal 100 hectare mogelijk gemaakt.
856	inspreker 428	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
857	inspreker 428	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
858	inspreker 428	inspreker stelt dat het ontbreekt aan een objectieve afweging van de verschillende gebieden. De transparantie en onderbouwing ontbreekt. Ook de keuzes als genoemd bij lenO op 18-11-2019 komen subjectief over. inspreker vraagt om zorgvuldige afwegingen te maken, ook voor de lange termijn	De toekenning en waardering van gebieden is zorgvuldig tot stand gekomen, aan de hand van de participatiebijeenkomsten en ruimtelijke analyse. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing hiervan uitgebreid. Zie thema keuzes visie.
859	inspreker 428	inspreker vraagt om de leefomgeving te respecteren, de polder te behandelen als waardevol landschap en voorzichtig te zijn met gezondheid. (cf groeninzicht)	zie thema gezondheid en thema woon-leefklimaat
860	inspreker 428	inspreker vraagt om de leefomgeving te respecteren, de polder te behandelen als waardevol landschap en voorzichtig te zijn met gezondheid.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
861	inspreker 428	inspreker vraagt waarom in de visie niet wordt gerept over circulariteit bij bouwen	zie thema duurzaamheid
862	inspreker 428	inspreker stelt dat de dorpen die de afgelopen jaren bij de gemeente zijn gekomen, worden ingeklemd in het duurzaamheidsgeweld. Het motto is: alles naar het buitengebied. Dit is geen eerlijke verdeling van lasten. Hoe kan de gemeente dit uitleggen?	zie thema lusten-lasten
863	inspreker 428	Het doel om in 2050 CO2 neutraal te zijn is onhaalbaar. Windenergie kan niet zonder fossiel. Politici zien over het hoofd dat windturbines 75% van de tijd stilstaan en dus fossiel nodig is. Er is dus nooit sprake van CO2 neutraal opwekken. Kijk ook naar Duitsland, daar is 35% van de energie afkomstig uit hernieuwbare bronnen, maar de CO2-uitstoot is 10x hoger dan in Frankrijk (vanwege de kerncentrales).	zie thema duurzaamheid
864	inspreker 428	inspreker vraagt waarom onderzoeken naar CO2-neutraliteit en kosten niet zijn opgenomen in de visie?	De visie geeft ruimtelijke kaders voor grootschalige duurzame energie, zoals windturbines en zonnevelden. In de visie worden geen doelstellingen geformuleerd voor CO2 neutraliteit en/kosten. Dat gebeurt in het Energietransitieprogramma.
865	inspreker 428	inspreker vraagt hoe in de visie wordt omgegaan met alternatieven voor zon en wind? Er staat alleen dat gesproken wordt over ruimte voor initiatieven	zie thema visie te eenzijdig

866	inspreker 428	Het CO2-neutraal doel betekent enorme kosten voor burgers	Het behalen van de klimaatdoelstelling kost geld, dat klopt. Echter het is noodzakelijk om de klimaatverandering tegen te gaan en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ook in de toekomst voor iedereen te kunnen garanderen. De gemeente neemt zijn verantwoordelijkheid hierin en dat dit kosten met zich meebrengt is een kwestie van een keuze maken. Het is de bedoeling dat de projecten voor duurzame energieopwekking deels ook ten goede komen aan de omgeving en de omwonenden. Dit kan bijvoorbeeld door het aanleggen van nieuwe natuur of verbeteren van de landschapskwaliteit. Ook kunnen omwonenden financieel participeren in wind- of zonneprojecten en zo rendement ontvangen.
867	inspreker 428	inspreker vraagt hoe bij windmolens wordt gegarandeerd dat alles na 15 jaar weer wordt opgeruimd? Daarbij ook rekening houdend dat firma's failliet kunnen gaan. Is er bijv. een bankgarantie die de gemeente kan innen in het geval van faillissement of als er niet wordt opgeruimd?	zie thema duurzaamheid
868	inspreker 428	inspreker vraagt waarom bij de gebieden voor transformatie niet alle industriële gebieden zijn meegenomen, hier zijn veel kansen voor opwekking en opslag	Niet alle bedrijven - en industrieterreinen zijn gelegen aan snelwegen en lenen zich voor transformatie met windenergie.
869	inspreker 428	Door de Rosmalense en Nulandse Polder aan te wijzen voor grootschalig windpark wordt het een industriegebied, zonder ruimte voor natuur	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
870	inspreker 428	inspreker stelt dat deze polders niet geschikt zijn om drie redenen (conform Groen Inzicht). "GROEN inZICHT vindt de Rosmalense en Nulandse polders niet geschikt voor een grootschalig, industrieel windturbinepark om vijf redenen: - S trijd met Rijksstructuurvisie: Het Rijk heeft samen met de provincies in de 'Structuurvisie Wind op land' elf gebieden in Nederland aangewezen voor grootschalige windturbineparken, omdat het daar relatief hard en vaak waait. De polder tussen Oss en 's-Hertogenbosch hoort niet bij deze aangewezen gebieden. - B rek aan windkracht in dit gebied. - O ntbreken van brede afwegingscriteria: Er gelden tal van restricties voor het gebied onder andere uit de interim omgevingsverordening en Geodan waar de Ontwerpvisie geen rekening mee houdt. Dit betekent dat de kaarten anders ingetekend horen te worden, omdat er in de polder beperkingen zijn waar nu geen rekening mee gehouden is. - V ogelbescherming: Het gebied vanaf de Groote Wielen tot aan Geffen en Lith valt in de hoogste risico categorie voor weidevogels en deels voor akkervogels. Op lange termijn streeft de provincie ernaar om alle bedreigde soorten dieren en planten weer een geschikte leefomgeving te bieden. Elk element dat verstoring of verminderde openheid tot gevolg heeft, wordt gezien als verstoringbron. Zij wijzen in dat verband ook dat de laatste jaren diverse maatregelen zijn genomen met als doel de vogelstand te verbeteren. Deze maatregelen zijn tot stand gekomen met subsidies vanuit de overheid.	zie antwoord bij reactie 558.
870	inspreker 428	* Stikstofcrisis: Nederland heeft niet minder, maar juist méér natuur nodig om de stikstofcrisis het hoofd te bieden. De polder biedt juist ruimte om hier aan bij te dragen en voor de inwoners van de gemeente Den Bosch een aantrekkelijkere leefomgeving te creëren. Het woongenot in De Groote Wielen wordt op deze wijze ernstig en onherstelbaar verstoord. De wijze van promotie van deze wijk beschouwt GROENinZICHT als misleiding bij verkoop. - GROEN inZICHT vindt dat sprake is van een tunnelvisie en doelredenering van de gemeente door bij voorbaat een niet geschikt gebied als geschikt aan te wijzen. Alleen de energieopwekking is beschouwd, maar alle andere afwegingen zijn niet beschouwd.	zie antwoord bij reactie 558.

871	inspreker 428	<p>inspreker vindt de visie te eenzijdig. cf Groen Inzicht</p> <p>De visie komt niet met concrete oplossingen voor de vraagstukken van deze tijd, naast duurzame energie, zoals duurzame landbouw, nieuwe recreatiegebieden of CO2-neutrale woningbouw. Ook komen er meer technieken beschikbaar dan wind en zon. "GROEN inZICHT vindt de Ontwerpvisie Energielandschap van de gemeente 's-Hertogenbosch veel te eenzijdig. De visie spreekt voornamelijk over het opwekken van duurzame energie met zon en wind, maar er moet volgens GROENinZICHT ook aandacht aan besteed worden aan andere vraagstukken van deze tijd, ook al kost dat meer tijd. Duurzaamheid is de eigenschap van biologische systemen om voor onbepaalde tijd divers en productief te blijven. Om een duurzame ontwikkeling te kunnen opzetten moeten vier domeinen worden meegenomen: ecologie, economie, politiek en cultuur.</p> <p>Zij pleiten ervoor dat een volwaardige visie wordt toegevoegd over de tenminste de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> -☒Overslag naar duurzame landbouw -☒Moedseltransitie -☒Klimaatverandering en alternatieve energiebronnen: Wat stelt de visie als oplossing voor als de zon niet schijnt en het niet waait? Zij missen andere bronnen van duurzame energie of CO2 reductie in het plan. 	Zie thema Visie te eenzijdig en het antwoord in rij 391.
871	inspreker 428	<p>Bijvoorbeeld de volgende nieuwe technieken: uitbreiding van zonthermie (glastuinbouw), aquathermie, uitbreiding geothermie met specifieke categorieën voor ondiepe geothermie en toepassingen voor stadsverwarming en glastuinbouw, composteringswarmte, benutting restwarmte (industrie en datacentra), elektrische boiler, waterstofproductie en CO2-afvang en -opslag (CCS). Ook een concrete visie op biomassa wordt gemist. Verder wordt een concrete en uitvoerbare visie op het besparen van energie in de gemeente gemist. Ten slotte wordt gewezen op CO2 opslag in bossen door grootschalige aanplant van bomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betaalbare en duurzame woningbouw. GROEN in ZICHT stelt ander beleid voor het uitgeven van grond voor nieuwbouw van volledig energie neutrale en betaalbare huizen gefinancierd uit een verlaging van de grondprijzen en voorstel voor houtskeldebouw voor CO2 opslag. - Watermanagement: opslag van water waarbij polders traditioneel een belangrijke rol hebben gespeeld. - Recreatie in de natuur in combinatie met duurzaamheidsmaatregelen <p>GROEN inZICHT vraagt dringend te kijken naar de andere aspecten van energie, dan alleen CO2 reductie en een duurzame ontwikkeling op te zetten waarin ecologie, economie, politiek en cultuur evenwichtig worden meegenomen."</p>	Zie thema Visie te eenzijdig en het antwoord in rij 391.
872	inspreker 428	<p>inspreker vindt de visie te eenzijdig. De visie komt niet met concrete oplossingen voor de vraagstukken van deze tijd, naast duurzame energie, zoals duurzame landbouw, nieuwe recreatiegebieden of CO2-neutrale woningbouw. Ook komen er meer technieken beschikbaar dan wind en zon.</p>	Zie thema Visie te eenzijdig.
873	inspreker 428	<p>cf Groen Inzicht "Ten slotte biedt GROEN inZICHT het rapport 'Energietransitie Programma 2020-2030' aan. In dit rapport concluderen zij dat de opgave opwekking duurzame energie op onjuiste gronden en onjuiste gegevens is bepaald. Hun conclusie is dat de energieopgave veel kleiner is. Zij verzoeken om dit rapport in uw overwegingen ten aanzien van de Visie Energielandschap mee te nemen."</p>	Zie thema opgave
874	inspreker 428	<p>Ten aanzien van de berekende opgave, vraagt inspreker zich af waarom niet is gekozen om de meest recente data te gebruiken om de opgave te berekenen?</p>	Zie thema opgave
875	inspreker 428	<p>Cf Groen Inzicht: GROEN inZICHT is van mening dat de nadelige gevolgen voor de gezondheid van (een groot aantal) windturbines onderbelicht zijn in de visie. Zij dringen aan op extra en zorgvuldig onderzoek naar de gezondheidseffecten van een groot aantal geclusterde windturbines met een tiphoogte van 220 tot 250 meter hoogte. Zij verwijzen naar het voorzorgsbeginsel. Het geluid van windturbines kan, net als andere omgevingsgeluiden, een grote impact hebben op de fysieke en mentale gezondheid van mensen. Het feit dat sprake is van gemiddelden en daarmee van acceptatie van overlast vindt GROEN inZICHT zorgwekkend. Groen inZICHT is van mening dat oproepen van onafhankelijke en gerespecteerde partijen als RIVM en GGD op gebied van gezondheid niet genegeerd mogen worden.</p>	zie thema gezondheid
876	inspreker 428	<p>inspreker vraagt zich ten aanzien van gezondheid af waar de argumenten in de visie objectief beschouwd en uitgewerkt?</p>	zie thema gezondheid

877	inspreker 428	<p>Cf Groen Inzicht: "GROEN inZICHT meent dat de duurzame energie ondergeschikt moet zijn aan de cultuurhistorische- en natuurwaarde van het landschap in de polder. Het landschap in de Rosmalens en Nulandse polder is een unieke combinatie van plas- & dras-gebieden, eendenkooien, broekbossen, cultuur(historische) landschappen en de restanten van de historische Zuiderwaterlinie, gecombineerd met commerciële landbouw. Zij wijzen erop dat gebied het meest uitgestrekte weidevogelgebied van Brabant is waarop de impact van de turbines veel groter is dan wordt geschetst. De komst van een grootschalig turbinepark zal volgens hen zowel de eendenkooien als de plas/dras gebieden verstoren, alsmede de kapitaalvernietiging van de investeringen en reeds verstrekte subsidies betekenen.</p> <p>GROEN inZICHT wijst in dat kader op contradicties in de visie, namelijk "aanpak waar mensen, natuur en klimaat van profiteren" en "natuurwaarden zijn gebonden aan rust en openheid".</p> <p>De visie gaat volgens hen uit van een beperkte blik door uit te gaan van de lokale gevolgen, maar niet van de herkomst van de materialen en natuurschade door delving van grondstoffen mondiaal gezien.</p> <p>GROEN inZICHT mist de volgende elementen in de visie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impactpunten uit nationale omgevingsvisie - Impact leefgebied boerenwoningen - Impact van obstakelverlichting windmolens 	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
877	inspreker 428	<p>* de tastbare invloed op de natuur, bijvoorbeeld slagschaduw, geluid, trilling, doodslag door wiken,</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring vleurmuizen - de in het landschap passende maatregelen zoals de teelt van biomassa <p>De kwaliteit van het landschap moet volgens hen volwaardig gaan meewegen bij het plannen van projecten die de leefomgeving beïnvloeden"</p>	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
878	inspreker 428	<p>Ten aanzien van de waarden van het polderlandschap, vraagt inspreker zich af waar deze impact in de visie deel A objectief beschouwd en SMART uitgewerkt is?</p>	<p>De waarden van het polderlandschap zijn vooral in deel B beschreven. Daar staan de conclusies en de gekozen strategieën op basis van de onderzochte effecten op de waarden door zonne- en windprojecten.</p> <p>Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing van de keuzes per deelgebied uitgebreid. Zie thema keuzes visie.</p>
879	inspreker 428	<p>Cf Groen Inzicht: "GROEN inZICHT vindt dat het proces waarbij de gemeente is gekomen tot de Ontwerpvisie Energielandschap niet goed is verlopen; bewoners zijn onvoldoende betrokken. Zij halen daarvoor aan de Eerste fase Verkenning heeft bestaan uit circa 19 interviews. Op 9 oktober 2018 heeft de gemeente voortgebouwd op de uitkomsten van de Eerste Fase en besloten de Tweede Fase Verkenning te starten. Daarover merkt GROEN inZICHT op dat fr daarbij verstrekte informatie dat het noodzakelijk was het besluit tot de Tweede Fase Verkenning te nemen, omdat "anders de Rijkscoördinatieregeling in werking zou treden" onjuist is. Door de Gemeenteraad van 's-Hertogenbosch is daarbij bedongen dat de bewoners en belanghebbenden uitvoerig betrokken zouden worden bij deze verkenning. Eveneens heeft de raad de gemeente opgedragen alle opties in de verkenning te onderzoeken. Vervolgens zijn vier bijeenkomsten georganiseerd, waarbij volgens GROEN inZICHT ambtenaren van de gemeente duidelijk hebben gestuurd door aan te geven welke randvoorwaarden de gemeente stelt aan de plaatsing van windturbines. De vraag die hierbij rijst is in hoeverre hier sprake is van een participatief proces.</p> <p>Belangstellenden hebben de bijeenkomsten na publicatie ontwerpvisie als teleurstellend ervaren omdat de gemeente alleen het te doorlopen proces heeft toegelicht, de inhoud van de Ontwerp Visie Energielandschap en veel vragen niet heeft beantwoord.</p>	zie antwoord bij reactie 394.
879	inspreker 428	<p>Veel van de vragen hadden betrekking op onderwerpen als de gevolgen van windturbines. Veel aanwezigen dringen aan op onderzoek in deze fase in plaats van een latere fase.</p> <p>GROEN inZICHT meent dat het proces vervolgens onoverzichtelijker is geworden. Naast de Ontwerp Visie Energielandschap, lopen parallel twee andere trajecten: het project Duurzame polder (een project van de gemeenten 's-Hertogenbosch en Oss en de Provincie Noord-Brabant en de Regionale Energie Strategie (RES). Zij wensen een uitleg hierover in de visie.</p> <p>Hun conclusie op dit onderdeel is dat de gemeente in strijd heeft gehandeld met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Te noemen zijn het zorgvuldigheidsbeginsel en het fair-play beginsel."</p>	zie antwoord bij reactie 394.

880	inspreker 428	inspreker vraagt zich ten aanzien van de betrokkenheid van bewoners af waar de argumenten in de visie objectief beschouwd en uitgewerkt zijn?	zie thema's proces/ communicatie en keuzes visie.
881	inspreker 428	Cf Groen Inzicht: "Volgens GROEN inZICHT is sprake van eenzijdige en onrechtvaardige verdeling tussen lusten van 'windboeren' en lasten van bewoners. Initiatiefnemers ontvangen subsidie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor windenergie. Voor omwonenden is in de gedragscode wel een vergoeding voor alle omwonenden samen die in schril contrast staat met de torenhoge subsidies voor ontwikkelaars. Tegenover de lusten voor de 'windboeren' ondervinden zij de lasten van een grootschalig Windturbinepark zoals gezondheidseffecten, horizonvervuiling, lichtvervuiling, verlies cultuurhistorische en natuurwaarde van het gebied. De omvang van dit park is ongekend en daarmee geen feiten bekend van de gevolgen. Er zijn wel onderzoeken gedaan naar de waardedaling van huizen in de omgeving van windturbines. Daarnaast heeft dit windturbinepark volgens GROEN inZICHT grote gevolgen voor toekomstige woningbouw in de regio en daarmee voor opbrengsten van gemeente, grondeigenaren en ontwikkelaars. Eventuele participatie of financiële compensatie kunnen het enorme leed (financieel en woongenot) dat een windturbinepark veroorzaakt volgens GROEN inZICHT nooit compenseren. Zij wijzen op de mogelijkheden van planschade maar daarbij ook op het feit dat schade niet helemaal wordt vergoed vanwege het normaal maatschappelijk risico.	zie thema lusten-lasten
881	inspreker 428	Zij concluderen op dit punt dat een private partij de mooie polder misbruikt om enkele miljoenen per jaar te verdienen terwijl er maar in zeer geringe mate compensatie geboden wordt voor de enorme waardedaling en de grote, onherstelbare schade aan dit prachtige historische stukje polderlandschap. En vragen zich af waarom de gemeente niet de leiding neemt en zorgt voor een evenwichtigere verdeling van lusten en lasten."	zie thema lusten-lasten
882	inspreker 428	inspreker vraagt zich ten aanzien van de lusten en lasten -verdeling af, waar dit in de visie is uitgewerkt? Door nu een gebied aan te wijzen voor een grootschalig windpark en in een apart traject op de lusten-lastenverdeling terug te komen, staan mensen die lasten ondervinden al 1-0 achter	zie thema lusten-lasten
883	inspreker 428	Cf Groen Inzicht: "Daarnaast vindt GROEN inZICHT dat de gemeente met de Ontwerpvisie deels op niet bestaand beleid acteert en in strijd met het Rijksbeleid handelt. Zij pleiten ervoor dat de gemeente zich richt op de periode tot 2030. Zij roepen op om de gemeente en haar inwoners niet het slachtoffer te laten worden van de wet van de remmende voorsprong. Ook wijzen ze op de in de Klimaatwet vastgelegde klimaatdoelstellingen voor Nederland. Ook wijzen zij op de conclusie van de Raad van State dat de benodigde structuurveranderingen een grondige afweging en dus tijd vragen. De regionale aanpak van het klimaat (RES per regio) kan leiden tot interregionale afstemmings- en inpassingsproblemen, en daardoor ook tot suboptimaal ruimtegebruik. GROEN inZICHT is van mening dat we in discussie met provincie en staat moeten gaan, alvorens allerlei besluiten te nemen over de ruimtelijke invulling in onze eigen regio. GROEN inZICHT wijst er op dat techniek een enorme spring kan maken op korte termijn waar geen rekening mee wordt gehouden. En roept dan ook op beleid voor na 2030 te bepalen aan de hand van nieuwe technologische ontwikkelingen en de structurele besluiten van de centrale overheid die we vandaag nog niet kennen."	zie thema beleid.
884	inspreker 428	inspreker vraagt hoe het behoud van het landelijke gebied, wat een van de speerpunten is van de nationale omgevingsvisie, is verwerkt in de visie? Is dit rapport een richtlijn waar lokale overheden zich aan moeten houden?	Op nationaal niveau (o.a. in het Nationaal Klimaatakkoord) is aangegeven dat bij het behalen van de klimaatdoelstellingen moet worden gestreefd naar zuinig ruimtegebruik, een zorgvuldige aansluiting bij de ruimtelijke kwaliteit en het integraal meewegen van de impact op de natuur en het landschap. Deze uitgangspunten hanteert de gemeente ook in de Visie. Het realiseren van windturbines is niet mogelijk zonder dat het landschap wijzigt, maar door de zorgvuldige afwegingen die gemaakt moeten worden, de voorwaarden dat de gebiedstransformatie ruimtelijke kwaliteit moet kennen en oog moet hebben voor bestaande kwaliteiten, is dit in lijn met het genoemde beleid.
885	inspreker 428	inspreker stelt dat de wetenschappelijk bewezen negatieve effecten van windturbines talrijk zijn (o.a. flora en fauna, gezondheid), hoe wordt dit gebruikt in de visie?	zie thema gezondheid en thema woon-leefklimaat
886	inspreker 428	inspreker stelt dat de wetenschappelijk bewezen negatieve effecten van windturbines talrijk zijn (o.a. flora en fauna, gezondheid), hoe wordt dit gebruikt in de visie?	zie thema natuur.

887	inspreker 428	inspreker quote een passage uit het voorwoord over de keuze voor een grootschalig windpark in de Rosmalense Polder, en stelt dat dit niet democratisch is, en voor en tegens dus niet meer toe doen	Zie het antwoord in rij 413.
888	inspreker 428	inspreker stelt dat natuur centraal staat, maar het hele ecologische systeem beschadigd wordt met een grootschalig bouwproject als deze	zie thema natuur
889	inspreker 428	inspreker vraagt waarom er nog bijeenkomsten voor de Duurzame Polder worden gehouden als er al gekozen is voor een integrale aanpak, aldus de visie	De bijeenkomsten voor de Duurzame Polder hebben wel degelijk nut. De processen van de verkenning Duurzame Polder en het opstellen van deze Visie lopen parallel aan elkaar. De verkenning resulteert in een voorkeur van elke gemeente over het toekomstbeeld van de polder. De visie geeft geen toekomstbeeld maar slechts het kader voor besluiten over windparken in deze polder en schept helderheid over de kansen en beperkingen. Dit zijn dus twee verschillende dingen.
890	inspreker 428	inspreker stelt dat een integrale aanpak vraagt om een centrale regierol van de overheid. D.w.z: koop de boeren uit vanuit Den Haag, geen reden om te wachten op initiatieven van marktpartijen die op winst gericht zijn	De gemeente kan niet voor de Rijksoverheid beslissen om een centrale regierol te nemen. De rol van het Rijk is beperkt tot het Klimaatakkoord en het daaraan gekoppelde RES, waarin de regio afspraken moeten maken om de klimaatdoelstellingen te halen. Van het opkopen van boeren door het Rijk is op dit moment geen sprake.
891	inspreker 428	inspreker stelt dat gewerkt wordt met onjuiste getallen, en dat gewerkt moet worden met getallen vanuit de RES	zie thema opgave
892	inspreker 428	inspreker vraagt zich af waar de langetermijnvisie is? Rekening houdend met alternatieven en bijv toekomstige ontwikkelingen.	zie thema visie te eenzijdig
893	inspreker 428	inspreker vraagt aandacht voor gevolgen van afbreken windmolens en vrijkomend materiaal	zie thema duurzaamheid
894	inspreker 428	inspreker vraagt ook hoe de doelstelling 2050 gehaald moet worden, omdat windmolens na 15 jaar weg moeten	Windparken zijn één van de noodzakelijke maatregelen om de CO2-uitstoot te verminderen en daarmee de klimaatverandering tegen te gaan. De noodzakelijkheid ervan in 2050 is in de Visie gemotiveerd. Als windturbines na 15 jaar weg moeten omdat hun levensduur er op zit, zullen er, voor zover nu te overzien is, ter vervanging nieuwe windturbines worden geplaatst. Dit hangt mede af van de ontwikkelingen en innovaties op technisch gebied. Mogelijk dat over 15 jaar door innovatie de technieken zover ontwikkeld zijn, dat ook andere maatregelen of andersoortige, voor u minder bezwaarlijke, windturbines zoveel duurzame energie opwekken dat daarmee de doelstellingen gehaald worden.
895	inspreker 428	inspreker stelt dat je niet iets moet doen omdat er subsidies zijn, maar omdat het het beste is voor natuur, geen subsidie kosten en niet zichtbaar zijn	De aanleiding voor het opstellen van een ruimtelijke visie voor duurzame energie zijn de gemeentelijke ambitie en de opgave en taakstelling vanuit rijk en provincie op dit vlak, niet omdat er subsidies zijn. Het natuuraspect is een van de belangen die integraal zullen worden meegewogen bij concrete projecten.
896	inspreker 428	inspreker vindt dat de doelstelling om een optimale maatschappelijke en ruimtelijke invulling na te streven, niet gehaald wordt. Er zouden concrete handvatten moeten worden gegeven	Die doelstelling is opgenomen in de visie. Bij de uitvoering van de visie moet hier invulling aan worden gegeven. Per project moet dit concreet worden uitgewerkt. Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, is hoofdstuk 4 (Deel A) wel aangepast om meer helderheid te geven over maatschappelijke meerwaarde.
897	inspreker 428	inspreker vraagt hoe natuur profiteert van windmolens die niet circulair zijn?	zie thema's natuur en duurzaamheid.
898	inspreker 428	inspreker vindt dat de verhoudingen uit proporties zijn bij windturbines. Wat is het antwoord op de vraag: hoe verstaan zij zich tot de omgeving?	Wij verwijzen hiervoor naar paragraaf 3.2 van de visie (deel A).
899	inspreker 428	inspreker is het niet eens met de stelling dat windturbines de meest effectieve wijzen zijn om duurzame energie op te wekken. Kernenergie is het meest effectief, en de minister heeft gezegd dat de weg voor kernenergie vrij is	zie thema visie te eenzijdig
900	inspreker 428	inspreker stelt dat de aanname dat de windturbine de CO2-uitstoot bij de bouw na 6 maanden heeft gecompenseerd onjuist is. Er komt ook uitstoot vrij in andere fases.	zie thema duurzaamheid
901	inspreker 428	inspreker stelt dat er ook andere milieuvuiling is dan CO2 uitstoot bij windturbines door bijv. afval en niet recyclebare stukken (Vezel Versterkte Kunststoffen)	zie thema duurzaamheid
902	inspreker 428	T.a.v. afval windturbines (niet te recyclen), PFAS en vervuiling aan onderhoud bij de wieken. De schade op de natuur is groter dan wordt voorgesteld	zie thema's natuur en duurzaamheid.
903	inspreker 428	inspreker geeft aan dat inmiddels bewezen is dat clustering een significante verlaging geeft van de achterliggende windturbines. Hoe wordt dit meegenomen bij optimalisering van de opstelling?	zie thema windturbines
904	inspreker 428	inspreker vraagt zich af hoezo openheid niet essentieel wordt aangetast door de windturbines. Clustering en een woud van palen en wieken doet dit juist wel	Zoals gemotiveerd in de visie (paragraaf 3.2.2 - Effect op openheid), blijkt dat een windturbinepark de openheid of weidsheid van het gebied niet zal aantasten.

905	inspreker 428	inspreker vraagt zich af waarom het effect op natuur van windturbines niet vooraf wordt onderzocht, hierover zijn legio rapporten. Er zijn veel dieren en soorten die hiervan hinder ondervinden, niet alleen insecten en vliegmuizen maar ook de velduil. Dit zou niet door initiatiefnemers gedaan moeten worden, maar door de gemeente (slager keurt eigen vlees) en invloedsgedebied is groter dan initiatiefnemers kunnen bevatten	zie thema natuur
906	inspreker 428	Het stilzetten en radardetectie heeft in dit gebied geen zin, dan staan de windmolens meer stil dan dat ze draaien	zie thema duurzaamheid
907	inspreker 428	inspreker stelt dat het wel bekend is dat er honderden kilo's insecten sterven door windturbines (Duitse onderzoeken), in tegenstelling wat de visie hierover aangeeft. Met een windpark zet de gemeente zich niet in voor insecten	Zie thema natuur
908	inspreker 428	inspreker vindt dat de wet altijd achter loopt, en vindt het kortzichtig dat de gemeente niet verder kijkt dan zijn neus lang is. Het duurt altijd een tijd voordat nieuwe inzichten (over bijv de gevolgen van windmolens, LFG) in wetten terechtkomen	zie thema visie te eenzijdig
909	inspreker 428	inspreker vraagt zich af waarom de gemeente het wiel opnieuw moet uitvinden, terwijl het Panorama Nederland Rijksbouwmeesters gevolgd kan worden als het gaat om ruimtelijke kwaliteit	De aanbevelingen uit het Panorama Nederland van de Rijksbouwmeester zijn ons bekend en hier wordt rekening mee gehouden. De gemeente dient hier eigen afwegingen in te maken. Het College van rijksadviseurs heeft een adviserende taak vanuit de ruimtelijke kwaliteit. Dit is een belangrijk onderdeel, maar de afweging die de gemeente moet maken kent meer facetten. Om die reden is het ook een gemeentelijke belangenafweging.
910	inspreker 428	inspreker stelt dat een onderbouwing met objectieve afweging t.a.v. de gebieden vrijwaring ontbreekt. Waarom geen windmolens in de Diezemonding (langs wegen, in overeenstemming rijstvisje), nabij de Maas (dit is uit participatie gekomen en in overeenstemming met rijstvisje) en in Bossche Broek, langs wegen aan zuidzijde, in lijn met rijstvisje	Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing voor de strategiekeuzes in gebieden uitgebreid. Zie thema keuzes visie voor de onderbouwing per gebied. De rijksstructuurvisie Wind op Land geeft hiervoor geen ruimtelijke kaders, deze kaders gelden alleen voor de gebieden die zijn aangewezen voor grootschalige energie.
911	inspreker 428	inspreker haalt een quote aan uit de visie over transformatie, en stelt daarom dat ecologische en landschappelijke belangen buiten spel worden gezet. Hij vraagt zich af waarom alles moet wijken voor opwekken van energie?	Het is een misvatting dat alles moet wijken voor opwek van energie. We hebben juist getracht met deze visie te bewerkstelligen dat concrete projecten een zorgvuldig proces moeten doorlopen waarbij alle belangen integraal afgewogen worden. Zie ook het antwoord bij reactie 796.
912	inspreker 428	inspreker vraagt waarom uit eigen beweging het gebied ten westen van de Grintweg onderdeel is gemaakt van het transformatiegebied	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
913	inspreker 428	inspreker vraagt zich af waarom de grens tot op 0 meter langs en door bewoonde gebieden is gezet?	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
914	inspreker 428	inspreker vraagt hoe gedacht wordt om te gaan met alle medische risico's, en verwijst naar boeren die nu al een ander huis hebben gekocht om op tijd uit het gebied weg te zijn	zie thema gezondheid
915	inspreker 428	inspreker haalt een passage aan over kleine windturbines, en stelt dat het er niet om gaat of opwekking financieel haalbaar is. Het doel is dat natuur wordt ontzien, waarom wordt dat niet als hoofddoel van de visie opgenomen? Geld lijkt belangrijker dan natuur	Hoofddoel van de Visie is een kader te scheppen voor besluiten die windturbines en zonnevelden mogelijk maken. Daarbij geldt als voorwaarde dat elk project een meerwaarde moet hebben, bijvoorbeeld een bijdrage aan de ontwikkeling van natuurgebieden. Ook zal een project rendement moeten opleveren voor een initiatiefnemer, waarbij geldt dat de rendementen ook ten dienste moeten komen voor omwonenden of de omgeving. Gelet hierop is zowel natuur als rendement een belang naast alle overige belangen waar in een project rekening gehouden moet worden. Zie verder thema Rol overheid.
916	inspreker 428	inspreker vraagt hoe meerwaarde objectief gewaardeerd wordt? Hoe kun je initiatieven ontwikkelen als er geen heldere kaders op dit gebied worden gesteld. Wie bepaalt wat voldoende meerwaarde is?	Hoofdstuk 4 (Deel A) is naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, aangepast om hierin meer helderheid te verschaffen.
917	inspreker 428	inspreker haalt de passage aan over het redelijkheidsbeginsel zoals opgenomen in de visie, en vindt dat hiermee de complete visie onderuit wordt gehaald. De indruk wordt gewekt dat voor opwekken van energie alles moet wijken	Zie de antwoorden in rijen 453 en 796.
918	inspreker 428	inspreker vraagt om bij clusters van duurzame energie vanuit het midden naar buiten toe te werken, daarbij kunnen effecten per ring gemonitord worden	Deze suggestie is alleen mogelijk bij een energieclusters, waar fasering aan de orde is. Naar aanleiding van deze zienswijze is hierover een aanvulling gedaan in het Handlingsperspectief, paragraaf 2.2 van de Visie (Deel C).
919	inspreker 428	inspreker vindt dat geen enkele maatschappelijke discussie in de visie is terug te vinden, o.a. gezondheid, LFG, impact op natuur,	De impact op natuur was wel in de visie beschreven, maar gezondheid en laagfrequent geluid waren inderdaad wat onderbelicht beschreven. Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, is een nadere beschrijving gezondheid opgenomen. Zie thema gezondheid.

920	inspreker 428	inspreker vraagt in welk plan het isoleren en verduurzamen van 10.000 woningen tot uitvoer wordt gebracht?	In de Duurzaamheidsafspraken met de woningcorporaties, de ondersteuning van particuliere woningeigenaren via o.a. Brabantwoontslim.nl en via de transitievisie warmte (in ontwikkeling).
921	inspreker 428	inspreker vraagt hoe een visie die claimt te lopen tot 2030 of 2050 onderdeel kan zijn van een overkoepelend Energietransitieprogramma die tot 2020 loopt? Daarin moet de rijksvisie worden gevolgd en dat is niet het geval.	zie thema beleid
922	inspreker 428	inspreker vraagt zich of hoe de gemeente kan stellen dat bij de RES en toekomstige bestemmingsplannen de impact op natuur en landschap integraal wordt meegenomen. Deze stukken zijn nog niet af en ook de samenhang tussen plannen op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau is niet eens bij de direct betrokkenen duidelijk. Deze projectleiders kunnen hierover geen uitleg geven. Deze zaken dienen eerst goed georganiseerd te zijn, de overheid wil op het laatste moment alles snel afronden maar loopt daardoor de kantjes ervan af. Hoe wordt dit gecorrigeerd?	Op moment dat deze Visie is vastgesteld en in werking is getreden, vormt dit het kader voor besluiten over windturbines en zonnevelden. Dit betekent dat de gemeente, dus ook de genoemde projectleiders, bij het opstellen van bestemmingsplannen daar rekening mee moet hebben. Verder vormen de denkwijzen en belangen uit de Visie de input voor de gemeente bij het opstellen van de RES.
923	inspreker 428	inspreker stelt dat het goed is om te zien dat meer dan alleen de wet wordt gebruikt om de inzichten naar de actuele bevindingen aan te passen, namelijk de zonneladder. Waarom gebeurt dat niet ook op andere vlakken, zoals gezondheid en ecologie voor windmolens? De wet is een minimum, beter mag altijd	In de Visie is bepaald dat elk project voor duurzame energie een zorgvuldige afweging vergt. De effecten op de omgeving zoals de gezondheid van omwonenden maar ook de gevolgen voor ecologie dienen in beeld te zijn gebracht en worden zorgvuldig meegewogen in de besluitvorming. Deze integrale aanpak zoals deze in de Visie is benoemd, is innovatief en zorgt dus juist voor dat de genoemde aspecten expliciet de aandacht krijgen.
924	inspreker 428	De Rijksvisie geeft aan: langs rijks- en structuurwegen, daar sluit het gebied Maasuitwaarden 1 op 1 op aan. Waarom wordt deze dan toch compleet uitgesloten, ook in combinatie met wat er is opgehaald in bijeenkomsten	Zie het antwoord onder rij 429.
925	inspreker 428	De Rijksvisie geeft aan: langs rijks en structuurwegen, daar sluit het gebied Maasuitwaarden 1 op 1 op aan. Waarom wordt deze dan toch compleet uitgesloten, ook in combinatie met wat er is opgehaald in bijeenkomsten	zie het antwoord onder rij 429.
926	inspreker 428	inspreker vraagt wat de SMART omschrijving is voor maatschappelijke meerwaarde, hoe wordt dit in de visie uitgewerkt?	Zie het antwoord onder rij 848 en 845 en de Visie Deel A in hoofdstuk 4.
927	inspreker 428	inspreker stelt dat in de strategie van de provincie heel duidelijk staat wat de bedoeling is: behoud van het open landschap - beschreven bij beschrijving cultuurhistorisch landschap Beerse en Baardwijkse Overlaat, hoe passen windmolens hier in ?	zie thema beleid
928	inspreker 428	inspreker stelt dat jaren is geïnvesteerd in het gebied t.b.v. weidevogels, eendenkooien. Hoe kan er ruimte zijn voor windmolens als ook wordt gezegd dat de grootste kwaliteit de openheid van de polder is en ook gelet op de provinciale strategie en de zorg voor ecologie als geheel? Dit wordt in de visie niet uitgelegd. inspreker vraagt waarom geen concrete afweging en afbakening gemaakt op dit punt	Zie thema Natuur en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder en zie het antwoord onder rij 675.
929	inspreker 428	inspreker stelt dat het zuidelijk deel van het Bossche Broek aan het snelweglandschap ligt, met voldoende ruimte voor wind of zonne-energie, in overeenstemming met de rijksvisie, waarom is hier niet voor gekozen?	Dit deel valt binnen het snelweglandschap. Hier is ruimte voor transformatie naar zonne-energie.
930	inspreker 428	inspreker verwijst naar de raadsbijeenkomst waarin werd verteld dat de polder het minst is veranderd in vergelijking met de rest van het gemeentegebied. Maar in de visie staat dat de polder een geschiedenis heeft van continue transitie en dat het plaatsen van grootschalig wind daarom logisch is. Kan de gemeente dit uitleggen? En ook hoe dit is meegenomen in het 'masterplan 'voor de stad in de 21 eeuw?	Deze transitie van de polder moet worden gezien over een langere periode (honderd - tweehonderd jaar). In die periode kent de polder een geschiedenis van transitie. In dat kader past de verandering naar een nieuw landschap. Deze visie energielandschap wordt onderdeel en daarmee input voor de nog op te stellen Omgevingsvisie, die gaat over de toekomst van de stad.
931	inspreker 428	inspreker vraagt hoe in de gebiedsbepaling een concrete afweging en afbakening zal worden gemaakt t.a.v. behouden van kernkwaliteiten in de polder. En hoe worden deze belangen in visie deel A verwoord?	Dit is inderdaad een uitgangspunt voor een nadere uitwerking in de Verkenning Duurzame Polder. De belangen van het behoud van kwaliteiten van het landschap zijn onder meer beschreven in paragraaf 3.4, pagina 16 - 2e bullit (Deel A), maar ook in paragraaf 3.2.2, kopje Nieuwe ruimtelijke identiteit (Deel A).
932	inspreker 428	inspreker vraagt hoe de meningen van deelnemers aan bijeenkomsten, dat bedrijven hun verantwoordelijkheid moeten nemen bij het reduceren van CO2-uitstoot, en dat de gemeente zich eerst moet richten op besparing en daarna op duurzame energie-opwek, zijn uitgewerkt in de visie deel A of een ander gemeentelijk plan?	Deze meningen zijn input geweest voor de visie energielandschap. Onderdeel van de visieuitgangspunten bij de zone Inpassen is dat bedrijven aangeven welke maatregelen genomen worden voor verdere verduurzaming van het bedrijfsproces. Bij de strategie Transformeren is opgenomen dat opwekken van duurzame energie moet samengaan met verduurzaming van de omgeving. Verder zijn in het gemeentelijke Energietransitieprogramma de doelstellingen en maatregelen van de gemeente ten aanzien van energiebesparing uitgewerkt. Dat is niet volgorde. Dat is gelet op de urgentie van de opgave niet mogelijk.

933	inspreker 428	inspreker vindt 'waar toch al hinder is' niet hetzelfde als 'waar mensen er het minst last van hebben'. Waar toch al hinder is, zou langs snelwegen zijn. Waar komt dit tot uiting in de visie?	Het is juist dat dat niet hetzelfde is. Dit argument wordt ook niet gehanteerd. In de visie zijn transformatiegebieden naar wind opgenomen bij de A2 / De Brand en bij de A59 / Heesch West. Hier is inderdaad al hinder van wegverkeerslawaaï van de snelweg.
934	inspreker 428	inspreker vraagt waar in de visie wordt gesproken over de opbrengsten in het gebied te investeren (door bijv. aanleg natuurgebieden), en hoe de combinatie van een grootschalig windpark en de aanleg van natuurgebieden gezien wordt?	De maatschappelijke meerwaarde en participatie, en de voorwaarden die daaraan zijn verbonden, zijn verwoord in hoofdstuk 4 van de visie (deel A). De aanleg van natuurgebieden en de wens tot opwek van grootschalige windenergie zijn allebei aspecten die onderdeel uitmaken van gemeentelijk beleid, te weten het beleid Groene Delta 2 en de voorliggende visie energielandschap. Die zijn niet strijdig met elkaar.
935	inspreker 428	inspreker vindt dat meer onderzoek naar de effecten van windturbines op natuur centraal moet gebeuren voor het hele grondgebied	In de Visie is gemotiveerd aangegeven in welke gebieden de natuur zo waardevol is, dat die gebieden gevrijwaard moeten worden van windenergie. In die zin is het hele grondgebied beoordeeld en is er met de natuur rekening gehouden. Een centraal onderzoek naar gevolgen van windturbines voor het hele grondgebied heeft geen zin, omdat er nu nog geen concreet inzicht is in de effecten op de natuur. De Visie is namelijk geen concreet plan. Pas als een concreet initiatief wordt ingediend, en er meer zicht is op waar, hoeveel en in welke opstelling er windturbines komen, is een toets aan de Wet Natuurbescherming en andere wettelijke regels met betrekking tot de natuur mogelijk.
936	inspreker 428	inspreker geeft aan dat bij de energiemix bij de bijeenkomsten alleen gekozen kon worden tussen wind en zon, dit onderscheid is niet door kennis en feiten onderbouwd. Hoe zijn deze keuzes objectief gemaakt?	In de bijeenkomsten die begin 2019 zijn georganiseerd kon worden gekozen uit energie besparen, zonne-energie, windenergie, bio-energie. Er kon niet gekozen worden uit geothermie, omdat de ondergrond van 's-Hertogenbosch hiervoor niet geschikt is.
937	inspreker 398	insprekers willen dat de gemeente in de Visie de landbouwgronden op het Kruisstraatveld (tussen Heeseind-Kruisstraat, spoor, natuurgebied het Karregat en industrieterrein de Kruisstraat) aanwijst als zoekgebied voor de realisatie van zonnevelden.	Dit gebied is in de visie aangewezen als gebied waarop de strategie Inpassen van toepassing is. Onder voorwaarden van de Visie zijn zonnevelden hier mogelijk denkbaar. Voor een initiatief moet inspreker een integraal plan indienen waarin wordt aangetoond dat aan de voorwaarden uit de Visie wordt voldaan.
938	inspreker 398	insprekers hebben een initiatief voor zonnepanelen op landbouwgronden binnen de gemeente. Dit initiatief is al eerder kenbaar gemaakt aan de gemeente.	Deze reactie is niet direct van invloed op deze Visie, omdat die het kader geeft voor besluiten om zonnevelden en windturbines mogelijk te maken. Het bevat geen concrete plannen. Een concreet initiatief wordt behandeld overeenkomstig het uitvoeringsprogramma van de Visie. Dit houdt in dat de gemeente op een nog te bepalen moment een termijn start om aanmeldingen voor de 1e tranche zonnevelden formeel te kunnen indienen. Na afloop van de termijn vindt een eerste selectie plaats op basis van deze Visie en de provinciale verordening. Er is ruimte voor maximaal 100 ha zonnevelden conform de criteria in het uitvoeringsdeel (Visie, deel C).
939	inspreker 398	Indien dit zonneveld gerealiseerd zou worden, zou dit een aanzienlijke vermindering aan gebruik van grondwater voor beregening van gewassen en vermindering van bemesting en gewasbeschermingsmiddelen tot gevolg hebben. Ook zal er, indien er zonnepanelen geplaatst worden, meer ruimte komen voor vegetatieontwikkeling onder de panelen, zodat sprake kan zijn van meervoudig ruimtegebruik.	Deze aspecten kunt u als u uw initiatief indient in een bijbehorend schrijven aangeven. Deze zullen dan worden beoordeeld conform het Uitvoeringsprogramma van de Visie. Voor deze Visie is dit verder niet van belang.
940	inspreker 398	insprekers wijzen op passages in de visie dat waar de gemeente een eigen grondpositie heeft, een initiërende rol zal worden genomen bij de realisatie van duurzame energieopwekking. Zij zien daardoor mogelijkheden voor samenwerking omdat de gemeente eigenaar is van een van de percelen in het gebied. insprekers gaan hierover graag in gesprek om tot een concreet plan te komen.	zie antwoord bij reactie 941 en 940.
941	inspreker 398	insprekers delen niet de voorkeur voor optie 3 zoals beschreven bij maatschappelijke meerwaarde. Initiatiefnemers kunnen gezamenlijk de investering doen met inachtneming van de postcoderoos voor omwonenden	zie antwoord bij reactie 941 en 940.
942	inspreker 52	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
943	inspreker 456	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
944	inspreker 445	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
945	inspreker 457	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

946	inspreker 457	Wat te denken van de visie op 't Heeseind een aantal jaar geleden? Maakt dat wij niet mogen bouwen omdat het een doorzichtlocatie is naar de polder!	De genoemde visie vormt in basis het uitgangspunt voor de Visie Energielandschap. Deze Visie in hoofdlijnen is in lijn met de visie op 't Heeseind. Bovendien is deze Visie beschreven dat duurzame energieprojecten noodzakelijk zijn om de klimaatdoelstelling te halen. Dat belang weegt zwaar en maakt dat ook in de polder onder strikte voorwaarden de realisatie van windturbines mogelijk moet zijn. Voor andere verzoeken dan windturbines en zonnevelden zoals van inspreker geldt de visie niet als kader. Dat maakt dat daar een andere afweging wordt gemaakt en bouwen op andere gronden wel of in zijn geval niet mogelijk is. Dat is niet met elkaar te vergelijken. Overigens is het zoveel mogelijk behouden van doorzichten een aspect waarmee in de onderzoeken en afwegingen van een concreet project voor windturbines terdege rekening mee gehouden zal worden.
947	inspreker 34	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
948	inspreker 34	insprekers zijn hier in 2018 (nieuwbouw) gaan wonen. Ze geven aan dat uit meerdere studies is gebleken dat de komst van een grootschalig windmolenpark een forse daling betekent t.a.v. de woningen rondom. insprekers vragen dan ook om een financiële vergoeding.	zie thema waardedaling.
949	inspreker 34	Het persoonlijk woongenot met uitzicht op vrij en vlakke polder zal verminderen	zie woon-leefklimaat
950	inspreker 34	insprekers stellen dat de visie de ruimtelijke kwaliteit aantast t.a.v. bestaande landschappelijke en ruimtelijke kenmerken. Niet alleen door hoge windturbines, maar ook door afscherpende maatregelen. Deze passen niet in het open landschappelijke karakter	Zie het thema Polderlandschap. Wat betreft de relatie tussen zonnepanelen en openheid, verwijzen we naar de beschrijving in de visie in paragraaf 3.2.3 (deel A).
951	inspreker 34	insprekers hebben in 2016 een bestemmingsplanwijziging ingediend bij de gemeente om een woning te mogen bouwen van 1000 m3 i.p.v. het in bestemmingsplan bepaalde van 750 m3. Dit is in een overleg afgewezen, met een belangrijke reden het behoud van zichtlijnen vanaf Heeseind richting het vrije en open achtergebied (de polder). Daar is in de visie nu een grootschalig windmolenpark bedacht. Deze stedenbouwkundige uitgangspunten staan tegenover elkaar	Beide zaken kennen hun eigen stedenbouwkundig regime. Openheid in de polder is een belangrijke kwaliteit van de polder. De regels voor woningen zijn al jaren vaststaand en is voor woningen een gelijk speelveld. Het is juist dat windturbines een groot impact hebben, maar ze zijn ook onvergelykbaar met woningen. Windturbines zijn qua verschijningsvorm niet in te passen, woningen daarentegen wel.
952	inspreker 34	insprekers vinden de visie in strijd met lopende trajecten als de Duurzame Polder, de RES, de MIRT A2 etc. Hierin worden tegenstrijdige standpunten ingenomen	zie thema beleid
953	inspreker 34	insprekers vinden de verhouding in hoogte van de windturbines t.o.v. het vlakke polderlandschap buiten proportie	Zie thema polderlandschap
954	inspreker 34	Door de windturbines zal er een grote belasting komen op het poldergebied en omliggende straten, wat afbreuk zal doen aan huidige woonomgeving	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
955	inspreker 34	Door de windturbines zal er een grote belasting komen op het poldergebied en omliggende straten, wat afbreuk zal doen aan huidige woonomgeving	zie thema woon-leefklimaat
956	inspreker 446	insprekers geven aan dat uit meerdere studies is gebleken dat de komst van een grootschalig windmolenpark een forse daling betekent t.a.v. de woningen rondom. insprekers vragen dan ook om een financiële vergoeding.	zie thema waardedaling.
957	inspreker 446	Het persoonlijk woongenot met uitzicht op vrij en vlakke polder zal verminderen	zie thema woon-klimaat
958	inspreker 446	insprekers stellen dat de visie de ruimtelijke kwaliteit aantast t.a.v. bestaande landschappelijke en ruimtelijke kenmerken. Niet alleen door hoge windturbines, maar ook door afscherpende maatregelen. Deze passen niet in het open landschappelijke karakter	Zie het antwoord onder rij 950.
959	inspreker 446	inspreker vraagt of de gemeente wil instaan voor ziektegevolgen?	zie thema gezondheid
960	inspreker 446	inspreker wilde in het verleden bouwen en toen ging het over de Visie Heeseind, wat is daar nu nog van over?	zie antwoord bij reactie 946.
961	inspreker 446	insprekers vinden de visie in strijd met lopende trajecten als de Duurzame Polder, de RES, de MIRT A2 etc. Hierin worden tegenstrijdige standpunten ingenomen	zie thema beleid
962	inspreker 446	insprekers vinden de verhouding in hoogte van de windturbines t.o.v. het vlakke polderlandschap buiten proportie	Zie thema polderlandschap
963	inspreker 446	Door de windturbines zal er een grote belasting komen op het poldergebied en omliggende straten, wat afbreuk zal doen aan huidige woonomgeving	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
964	inspreker 446	Door de windturbines zal er een grote belasting komen op het poldergebied en omliggende straten, wat afbreuk zal doen aan huidige woonomgeving	zie woon-leefklimaat
965	inspreker 399	insprekers willen dat de gemeente in de Visie de landbouwgronden op het Kruisstraatveld (tussen Heeseind-Kruisstraat, spoor, natuurgebied het Karregat en industrieterrein de Kruisstraat) aanwijst als zoekgebied voor de realisatie van zonnevelden.	zie antwoord bij reactie 937.
966	inspreker 399	insprekers hebben een initiatief voor zonnepanelen op landbouwgronden binnen de gemeente. Dit initiatief is al eerder kenbaar gemaakt aan de gemeente.	zie antwoord bij reactie 938.

967	inspreker 399	Indien dit zonneveld gerealiseerd zou worden, zou dit een aanzienlijke vermindering aan gebruik van grondwater voor beregening van gewassen en vermindering van bemesting en gewasbeschermingsmiddelen tot gevolg hebben. Ook zal er, indien er zonnepanelen geplaatst worden, meer ruimte komen voor vegetatieontwikkeling onder de panelen, zodat sprake kan zijn van meervoudig ruimtegebruik.	zie antwoord bij reactie 939.
968	inspreker 399	insprekers wijzen op passages in de visie dat waar de gemeente een eigen grondpositie heeft, een initiërende rol zal worden genomen bij de realisatie van duurzame energieopwekking. Zij zien daardoor mogelijkheden voor samenwerking omdat de gemeente eigenaar is van een van de percelen in het gebied. insprekers gaan hierover graag in gesprek om tot een concreet plan te komen.	zie antwoord bij reactie 940.
969	inspreker 399	insprekers delen niet de voorkeur voor optie 3 zoals beschreven bij maatschappelijke meerwaarde. Initiatiefnemers kunnen gezamenlijk de investering doen met inachtneming van de postcoderoos voor omwonenden	zie antwoord bij reactie 941.
970	inspreker 397	insprekers willen dat de gemeente in de Visie de landbouwgronden op het Kruisstraatveld (tussen Heeseind-Kruisstraat, spoor, natuurgebied het Karregat en industrieterrein de Kruisstraat) aanwijst als zoekgebied voor de realisatie van zonnevelden.	zie antwoord bij reactie 937.
971	inspreker 397	insprekers hebben een initiatief voor zonnepanelen op landbouwgronden binnen de gemeente. Dit initiatief is al eerder kenbaar gemaakt aan de gemeente.	zie antwoord bij reactie 938.
972	inspreker 397	Indien dit zonneveld gerealiseerd zou worden, zou dit een aanzienlijke vermindering aan gebruik van grondwater voor beregening van gewassen en vermindering van bemesting en gewasbeschermingsmiddelen tot gevolg hebben. Ook zal er, indien er zonnepanelen geplaatst worden, meer ruimte komen voor vegetatieontwikkeling onder de panelen, zodat sprake kan zijn van meervoudig ruimtegebruik.	zie antwoord bij reactie 939.
973	inspreker 397	insprekers wijzen op passages in de visie dat waar de gemeente een eigen grondpositie heeft, een initiërende rol zal worden genomen bij de realisatie van duurzame energieopwekking. Zij zien daardoor mogelijkheden voor samenwerking omdat de gemeente eigenaar is van een van de percelen in het gebied. insprekers gaan hierover graag in gesprek om tot een concreet plan te komen.	zie antwoord bij reactie 940.
974	inspreker 397	insprekers delen niet de voorkeur voor optie 3 zoals beschreven bij maatschappelijke meerwaarde. Initiatiefnemers kunnen gezamenlijk de investering doen met inachtneming van de postcoderoos voor omwonenden	zie antwoord bij reactie 941.
975	inspreker 448	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
976	inspreker 458	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 563 en 668
977	inspreker 459	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668
978	inspreker 261	zie samenvattingen in rijen 558 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 558 t/m 563 en 668.
979	inspreker 261	insprekers zijn in De Grootte Wielen komen wonen om van de plas en het uitzicht te genieten. Dit wordt teniet gedaan door de windturbines	zie antwoord bij reactie 1017
980	inspreker 25	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
981	inspreker 25	inspreker mist de onderbouwing van de milieuvriendelijkheid van de molens	zie thema duurzaamheid
982	inspreker 262	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
983	inspreker 262	inspreker vraagt zich af of de windmolens cradle to cradle zijn	zie thema duurzaamheid
984	inspreker 262	inspreker stelt voor alle parkeerplaatsen te voorzien van carports met zonnepanelen	Zon op daken is een belangrijk uitgangspunt. De gemeente initieert, faciliteert en stimuleert de realisatie hiervan, afhankelijk van de (eigendom)situatie. Zie verder thema Visie te eenzijdig.
985	inspreker 260	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 563 en 668
986	inspreker 318	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
987	inspreker 28	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
988	inspreker 28	inspreker vindt het onverantwoordelijk dat zo'n mooi gebied te grabbel wordt gegooid	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
989	inspreker 281	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
990	inspreker 281	Waarom kiest de gemeente niet voor alleen zonne-energie, dat is echt duurzaam	Zonne-energie levert een goede bijdrage, maar de bijdrage is te klein gezien de enorme opgave om over te schakelen op duurzame energie.
991	inspreker 326	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
992	inspreker 326	inspreker vraagt aandacht voor de bijen-, vogel- en vlindersterfte door windturbines	zie thema natuur
993	inspreker 283	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
994	inspreker 283	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid

995	inspreker 325	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
996	inspreker 12	Indiener heeft als werkgroep Oosterplas in 2006 en 2007 met de gemeente een plan uitgevoerd voor de plas, waar nu positieve ervaringen mee zijn. Nu wordt in de visie aangekondigd zonnepanelen op water te verkennen. Indiener is het daar voor de Oosterplas niet mee eens. De plaatsing van zonnepanelen zal het recreatieve karakter van de plas en het uitzicht wat bewoners op de plas hebben verstoren of onmogelijk maken. Dit deel gaat dan ook in tegen het eerdere beleid van de gemeente voor de plas als duurzaam recreatiegebied. Ook zal de natuur verstoord worden.	zie thema zon op water
997	inspreker 419	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
998	inspreker 419	De gemeente is in 2015 begonnen, en inspreker vraagt zich af of Nuland en Geffen ingelijfd moesten worden?	Dit punt is niet relevant voor het vaststellen van de Visie.
999	inspreker 419	Dat nog steeds geen eigen en juist cijfermateriaal kan worden geleverd vanuit de gemeente, geeft te denken.	We herkennen ons niet in deze opmerking.
1000	inspreker 419	inspreker stelt niet ontwikkelaars achterna te lopen, dit is dom. Maak pas op de plaats. Het is het geld van de burgers waar de gemeente mee speelt, zonder oog te hebben voor de burgers. De grondwet en rechten van de mens worden met voeten getreden. Als Den Bosch data omarmt (Bossche Dataweek), zal zij het doel niet halen maar verliezen.	zie thema proces/ communicatie.
1001	inspreker 419	inspreker vraagt naar het buitenland te kijken en te leren van hun oplossingen. inspreker wijst erop dat er veel mogelijkheden zijn, maar de gemeente zich slechts op 2 baseert. Dat is te weinig en een groot risico.	Alle inzichten worden meegenomen. Zie thema visie te eenzijdig.
1002	inspreker 419	inspreker is geschrokken van de ondeskundigheid op de avond, en het niet concreet kunnen beantwoorden van vragen over cijfers, gevolgen en resultaat. Het gemeentelijk personeel bij de borden was ook inactief en angstig. Ook was de opmerking van de wethouder stuitend, waaruit onwetendheid betreffend energie bleek.	zie thema proces/ communicatie. Aanvullend: ons is niet duidelijk om welke opmerking het gaat. Daar kunnen we nu dus ook geen reactie op geven. Van belang is wel dat in de Visie op zorgvuldige en weloverwogen wijze keuzes worden gemaakt over de mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie.
1003	inspreker 460	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1004	inspreker 460	Energieoverschot, daar wordt niets over gebrainstormd. Opslag kan uiteindelijk in waterstof.	zie thema visie te eenzijdig
1005	inspreker 461	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1006	inspreker 381	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1007	inspreker 462	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1008	inspreker 462	inspreker voelt zich beperkt in zijn toekomstplannen	zie antwoord bij reactie 667.
1009	inspreker 463	zie samenvattingen in rijen 557, 560,561 en 668	zie antwoorden in rijen 557, 560,561 en 668
1010	inspreker 463	Waardevermindering landbouwgrond en onroerend goed	zie thema waardedaling.
1011	inspreker 80	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1012	inspreker 80	De gevolgen voor de natuur. De wind wordt gebroken en vogels vliegen tegen wieken aan	zie thema natuur.
1013	inspreker 343	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 561, 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557 t/m 561, 563 en 668
1014	inspreker 343	Hoe verhoudt de verdere uitbreiding van De Grootte Wielen zich tot de ontwerpvisie energielandschap?	De uitbreiding van de wijk de Grootte Wielen staat in principe los van de Visie Energielandschap en is daarmee niet tegenstrijdig, omdat de Visie 'slechts' het ruimtelijk kader geeft voor besluiten die windturbines en zonnevelden mogelijk maken. Bij toekomstige projecten voor windturbines en zonnevelden moet met de wijk rekening worden gehouden. Dat vergt een zorgvuldige afweging tussen het belang van de nieuwe wijk en het belang bij de opwekking van duurzame energie.
1015	inspreker 82	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1016	inspreker 344	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1017	inspreker 345	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1018	inspreker 81	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561-562	zie antwoorden in rijen 557-558, 561-562
1019	inspreker 83	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1020	inspreker 83	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1021	inspreker 83	belangenvereniging acht zich belanghebbend omdat het aangrenzend zijn aan de polder waar met gemeente Oss de verkenning voor de duurzame polder nog gaande is.	Het is niet vereist om belanghebbende te zijn om een zienswijze in te kunnen dienen. Iedereen had dit kunnen doen.
1022	inspreker 45	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1023	inspreker 45	De polder is aangeduid door SOVON (i.o.v. provincie) als een van de gebieden met de hoogste biodiversiteit	Dit onderzoek is bekend. De gemeente hecht ook belang aan de biodiversiteit van de polder. Daarom is in de Visie zo goed mogelijk rekening gehouden met de effecten op de natuur door bepaalde landschappen te vrijwaren van windturbines en in andere gebieden waar wel windturbines mogelijk zijn de voorwaarden te stellen dat natuur een belangrijk onderdeel is van de integrale visie. Ook kunnen windturbines via stilzetten of radardetectie een positief effect hebben op het verminderen van aanvaringslachtoffers. Zie ook thema natuur.

1024	inspreker 45	De polder is aangeduid door SOVON (i.o.v. provincie) als een van de gebieden met de hoogste biodiversiteit	zie thema natuur en antwoord bij reactie 1023.
1025	Inspreker 346	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1026	Inspreker 346	Waardedaling woningen	zie thema waardedaling.
1027	inspreker 49	Zie samenvattingen in rijen 1049 t/m 1056.	Zie antwoorden bij rijen 1049 t/m 1056.
1028	Inspreker 84	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1029	Inspreker 84	Geen windturbines in de polder. Eerst meer onderzoek en overleg wat de bewoners willen. Niet alleen de windboeren.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1030	Inspreker 84	Geen windturbines in de polder. Eerst meer onderzoek en overleg wat de bewoners willen. Niet alleen de windboeren.	zie thema lusten-lasten
1031	Inspreker 84	Geen windturbines in de polder. Eerst meer onderzoek en overleg wat de bewoners willen. Niet alleen de windboeren.	zie thema proces/ communicatie.
1032	inspreker 50	Eind 2018 is proces gestart door Oss en Noord-Brabant voor verkenning voor zonne- en windenergie in de polder tussen Nuland, Rosmalen, Geffen en Lith. Dit loopt nog. In de visie is dit aangegeven en er is daarom nog geen uitvoeringsprogramma voor de Rosmalense en Nulandse polder. Volgens inspreker is het voorbarig nu al een visie vast te stellen. Wacht op de resultaten van de verkenning want mogelijk strijdt de visie daarmee	zie thema beleid
1033	inspreker 50	Er lopen ook met waterschap en 16 gemeenten waaronder Den Bosch gesprekken over de RES. Hierin zijn nog geen keuzes gemaakt. Om een klimaatneutrale regio te krijgen moet er een integrale visie komen. Wacht tot de opgave duidelijk is en in de regio is bepaald welke gezamenlijke inspanning daarvoor nodig is.	zie thema beleid
1034	inspreker 50	De Rosmalense polder is leefgebied van een belangrijk deel van de Brabantse weidevogelpopulatie. Dit wordt aangetast door windturbines. Uit voorzorg geeft de Vogelbescherming aan in de belangrijkste vogelgebieden geen windturbines te plaatsen. Door ze wel hier te plaatsen is er in de gemeente geen alternatief meer, waardoor de biodiversiteit wordt aangetast.	zie thema natuur
1035	inspreker 50	Andere delen van het landschap zouden vanwege landschappelijke waarden niet geschikt zijn voor grootschalig windpark. Uitgangspunt is behoud van vrije uitzichten, dat is juist in deze polder. Een windpark dat de openheid niet aantast kan niet. In de visie staat dat de karakteristiek verandert en openheid is dat.	zie thema zone transformeren Rosmalense en Nulandse polder
1036	inspreker 50	geluid, slagschaduw, knipperende lichten, horizonvervuiling leiden ertoe dat inspreker niet prettig kan blijven wonen. Ze woont in het transformatiegebied en dit is onacceptabel voor haar en haar gezin	zie thema gezondheid en thema woon- en leefklimaat
1037	inspreker 50	laagfrequent geluid is nergens geborgd. Voor slagschaduw zijn wettelijke eisen. 1 op de 10 mensen heeft ernstige last: chronische slaapproblemen, hoofdpijn, concentratie- en geheugenproblemen en angstgevoelens. De wettelijke voorzorgplicht is van toepassing, omdat niet bekend is wat de effecten zijn van hoge windturbines.	zie thema gezondheid
1038	inspreker 50	ze wil garantie dat ze bij de gemeente kan aankloppen om ergens anders te gaan wonen. Alle negatieve effecten leidt tot significante waardedaling van haar bedrijfslocatie. Bij een bestemmingsplanprocedure wil ze een objectieve planschade analyse voor haar bedrijf	zie thema waardedaling.
1039	inspreker 50	De Rosmalense en Nulandse polder zijn niet geschikt als transformatiegebied	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1040	inspreker 467	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1041	inspreker 467	Er is te weinig bekendheid en vooronderzoek, ook vanwege gezondheidsproblemen	zie thema gezondheid
1042	inspreker 468	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1043	inspreker 468	Ik wil hier nog graag genieten van de natuur en niet ziek worden van de herrie en flikkerende lampen	zie thema woon- en leefklimaat
1044	inspreker 468	Ik wil hier nog graag genieten van de natuur en niet ziek worden van de herrie en flikkerende lampen	zie thema woon- en leefklimaat
1045	inspreker 51	Wijkraden Groote Wielen, Kruisstraat en Dorpsraad Nuland zijn niet geïnterviewd in de 1e verkenning Rosmalense polder, waarna dit gebied geschikt is geacht voor opwekking van duurzame energie.	Het is juist dat er geen aparte interviews zijn geweest met deze wijkraden. Er is voor gekozen om bewoners en daarmee ook wijkraden op een zeer participatieve wijze te betrekken bij het visietraject.
1046	inspreker 51	De gemeente had meer moeite moeten doen om direct juridisch belanghebbenden te betrekken, door brieven te sturen.	zie thema proces/ communicatie.
1047	inspreker 51	Het is onduidelijk hoe de inbreng van bewoners op de bijeenkomsten meegenomen is in de visie energielandschap	zie thema proces/ communicatie.
1048	inspreker 51	het proces lijkt erop gericht te zijn om tot een besluit te komen dat de Rosmalense polder geschikt is voor een grootschalig windturbinepark	zie thema proces/ communicatie.
1049	inspreker 51	De visie loopt vooruit op de resultaten van de Verkenning Duurzame Polder en zou daarop moeten wachten	zie thema beleid
1050	inspreker 51	de visie loopt vooruit op de resultaten van de RES en zou daarop moeten wachten omdat keuzes integraal en op hoger schaalniveau gemaakt moeten worden.	zie thema beleid

1051	inspreker 51	De vogelbescherming geeft aan dat windturbines uit voorzorg niet geplaatst moeten worden in belangrijke vogelgebieden. Door de gehele Rosmalense polder als transformatiegebied te bestemmen is er binnen de gemeentegrenzen geen alternatief beschikbaar.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1052	inspreker 51	Rosmalense polder wordt niet beschreven als geschikt gebied, maar als alternatief voor gebieden die nog minder geschikt zijn	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1053	inspreker 51	De visie stelt dat vrije uitzichten behouden moeten blijven, maar bij een windturbinepark is geen sprake van een vrij uitzicht. inspreker is het niet eens met dat bij plaatsing van windturbines (in de Rosmalense polder) het vrije uitzicht behouden blijft.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1054	inspreker 51	inspreker vreest voor afname kwaliteit van woon- en leefklimaat op het erf vanwege laagfrequent geluid, slagschaduw en knipperende lichten. Dit kan tot gezondheidsproblemen leiden.	zie thema gezondheid en thema woon- en leefklimaat
1055	inspreker 51	inspreker vreest voor afname van ontwikkelings- en gebruiksmogelijkheden van bedrijf en omliggende gronden als gevolg van plaatsing windturbines in de omgeving	zie antwoord bij reactie 670
1056	inspreker 51	Door combinatie van negatieve effecten vreest inspreker een waardedaling van woningen in de omgeving van een mogelijk windpark in de Rosmalense polder. inspreker verzoekt gemeente om bij bestemmingsplanprocedure een planschadeanalyse uit te voeren.	zie thema waardedaling.
1057	inspreker 69	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1058	inspreker 69	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1059	inspreker 72	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1060	inspreker 72	Er is onzorgvuldig omgegaan met zulke ingrijpende plannen	zie thema proces/ communicatie.
1061	inspreker 72	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1062	inspreker 72	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1063	inspreker 73	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1064	inspreker 73	Te veel, te hoog industrie. Schadelijk. Too much !!! Kleiner en minder zou beter zijn	zie thema windturbines
1065	inspreker 73	Te veel, te hoog industrie. Schadelijk. Too much !!! Kleiner en minder zou beter zijn	zie thema woon- en leefklimaat
1066	inspreker 73	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1067	inspreker 73	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1068	inspreker 16	inspreker maakt zich zorgen over lekkende broeikasgassen uit windmolens, 23.000 schadelijker dan CO2 gas. Hier wordt niets over gezegd. Is dit wel onderzocht door de gemeente?	zie thema duurzaamheid
1069	inspreker 88	inspreker geeft aan dat bewoners zijn aangehoord op de bijeenkomsten, maar niet gehoord of zelfs genegeerd.	zie thema proces/ communicatie.
1070	inspreker 88	Gezondheidsfactoren zijn onderbelicht. actuele gegevens zijn niet benoemd.	zie thema gezondheid
1071	inspreker 88	inspreker geeft aan dat windturbines op korte afstand geluid kan veroorzaken, dat leidt tot gezondheidsklachten	zie thema gezondheid
1072	inspreker 88	Slagschaduw veroorzaakt hinderlijke lichtflitsen	zie thema woon- en leefklimaat
1073	inspreker 88	Windturbines leveren pas rendement bij windkracht 7, dus Heesch-West is niet geschikt. Het waait er niet hard genoeg.	Het klopt dat Heesch-West over heel Nederland bezien niet de meest gunstige plek vormt voor wat betreft windsnelheden. Maar het feit dat andere locaties meer geschikt zijn betekent niet dat het gebied Heesch-West helemaal ongeschikt is. Alle geschikte locaties, waaronder Heesch-West zijn nodig om aan de klimaatdoelstelling in 2050 (klimaatneutraal dus 100% duurzame energieopwekking) te kunnen voldoen. Zie verder het antwoord in thema polders niet geschikt.
1074	inspreker 88	Waarde van huis in Vinkel daalt door plaatsing windturbines in omgeving.	zie thema waardedaling.
1075	inspreker 88	Er is een onevenredige lastenverdeling tussen opwekking in de stad en op het platteland. In de stad wordt de energie verbruikt.	zie thema lusten-lasten

1076	Inspreker 88	Zonnepanelen op ondiepe plassen gaat ten koste van biodiversiteit. Zonlicht, insecten en vogels kunnen het water niet meer bereiken.	zie thema natuur.
1077	Inspreker 88	Zonnepanelen op ondiepe plassen gaat ten koste van biodiversiteit. Zonlicht, insecten en vogels kunnen het water niet meer bereiken.	zie thema natuur.
1078	Inspreker 89	De ontwerpvisie betekent geluidsoverlast vanwege te korte afstand van windturbines op woningen, lichtoverlast, horizonvervuiling, laagfrequent geluid en slagschaduw	zie thema gezondheid en thema woon- en leefklimaat
1079	Inspreker 89	geluidsoverlast, lichtoverlast, horizonvervuiling, laagfrequent geluid en slagschaduw van windturbines leiden tot gezondheidsrisico's	zie thema gezondheid en thema woon- en leefklimaat
1080	Inspreker 89	Overlast van windturbines wordt versterkt door komst van bedrijventerrein met industrie in zwaarste categorie	Uit het uitgevoerde voorontwerpbestemmingsplan met MER voor Heesch West blijkt dat de geplande windturbines aan de geldende wet -en regelgeving voldoen.
1081	Inspreker 89	Duurzaamheidsambities van bedrijventerrein Heesch west worden misbruikt om klimaatdoelstellingen te halen.	We herkennen ons niet in deze opmerking.
1082	Inspreker 89	De geplande zonnepanelen op water bij bedrijventerrein Heesch West strookt niet met de natuurcompensatie die nodig is.	Uit het uitgevoerde voorontwerpbestemmingsplan met MER voor Heesch West blijkt onder meer dat zonnepanelen op water juist een ecologische verbetering kunnen betekenen. Dit punt valt verder buiten de reikwijdte van deze Visie.
1083	Inspreker 89	Er dient onderzoek gedaan te worden naar de verplichting voor zonnepanelen op daken voor toekomstige bedrijven	Zie het antwoord onder rij 984.
1084	Inspreker 89	Bij windturbines bij bedrijventerrein Heesch West komt de veiligheid in het gedrang, vanwege de peelrandbreuk, gasleidingen in de grond, en de korte afstand tot bedrijfsgebouwen, zware industrie en woningen.	Uit het uitgevoerde voorontwerpbestemmingsplan met MER voor Heesch West blijkt dat de geplande windturbines aan de geldende wet -en regelgeving voldoen.
1085	Inspreker 89	In de structuurvisie windenergie van 2014 is Oost Brabant niet geschikt bevonden voor windenergieopwekking.	zie thema beleid
1086	Inspreker 89	De geluidsnormen, en daarmee de minimale afstanden tot aan windmolens, zijn de laatste jaren niet gewijzigd, terwijl hogere windturbines worden gebouwd. Omdat van gemiddelde waarden uitgegaan wordt, zal het geluid van de hoge windturbines binnen de wettelijke normen vallen. Dit is onterecht. Het (laagfrequente) geluid kan gezondheidsschade opleveren.	zie thema gezondheid
1087	Inspreker 89	Client van inspreker vraagt aandacht voor minimale afstanden van woningen tot windturbines	zie thema gezondheid
1088	Inspreker 89	Client van inspreker verzoekt om zoeklocatie Heesch West te schrappen, omdat deze te dicht tegen bewoning aan ligt.	Uit het uitgevoerde voorontwerpbestemmingsplan met MER voor Heesch West blijkt dat de geplande windturbines aan de geldende wet -en regelgeving voldoen.
1089	Inspreker 89	Client van inspreker verzoekt om nieuwe normen voor minimale afstanden van objecten tot windturbines vast te stellen.	zie thema windturbines
1090	Inspreker 90	De korte afstanden van windturbines tot woningen en het gebrek aan garantie op een goede landschappelijke inpassing leiden tot ernstig woongenot van cliënt van inspreker.	zie woon-leefklimaat
1091	Inspreker 90	de ruimtelijke impact van windturbines op een open landschap is aanzienlijk. oorspronkelijk landgebruik wordt verstoord en openheid wordt aangetast. Zichtlijnen worden onderbroken.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1092	Inspreker 90	Zonnepanelen leiden tot aantasting van het landschap en landgebruik. Het heeft een industriële uitstraling, het wijzigt karakteristieken van het landschap en het landgebruik. Ze zijn niet in te passen in kleinschalige landschappen omdat ze ruimte nodig hebben	Wij delen de mening van inspreker niet. Zonnevelden zijn onder voorwaarden denkbaar in de zones Inpassen, waaronder kleinschalige landschappen. Dit wordt beoordeeld afhankelijk van het type landschap.
1093	Inspreker 90	Bij de ontwikkeling van bedrijventerrein Heesch West kan installatie van zonnepanelen worden meegenomen, zodat dit niet op landbouw/natuurgrond hoeft.	In het voorontwerp bestemmingsplan Heesch West zijn maatregelen en verplichtingen ten aanzien van duurzaamheid opgenomen. Dit kent zijn eigen besluitvormingstraject.
1094	Inspreker 90	Er wordt in de planvorming te weinig rekening gehouden met belangen van omwonenden	zie thema proces/ communicatie.
1095	Inspreker 90	Belanghebbende vrees geluidsoverlast en lichthinder. Er kan sprake zijn van cumulatieve geluidshinder, bovenop geluid van de a59 en bedrijven	zie thema gezondheid
1096	Inspreker 90	De geluidseffecten van zonnepanelen onder windturbines, waarbij mogelijk sprake is van reflectie van geluid op de ondergrond, moet	zie thema gezondheid
1097	Inspreker 90	Er moet aandacht worden besteed aan mogelijk schadelijk effect van laagfrequent geluid	zie thema gezondheid
1098	Inspreker 90	Slagschaduw is hinderlijk en heeft een grote impact op de omgeving	zie thema woon-leefklimaat
1099	Inspreker 90	Windturbines van 200 meter zijn te hoog. Met deze hoogte kunnen ze niet meer worden ingepast in het landschap	zie thema windturbines
1100	Inspreker 90	Landschappelijk inpassing van windturbines is niet geborgd in de visie	zie thema windturbines
1101	Inspreker 90	Vanuit provinciaal beleid moet agrarische en natuurgrond zoveel mogelijk behouden te blijven. Het plaatsen van duurzame energieopwekking past niet in dat beleid	zie thema beleid

1102	Inspreker 90	Windturbines hebben een negatief effect op vogel-, vleermuis- en insectenpopulaties. o.a. verlies van leefgebied, directe sterfte en barrièrevorming	zie thema natuur
1103	Inspreker 90	Aanleg windturbines en zonnepanelen zal leiden tot extra stikstofuitstoot.	zie thema duurzaamheid
1104	Inspreker 90	Client van inspreker vreest waardedaling van woning. Mede omdat bij planschade tegenwoordig een steeds groter deel voor eigen risico is.	zie thema waardedaling.
1105	inspreker 15	Voorwoord van de Visie is te voorbarig	zie antwoord bij reactie 413
1106	inspreker 15	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1107	inspreker 15	inspreker was niet op de hoogte van traject bij aankoop woning	De start van de Visie was in oktober 2018, toen de raad besloot om de Visie via een zeer participatieve aanpak te gaan opstellen. Het feit dat inspreker wel of niet op de hoogte was op ten tijde van de aankoop van zijn woning is voor het vaststellen van de Visie niet relevant.
1108	Inspreker 91	zie samenvatting in rij 561	zie antwoord bij rij 561
1109	Inspreker 86	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1110	Inspreker 87	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1111	Inspreker 87	Grote Wielen hebben al veel energiezuinig en/of energieneutrale woningen	Dat klopt. Naast het opwekken van duurzame energie is energiebesparing een belangrijk onderdeel van de energietransitie. Beide maatregelen zijn dringend noodzakelijk om de klimaatdoelstelling te kunnen halen. Dat er in Groote Wielen al veel is gedaan aan energiebesparing, maakt niet dat er geen windturbines of zonnepanelen in de polder meer nodig zijn.
1112	Inspreker 87	Grote Wielen hebben al veel energiezuinig en/of energieneutrale woningen	zie antwoord bij rij 1111.
1113	inspreker 464	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1114	inspreker 464	De gemeente loopt hiermee vooruit op de RES en betreft omliggende gemeenten te weinig, het voorwoord lijkt definitief terwijl het een visie is	zie thema beleid
1115	inspreker 464	De gemeente betreft omliggende gemeenten te weinig, het voorwoord lijkt definitief terwijl het een visie is	De gemeente is onder meer in het kader van het opstellen van de RES met omliggende gemeenten in gesprek over de opwekking van duurzame energie. Bovendien hebben de gemeenten zienswijzen kunnen indienen op de Visie. Dat zij te weinig worden betrokken, onderschrijven wij niet. Daarnaast kan de gemeente niet wgelopen van haar eigen verantwoordelijkheid aangaande de klimaatdoelstelling en is deze Visie daarom dringend noodzakelijk.
1116	Inspreker 78	landschapsvervuiling van ons kleinschalige landelijke gebied	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1117	Inspreker 78	inspreker vreest geluidshinder en gezondheidsproblemen door het geluid. Bewoners ervaren door het geluid van windturbines veel stress, problemen met inslapen en verstoring van de slaap zo blijkt uit vele studies en gesprekken met bewoners langs windturbines. Windturbines produceren laagfrequent geluid, vooral hoge en grote wieken. Langdurige blootstelling daaraan kan vermoeidheid, hoofdpijn concentratieverlies, verstoorde nachtrust, fysiologische stress veroorzaken. De wettelijke afstandsnormen van mega industriële windturbines zijn niet gewijzigd t.o.v. lagere (minder geluid) windturbines. inspreker kan op basis van deze achterhaalde normen niets, terwijl er steeds meer bewijs komt dat het geluid gezondheidsschade kan opleveren. Bv omwonenden met windpark Spui hebben ernstige gezondheidsklachten en sommige zijn weggejaagd door het geluid van windturbines van 200 m hoog. Bij Spui staan de turbines op 500-600 m afstand terwijl in Heesch west de afstand 400 m wordt. De GGD's vragen aandacht hiervoor bij de minister. In de Visie staat hier niets over (gezondheid bij windturbines). De turbines bij Heesch West kunnen niet, dus schrappen als geschikte locatie	zie thema gezondheid
1118	Inspreker 78	Slagschaduw veroorzaakt hinderlijke lichtvariaties die verschijnselen veroorzaken vergelijkbaar met zeeziekte.	zie thema gezondheid en thema woon-leefklimaat
1119	Inspreker 78	De turbines bij Heesch West kunnen niet gelet op de gezondheidsklachten en de te korte afstand tot woningen, dus schrappen als geschikte locatie	Uit het uitgevoerde voorontwerpbestemmingsplan met MER voor Heesch West blijkt dat de geplande windturbines aan de geldende wet -en regelgeving voldoen.
1120	Inspreker 78	de hoeveelheid aan stukken en informatie maken het ondoenlijk binnen de 4 weken adequaat te reageren, terwijl dat geboden is gezien de voorziene grote impact van de visie. Ambtenaren hebben maanden de tijd genomen om een ontwerpvisie op te stellen. inspreker begrijpt de urgentie maar snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldigheid bij dit soort ingrijpende plannen. Graag de termijn verlengen tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1121	Inspreker 78	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1122	Inspreker 60	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie

1123	Inspreker 60	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1124	Inspreker 100	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1125	Inspreker 100	Geluidsoverlast en de gevolgen voor de gezondheid	zie thema gezondheid
1126	Inspreker 98	Windturbinepark in de Rosmalense polder betekent dat veel natuur wordt opgeofferd. inspreker pleit voor eerst energieopwekking langs infrastructuur.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1127	Inspreker 98	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1128	Inspreker 98	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1129	Inspreker 98	De visie mist flankerende maatregelen zoals isolatie, zon op daken	zie thema visie te eenzijdig
1130	Inspreker 98	de gevolgen voor gezondheid zijn onderbelicht	zie thema gezondheid
1131	Inspreker 98	bewoners zijn te weinig betrokken in proces	zie thema proces/ communicatie.
1132	Inspreker 98	er is een onrechtvaardige verhouding tussen winst en overlast	zie thema lusten-lasten
1133	Inspreker 98	ontwerpvisie sluit niet aan op beleid	zie thema beleid
1134	Inspreker 98	Het buitengebied wordt een industrie/opwekkingsgebied, waarin woningen van insprekers door worden ingesloten	zie thema woon-leefklimaat
1135	Inspreker 98	de recreatieve functie van het buitengebied komt onder druk te staan	zie thema woon-leefklimaat
1136	Inspreker 98	In een klein gebied gaat veel energie worden opgewekt. Dit verstoort de balans tussen diverse vormen van infrastructuur.	Het aanpassen van de energieinfrastructuur is een van de opgaven die op gebieds- of projectniveau moet worden opgelost.
1137	Inspreker 98	inspreker verwacht een waardedaling van huizen, landbouwgrond en andere objecten.	zie thema waardedaling.
1138	Inspreker 98	Rust, ruimte en landschappelijk uitzicht verdwijnt uit buitengebied	zie thema woon-leefklimaat
1139	Inspreker 98	Geldende normen zijn achterhaald t.o.v. omliggende landen. Daar wordt geen rekening mee gehouden in ontwerpvisie	zie thema gezondheid
1140	Inspreker 98	insprekers verzoeken gemeente alle plannen die impact hebben op woonomgeving van insprekers integraal te beoordelen.	Wij onderschrijven het verzoek van insprekers. Een belangrijk uitgangspunt van de visie is dan ook de integrale benadering. Dit vormt het kader voor toekomstige initiatieven.
1141	Inspreker 99	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1142	Inspreker 99	Wie betaalt de waardevermindering van mijn huis?	zie thema waardedaling.
1143	Inspreker 99	grootschalig zonnepark zijn niet geschikt voor de Rosmalense en Nulandse polder	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1144	Inspreker 101	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1145	Inspreker 101	1. Een dergelijk groot industrieel windpark zie ik als de nieuwe elektriciteitscentrale en ver buiten huizen en niet in landschappelijk gebied geplaatst worden. 2. Waardedaling huis. Wie gaat dat betalen?	zie thema visie te eenzijdig en thema waardedaling
1146	Inspreker 101	1. Een dergelijk groot industrieel windpark zie ik als de nieuwe elektriciteitscentrale en ver buiten huizen en niet in landschappelijk gebied geplaatst worden. 2. Waardedaling huis. Wie gaat dat betalen?	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1147	Inspreker 101	Waardedaling huis. Wie gaat dat betalen?	zie thema waardedaling.
1148	Inspreker 351	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1149	Inspreker 351	Extra ziektekosten (zie gaswinning Groningen) Windmolens nieuwe inkomsten boeren?	zie thema gezondheid
1150	Inspreker 351	Windmolens nieuwe inkomsten boeren? Waarom zouden zij profiteren voor dingen die voor algemeen nut zijn en door subsidies die door bewoners worden betaald via belastingen?	zie thema lusten-lasten
1151	Inspreker 96	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1152	Inspreker 96	Grote verstoring natuur & landschap + flora fauna Bewust gekozen voor leven in buitengebied vanwege rust en gezondheid. Dat komt in gevaar. + waardedaling huis	zie thema natuur
1153	Inspreker 96	Grote verstoring natuur & landschap + flora fauna Bewust gekozen voor leven in buitengebied vanwege rust en gezondheid. Dat komt in gevaar. + waardedaling huis	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1154	Inspreker 96	waardedaling huis	zie thema waardedaling
1155	Inspreker 96	Bewust gekozen voor leven in buitengebied vanwege rust en gezondheid. Dat komt in gevaar.	zie thema gezondheid
1156	Inspreker 96	Bewust gekozen voor leven in buitengebied vanwege rust en gezondheid. Dat komt in gevaar.	zie thema woon-leefklimaat
1157	inspreker 471	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1158	inspreker 471	leefomgeving gaat achteruit	zie thema woon-leefklimaat
1159	inspreker 471	minder waarde huizen	zie thema waardedaling.
1160	inspreker 31	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

1161	inspreker 31	waarom geen concentratie van windmolens bij industriegebieden zonder bewoners of bij snelwegen zoals bij Deil nu al gebeurt. Daar is al hinder en nauwelijks bewoning. Dan minder aantasting natuur, bijzondere en unieke landschappen waar deze generatie zorgvuldig mee moet omgaan.	In de visie zijn op drie plekken zones voor transformatie wind opgenomen nabij snelwegen en bedrijventerreinen - De Brand, De Rietvelden en Heesch West. Dat is echter niet voldoende om aan de opgave te voldoen. Er zijn daarnaast ruimten voor zonne-energie en een locatie van concentratie van grootschalige energieopwek nodig. Een grootschalige opwek van duurzame energie heeft ruimte nodig, dat is vaak op plekken waar niet altijd al grote hinder is. Echter kan op die manier hinder voor omwonenden wel zoveel mogelijk worden beperkt, doordat het niet aangrenzend aan bebouwing is.
1162	inspreker 31	waardevermindering woningen	zie thema waardedaling.
1163	inspreker 31	inspreker maakt zich ernstig zorgen over wijze van vergroenen ten koste van bijzonder uniek historisch cultuurlandschap/ natuurgebied dat generaties voor ons hebben ontwikkeld en dat nu wordt vernietigd.	zie thema visie te eenzijdig.
1164	inspreker 31	deze hoeveelheden grote windturbines tot 250 m hoog stroken niet met kwaliteit van leefgebieden voor mensen (Grote Wielen, dorpskernen en woonhuizen in buitengebied)	zie thema windturbines
1165	inspreker 31	deze hoeveelheden grote windturbines tot 250 m hoog stroken niet met kwaliteit van leefgebieden voor de vele vogels die hier leven en foerageren.	zie thema natuur
1166	inspreker 31	over gezondheidsrisico's is nog te weinig bekend, maar onderzoeken wijzen op steeds meer risico's ook op grote afstanden door constante geluiden en frequenties, slagschaduw. Er moet grondig onderzoek naar gevolgen voor alle belanghebbenden plaatsvinden.	zie thema gezondheid
1167	inspreker 31	het gebied zal economische en toeristische schade lijden. Grote groepen recreanten genieten hier van de bijzondere stilte en vergezichten. Die worden nu opgeofferd.	De beleving van het gebied van de Rosmalense polder zal veranderen indien dit gebied transformeert naar een gebied met grootschalige energieopwekking. Omdat dit mogelijk hinder kan opleveren voor de bestaande omgeving, moet een eventuele ontwikkeling integraal worden benaderd met beperken van hinder en behoud en versterken van andere ruimtelijke functies. Hoewel de polder zeker kwaliteiten heeft, kan de recreatieve waarde van de polder versterkt worden. In het integrale perspectief zal het een zoektocht worden hoe het gebied zich zal kunnen profileren en daarmee wel nadrukkelijker een bijdrage kan leveren aan de recreatieve kwaliteiten van het gebied.
1168	inspreker 31	waardevermindering is niet goed onderzocht	zie thema waardedaling
1169	inspreker 31	bewoners zullen het gebied ontvluchten en dat is ook niet goed onderzocht	zie thema keuzes visie
1170	inspreker 103	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1171	inspreker 3	geen rekening gehouden met gezondheid omwonenden	zie thema gezondheid
1172	inspreker 3	geen rekening gehouden met overlast tijdens bouw	zie thema visie te eenzijdig
1173	inspreker 3	teveel gefocust op de opdracht	zie thema visie te eenzijdig.
1174	inspreker 3	het landschap raakt structureel verstoord	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1175	inspreker 3	Er mist aandacht voor niet recyclebaar afval, zoals turbinebladen.	zie thema duurzaamheid
1176	inspreker 3	Er is niet of slecht gecommuniceerd met bewoners van het buitengebied	zie thema proces/ communicatie.
1177	inspreker 3	De visie overstijgt de visie van het Rijk die slechts tot 2030 gaat. hierdoor zijn plannen te grootschalig	zie thema beleid
1178	inspreker 3	Focus ligt bij opdracht door het Rijk	De visie energielandschap is gemeentelijk beleid waarmee invulling wordt gegeven aan de gemeentelijke ambities en de opgave vanuit het rijk.
1179	inspreker 3	Gemeente leunt op teveel op initiatiefnemers met commercieel doel	zie thema proces/ communicatie.
1180	inspreker 4	Gemeente leunt op teveel op initiatiefnemers met commercieel doel	zie thema proces/ communicatie.
1181	inspreker 4	Geen aandacht voor alternatieven, zoals zonnepanelen op parkeerplaatsen, of stimuleringsmaatregelen voor bedrijven om energie te besparen	zie thema visie te eenzijdig.
1182	inspreker 4	Er is geen aandacht voor recyclebaarheid van materialen; turbines hebben een korte levensduur	zie thema proces/ communicatie.
1183	inspreker 4	de polder is niet gunstig gelegen voor opwekking windenergie	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1184	inspreker 4	inspreker geeft aan dat ontbreekt wat voor energie moet worden ingekocht als wind/zon tekort schiet	zie thema te eenzijdig
1185	inspreker 4	er is geen aandacht voor energieopslag	In 's-Hertogenbosch is veel aandacht voor o.a. opslag van warmte door middel van warmte-koude opslag in grondwater. De gemeente werkt aan wijk-laadplannen voor elektrische auto's waarin ook de opslag van stroom aandacht krijgt.
1186	inspreker 4	windturbines veroorzaken overlast en landschapsvervuiling d.m.v. geluid en licht	zie thema woon-leefklimaat
1187	inspreker 4	windturbines veroorzaken gezondheidsproblemen	zie thema gezondheid
1188	inspreker 4	windturbines veroorzaken overlast voor flora en fauna in poldergebied	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder

1189	Inspreker 352	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1190	Inspreker 352	Twee maten: Voor onze woning (gemeentelijk monument) gelden vele beperkingen m.b.t. energiemaatregelen i.t.t. de polder waar blijkbaar alles mag	Voor een gemeentelijk monument gelden specifieke eisen met betrekking tot energiemaatregelen. Het is aan de ene kant jammer dat niet alles kan, maar aan de andere kant is het ook belangrijk dat een monument zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat behouden blijft. Een vergelijking met energiemaatregelen in de polder gaat niet op. Voor het toestaan van windturbines in de polder gelden geheel andere criteria en voorwaarden dan voor een enkele monumentale woning. Ook is de duurzaamheidsopgave van een heel andere orde.
1191	Inspreker 353	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1192	Inspreker 353	Een grootschalig windpark is ontwrichtend voor de onderlinge samenhang van de buurtschap Kruisstraat	In de visie zijn alleen de uitgangspunten en voorwaarden voor verdere planvorming opgenomen. Kruisstraat wordt aan de noordzijde begrensd door de Rosmalense en Nulandse polder. Dit gebied is aangegeven als transformatiegebied, waar ook energie opgewekt kan worden. Er is nog geen plan, maar voor de planvorming staat het in de visie opgenomen handelingsperspectief aangegeven dat nadrukkelijk gekeken moet worden naar de belangen van omwonenden en dat een gedegen participatieproces moet plaatsvinden.
1193	Inspreker 354	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1194	Inspreker 104	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668
1195	Inspreker 355	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1196	Inspreker 356	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1197	Inspreker 357	Projectontwikkelaars en grondeigenaren hebben de inkomsten, de overigen hebben de lasten	zie thema lusten-lasten
1198	Inspreker 356	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1199	Inspreker 105	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 559 en 668	zie antwoorden in rijen 557 t/m 559 en 668
1200	Inspreker 105	Onze huizen worden minder waard	zie thema waardedaling.
1201	Inspreker 105	We zijn ook te laat geïnformeerd en niet voldoende geïnformeerd	zie thema proces/ communicatie.
1202	Inspreker 106	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 559, 561, 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557 t/m 559, 561, 562 en 668
1203	Inspreker 358	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560-562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560-562 en 668
1204	Inspreker 358	Behoud van weidevogels is van groot belang	zie thema natuur
1205	Inspreker 107	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1206	Inspreker 108	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1207	Inspreker 108	CO2-reductie totaal niet bewezen	Zie thema duurzaamheid
1208	Inspreker 109	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1209	Inspreker 110	Rosmalense en Nulandse polder zijn ongeschikt voor een groot windpark	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1210	Inspreker 110	er wordt alleen gekeken naar oplossen van de energieopgave	zie thema visie te eenzijdig
1211	Inspreker 110	gevolgen voor gezondheid zijn onderbelicht: geluid leidt tot slapeloosheid en stress	zie thema gezondheid
1212	Inspreker 110	inspreker roept op om cultuurhistorische en natuurwaarden v.d. polder te beschermen.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1213	Inspreker 110	inspreker roept op om rekening te houden met woon en leefomgeving. Hij wordt beperkt in zijn toekomstplannen als hier een industrieterrein komt.	zie thema woon-leefklimaat
1214	Inspreker 111	inspreker is niet geïnformeerd over het traject om te komen tot de visie	zie thema proces/ communicatie.
1215	Inspreker 111	inspreker geeft aan dat proces voorgekookt lijkt te zijn met economisch belanghebbenden	zie thema proces/ communicatie.
1216	Inspreker 111	De periode om zienswijzen in te dienen is te kort. De informatieavond was laat en matig aangekondigd.	zie thema proces/ communicatie.
1217	Inspreker 111	Er is geen sprake van evenredig verdeelde lusten en lasten	zie thema lusten-lasten
1218	Inspreker 111	Polder wordt ten onrechte bestempeld als productief landschap in plaats van natuurrijk landschap	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1219	Inspreker 111	Door degradatie van de Rosmalense polder tot industriegebied worden woningen in Kruisstraat gedevalueerd en wordt nieuwbouwoontwikkeling geminimaliseerd	zie thema waardedaling.
1220	Inspreker 111	De visie richt zich sterk op windenergie en in mindere mate op zonne-energie. Dit is volgens inspreker een tunnelvisie	zie thema's proces/ communicatie en visie te eenzijdig
1221	Inspreker 111	De gemeente laat zich leiden door economische belangen en kiest voor locaties die economisch het meest 'vruchtbaar' zijn.	zie thema visie te eenzijdig
1222	Inspreker 111	De focus op wind en zon minimaliseert de mogelijkheden voor vernieuwende concepten	zie thema visie te eenzijdig
1223	Inspreker 111	Er is geen aandacht voor energiebesparing, zon op dak en op geluidswallen	zie thema visie te eenzijdig
1224	Inspreker 111	Windenergie niet in de polder, maar langs snelwegen en bij bedrijventerreinen	Zie het antwoord onder rij 1161.
1225	Inspreker 111	Er moeten maatregelen getroffen worden die de visuele impact van windturbines beperken	Wij erkennen dat windturbines een visuele impact hebben. Deze impact kan ook niet worden beperkt zoals wel bij zonnevelden via beplanting of iets dergelijks. We verwijzen naar paragraaf 3.2.2 van de Visie (Deel A) waarin op dit punt wordt ingegaan.
1226	Inspreker 111	Gezondheidsaspecten zijn niet onderzocht en niet geborgd in de visie. Geluid van windturbines kan gezondheidsklachten veroorzaken	zie thema gezondheid
1227	Inspreker 111	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

1228	inspreker 402	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1229	inspreker 404	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1230	inspreker 404	Bewezen is dat het klimaat verandert aan de voor- en achterzijde van een windmolenpark. Niet gewenst	zie thema duurzaamheid
1231	inspreker 405	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1232	inspreker 66	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1233	inspreker 66	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1234	inspreker 66	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1235	inspreker 65	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1236	inspreker 65	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1237	inspreker 65	inspreker was niet op de hoogte van het proces en verwijt gemeente gebrekkige communicatie	zie thema proces/ communicatie.
1238	inspreker 65	inspreker heeft het gevoel dat economische belangen leidend zijn en belanghebbenden en bewoners pas aan het einde erbij betrokken worden.	zie thema proces/ communicatie.
1239	inspreker 65	inspreker heeft het gevoel dat gemeente op informatieavonden niet luistert	zie thema proces/ communicatie
1240	inspreker 65	men heeft slechts een korte tijd om een zienswijze in te leveren	zie thema proces/ communicatie
1241	inspreker 65	Boeren met windturbines verdienen geld, terwijl omwonenden een waardedaling van woningen krijgen n.a.v. windturbines	zie thema lusten-lasten
1242	inspreker 65	Windturbines kunnen effect hebben op de gezondheid	zie thema gezondheid
1243	inspreker 65	Horizonvervuiling en lichtvervuiling door windturbines	zie thema woon-leefklimaat
1244	inspreker 65	er is verlies van natuur- en cultuurhistorische waarden	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1245	inspreker 65	inspreker pleit voor zonnepanelen op alle daken	Zon op daken is een belangrijk uitgangspunt binnen het gemeentelijk beleid. De gemeente initieert, faciliteert en stimuleert de realisatie hiervan, afhankelijk van de (eigendom)situatie. Deze Visie gaat echter alleen over windturbines en zonnevelden en wat het kader is voor besluiten om windturbines en zonnevelden mogelijk te maken. Zie verder thema Keuzes Visie
1246	inspreker 65	Zonnepanelen op geluidswallen	Wij onderschrijven de wens van inspreker. In de visie wordt prioriteit gegeven aan initiatieven voor zonnepanelen langs en rondom snelwegen.
1247	inspreker 65	inspreker pleit voor het plaatsen van windturbines langs snelwegen en op industriegebieden	Zie het antwoord onder rij 1161.
1248	inspreker 65	Zonneparken aanleggen op een wijze dat de grond onder de zonneparken nog gebruikt kan worden	Wij onderschrijven de wens van inspreker. In de visie is meervoudig ruimtegebruik een belangrijk uitgangspunt.
1249	inspreker 65	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1250	inspreker 65	waardevermindering van onze boerderij: een cultuurhistorisch waardevol pand	zie thema waardedaling.
1251	inspreker 403	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1252	inspreker 112	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1253	inspreker 113	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1254	inspreker 114	Plannen ten aanzien van de Rosmalense en Nulandse polder negeert de structuurvisie wind op land	zie thema polders niet geschikt en thema beleid
1255	inspreker 114	Gemeente kijkt niet naar de restricties in de polders: stiltegebied, natuurgebied, laagvlieggebied, historisch gebied en ondergrondse leidingen.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1256	inspreker 114	De lasten worden afgewenteld op een klein gedeelte van de inwoners	Zie thema lusten-lasten
1257	inspreker 114	Gebieden rond de stad worden vanwege cultuurhistorie beschermd, terwijl cultuurhistorie in de polder ondergeschikt is aan energieopwekking.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1258	inspreker 114	Inspreker geeft aan dat lusten en lasten onevenredig zijn verdeeld. Mede omdat initiatiefnemers elders een woonverblijf hebben gekocht.	zie thema lusten-lasten. specifiek: het feit dat insprekers elders een woonverblijf hebben gekocht is geen relevant aspect.
1259	inspreker 114	inspreker geeft aan dat woningswaarde van woningen rondom de polder zullen dalen	zie thema waardedaling.
1260	inspreker 114	Gezondheidseffecten van windturbines zijn in de visie onderbelicht. Geluid van windturbines kan effect hebben op mentale en fysieke gezondheid van mensen. GGD toonde aan dat laagfrequent geluid en infrageluid effect heeft	zie thema gezondheid
1261	inspreker 114	Het voorzorgsbeginsel verplicht de gemeente tot het uitvoeren van zorgvuldig onderzoek naar gezondheidseffecten van windturbines	zie thema gezondheid

1262	Inspreker 114	inspreker verwacht overlast van knipperende lichten in polderlandschap	zie thema woon-leefklimaat
1263	Inspreker 114	Het is niet helder uit de visie hoe opgewekte stroom via het net afgevoerd kan worden. vrijkomende straling bij elektriciteitstransport heeft effecten op de gezondheid. Er zit geen verschil tussen bovengrond en ondergronds transport.	Het aanpassen van de energieinfrastructuur is een van de opgaven die op gebieds- of projectniveau moet worden opgelost.
1264	Inspreker 114	De wijkraden Kruisstraat, Grootte Wielen en Dorpsraad Nuland zijn niet geraadpleegd bij de eerste fase verkenning Rosmalense polder	zie antwoord bij reactie 1045.
1265	Inspreker 114	Gemeente 's-Hertogenbosch had meer moeite moeten doen om juridisch belanghebbenden te betrekken.	zie thema proces/ communicatie
1266	Inspreker 114	Het is onduidelijk hoe de inbreng van bewoners bij de bewonersavonden is geland in de visie energielandschap	zie thema proces/ communicatie
1267	Inspreker 115	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1268	Inspreker 115	Geen windmolens: Den Bosch en Oss wees trots op onze polder. Verklout hem niet. Zoek naar andere mogelijkheden	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1269	Inspreker 115	Geen windmolens: Den Bosch en Oss wees trots op onze polder. Verklout hem niet. Zoek naar andere mogelijkheden	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1270	Inspreker 116	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1271	Inspreker 116	inspreker hecht waarde aan uitzicht, rust en stilte van het polderlandschap	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1272	Inspreker 116	inspreker maakt zich zorgen over gezondheidseffecten van windmolens voor opgroeiende kinderen	zie thema gezondheid
1273	Inspreker 116	inspreker maakt zich zorgen over effecten laagfrequent geluid van molens op paarden, met name veulens.	zie thema gezondheid
1274	Inspreker 116	inspreker vraagt 'hoe het zit met beschermd agrarisch gebied'?	In het buitengebied van de gemeente is geen wettelijk beschermd agrarisch gebied aanwezig. Dit kan reeds hierom geen reden zijn om de Visie niet vast te stellen. Mogelijk dat inspreker bedoelt, dat het buitengebied van de gemeente in het algemeen beschermd en behouden moet blijven. Zie hiervoor thema's polderlandschap en natuur en het antwoord in rij 569.
1275	Inspreker 116	inspreker vraagt hoe waardevermindering van onroerend goed wordt gecompenseerd.	zie thema waardedaling.
1276	Inspreker 102	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1277	Inspreker 117	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1278	Inspreker 117	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1279	Inspreker 474	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1280	Inspreker 474	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1281	inspreker 417	inspreker wijst erop dat de prachtige polder niet moet worden volgebouwd met windmolens. Dit is een schaars mooi buitengebied en zou dan opgeofferd worden voor iets wat niet rendabel is.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1282	inspreker 417	Leg op industrieterreinen en grote schuren de daken vol met zonnepanelen	zie thema visie te eenzijdig
1283	inspreker 417	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1284	Inspreker 118	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1285	Inspreker 118	Gaat de gemeente de waardedaling van huizen vergoeden?	zie thema waardedaling.
1286	Inspreker 120	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1287	Inspreker 121	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1288	Inspreker 123	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1289	Inspreker 123	Luister naar omwonenden: men wil dit niet!	zie thema proces en communicatie
1290	inspreker 26	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1291	inspreker 26	Natuurinclusieve landbouw geeft de boeren een eerlijke kans op inkomens, terwijl de natuur en de omgeving er wel bij varen. CO2 wordt in deze systemen vastgelegd in de bodem en in de planten. Dit is klimaatadaptatie in meerdere lagen. Voor iedereen een mooie nieuwe kans.	Dit aspect is niet direct relevant voor de Visie, die gaat over het ruimtelijk kader voor windturbines en zonnevelden. Natuurinclusieve landbouw is gelet op de voordelen voor de natuur en de mogelijkheden voor klimaatadaptatie zeker een aspect die we zullen meenemen in de integrale benadering van het gebied.
1292	Inspreker 359	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1293	Inspreker 359	Waait er voldoende wind?	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1294	Inspreker 359	Aantasting polder!	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1295	Inspreker 359	Welke effect hebben zoveel turbines bij elkaar op mens en dier?	zie thema natuur
1296	Inspreker 359	Welke effect hebben zoveel turbines bij elkaar op mens en dier?	zie thema gezondheid
1297	Inspreker 122	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

1298	Inspreker 122	Daling van de verkoopwaarde van ons huis! Plus geluidsoverlast en aanzicht van deze windmolens	zie thema waardedaling.
1299	Inspreker 122	Plus geluidsoverlast	zie thema gezondheid
1300	Inspreker 122	aanzicht van deze windmolens	zie thema woon-leefklimaat
1301	Inspreker 360	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1302	Inspreker 125	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1303	Inspreker 125	Er is geen onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de gezondheid. De raad kan geen juiste afweging maken.	zie thema gezondheid
1304	Inspreker 126	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1305	Inspreker 126	Waardeverlies onroerend goed	zie thema waardedaling.
1306	Inspreker 361	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1307	Inspreker 361	Als er dan toch iets moet komen: maak er dan een zonnepark van.	zie thema visie te eenzijdig
1308	Inspreker 361	Vraag de beslissers of zij een windmolen in hun achtertuin willen.	zie antwoord bij reactie 332.
1309	Inspreker 127	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1310	inspreker 35	Hoe past de opgave klimaatneutraal bij het streven van het klimaatakkoord: een vermindering van 49% CO2 in 2030	Zie thema opgave
1311	inspreker 35	Waarom worden andere energievormen, anders dan zonne-energie en windenergie, niet onderzocht voordat er een windpark wordt aangelegd?	zie thema visie te eenzijdig
1312	inspreker 35	Zonnevelden en met name windmolens zijn landschapsvervuilend	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1313	inspreker 35	Zonnevelden en met name windmolens zijn belastend voor in de omgeving wonende en werkende mensen	zie thema gezondheid
1314	inspreker 35	Veiligheidsaspecten worden onderschat	zie thema woon-leefklimaat
1315	inspreker 35	Het waait niet hard genoeg in Brabant, waardoor windturbines hoger moeten worden om rendement te behalen. Dit zorgt ervoor dat ze dominant in het landschap aanwezig zijn	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1316	inspreker 35	Bij de zoektocht naar geschikte gebieden moet de wet Natuurbescherming zwaarwegend zijn. In de Rosmalense en Nulandse lijkt hier geen rekening mee gehouden, omdat er veel weidevogels zijn en omdat het dichtbij natuurgebied Diezemoeding ligt.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1317	inspreker 35	inspreker is het niet eens met opmerking dat windturbines de openheid van het polderlandschap niet aantasten. Er is sprake van horizonvervuiling	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1318	inspreker 35	In de visie mist aandacht voor sloop en recycling van windturbines	Zie thema duurzaamheid
1319	inspreker 35	Waardedaling van onroerend goed in de buurt van windturbines kan 15% zijn. Planschade is slechts een fractie van de daadwerkelijke schade	zie thema waardedaling.
1320	inspreker 35	Natuurgebieden worden gevrijwaard, maar liggen dichtbij transformatiegebieden, waar ruimte is voor windturbines. Natuur is statisch en maakt ook gebruik van omliggende gebieden (vogels etc.)	zie thema natuur
1321	inspreker 35	Er zijn cumulatieve effecten op het woon- werkklimaat die in afweging moeten worden genomen: o.a. trillingen, bodemgesteldheid	zie woon-leefklimaat
1322	Inspreker 362	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561-562	zie antwoorden in rijen 557-558, 561-562
1323	Inspreker 128	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1324	Inspreker 128	Gevolgen gezondheid	zie thema gezondheid
1325	Inspreker 129	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1326	Inspreker 129	Gezondheidsproblematiek, laagfrequent geluid	zie thema gezondheid
1327	inspreker 10	inspreker maakt bezwaar tegen het windmolenpark, omdat dit zorgt voor geluidsoverlast, verminderd aanzicht, schaduw, trillingen binnen woon- en leefomgeving van inspreker.	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
1328	inspreker 10	Ook zorgt dit plan voor schade aan de gezondheid van inspreker en gezin. Inspreker stelt de gemeente aansprakelijk voor deze schade en ook voor waardevermindering van de woning	zie thema's gezondheid en waardedaling
1329	inspreker 10	Ook zorgt dit plan voor schade aan de gezondheid van inspreker en gezin. Inspreker stelt de gemeente aansprakelijk voor deze schade en ook voor waardevermindering van de woning	zie thema waardedaling.
1330	Inspreker 130	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1331	Inspreker 130	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1332	Inspreker 131	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1333	Inspreker 133	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1334	Inspreker 133	Locatiekeuze ontwerp en beheer van het windpark moet zo worden vormgegeven dat er geen significant negatieve gevolgen voor vogels optreden	Wij onderschrijven deze opvatting van de inspreker.
1335	Inspreker 132	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

1336	Inspreker 132	Afbreuk aan woongenot door geluidsoverlast. De afgelopen jaren is er al veel overlast door toegenomen? Geluidsoverlast wordt onderschat!	zie thema gezondheid
1337	Inspreker 132	Afbreuk aan woongenot door geluidsoverlast. De afgelopen jaren is er al veel overlast door toegenomen? Geluidsoverlast wordt onderschat!	zie thema gezondheid
1338	Inspreker 134	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1339	Inspreker 135	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1340	Inspreker 135	inspreker is het eens met windmolens als hij met de winst mee kan delen	In de Visie is beschreven dat een voorwaarde om mee te werken aan een duurzame energieproject dat dit een meerwaarde heeft voor de omgeving. Onderdeel daarvan is dat de verdiensten deels ook ten goede komen aan de omgeving. Dit is beschreven in hoofdstuk 4 van de Visie (Deel A). Per project wordt dit nader uitgewerkt.
1341	Inspreker 136	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1342	Inspreker 137	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1343	Inspreker 138	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1344	Inspreker 363	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1345	Inspreker 139	zie samenvattingen in rijen 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 560 t/m 562 en 668
1346	Inspreker 364	zie samenvattingen in rijen 557, 561-562 en 668	zie antwoorden in rijen 557, 561-562 en 668
1347	Inspreker 140	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1348	Inspreker 140	Windmolens op industrieterreinen maken minder last voor huizenbezitters	Dit hangt af van het aantal woningen dat in de directe omgeving van het bedrijventerrein ligt.
1349	inspreker 469	inspreker zegt niet te zijn ingelicht door de gemeente over het plaatsen van windmolens zeer dichtbij zijn woning en heeft zelf via de media moeten vernemen. Inspreker heeft nul informatie gehad en is niet geïnformeerd.	zie thema proces/ communicatie
1350	inspreker 469	De polder is een rustig en open landschap met een bijzondere waarde voor mens, dier en natuur. Men dient hiermee rekening te houden en de natuur te beschermen tegen overlast van windturbines. Inspreker is bang dat door windturbines die rust die we nodig hebben wordt geschaad. Nu is het nog rustig maar door windturbines kan dat een keerzijde gaan krijgen wat je ook duidelijk bij andere plannen voor windturbines op andere plaatsen in het land hebt gezien..	zie thema polderlandschap
1351	inspreker 469	inspreker hoopt dat het project niet in de open beschermde polder wordt gerealiseerd waar ook vele weidevogels hier de dupe van worden. Er liggen ook 2 eendenkooien en plas-dras gebieden, deze worden gesubsidieerd door de overheid in stand gehouden. Deze subsidie aan de ene kant is voor behoud van de natuur, anderzijds is er subsidie voor de windmolens. Dit rijmt niet met elkaar	zie thema natuur
1352	inspreker 469	Het zou gaan over de grootste windturbines (wel meer dan 200m hoog) en ze produceren lawaai, lichtflitsen en trillingen. Ook produceren ze laagfrequent geluid, en constant gezoem, en dat heeft invloed op de gezondheid van mensen. inspreker vindt dat de gemeente haar burgers niet aan deze schadelijke gevolgen bloot mag stellen. Er moet nog veel onderzoek gedaan worden naar de impact van windturbines op mens, dier en natuur. Dit heeft tijd nodig en men moet de kans krijgen om hier rustig en zorgvuldig onderzoek naar te doen.	zie thema gezondheid, natuur en windturbines
1353	inspreker 469	inspreker stelt de gemeente aansprakelijk voor de waardevermindering van het huis en bedrijf van inspreker.	zie thema waardedaling.
1354	inspreker 469	Er zijn genoeg andere mogelijkheden om energie op te wekken in Nederland. Ook zijn windturbines op land niet eens rendabel als je leest dat ze op of aan de zee 5 keer zoveel energie produceren op jaarbasis dan op land	zie thema visie te eenzijdig
1355	Inspreker 303	Pro forma zienswijze. Daarnaast het verzoek om cliënten als deelnemers mee te nemen in participatieproces	In 2019 zijn de participatiebijkomsten georganiseerd. Door het indienen van hun zienswijze nemen de insprekers ook deel aan het participatieproces. Ze krijgen een reactie op de zienswijze en inzicht in alle reacties op de zienswijzen en de uiteindelijk vastgestelde visie.
1356	inspreker 54	De gemeente verwijst naar het coalitieakkoord voor de gevoelens van haar gemeenteraad dat vanwege de grote impact op onze natuur en omgeving niet wordt ingezet op het plaatsen van windturbines.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Conform onze eigen gemeentelijke ambities, wordt wel ingezet op de opwek van grootschalige duurzame energie.

1357	inspreker 54	De visie schept volgens haar een kader voor de plaatsing van windturbines op bedrijventerrein De Brand en in de Dungense polder. De gemeente wijst erop dat deze gebieden in de "groene long" liggen die een groene buffer vormen tussen de stad en de kwetsbare beekdalen. De gebieden maken cultuurhistorisch onderdeel uit van de Bossche Broek. De Dungense polder heeft belangrijke natuurwaarden als weidevogelgebied. De groene long bezit belangrijke ecologische en recreatieve waarden. De gemeente vindt dat het van toepassing verklaren van de strategieën "inpassen" en "transformeren" de kwaliteit en waarden van deze groene long aantasten. Zij stelt voor om vanuit het voorzorgprincipe de strategie "vrijwaren" van toepassing te verklaren. En nodigt de gemeente 's-Hertogenbosch om samen te werken aan het behoud en vergroten van de waarden van deze groene long, passend binnen de ambities van het Van Gogh Nationaal Park.	Zie thema Keuzes visie. Daarnaast wijzen we erop dat de keuze voor de locatie ook is opgenomen in de concept Regionale Energie Strategie. Deze is ambtelijk en bestuurlijk in concept afgestemd en wordt ook zo ter besluitvorming aangeboden aan de raden van de verschillende gemeenten.
1358	inspreker 54	De gemeente wijst erop dat in het coalitieakkoord de zonneladder centraal staat bij de inpassing van zonne-energie. Zij wijst erop dat zon op land in het buitengebied de laatste trede is omdat dit ten koste gaat van landschap, natuurwaarden en voedselproductie. Dit geldt volgens hen ook voor windenergie. Ook is zij van mening dat het gebied nabij de Brand een kwetsbaar gebied is met belangrijke waarden. Gemeente wijst erop dat voorwaarde voor de ruimtelijke strategieën en transformeren moet zijn een maximale inspanning om eerst het potentieel in de eerste treden van de ladder te benutten.	De visie energielandschap heeft de principes van de zonneladder als uitgangspunt genomen, dus onderschrijft de wens van inspreker. Zie verder het thema Keuzes Visie waar staat hoe de verwerking van de zonneladder in de Visie is gedaan. Voor windenergie geldt een dergelijke ladder niet.
1359	inspreker 54	Ten slotte meent de gemeente dat de visie vooruitloopt op de RES en daarom daarmee niet in overeenstemming kan zijn. Zij wijst erop dat er geen afstemming heeft plaatsgevonden over de toepassing van de strategieën binnen de gemeente 's-Hertogenbosch en de regio Noordooit Brabant.	zie thema beleid
1360	inspreker 85	Gemeente Maasdriel geeft aan niet betrokken te zijn geweest in het proces om te komen tot de visie energielandschap en geeft aan dat te betreuren	Inspreker is op de hoogte gesteld van het proces van de voorbereiding van de Visie energielandschap en van de terinzagelegging van de ontwerpvisie.
1361	inspreker 85	Gemeente Maasdriel geeft aan belanghebbend te zijn omdat de zone waar gemeente 's-Hertogenbosch windturbines wil faciliteren middels de strategie 'transformeren', visueel ervaren wordt vanuit gemeente Maasdriel. De visuele impact van een windturbinepark in de Rosmalense polder is aan Gelderse zijde groter dan aan de Brabantse zijde.	Wij begrijpen de zorg van de inspreker. Naar aanleiding van de zienswijze, is een nadere voorwaarde opgenomen in het Handlingsperspectief (paragraaf 2.2 Deel C), dat (belanghebbende) bewoners van aangrenzende gemeenten ook dienen te worden betrokken bij de omgevingsdialogo.
1362	inspreker 85	Gemeente Maasdriel is benieuwd naar de mogelijkheden om een landschap te transformeren tot een landschap waarin ruimte is voor windturbines, maar waar ook de kernkwaliteiten zoals openheid en weidevogels behouden blijven en waar ook aan gebiedsopgaven wordt gewerkt.	In het separate traject voor de Duurzame Polder worden deze belangen gezamenlijk beschouwd. Deze zaken zullen in dit proces worden onderzocht en aantoonbaar worden gemaakt.
1363	inspreker 85	Gemeente Maasdriel wil in het aparte traject voor de verkenning van energieopwekking in de Rosmalense, Geffense en Lithse polder vroegtijdig worden betrokken.	Wij zullen dit doorgeven bij de collega's die zich met de Verkenning bezighouden.
1364	inspreker 165	Zeilvereniging Oosterplas maakt bezwaar tegen de plannen. Ze herkent zich totaal niet in de suggestie dat er intensief contact is geweest met alle betrokkenen. Sterker zij zijn steeds achteraf geïnformeerd. Zij menen dat deze ingrijpende plannen meer expliciete communicatie vraagt. Hun eerste informatie komt uit een bericht van het Brabants Dagblad. De zeilvereniging is het niet eens met de minimale en verborgen wijze van communiceren hierover.	zie thema proces/ communicatie
1365	inspreker 165	Uiteengezet wordt dat de zeilvereniging al ruim 50 jaar zeilactiviteiten heeft op de Oosterplas, met jaarlijks 80-100 leerlingen en vanuit Sjors Sportief 80-100 kinderen die kennismaken met zeilen en surfen, met bovendien een stevige wijkfunctie. Dit recreatiegebied lijkt hen op geen enkele wijze combineerbaar met drijvende zonnepanelen. Ze wijst op de Oosterplas als uniek natuur- en recreatiegebied voor de omgeving, plezierige woonomgeving en strandbad, rijk aan vogels en een zwanenechtpaar. De zeilvereniging is het niet eens met de voorstellen van de mogelijkheid van drijvende zonnepanelen op de Oosterplas	zie thema zon op water
1366	inspreker 165	Ze wijst op de Oosterplas als uniek natuur- en recreatiegebied voor de omgeving, plezierige woonomgeving en strandbad, rijk aan vogels en een zwanenechtpaar.	zie thema natuur

1367	Inspreker 141	Voor de Rosmalense en Nulandse polder geldt de strategie 'transformeren'. Verwacht wordt dat een aanzienlijk deel van de toekomstige windturbines hier worden gerealiseerd. inspreker licht toe eigenaar te zijn van verschillende percelen in de Rosmalense en Nulandse polder. De gronden zijn aangekocht met het doel woningen te ontwikkelen. Gezien de ligging is dit een zeer geschikte locatie om in de toekomstige woningbehoefte binnen de gemeente te voorzien. Met name tussen De Groote Wielen en Grintweg. In dat verband wordt gewezen op de locatie waar het tracé van de Oostelijke Randweg is geprojecteerd. Volgens inspreker is de Rosmalense en Nulandse polder is een van de weinige locaties binnen de gemeente waar woningbouw buiten het bestaand stedelijk gebied mogelijk is.	Wij onderschrijven het belang van de woningbouwbehoefte. Maar dit staat in principe los van deze Visie en is daarmee niet tegenstrijdig. De Visie geeft 'slechts' het ruimtelijk kader voor besluiten die windturbines en zonnevelden mogelijk maken. Bij toekomstige projecten voor windturbines en zonnevelden moet met een mogelijke nieuwe woonwijk rekening worden gehouden. Dat vergt een zorgvuldige afweging tussen het belang van de nieuwe wijk en het belang bij de opwekking van duurzame energie. We staan namelijk voor een forse opgave om duurzame energie te moeten opwekken met als uiteindelijk doel een klimaatneutrale gemeente in 2050.
1368	Inspreker 141	inspreker wijst op de gegevens van KNMI dat sprake is van relatief lage windsnelheden op grote hoogte: geen geschikte locatie voor windenergie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1369	Inspreker 141	Het ligt volgens inspreker in de rede om de polder te reserveren voor woningbouw, in ieder geval tot de Grintweg. Zij wijzen op de structuurvisie Stad tussen Stromen waaruit blijkt dat deze ruimte nodig is. Naar de mening van inspreker verhoudt de aanwijzing van de (gehele) Rosmalense en Nulandse polder als belangrijkste transformatiegebied zich niet tot de woningbouwopgave.	zie antwoord bij 1371 en 1367
1370	Inspreker 141	inspreker stelt dat het gebied rondom windturbines ongeschikt wordt voor woningbouw. Dit komt door de geldende milieuregeling op gebied van geluid, externe veiligheid en slagschaduw. Ook wijst inspreker erop dat mensen niet naast een windturbine willen wonen. Zij vinden het opmerkelijk dat dat transformatiegebied direct grenst aan De Groote Wielen. Zij wijzen op aantasting van de woon- en leefklimaat en belemmering toekomstige woningbouw.	zie antwoord bij 1371, 1367 en thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder.
1371	Inspreker 141	inspreker stelt dat het gebied rondom windturbines ongeschikt wordt voor woningbouw. Dit komt door de geldende milieuregeling op gebied van geluid, externe veiligheid en slagschaduw. Ook wijst inspreker erop dat mensen niet naast een windturbine willen wonen. Zij vinden het opmerkelijk dat dat transformatiegebied direct grenst aan De Groote Wielen. Zij wijzen op aantasting van de woon- en leefklimaat en belemmering toekomstige woningbouw.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1372	Inspreker 141	inspreker meent dat de milieugevolgen niet of nauwelijks zijn onderzocht, en vindt dat wel nodig. inspreker wijst erop dat voor een park van minimaal drie windturbines een OBM-vergunning nodig is als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 Wabo. Als de visie kaderstellend is voor de OBM-vergunning dient een plan-m.e.r. te worden opgesteld. Op basis van teksten uit de visie en de raadsinformatiebrief leiden zij af dat de visie kaderstellen is en dus een plan-m.e.r. nodig is. Op basis van het m.e.r. kan worden beoordeeld of de aangewezen transformatielocaties geschikt zijn. Ook kan worden nagegaan of op regionaal niveau voorzieningen kunnen worden getroffen. Zij kunnen zich voorstellen dat de provincie Noord-Brabant hierin een rol kan vervullen.	Voor de bovenliggende visies die kaderstellend zijn, zoals de nationale omgevingsvisie (nog op te stellen), de RES en de brabantse omgevingsvisie is of wordt een m.e.r.-procedure uitgevoerd. In de visie energielandschappen wordt onder voorwaarden ruimte geboden aan initiatieven. Bij de initiatieven zal, indien dit afhankelijk van de omvang volgt uit de Wet milieubeheer, een m.e.r.-procedure gevoerd worden.
1373	inspreker 18	Het waterschap merkt op dat de doelstelling van gemeente en Waterschap bij elkaar aansluiten en elkaar daarin kunnen versterken. Voor energieneutraliteit zijn zij naast de plannen voor zeven zonneweides op al hun zuiveringen ook genoodzaakt om mogelijkheden voor windenergie te verkennen. De rioolwaterzuivering 's-Hertogenbosch biedt hiervoor volgens het Waterschap de beste kansen. Zij benoemen de voordelen van een extra windmolen op De Rietvelden: de combinatie van zonneweide en windenergie zijn complementair. Dit zorgt voor minder belasting van het netwerk en optimale benutting van de energie. En op de RWZI wordt geïnnoveerd en samengewerkt met de naaste omgeving met het uitwisselen van energiestromen. Grootchalig opwek van elektriciteit met windenergie zou in de toekomst de mogelijkheid kunnen bieden om waterstof te produceren.	Op en nabij de Rietvelden en Treurenburg komen totaal 5 windmolens. We beschouwen dit voltooid en zien hier geen ruimte voor meer windmolens.
1374	inspreker 18	Het Waterschap verzoekt de uitbreiding van windpark De Rietvelden te benoemen in de visie en medewerking te verlenen aan het plan wanneer dit wordt ingediend.	Zie het antwoord in rij 1373.
1375	Inspreker 366	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1376	Inspreker 367	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1377	Inspreker 143	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560-561 en 668.	zie antwoorden in rijen 557-558, 560-561 en 668.
1378	Inspreker 143	Kleinschalig 6-8 windmolens ok, maar 60 past niet	zie thema windturbines
1379	inspreker 46	zie samenvattingen in rijen 557, 560 t/m 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557, 560 t/m 563 en 668
1380	inspreker 46	Waardedaling door uitzicht	zie thema waardedaling.
1381	inspreker 46	knipperende lampen op molen	zie thema woon-leefklimaat
1382	inspreker 5	zie samenvattingen in rijen 558, 560-561, 563 en 668	zie antwoorden in rijen 558, 560-561, 563 en 668
1383	inspreker 5	dit is een groot probleem voor onze kinderen	zie thema gezondheid en thema woon-leefklimaat

1384	inspreker 5	Dit plan blokkeert woningbouw	In de visie energielandschap zijn geen mogelijkheden voor duurzame energie op (potentiele) woningbouwlocaties opgenomen.
1385	inspreker 5	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1386	inspreker 5	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1387	inspreker 144	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1388	inspreker 144	Windmolens zijn superlelijk, een aanslag op onze mooie natuur en omgeving	zie thema woon-leefklimaat
1389	inspreker 144	Windmolens zijn superlelijk, een aanslag op onze mooie natuur en omgeving	Bij een concreet plan voor windturbines moet aangetoond zijn dat het een meerwaarde heeft voor de omgeving door onder meer de ecologische en/ of landschappelijke kwaliteiten te verbeteren. Het landschap zal wijzigen maar de windturbines zullen op een zorgvuldige wijze gerealiseerd moeten worden in het nieuwe landschap.
1390	inspreker 145	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1391	inspreker 145	Er is te weinig aandacht voor goede alternatieven, er is een tunnelvisie	zie thema visie te eenzijdig
1392	inspreker 147	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1393	inspreker 420	inspreker vindt dat groen niet mag worden opgeofferd voor duurzame energie zoals gebeurt bij de Rosmalense polder. Er is genoeg bebouwd gebied over voor zonnepanelen.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1394	inspreker 420	Ook vindt inspreker dat de Rosmalense polder zich niet leent voor windmolens, er staat te weinig wind.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1395	inspreker 420	Het gaat om geld, en de natuur is daar de dupe van. Groene polders zijn nodig, geen grijze gebieden. Denk echt duurzaam.	zie thema duurzaamheid
1396	inspreker 152	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1397	inspreker 152	inspreker is op zich voor wind- en zonne-energie maar niet op deze schaal en deze manier. Een beperkt aantal windmolens is geen probleem maar niet circa 100. Gewezen wordt op andere methoden zoals het voorzien van loodsen en gebouwen van zonnepanelen. Zonneparken bederven het mooie landschap.	zie thema's windturbine en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
1398	inspreker 153	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1399	inspreker 153	Vindt de gemeente het niet misdadig om de gezondheid van omwonenden op te offeren voor een ideaal waarvan alle nadelen volledig onderbelicht blijven?	De opgaven voor de energietransitie komen voort uit het Klimaatakkoord van Parijs uit 2015, waarbij 195 landen afspraken hebben gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Hoewel we begrip hebben voor de boosheid van de inspreker, is het niet zo dat de gezondheid van omwonenden ondergeschikt is aan een windpark of zonneveld. Bij een project zal namelijk aangetoond moeten worden dat de gezondheid van omwonenden niet onevenredig wordt aangetast en dat minimaal aan de wettelijke normen wordt voldaan. De stelling van inspreker dat alle nadelen onderbelicht blijven kunnen wij niet volgen. In de visie zelf, in de verslagen van de bijeenkomsten en in de zienswijzen wordt de mogelijke impact van windturbines of zonneparken benoemd (3.2 deel A) en bezwaren van bewoners weergegeven. De raad heeft hierdoor kennis van alle voor- maar ook nadelen en kan op basis daarvan een weloverwogen besluit nemen over de visie. Naar aanleiding van de zienswijzen, waaronder deze, zijn wel nadere waarborgen opgenomen ten aanzien van gezondheid en woonkwaliteit.
1400	inspreker 166	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 559, 561 en 562	zie antwoorden in rijen 557 t/m 559, 561 en 562
1401	inspreker 166	Het aantal windmolens? in ons klein Rosmalense poldertje wat we nog hebben	zie thema windturbines
1402	inspreker 166	Het aantal windmolens? in ons klein Rosmalense poldertje wat we nog hebben	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1403	inspreker 40	Effecten op gezondheid onvoldoende bekend voor omwonenden. Onderzoek nodig met een extra veiligheidsfactor.	zie thema gezondheid
1404	inspreker 40	inspreker is op zich voor wind- en zonne-energie maar niet op deze schaal en deze manier. Een beperkt aantal windmolens is geen probleem maar niet circa 100. Gewezen wordt op andere methoden zoals het voorzien van loodsen en gebouwen van zonnepanelen. Daarnaast de vraag wat als het binnen aantal jaar achterhaald wordt door waterstof.	zie thema visie te eenzijdig
1405	inspreker 40	Zonneparken bederven het mooie landschap.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1406	inspreker 40	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561 t/m 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 561 t/m 563 en 668
1407	inspreker 40	Nergens is windpark op deze schaal toegepast dus effect op omwonenden niet bekend.	zie thema gezondheid
1408	inspreker 40	Daling waarde omliggende grond / gebouwen. Hoe gaat gemeente daarmee om?	zie thema waardedaling.
1409	inspreker 473	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561 t/m 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 561 t/m 563 en 668
1410	inspreker 473	Nergens is windpark / zonneweide op deze schaal toegepast	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder

1411	inspreker 473	waarom niet alle daken van bedrijfshallen vol leggen met zonnepanelen?	zie thema visie te eenzijdig
1412	inspreker 11	inspreker juicht als voorstander van duurzame energie de visie toe. Als bewoner van Gewande heeft hij zorgen over de windmolens en de inpassing in het landschap. Hij vindt de afstand van 5400 meter veel te klein, 10 keer de hoogte klinkt al beter. De grens van het transitielandschap baart hem zorgen. Hij pleit voor een minimale afstand van 2,5 km van de bebouwing.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1413	inspreker 11	Hij maakt zich grote zorgen over gezondheid. Hij ziet graag dat de WHO-norm wordt gevolgd. 30% van omwonenden zou klachten krijgen. Tot welke straal is dat en hoeveel bewoners betreft dit dan?	zie thema gezondheid
1414	inspreker 167	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1415	inspreker 167	De in NL geldende normen voor windturbines houden onvoldoende rekening met nieuwe onderzoeksresultaten	zie thema gezondheid.
1416	inspreker 167	De in NL geldende normen voor windturbines houden onvoldoende rekening met nieuwe onderzoeksresultaten	zie thema gezondheid
1417	inspreker 169	zie samenvattingen in rijen 557 en 560	zie antwoorden in rijen 557 en 560
1418	inspreker 169	formaat te groot, verdelen van m2	zie thema windturbines
1419	inspreker 169	energiebesparing duidelijk nodig	zie thema visie te eenzijdig
1420	inspreker 170	zie samenvattingen in rijen 557, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557, 560 t/m 562 en 668
1421	inspreker 170	Pamflet thema's 2, 4, 5, 6, 7 + Poldervervuiling, waardedaling huis tot onverkoopbaar, verschrikkelijke uitstraling	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1422	inspreker 170	waardedaling huis tot onverkoopbaar	zie thema waardedaling.
1423	inspreker 170	verschrikkelijke uitstraling	zie thema polderlandschap en thema woon-leefklimaat
1424	inspreker 171	zie samenvattingen in rijen 557, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557, 560 t/m 562 en 668
1425	inspreker 171	Net woning gekocht vanwege de landelijkheid. Nu worden we mogelijk ingesloten door zonnevelden waarmee we op een duurzaam industrieterrein komen te wonen.	zie thema woon-leefklimaat
1426	inspreker 172	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561 en 668.	zie antwoorden in rijen 557-558, 561 en 668.
1427	inspreker 172	In hun straat geniet inspreker van weidse uitzicht. Straks staan er voor onze neus zonnepanelen / industrielandchap: verschrikkelijk	zie thema woon-leefklimaat
1428	inspreker 168	zie samenvattingen in rijen 558, 561, 562 en 668	zie antwoorden in rijen 558, 561, 562 en 668
1429	inspreker 168	Geluidsoverlast, gevolgen voor de gezondheid	zie thema gezondheid
1430	inspreker 168	wonen voor de rust / landelijkheidsstijle	zie thema woon-leefklimaat
1431	inspreker 173	zie samenvattingen in rijen 557-558, 561 t/m 563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 561 t/m 563 en 668
1432	inspreker 173	Nergens is windpark op deze schaal toegepast dus effect op omwonenden niet bekend.	zie thema gezondheid
1433	inspreker 173	Daling waarde omliggende grond / gebouwen. Hoe gaat gemeente daarmee om?	zie thema waardedaling.
1434	inspreker 174	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1435	inspreker 174	De polder moet de polder blijven.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1436	inspreker 174	Op zee met die molens	Zie thema duurzaamheid
1437	inspreker 174	Op zee met die molens	Er komen windmolens op zee en op land, conform de afspraken in het Klimaatakkoord.
1438	inspreker 370	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1439	inspreker 370	Op zee is plek genoeg	Zie thema duurzaamheid
1440	inspreker 370	Op zee is plek genoeg	Er komen windmolens op zee en op land, conform de afspraken in het Klimaatakkoord.
1441	inspreker 371	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1442	inspreker 371	De polder de polder laten	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1443	inspreker 176	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1444	inspreker 176	windenergie is niet nodig om klimaatdoelstellingen te halen. Den Bosch zit op een hotspot van warmte in de grond	Om geothermie te kunnen benutten moet de ondergrond voldoende doortalend zijn. Uit onderzoek blijkt dat de ondergrond van 's-Hertogenbosch niet geschikt is voor toepassing van geothermie.
1445	inspreker 75	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1446	inspreker 75	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1447	inspreker 177	De Brabantse Milieufederatie ondersteunt de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. En werkt graag samen met college en raad om de ambities van 's-Hertogenbosch te bereiken.	Wij onderschrijven deze reactie en nemen deze voor kennisgeving aan.
1448	inspreker 177	inspreker vindt een sterk punt van de visie: een duidelijk geschreven en compact stuk en het resultaat van een intensief participatief proces, waarbij Bosschenaren ook actief konden meedenken en schetsen.	Wij hebben deze opmerking voor kennisgeving aangenomen.

1449	Inspreker 177	<p>inspreker vindt de volgende punten sterke punten van de visie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet op 50% lokaal eigendom, en streven naar 100% lokaal eigendom bij grootschalige projecten op gemeentegronden. • Meewegen van de historie en de landschapontwikkeling. Zij zijn het volledig eens dat windturbines en zonnevelden niet wenselijk zijn in gebieden met hoge ecologische, landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten. Dit uitgangspunt is niet consequent is gevolgd in de visie. • Proactief aansluiten bij de Zonneladder en meenemen van bedrijventerreinen, infrastructurele lijnen en plassen als potentiële gebieden voor energieproductie in het buitengebied. • Het zoveel mogelijk koppelen van de energieopgave aan andere ruimtelijke opgaven. 	Wij zijn verheugd dat inspreker de uitgangspunten van de visie onderschrijft.
1450	Inspreker 177	<p>Over de opgave is de BMF van mening dat het gevoel van urgentie ontbreekt in de visie. Naar hun mening kan de opgave voor het buitengebied (2,2 PJ) nooit losstaan van de opgave in de gebouwde omgeving en de energiebesparingsopgave. Zij vragen om steviger in te zetten op energieopwekking in stedelijke gebieden. Enerzijds door de volledige potentie van zon op dak te benutten en anderzijds door maximaal in te zetten op andere kansen in het stedelijk gebied. Ook vinden zij het inzetten op energiebesparing belangrijk en hopen dat de besparingsopgave van 8 PJ (zoals aangegeven in het achtergronddocument) expliciet wordt benoemd in de visie.</p>	Zie thema's visie te eenzijdig en opgave.
1451	Inspreker 177	<p>Ze waarderen het dat de gebieden met hoge ecologische, landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten, zoals de Natura 2000 gebieden en Natuur Netwerk Brabant, zijn ingetekend op kaart. Echter missen zij enkele belangrijke gebieden, zoals het weidevogelgebied in de Rosmalense/Lithse polder, het gebied Dungense polder/Kloosterstraat en het NNB-gebied in het Engelenmeer. Zij vragen deze gebieden op te nemen in de visie en te vrijwaren van zon en wind.</p>	Zie thema Keuzes visie. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing van de keuzes per gebied uitgebreid. Ook is naar aanleiding van de zienswijze in de beschrijving onder paragraaf 4.1 (deel B) toegevoegd dat de ontwikkeling van een zonneveld in beginsel niet geschikt is in NNB.
1452	Inspreker 177	<p>Daarnaast vragen ze meer onderbouwing van de keuzes tussen deelgebieden. Hierdoor wordt de visie krachtiger. Ze vragen de waarden per deelgebied op te nemen in de visie in plaats van het achtergronddocument.</p> <p>Wat de uiteindelijke locatiekeuzes betreft staat wat hen betreft buiten kijf dat er altijd grondig onderzoek naar soorten wordt gedaan en dat er zorgvuldige landschappelijke inpassing plaatsvindt.</p>	Zie thema Keuzes visie. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing van de keuzes per gebied uitgebreid.
1453	Inspreker 177	<p>Zij vragen aandacht voor de hoge ecologische en cultuurhistorische waarden in de Dungense polder/Kloosterstraat en verzoeken om dit gebied te vrijwaren van zon en wind. Dit gebied is onderdeel van de Bossche Broekzone en ligt naast natuurgebied Pettelaer. Dit gebied kenmerkt zich als belangrijke ecologische verbindingzone en vormt een ongerept natuurpanorama.</p>	Zie thema Keuzes visie. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing van de keuzes per gebied uitgebreid.
1454	Inspreker 177	<p>De Bokhovense polder wordt gekenmerkt als gebied dat zich leent voor het inpassen van zonnevelden. BMF ziet hier eventueel ook mogelijkheden voor windmolens, mits uiteraard zorgvuldig ingepast in het landschap en in combinatie met het aangrenzende deel van de polder in de gemeente Heusden. Hiermee hopen zij het gebied Dungense polder/Kloosterstraat zoveel mogelijk te vrijwaren van zon en wind.</p>	Zie het antwoord onder rij 149.
1455	Inspreker 177	<p>BMF wijst erop dat het Oostelijke gedeelte van het Engelenmeer is aangemerkt als NNB-gebied. Zij vragen dit gedeelte expliciet op te nemen in de visie en te vrijwaren van zon (en wind). In het niet-NNB gedeelte van het Engelenmeer vragen zij zorgvuldige inpassing.</p>	Wij zijn het eens met inspreker. Naar aanleiding van de zienswijze is in de beschrijving onder paragraaf 4.1 (deel B) toegevoegd dat de ontwikkeling van een zonneveld in beginsel niet geschikt is in NNB.
1456	Inspreker 177	<p>Zij staan achter de keuze om enkele plassen in aanmerking te laten komen voor zonnepanelen, maar vragen expliciet aandacht voor natuurwaarden in de natte zones rondom deze plassen en de relevante waarden voor (trek)watervogels. Bovendien zijn plassen die onderdeel zijn van NNB gebied uitgesloten voor (drijvende) zonnepanelen, zoals een deel van het Engelenmeer.</p>	Zie thema zon op water en het antwoord in rij 1458.
1457	Inspreker 177	<p>Ze begrijpen dat de Rosmalense en Nulandse polder zich qua schaal van het landschap lenen voor een clustering van zon en wind. Maar wijzen erop dat dit gebied een waardevol agrarisch weidevogelgebied betreft, waar onder andere milieuorganisaties veel tijd, geld en moeite in hebben gestoken om de weidevogels te behouden. Ze vragen de belangrijkste hotspots voor weidevogels een toekomst te geven door dit gebied in te tekenen op de kaart en expliciet te vrijwaren van zon en wind.</p>	Wij onderschrijven de mening van inspreker dat de polder zich qua schaal en landschap leent voor duurzame energieprojecten middels zon en wind. Zie ook thema keuzes visie en zone transformeren wind Rosmalense Polder.

1458	Inspreker 177	Ze begrijpen dat de Rosmalense en Nulandse polder zich qua schaal van het landschap lenen voor een clustering van zon en wind. Maar wijzen erop dat dit gebied een waardevol agrarisch weidevogelgebied betreft, waar onder andere milieuorganisaties veel tijd, geld en moeite in hebben gestoken om de weidevogels te behouden. Ze vragen de belangrijkste hotspots voor weidevogels een toekomst te geven door dit gebied in te tekenen op de kaart en expliciet te vrijwaren van zon en wind.	zie thema natuur en thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder. Zie ook het antwoord onder rij 1467
1459	Inspreker 177	Rondom de Brand vragen zij extra aandacht voor de ecologische verbindingzones voor soorten die op de grond leven, zoals de aanleg van dassentunnels.	zie thema natuur. Aanvullend: bij een concreet plan zal met alle waarden en specifieke kenmerken van het gebied rekening gehouden moeten worden.
1460	Inspreker 177	Gezien de transformatie-opgave voor Heesch-West wordt gevraagd om de clustering van wind/zon zodanig te organiseren, dat andere gebieden, zoals de Dungense polder kunnen worden ontzien van zon en wind.	Zie thema keuzes visie en het antwoord onder rij 1453.
1461	Inspreker 177	Het snelwegenlandschap zien zij als kansrijke locatie voor het inpassen van zonnepanelen.	We onderschrijven de mening van inspreker, maar merken op dat wij in de visie kansen onderkennen voor meer dan alleen inpassing, namelijk transformatie. De kansen zijn namelijk veel groter dan alleen in de berm een paar zonnepanelen. Innovatief nadenken over het snelweglandschap is de uitdaging. Daarom zijn de zones rondom snelwegen aangeduid als transformatie naar zon.
1462	Inspreker 177	Over het effect op natuurwaarden worden de volgende opmerkingen gemaakt. Vermeld wordt dat windmolens onder andere vanwege trillingen ook effecten hebben op soorten die op de grond leven. Wij vragen om de effecten op deze soorten ook op te nemen in de visie, ook in relatie tot de nieuw aan te leggen ondergrondse infrastructuur die vereist is voor de nieuwe energiebronnen. Ze achten natuurinclusieve ontwerpen zeer waardevol. Indien bij de uitvoering van een zonneproject wordt afgezien van een natuurinclusief ontwerp, vragen zij onderbouwing van deze keuze en hoe natuurcompensatie plaatsvindt. BMF heeft behoefte aan meer onderzoek naar de effecten van windmolens en zonnevelden op natuurwaarden. Bij de uitvoering van projecten zal altijd onderzoek gedaan moeten worden naar natuur en ecologie. Niet alleen naar vogels, vleermuizen en insecten, maar ook andere dier- en plantensoorten in de omgeving, daarbij rekening houdend met de Ecologische Verbindingzones en de groenblauwe mantelgebieden. Ook zouden ze op pagina 17. bij punt 4 graag 'ecologische meerwaarde' toegevoegd willen zien.	zie thema natuur. Bij elk concreet initiatief zal de aanvrager moeten onderbouwen hoe hij rekening houdt met de natuur en welke verbeteringen hij aan de natuur wil gaan uitvoeren tegelijk met de bouw van een zonne- of windproject. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is een nadere voorwaarde opgenomen ten aanzien van natuur in paragraaf 3.5 (Visie Deel A).
1463	Inspreker 177	Over het effect op natuurwaarden worden de volgende opmerkingen gemaakt. Vermeld wordt dat windmolens onder andere vanwege trillingen ook effecten hebben op soorten die op de grond leven. Wij vragen om de effecten op deze soorten ook op te nemen in de visie, ook in relatie tot de nieuw aan te leggen ondergrondse infrastructuur die vereist is voor de nieuwe energiebronnen. Ook zouden ze op pagina 17. bij punt 4 graag 'ecologische meerwaarde' toegevoegd willen zien.	Zie het antwoord onder rij 1462.
1464	Inspreker 177	Tot slot een oproep: Betrek de Brabantse Milieufederatie (als belangbehartiger van ruim 100 natuur- en milieuorganisaties) en de terrein beherende organisaties vroegtijdig bij de uitvoering. Zij denken graag constructief mee en kunnen meerwaarde bieden.	Wij hebben deze opmerking voor kennisgeving aangenomen. De initiatiefnemer dient bij elk plan een omgevingsdialoog te voeren.
1465	Inspreker 177	Ook verdient het volgens hen aanbeveling om de uitwerking van deze visie te borgen in de Regionale Energiestrategie alsook in toekomstige omgevingsplannen.	zie thema beleid
1466	Inspreker 68	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1467	Inspreker 68	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1468	Inspreker 68	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1469	Inspreker 68	windmolens maken te veel herrie om hier in Rosmalen geplaatst te kunnen worden. inspreker zit op 3 km van 2 molens en hoorde die continu. Op kortere afstand is dat nog erger	zie thema gezondheid

1470	inspreker 68	windmolens zorgen voor verminderd woongenot	zie thema woon-leefklimaat
1471	inspreker 68	Mooie polderlandschap wordt steeds meer volgebouwd	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1472	inspreker 68	Rosmalense polder is niet geschikt	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1473	inspreker 68	waarom niet overal zonnepanelen op daken? Daar zijn er genoeg van die stroom of veel meer kunnen opwekken. Gekeken moet worden naar de vervuilers, bv open haarden. Die zorgen niet bepaald voor CO2 vermindering en leiden tot stankoverlast.	zie thema visie te eenzijdig
1474	inspreker 418	inspreker stelt dat de geboden termijn te kort is om alle stukken, en feiten en studies waarnaar wordt verwezen te onderzoeken en verifiëren. Ook is de participatie gebrekkig. Er heeft in het geheel geen overleg plaatsgevonden met wijkraad of bewoners. Het draagvlak ontbreekt.	zie thema proces/ communicatie.
1475	inspreker 418	inspreker stelt dat door de keuze van een grootschalig windpark in de Rosmalense polder, het grootste aantal inwoners op het kleinste oppervlak wordt getroffen. Hierbij gaat de gemeente voorbij aan het bestemmingsplan en de toekomstige ontwikkeling van de Grootte Wielen. Dit is de enige beschikbare ruimte voor uitbreiding. Een overtuigende motivering ontbreekt. Het moet bijdragen aan de ontwikkeling van de omgeving, maar dat is niks extra's ten opzichte van wat nu gebeurt (verduurzaming landbouw)	Zie thema's lusten en lasten en proces en communicatie. In de visie energielandschap zijn geen mogelijkheden voor duurzame energie op (potentiele) woningbouwlocaties opgenomen. Dat de visie niks extra's vraagt dat wat er nu gebeurt, is niet helemaal correct. De verduurzaming van de landbouw zal in de toekomst plaatsvinden, maar juist visies als deze dragen hier aan bij. Door extra eisen te verbinden aan de opgaven.
1476	inspreker 418	Klimaatneutraal en energieneutraal worden door elkaar gebruikt. De doelstelling zijn niet opgelegd door het Rijk, aldus inspreker. Het gaat volgens hem in eerste instantie om CO2-reductie (o.a. mogelijk via duurzame energieopwekking). De wens om volledige duurzame energie te gebruiken in 2050 sluit hier niet op aan.	Het gaat om het tegengaan van klimaatverandering, door de uitstoot van CO2 als gevolg van het gebruik van fossiele energie te verminderen. De energietransitie heeft daartoe als doel om om te schakelen van fossiele energie naar duurzame energie. Het betreft doelstellingen die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze doelen liggen in lijn met de doelstelling uit het Klimaatakkoord en de doelstellingen van het Rijk.
1477	inspreker 418	Het is volgens inspreker opmerkelijk dat de gemeente kiest voor een grootschalig windpark, ten koste van de leefomgeving, omdat de ontwikkelaars winst kunnen maken. De gemeente moet straks nog steeds de energierekening betalen, ongeacht waar de energie vandaan komt (wind in de polder of op zee).	zie thema proces/ communicatie.
1478	inspreker 418	De berekening van de verwachte energiebehoefte klopt niet volgens inspreker. Dit blijkt uit de RES, waaruit blijkt dat in 2050 vooral warmte nodig is, en veel minder elektriciteitsbehoefte.	Zie thema opgave
1479	inspreker 418	De energievisie gaat niet op warmte-gerelateerde technieken of andere technieken als biomassa.	zie thema visie te eenzijdig
1480	inspreker 418	De Rosmalense en Nulandse polder is niet geschikt voor grootschalige opwekking duurzame energie, aldus inspreker. Er is minder wind in het gebied aanwezig, ligt tegen bebouwde kernen aan, de leefomgeving wordt onherstelbaar aangetast en de planschade is gigantisch.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1481	inspreker 418	Ook zijn de gevolgen voor de leefomgeving en gezondheid van bewoners niet onderzocht.	zie thema gezondheid
1482	inspreker 418	Ook zijn de gevolgen voor de leefomgeving en gezondheid van bewoners niet onderzocht.	zie thema gezondheid en thema woon-leefomgeving
1483	inspreker 418	Uit kaarten behorende tot de RES blijkt dat er veel beperkingen zijn. Het lijkt alsof de gemeente deze beperkingen bewust heeft genegeerd.	zie thema beleid
1484	inspreker 418	De gemeente vermeldt nergens hoe hoog de windturbines worden, hierdoor worden bewoners onvolledig geïnformeerd.	zie thema windturbines
1485	inspreker 418	Op de inspraakavond werd gevraagd welke gebieden de gemeente ook geschikt acht. De woordvoerder van de gemeente gaf aan dat de aanwezigen dat beter zouden wij dan hij.	De visie is gebaseerd op de uitkomsten van de participatiebijeenkomsten. Er is derhalve waarde gehecht aan de input van omwonenden.
1486	inspreker 418	Bij de beschrijving van zoekgebieden gaat de gemeente niet in op beperkingen, maar constateert zij wel dat de Rosmalense en Nulandse polder geschikt zijn.	Zie thema's Keuzes visie en zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing van de keuzes per gebied uitgebreid.
1487	inspreker 418	Zoals gebruikelijk worden in Bossche politiek bij ruimtelijke plannen nooit kanttekeningen en risico's genoemd, zodat de raad nooit een goed beeld heeft voor de afwegingen.	De stelling dat zoals gebruikelijk nooit kanttekeningen en risico's worden genoemd, volgen wij niet. In de Visie zelf, in de verslagen van de bijeenkomsten en in de zienswijzen worden alle nadelen of bezwaren van bewoners weergegeven. De raad heeft hierdoor kennis van alle voor- maar ook nadelen en kan op basis daarvan een weloverwogen besluit nemen over de Visie.
1488	inspreker 418	De polder is een zeer belangrijk gebied voor vogels. Over de impact van windturbines op de vogelstand wordt niet gerept. Andere zoekgebieden blijven wel verschoond van windenergie op grond van argumenten als natuur en cultuurhistorie, maar deze polder niet. Het is niet logisch een bestaand belangrijk vogelgebied (zwaar gesubsidieerd) uit te kiezen voor windturbines. Een inhoudelijke afweging ontbreekt.	Zie thema's natuur, zone transformeren wind Rosmalense polder en keuzes visie. Aanvullend daarop het volgende. Het aspect natuur is in de visie wel expliciet onderkend, onder meer in paragraaf 3.2 (deel A) en paragraaf 4.4 (deel B).

1489	inspreker 418	De polder is een zeer belangrijk gebied voor vogels. Over de impact van windturbines op de vogelstand wordt niet gerept. Andere zoekgebieden blijven wel verschoond van windenergie op grond van argumenten als natuur en cultuurhistorie, maar deze polder niet. Het is niet logisch een bestaand belangrijk vogelgebied (zwaar gesubsidieerd) uit te kiezen voor windturbines. Een inhoudelijke afweging ontbreekt.	Zie het antwoord onder rij 1490.
1490	inspreker 418	Gebieden met cultuurhistorische waarden zijn uitgesloten. Het gaat echter niet om ruimtelijke beperkingen. Deze zouden juist echter leidend moeten zijn, niet ruimtelijke criteria! De gemeente verzuimt aan te geven wie de criteria heeft bedacht en hoe ze zijn opgesteld. Welke dialoog is hierover gevoerd en wie heet dit onderzoek uitgevoerd? Waarom worden gebieden uitgesloten op basis van de criteria? Volgens de gemeente is het effect van windturbines op de openheid beperkt. Maar waarom zijn dan zoekgebieden met cultuurhistorische waarden uitgesloten?	Zie thema's Keuzes visie en proces/ communicatie. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is de onderbouwing van de keuzes per gebied uitgebreid.
1491	inspreker 418	De visie ontbeert enige motivering en lijkt gezocht naar de gewenste uitkomst.	Zie thema keuzes visie
1492	inspreker 418	De visie ontbeert enige motivering en lijkt gezocht naar de gewenste uitkomst.	zie thema proces/ communicatie.
1493	inspreker 418	inspreker stelt dat de gemeente haar eigen ambitie niet waar kan maken, en afhankelijk is van initiatiefnemer	Dit gaat om de rol van de gemeente en initiatiefnemer. De gemeente geeft het kader waarbinnen besluiten om windturbines en zonnevelden mogelijk te maken en geeft zo sturing aan initiatieven, helderheid aan omwonenden over hoe aanvragen behandeld worden, wat ze kunnen verwachten en hoe te participeren. Voor het behalen van de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn, is de samenleving deels afhankelijk van initiatiefnemers. Zij kunnen de projecten realiseren, mits die aan de voorwaarden uit de Visie voldoen.
1494	inspreker 418	Het gaat volgens de inspreker allemaal om geld, terwijl de leefomgeving het uitgangspunt moet zijn.	zie thema proces/ communicatie.
1495	inspreker 418	Er zijn voldoende alternatieven, denk ook aan besparing. Een deel van de subsidiegelden kunnen overigens ingezet worden om huizen te isoleren.	zie thema visie te eenzijdig
1496	inspreker 418	De raad is overigens ook verkeerd geïnformeerd door de wethouder. Er werd door de SP gevraagd waarom de gemeente zelf niet kon investeren in windturbines, het antwoord luidde dat de gemeente geen eigen grondpositie heeft in de polder, en dat het daarom niet mogelijk is. De wethouder heeft dit geïnterpreteerd dat het in de polder moet (tunnelvisie), maar het kan ook elders – Rijkswaterstaat stelt de rijksgronden in beheer ter beschikking voor duurzame energie. Er zijn dus wel mogelijkheden.	De rol van de gemeente is beschreven in paragraaf 1.5 van de visie (deel B). Deze reactie is voor het overige niet van toepassing op de visie energielandschap.
1497	inspreker 418	De rijksstructuurvisie geeft een gelaagdheid aan zoekgebieden, waarbij eerst gedacht moet worden aan hoofdinfrastructuur en bedrijventerreinen. De gemeente begint echter onderaan de gelaagdheid, bij natuur en kwetsbaar gebied nabij een woonkern. Hier wordt in de visie geen aandacht aan besteed.	In de Visie is uitvoerig en gemotiveerd beschreven welke gebieden wel of niet in aanmerking komen voor windturbines en zonnevelden. Zie thema keuzes visie. Daarbij is niet alleen naar hoofdinfrastructuur en bedrijventerreinen gekeken maar ook alle andere gebieden binnen de gemeente. De rijksstructuurvisie Wind op Land is overigens niet langer een toetsingskader (zie het thema polders niet geschikt)
1498	inspreker 418	De rijksstructuurvisie geeft een gelaagdheid aan zoekgebieden, waarbij eerst gedacht moet worden aan hoofdinfrastructuur en bedrijventerreinen. De gemeente begint echter onderaan de gelaagdheid, bij natuur en kwetsbaar gebied nabij een woonkern. Hier wordt in de visie geen aandacht aan besteed.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1499	inspreker 418	In de visie is ook geen aandacht voor ruimtelijke ontwikkelingen als Heesch West. Hoe past deze ontwikkeling in het beleid van de gemeente van duurzaamheid?	Het project Heesch West is via de kaart Transformeren wind opgenomen in de Visie. Dit project draagt bij aan de opgave voor opwek van duurzame energie.

1500	inspreker 418	De gemeente heeft verzuimd om een omgevingsvisie op te stellen, daarom zijn de voorziene windturbines op dit terrein al afgeschoten	Het vermeende verzuim om een omgevingsvisie op te stellen kan niet het gevolg hebben dat windturbines op Heesch-West niet meer mogelijk zijn. Bovendien is deze Visie een structuurvisie in de zin van de Wet op de ruimtelijke ordening waar inspreker op doelt. In de Visie is uitvoerig en gemotiveerd beschreven waarom bepaalde gebieden wel en andere gebieden niet in aanmerking komen voor windturbines. Met het vaststellen van deze Visie is er dus een structuurvisie die het kader vastlegt voor besluiten omtrent windturbines en zonnevelden. Pas na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (waarschijnlijk per 1 januari 2021) worden structuurvisies omgevingsvisies genoemd. Zie thema Keuzes Visie.
1501	inspreker 418	Het project Duurzame Polder is een uitwerking van de visie. Als de visie wordt aangenomen, wordt de Duurzame Polder ook aangenomen. Als later blijkt dat de Duurzame Polder niet haalbaar is, heeft de gemeente niets in handen. Er is zonder onderzoek over de uitkomst beslist en zonder dialoog of draagvlak. De bebezigde woorden over betrekken van bewoners zijn loos en voor de buhne.	zie thema proces/ communicatie.
1502	inspreker 418	Het project Duurzame Polder is een uitwerking van de visie. Als de visie wordt aangenomen, wordt de Duurzame Polder ook aangenomen. Als later blijkt dat de Duurzame Polder niet haalbaar is, heeft de gemeente niets in handen. Er is zonder onderzoek over de uitkomst beslist en zonder dialoog of draagvlak. De bebezigde woorden over betrekken van bewoners zijn loos en voor de buhne.	zie thema beleid
1503	inspreker 181	zie samenvattingen in rijen 557, 560, 561 en 668	zie antwoorden in rijen 557, 560, 561 en 668
1504	inspreker 181	ongelijkmatige verhouding voor de buurt	zie thema proces/ communicatie.
1505	inspreker 372	zie samenvattingen in rijen 557, 560, 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557, 560, 562 en 668
1506	inspreker 372	bij internetmasten worden bewoners ook niet betrokken, zoals bij de stadsboerderij	zie thema proces/ communicatie.
1507	inspreker 180	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1508	inspreker 182	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1509	inspreker 182	de natuur moet ons dierbaar blijven. Daar is al voor geïnvesteerd.	zie thema natuur
1510	inspreker 182	sloop ons mooie landschap niet.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1511	inspreker 183	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1512	inspreker 184	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1513	inspreker 184	megalomaan project waar 0,0 resultaat van komt	We herkennen ons niet in deze opmerking.
1514	inspreker 184	too little, too late. Beter investeren in dijkverzwaring	Dijkverzwaring maakt geen deel uit van de Visie energielandschap.
1515	inspreker 185	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1516	inspreker 185	plan slaat door als gevolg van toegeven aan klimaatdrammers	We herkennen ons niet in deze opmerking.
1517	inspreker 185	plan slaat door als gevolg van toegeven aan klimaatdrammers	We herkennen ons niet in deze opmerking
1518	inspreker 186	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 563 en 668.
1519	inspreker 186	geluidsoverlast: zeer schadelijk voor mens en dier.	zie thema gezondheid
1520	inspreker 186	geluidsoverlast: zeer schadelijk voor mens en dier. Veel vogels overlijden door windmolens.	zie thema natuur
1521	inspreker 389	zie samenvattingen in rijen 558, 561 t/m 562	zie antwoorden in rijen 558, 561 t/m 562
1522	inspreker 187	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1523	inspreker 187	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1524	inspreker 188	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1525	inspreker 188	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1526	inspreker 373	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1527	inspreker 373	vooral geluidsoverlast die we gaan ervaren. Doodeng.	zie thema gezondheid
1528	inspreker 189	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1529	inspreker 392	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1530	inspreker 190	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.

1531	Inspreker 190	Inspreker vindt het schandig dat bewoners niet rechtstreeks geïnformeerd worden. Inspreker is het oneens met het windpark. Bewoners zijn niet ingelicht en het lijkt alsof de gemeente met opzet informatie onthoudt. Het is een ondoordacht plan om een wijk met jonge kinderen bloot te stellen aan de gevolgen van een windturbinepark.	zie thema proces/ communicatie, rol overheid / belangenafweging en gezondheid.
1532	Inspreker 191	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1533	Inspreker 192	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1534	Inspreker 192	bewoners (Grote Wielen) willen geen windmolenpark op korte afstand van de woonwijk	zie thema woon-leefklimaat
1535	Inspreker 192	bewoners (Grote Wielen) willen geen windmolenpark op korte afstand van de woonwijk	zie thema proces en communicatie en thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse Polder.
1536	Inspreker 193	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1537	Inspreker 193	er is geen rekening gehouden met waardedaling woning en compensatie van bewoners	zie thema waardedaling
1538	Inspreker 194	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1539	Inspreker 194	er is geen rekening gehouden met waardedaling woning en compensatie van bewoners	zie thema waardedaling.
1540	Inspreker 194	er is te weinig vooraf gecommuniceerd	zie thema proces/ communicatie
1541	Inspreker 47	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1542	Inspreker 393	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1543	Inspreker 394	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1544	Inspreker 395	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1545	Inspreker 395	een van de populairste wijken van Den Bosch/ Rosmalen. Dit kan toch niet!	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
1546	Inspreker 396	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1547	Inspreker 196	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1548	Inspreker 197	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1549	Inspreker 197	inspreker heeft geen goed gevoel bij het proces: onbetrouwbaar	Zie thema proces/ communicatie
1550	Inspreker 198	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1551	Inspreker 198	er is sprake van een onevenredige waardedaling van de woningprijzen	zie thema waardedaling.
1552	Inspreker 199	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1553	Inspreker 200	GROEN inZICHT geeft in hun brief aan waar de visie tekort schiet zowel door gebrek aan diepgang en het niet meewegen van belangrijke maatschappelijke effecten en door uit te gaan van verkeerde feiten. Zij onderzoeken om puntsgewijs een inhoudelijke reactie op hun bezwaar. En om meer tijd te nemen voor dit belangrijke document, dit opnieuw op te zetten, meer onderzoek te doen en gebruik te maken van de zienswijzen van de bevolking. Zij brengen zeven punten in: zie hieronder	De thema's van inspreker worden behandeld in de zienswijzennota. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn enkele aanvullingen en aanpassingen in de visie gedaan.
1554	Inspreker 200	GROEN inZICHT vindt de Rosmalense en Nulandse polders niet geschikt voor een grootschalig, industrieel windturbinepark om vijf redenen: -Strijd met Rijksstructuurvisie: Het Rijk heeft samen met de provincies in de 'Structuurvisie Wind op land' elf gebieden in Nederland aangewezen voor grootschalige windturbineparken, omdat het daar relatief hard en vaak waait. De polder tussen Oss en 's-Hertogenbosch hoort niet bij deze aangewezen gebieden. -Gebrek aan windkracht in dit gebied. -Ontbreken van brede afwegingscriteria: Er gelden tal van restricties voor het gebied onder andere uit de interim omgevingsverordening en Geodan waar de Ontwerpvisie geen rekening mee houdt. Dit betekent dat de kaarten anders ingetekend horen te worden, omdat er in de polder beperkingen zijn waar nu geen rekening mee gehouden is. -Vogelbescherming: Het gebied vanaf de Grote Wielen tot aan Geffen en Lith valt in de hoogste risico categorie voor weidevogels en deels voor akkervogels. Op lange termijn streeft de provincie ernaar om alle bedreigde soorten dieren en planten weer een geschikte leefomgeving te bieden. Elk element dat verstoring of verminderde openheid tot gevolg heeft, wordt gezien als verstoring. Zij wijzen in dat verband ook dat de laatste jaren diverse maatregelen zijn genomen met als doel de vogelstand te verbeteren. Deze maatregelen zijn tot stand gekomen met subsidies vanuit de overheid.	zie antwoord bij reactie 390
1554	Inspreker 200	* Stikstofcrisis: Nederland heeft niet minder, maar juist méér natuur nodig om de stikstofcrisis het hoofd te bieden. De polder biedt juist ruimte om hier aan bij te dragen en voor de inwoners van de gemeente Den Bosch een aantrekkelijkere leefomgeving te creëren. Het woongenot in De Grote Wielen wordt op deze wijze ernstig en onherstelbaar verstoord. De wijze van promotie van deze wijk beschouwt GROENinZICHT als misleiding bij verkoop. - GROEN inZICHT vindt dat sprake is van een tunnelvisie en doelredenering van de gemeente door bij voorbaat een niet geschikt gebied als geschikt aan te wijzen. Alleen de energieopwekking is beschouwd, maar alle andere afwegingen zijn niet beschouwd.	zie antwoord bij reactie 390

1555	Inspreker 200	<p>GROEN inZICHT vindt de Ontwerpvisie Energielandschap van de gemeente 's-Hertogenbosch veel te eenzijdig. De visie spreekt voornamelijk over het opwekken van duurzame energie met zon en wind, maar er moet volgens GROENinZICHT ook aandacht aan besteed worden aan andere vraagstukken van deze tijd, ook al kost dat meer tijd. Duurzaamheid is de eigenschap van biologische systemen om voor onbepaalde tijd divers en productief te blijven. Om een duurzame ontwikkeling te kunnen opzetten moeten vier domeinen worden meegenomen: ecologie, economie, politiek en cultuur. Zij pleiten ervoor dat een volwaardige visie wordt toegevoegd over de tenminste de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øvergang naar duurzame landbouw - Øoedseltransitie - Øklimaatverandering en alternatieve energiebronnen: Wat stelt de visie als oplossing voor als de zon niet schijnt en het niet waait? Zij missen andere bronnen van duurzame energie of CO2 reductie in het plan. Bijvoorbeeld de volgende nieuwe technieken: uitbreiding van zonthermie (glastuinbouw), aquathermie, uitbreiding geothermie met specifieke categorieën voor ondiepe geothermie en toepassingen voor stadsverwarming en glastuinbouw, composteringswarmte, benutting restwarmte (industrie en datacentra), elektrische boiler, waterstofproductie en CO2-afvang en -opslag (CCS). Ook een concrete visie op biomassa wordt gemist. Verder wordt een concrete en uitvoerbare visie op het besparen van energie in de gemeente gemist. 	zie antwoord bij rij 391
1555	Inspreker 200	<p>Ten slotte wordt gewezen op CO2 opslag in bossen door grootschalige aanplant van bomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betaalbare en duurzame woningbouw. GROEN in ZICHT stelt ander beleid voor het uitgeven van grond voor nieuwbouw van volledig energie neutrale en betaalbare huizen gefinancierd uit een verlaging van de grondprijzen en voorstel voor houtskeletbouw voor CO2 opslag. - Watermanagement: opslag van water waarbij polders traditioneel een belangrijke rol hebben gespeeld. - Recreatie in de natuur in combinatie met duurzaamheidsmaatregelen <p>GROEN inZICHT vraagt dringend te kijken naar de andere aspecten van energie, dan alleen CO2 reductie en een duurzame ontwikkeling op te zetten waarin ecologie, economie, politiek en cultuur evenwichtig worden meegenomen.</p>	zie antwoord bij rij 391
1556	Inspreker 200	<p>GROEN inZICHT is van mening dat de nadelige gevolgen voor de gezondheid van (een groot aantal) windturbines onderbelicht zijn in de visie. Zij dringen aan op extra en zorgvuldig onderzoek naar de gezondheidseffecten van een groot aantal geclusterde windturbines met een tiphoogte van 220 tot 250 meter hoogte. Zij verwijzen naar het voorzorgsbeginsel. Het geluid van windturbines kan, net als andere omgevingsgeluiden, een grote impact hebben op de fysieke en mentale gezondheid van mensen. Het feit dat sprake is van gemiddelden en daarmee van acceptatie van overlast vindt GROEN inZICHT zorgwekkend. Groen inZICHT is van mening dat oproepen van onafhankelijke en gerespecteerde partijen als RIVM en GGD op gebied van gezondheid niet genegeerd mogen worden.</p>	zie thema gezondheid
1557	Inspreker 200	<p>GROEN inZICHT meent dat de duurzame energie ongeschikt moet zijn aan de cultuurhistorische- en natuurwaarde van het landschap in de polder. Het landschap in de Rosmalens en Nulandse polder is een unieke combinatie van plas- & dras-gebieden, eendekooien, broekbossen, cultuur(historische) landschappen en de restanten van de historische Zuiderwaterlinie, gecombineerd met commerciële landbouw. Zij wijzen erop dat gebied het meest uitgestrekte weidevogelgebied van Brabant is waarop de impact van de turbines veel groter is dan wordt geschetst. De komst van een grootschalig turbinepark zal volgens hen zowel de eendekooien als de plas/dras gebieden verstoren, alsmede de kapitaalvernietiging van de investeringen en reeds verstrekte subsidies betekenen.</p> <p>GROEN inZICHT wijst in dat kader op contradicties in de visie, namelijk "aanpak waar mensen, natuur en klimaat van profiteren" en "natuurwaarden zijn gebonden aan rust en openheid".</p> <p>De visie gaat volgens hen uit van een beperkte blik door uit te gaan van de lokale gevolgen, maar niet van de herkomst van de materialen en natuurschade door delving van grondstoffen mondiaal gezien.</p> <p>GROEN inZICHT mist de volgende elementen in de visie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øppeerpunten uit nationale omgevingsvisie - Ømpact leefgebied boerenwoningen - Ømpact van obstakelverlichting windmolens 	zie antwoord bij reactie 393.

1557	Inspreker 200	<p>* de tastbare invloed op de natuur, bijvoorbeeld slagschaduw, geluid, trilling, doodslag door wieken,</p> <p>- monitoring vleermuizen</p> <p>- de in het landschap passende maatregelen zoals de teelt van biomassa</p> <p>De kwaliteit van het landschap moet volgens hen volwaardig gaan meewegen bij het plannen van projecten die de leefomgeving beïnvloeden</p>	zie antwoord bij reactie 393.
1558	Inspreker 200	<p>GROEN inZICHT vindt dat het proces waarbij de gemeente is gekomen tot de Ontwerpvisie Energielandschap niet goed is verlopen; bewoners zijn onvoldoende betrokken. Zij halen daarvoor aan de Eerste fase Verkenning heeft bestaan uit circa 19 interviews. Op 9 oktober 2018 heeft de gemeente voortgebouwd op de uitkomsten van de Eerste Fase en besloten de Tweede Fase Verkenning te starten. Daarover merkt GROEN inZICHT op dat fr daarbij verstrekke informatie dat het noodzakelijk was het besluit tot de Tweede Fase Verkenning te nemen, omdat "anders de Rijkscoördinatierегeling in werking zou treden" onjuist is. Door de Gemeenteraad van 's-Hertogenbosch is daarbij bedongen dat de bewoners en belanghebbenden uitvoerig betrokken zouden worden bij deze verkenning. Eveneens heeft de raad de gemeente opgedragen alle opties in de verkenning te onderzoeken. Vervolgens zijn vier bijeenkomsten georganiseerd, waarbij volgens GROEN inZICHT ambtenaren van de gemeente duidelijk hebben gestuurd door aan te geven welke randvoorwaarden de gemeente stelt aan de plaatsing van windturbines. De vraag die hierbij rijst is in hoeverre hier sprake is van een participatief proces.</p> <p>Belangstellenden hebben de bijeenkomsten na publicatie ontwerpvisie als teleurstellend ervaren omdat de gemeente alleen het te doorlopen proces heeft toegelicht, de inhoud van de Ontwerp Visie Energielandschap en veel vragen niet heeft beantwoord.</p>	zie antwoord bij reactie 394.
1558	Inspreker 200	<p>Veel van de vragen hadden betrekking op onderwerpen als de gevolgen van windturbines. Veel aanwezigen dringen aan op onderzoek in deze fase in plaats van een latere fase.</p> <p>GROEN inZICHT meent dat het proces vervolgens onoverzichtelijker is geworden. Naast de Ontwerp Visie Energielandschap, lopen parallel twee andere trajecten: het project Duurzame polder (een project van de gemeenten 's-Hertogenbosch en Oss en de Provincie Noord-Brabant en de Regionale Energie Strategie (RES). Zij wensen een uitleg hierover in de visie.</p> <p>Hun conclusie op dit onderdeel is dat de gemeente in strijd heeft gehandeld met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Te noemen zijn het zorgvuldigheidsbeginsel en het fair-play beginsel.</p>	zie antwoord bij reactie 394.
1559	Inspreker 200	<p>Volgens GROEN inZICHT is sprake van eenzijdige en onrechtvaardige verdeling tussen lusten van 'windboeren' en lasten van bewoners. Initiatiefnemers ontvangen subsidie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor windenergie. Voor omwonenden is in de gedragscode wel een vergoeding voor alle omwonenden samen die in schril contrast staat met de torenhoge subsidies voor ontwikkelaars. Tegenover de lusten voor de 'windboeren' ondervinden zij de lasten van een grootschalig</p> <p>Windturbinepark zoals gezondheidseffecten, horizonvervuiling, lichtvervuiling, verlies cultuurhistorische en natuurwaarde van het gebied. De omvang van dit park is ongekend en daarmee geen feiten bekend van de gevolgen. Er zijn wel onderzoeken gedaan naar de waardedaling van huizen in de omgeving van windturbines. Daarnaast heeft dit windturbinepark volgens GROEN inZICHT grote gevolgen voor toekomstige woningbouw in de regio en daarmee voor opbrengsten van gemeente, grondeigenaren en ontwikkelaars.</p> <p>Eventuele participatie of financiële compensatie kunnen het enorme leed (financieel en woongenot) dat een windturbinepark veroorzaakt volgens GROEN inZICHT nooit compenseren. Zij wijzen op de mogelijkheden van planschade maar daarbij ook op het feit dat schade niet helemaal wordt vergoed vanwege het normaal maatschappelijk risico.</p>	zie thema lusten-lasten

1559	Inspreker 200	Zij concluderen op dit punt dat een private partij de mooie polder misbruikt om enkele miljoenen per jaar te verdienen terwijl er maar in zeer geringe mate compensatie geboden wordt voor de enorme waardedaling en de grote, onherstelbare schade aan dit prachtige historische stukje polderlandschap. En vragen zich af waarom de gemeente niet de leiding neemt en zorgt voor een evenwichtigere verdeling van lusten en lasten.	zie thema lusten-lasten
1560	Inspreker 200	Daarnaast vindt GROEN inZICHT dat de gemeente met de Ontwerpvisie deels op niet bestaand beleid acteert en in strijd met het Rijksbeleid handelt. Zij pleiten ervoor dat de gemeente zich richt op de periode tot 2030. Zij roepen op om de gemeente en haar inwoners niet het slachtoffer te laten worden van de wet van de remmende voorsprong. Ook wijzen ze op de in de Klimaatwet vastgelegde klimaatdoelstellingen voor Nederland. Ook wijzen zij op de conclusie van de Raad van State dat de benodigde structuurveranderingen een grondige afweging en dus tijd vragen. De regionale aanpak van het klimaat (RES per regio) kan leiden tot interregionale afstemmings- en inpassingsproblemen, en daardoor ook tot suboptimaal ruimtegebruik. GROEN inZICHT is van mening dat we in discussie met provincie en staat moeten gaan, alvorens allerlei besluiten te nemen over de ruimtelijke invulling in onze eigen regio. GROEN inZICHT wijst er op dat techniek een enorme spring kan maken op korte termijn waar gene rekening mee wordt gehouden. En roept dan ook op beleid voor na 2030 te bepalen aan de hand van nieuwe technologische ontwikkelingen en de structurele besluiten van de centrale overheid die we vandaag nog niet kennen.	zie antwoord bij rij 396.
1561	Inspreker 200	Ten slotte biedt GROEN inZICHT het rapport 'Energietransitie Programma 2020-2030' aan. In dit rapport concluderen zij dat de opgave opwekking duurzame energie op onjuiste gronden en onjuiste gegevens is bepaald. Hun conclusie is dat de energieopgave veel kleiner is. Zij verzoeken om dit rapport in uw overwegingen ten aanzien van de Visie Energielandschap mee te nemen.	zie thema opgave
1562	Inspreker 200	Over de energieopgave merkt hij op dat de door de gemeente gehanteerde cijfers qua verbruiken niet transparant, onjuist en niet-reproduceerbaar zijn. Hij wijst erop dat veel overheden, waaronder de provincie Noord Brabant, gebruik maakt van de getallen uit de Klimaatmonitor, maar dat Den Bosch ervoor kiest haar eigen getallen te gebruiken die vervolgens 40% hoger uitvallen. Daarbij vindt hij dat je moet vaststellen dat het totale energieverbruik als volgt verdeeld is: 40% is verbruik gas, 40% is verbruik vervoer (benzine en diesel) en slechts 20% is verbruik van elektriciteit. Een dergelijke verdeling moet volgens hem dan ook worden gehanteerd over de 2,2 PJ. Hij vraagt hierover: -Waarom wijkt de gemeente af van gegevens die in de Klimaatmonitor gebruikt worden en die door heel Nederland als richtinggevend beschouwd worden? -Indien de 2,2 PJ lager uitvalt c.q. het aandeel elektriciteit in de opgave maatgevend is, worden er dan andere keuzes gemaakt ten aanzien van het landschap?	zie thema opgave.
1563	Inspreker 200	Over de maatschappelijke tendens en de rol van de overheid merkt inspreker op dat hij de constatering dat er in de komende jaren nog veel innovatie plaatsvindt, terecht vindt. Hij meent daarom dat het van belang is een fasering in de trajecten aan te brengen waarbij de keuze voor het jaar 2030 als tussenfase logisch is en aansluit bij bestaand beleid (Klimaatakkoord en RES).	zie thema beleid.
1564	Inspreker 200	Daarnaast wijst hij op het belang van energiebesparingen. Hij vindt het vreemd dat in alle discussies en meetings over de visie alleen maar gesproken wordt over de duurzame opwek en niet over de te realiseren, of gerealiseerde besparingen tot nu toe. Een compleet en eerlijk verhaal naar de burger geeft volgens hem de meeste kans op een succesvolle participatie (minimaal 50%) van burgers en coöperaties.	Zie thema visie te eenzijdig.

1565	Inspreker 200	Vraag op dit onderdeel: Is de gemeente bereid de volgende aspecten van transparantie te bieden: -Neem in het energietransitie programma het toets jaar 2030 op en bepaal wat de targets dan moeten zijn ten aanzien van te bereiken besparingen en noodzakelijke duurzame opwek en maak hierbij onderscheid naar de individuele energiedragers (gas, benzine en diesel, elektriciteit) -Rapporteer jaarlijks over de voortgang ten aanzien van de besparingen en de opwek -Gebruik voor de rapportages de open data zoals Klimaatmonitor, CBS Statline en de publicaties van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)	zie thema beleid
1566	Inspreker 200	inspreker verwijst naar de Motie zonneladder en vindt de conclusie van de gemeente dat de opgave te groot is dubieus te noemen. En wijst erop dat de optie 2 (ruimte in stedelijk gebied en langs infrastructuur) mogelijkheden biedt voor toepassing van zon PV. Daarbij benoemt hij als voordeel dat bijvoorbeeld bij snelwegen sprake is van niet commercieel grondeigendom hetgeen de participatiedoelstelling zal helpen. Zijn vraag op dit onderdeel is hoeveel ruimte is beschikbaar in de gebieden rondom de infrastructuur voor zon PV?	We zijn het eens met inspreker dat de ruimte rondom snelwegen benut moet worden voor zonnepanelen. In potentie bedraagt het snelwegenlandschap circa 300 hectare exclusief de stroken eromheen. Overigens is niet alles overal mogelijk boven de snelweg. Daarnaast is het vanuit de opwek gewenst om meerdere soorten opwek te hebben.
1567	Inspreker 200	Vervolgens benoemt inspreker de Structuurvisie Wind op Land en de doelstelling voor de provincie Noord Brabant van 470 MW wind op land. Daarbij somt hij op dat er nu 216 MW is opgesteld, dat er SDE verleend is voor 185 MW (en in uitvoer) en dat er nog plannen zijn voor circa 200 MW , waarmee het totaal in peiljaar 2030 circa 600 MW kan bedragen, ruim boven de opgave. Vragen hierover zijn: -Hoe ziet de gemeente op basis van deze gegevens de noodzaak voor een grootschalig windmolen park in deze visie?	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1568	Inspreker 200	-Past een dergelijk grootschalig park überhaupt wel binnen de provinciale richtlijnen (Structuurvisie Ruimtelijke ordening)?	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1569	Inspreker 200	-Past een dergelijk grootschalig park überhaupt wel binnen de provinciale richtlijnen (Structuurvisie Ruimtelijke ordening)?	zie thema beleid
1570	Inspreker 200	-De plannen van de gemeente Den Bosch kunnen niet los gezien worden van de activiteiten die in het kader van de Duurzame Polder gepland worden. Immers ook de gemeente Oss heeft plannen voor een grootschalig windmolenpark. Hoe gaat de gemeente Den Bosch nu om met de plannen in de Duurzame Polder mede gezien de resultaten uit de Windmonitor 2018?	zie thema beleid
1571	Inspreker 200	inspreker wijst op de Regionale Energie Strategie en benoemt twee heel duidelijke en concrete targets: -De duurzame opwekking van 35 TWh elektriciteit met Wind op Land en Zon PV > 15 kW -Een vermindering van 3,4 Mton CO2 in de Gebouwde Omgeving (door fossiel gas te vervangen door duurzame warmte) En benoemt dat er in Nederland 30 regio's waaronder de regio Noord Oost Brabant waarin Den Bosch valt. Uit de Klimaatmonitor is te herleiden dat het aandeel Den Bosch in het totale regionale energieverbruik circa 20% bedraagt. Uitgaande van een gelijke verdeling per regio (30) en het aandeel Den Bosch in de regio (20%) komt inspreker tot een opgave voor Den Bosch van: 35 TWh : 30 x 20% = 0,23 TWh hetgeen overeenkomt met 0,84 PJ. Vraagstelling hierover: -Hoe ziet de gemeente op basis van deze gegevens de noodzaak voor een grootschalig windmolen park in deze visie? -Hoeveel duurzame energie wordt er nu in de gemeente opgewekt en hoeveel projecten zitten er in de pijplijn (SDE database van RVO)? Maak hierbij onderscheid in projecten die binnen de RES doelstelling vallen (wind en zon PV) en andere categorieën (warmte, biomassa, bio brandstof etc.)	De Visie energielandschap geeft ruimtelijke kaders. Doelen voor de regionale energiestrategie worden vastgesteld in een apart raadsbesluit over de RES. Zie verder thema opgave.
1572	Inspreker 200	Samenvattend stelt inspreker dat visie gebaseerd is op verkeerde uitgangspunten en niet aansluit bij het provinciaal en landelijk beleid. De gemeente 's-Hertogenbosch loopt te ver voor de muziek uit in haar ambitie om klimaatneutraal te willen worden. Hij vindt het raadzaam een tussenfase (2030) in te stellen en targets voor besparingen en duurzame opwek (gedifferentieerd naar energiedrager) vast te stellen. Vervolgens kan er jaarlijks gerapporteerd worden over de voortgang van de transitie. Er zijn vele "open data" aanwezig waaruit de voortgang en resultaten van de energietransitie herleid kunnen worden. Hij stelt vast dat de gemeente hier in de communicatie over de energietransitie maar weinig gebruik van maakt. Het kan zijn dat de gemeente niet bekend is met deze gegevens of, en dat is eigenlijk veel ernstiger, het niet nodig vindt deze informatie met de burgers en de gemeenteraad te delen.	zie thema beleid. Wij zijn van oordeel dat de Visie op zorgvuldige wijze en rekening houdend met alle aspecten tot stand is gekomen. Dat er andere open data is waaruit gegevens te halen zijn en waar we naar mening van inspreker geen gebruik van maken, kan zo zijn, maar dat maakt niet dat de Visie onjuist is of uitgaat van verkeerde gegevens. Inspreker heeft niet aangegeven welke open data hij bedoelt en wat dat voor aanpassingen aan de Visie vereist.

1573	Inspreker 200	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1574	Inspreker 200	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1575	Inspreker 201	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1576	Inspreker 374	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1577	Inspreker 202	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1578	Inspreker 202	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1579	Inspreker 202	zie samenvattingen in rijen 558 t/m 561, 563 en 668	zie antwoorden in rijen 558 t/m 561, 563 en 668
1580	Inspreker 202	Jaren geleden heeft de raad besloten de polder een natuurgebied te laten zijn voor vogels. Wat de raad nu wil, staat daar volledig haaks op. Dit is korte termijn beleid, of beter geen beleid. Beleid uitstippelen moet over vele jaren.	Zie thema natuur. Aanvullend: het is juist dat het weidevogelgebied een belangrijke kwaliteit is in de Rosmalense polder. Deze kwaliteit moet integraal onderdeel vormen van een gebiedsgerichte integrale aanpak van de Rosmalense polder. Naar aanleiding van zienswijzen, waaronder deze, is het aspect natuur nader geborgd in de Visie (paragraaf 3.5 deel A).
1581	Inspreker 206	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1582	Inspreker 206	inspreker heeft onlangs windturbines gehoord, die maken onaangenaam geluid	zie thema gezondheid
1583	Inspreker 206	de nu zo prachtige natuur: welke consequenties heeft een windturbinepark hierop?	zie thema natuur
1584	Inspreker 206	het gebied is nu druk bezocht gebied voor fietsers, wandelaars en watersport	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
1585	Inspreker 206	de waarde van alle woningen zal enorm gaan dalen	zie thema waardedaling.
1586	Inspreker 206	deze extreme aantallen windturbines binnen enkele km's geven verschrikkelijke slagschaduw	zie thema gezondheid en thema windturbines
1587	Inspreker 206	deze extreme aantallen windturbines binnen enkele km's geven verschrikkelijke slagschaduw	zie thema gezondheid en thema woon-leefklimaat
1588	Inspreker 210	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1589	Inspreker 211	Inspreker geeft aan dat in het hoofddocument goed de link wordt gelegd met klimaatadaptatie en waterbergijng. In het handelingsperspectief minder duidelijk. Daarom roept inspreker op om dit waterspect nadrukkelijker mee te nemen bij de uitwerking en het handelingsperspectief	Wij begrijpen de wens van inspreker. Het handelingsperspectief benoemt het aspect water wel op meerdere plekken. Het wordt als een van de mee te wegen aspecten integraal meegenomen in de belangenafweging en planvorming.
1590	Inspreker 209	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1591	Inspreker 207	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1592	Inspreker 207	in het voorjaar komen kievitien massaal in de polder nestelen en in april zie je de zwaluwen komen.	zie thema natuur
1593	Inspreker 208	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1594	Inspreker 214	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1595	Inspreker 215	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1596	Inspreker 376	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1597	Inspreker 377	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1598	Inspreker 377	er is geen aandacht voor het welzijn van omliggende dorpen	Zie thema's proces en communicatie en gezondheid.
1599	inspreker 385	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1600	inspreker 385	windmolens horen niet in de polder	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1601	inspreker 385	windmolens veroorzaken veel schade aan de natuur- en vogelstand	zie thema natuur
1602	Inspreker 378	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560 t/m 562 en 668
1603	Inspreker 378	deze polder was niet aangewezen voor windmolens. Dit is een ad-hoc voorstel	In de Visie is uitvoerig en gemotiveerd beschreven waarom de Rosmalense polder in aanmerking komt voor windturbines. Daarmee is dit geen ad-hoc beslissing, maar een weloverwogen besluit van de gemeente.
1604	Inspreker 378	wat is het effect op de weidevogels?	zie thema natuur
1605	Inspreker 216	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1606	Inspreker 216	inspreker stelt dat het plan veel te eenzijdig is. Geen wind, geen stroom.	Zie visie te eenzijdig
1607	Inspreker 217	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1608	Inspreker 217	inspreker vraagt hoe de gemeente omgaat met de zorgen op de ontwerpvisie. Luister naar de burgers en zorg dat de subsidie op de juiste plaats benut wordt.	zie thema proces / communicatie

1609	Inspreker 217	inspreker vraagt: kijk niet alleen naar de eigen gemeentegrenzen, maar ga out of the box. Gebruik de subsidie om deel te nemen aan het energie-eiland in de Noordzee. Windmolens worden vaak ver uit de kust geplaatst omdat daar veel wind is en niemand uitzicht en gezondheid verpest.	Er komen windmolens op zee, conform de afspraken in het Klimaatakkoord. Dit is de verantwoordelijkheid van het Rijk. Daarnaast zijn er ook windmolens op land nodig om te schakelen naar een duurzame energievoorziening. Zie verder thema Opgave.
1610	Inspreker 217	Met de opslag van elektriciteit in gasvorm kan je een buffer aanleggen of de overtollige energie gebruiken in andere sectoren	Energieopslag zal de komende jaren steeds meer aandacht krijgen. Opslag van stroom door middel van waterstof is een van de mogelijkheden.
1611	Inspreker 218	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1612	Inspreker 77	insprekers zijn ervan overtuigd dat realisatie van dit plan zeer ten koste gaat van het woonklimaat en de gezondheid van omwonenden ter plaatse. Niet alleen direct omwonenden maar ook in Geffen en Vinkel. Daarbij vrezen insprekers voor stank- en visuele hinder. Het sluit volgens hen absoluut niet aan bij onze omgevingstructuur. Hun idee is de windparken te clusteren op ander locaties.	zie thema's woon-leefklimaat en gezondheid
1613	Inspreker 77	insprekers zijn ervan overtuigd dat realisatie van dit plan zeer ten koste gaat van het woonklimaat en de gezondheid van omwonenden ter plaatse. Niet alleen direct omwonenden maar ook in Geffen en Vinkel. Daarbij vrezen insprekers voor stank- en visuele hinder. Het sluit volgens hen absoluut niet aan bij onze omgevingstructuur. Hun idee is de windparken te clusteren op ander locaties.	zie thema gezondheid
1614	Inspreker 77	insprekers zijn ervan overtuigd dat realisatie van dit plan zeer ten koste gaat van het woonklimaat en de gezondheid van omwonenden ter plaatse. Niet alleen direct omwonenden maar ook in Geffen en Vinkel. Daarbij vrezen insprekers voor stank- en visuele hinder. Het sluit volgens hen absoluut niet aan bij onze omgevingstructuur. Hun idee is de windparken te clusteren op ander locaties.	zie thema's woon-leefklimaat en gezondheid
1615	Inspreker 77	inspreker vreest landschapsvervuiling, geluidshinder en gezondheidsproblemen door het plan Heesch West, waar in deze visie ruimte voor zon en windenergie voor wordt geboden. Door het geluid van de windturbines ervaren omwonenden stress en slaapverstoring. Met name laagfrequent geluid en slagschaduw veroorzaken hinder en ziekte. Het geluid zal echter binnen de wettelijke normen vallen, en kunnen omwonenden hier niets tegen doen. Er komt echter steeds meer bewijs dat dit ernstige gezondheidsklachten veroorzaakt De windturbines van Heesch West zijn gepland op minder dan 400 meter van bewoning, terwijl elders bij 500 tot 600 m. al klachten zijn. De GGD heeft hier ook aandacht voor gevraagd. Maar in de visie wordt hier niet over gerept. Als dat wel zou worden gedaan, blijkt dat de realisatie van wind op Heesch West niet kan	zie thema woon-leefklimaat, thema keuzes visie en thema gezondheid
1616	Inspreker 77	Inspreker vreest landschapsvervuiling, geluidshinder en gezondheidsproblemen door het plan Heesch West, waar in deze visie ruimte voor zon en windenergie voor wordt geboden. Door het geluid van de windturbines ervaren omwonenden stress en slaapverstoring. Met name laagfrequent geluid en slagschaduw veroorzaken hinder en ziekte. Het geluid zal echter binnen de wettelijke normen vallen, en kunnen omwonenden hier niets tegen doen. Er komt echter steeds meer bewijs dat dit ernstige gezondheidsklachten veroorzaakt De windturbines van Heesch West zijn gepland op minder dan 400 meter van bewoning, terwijl elders bij 500 tot 600 m. al klachten zijn. De GGD heeft hier ook aandacht voor gevraagd. Maar in de visie wordt hier niet over gerept. Als dat wel zou worden gedaan, blijkt dat de realisatie van wind op Heesch West niet kan"	zie thema gezondheid
1617	Inspreker 77	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1618	Inspreker 77	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1619	Inspreker 226	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid

1620	Inspreker 226	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave
1621	Inspreker 226	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema's opgave en beleid.
1622	Inspreker 226	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1623	Inspreker 226	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1624	Inspreker 226	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1625	Inspreker 226	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	Zie thema visie te eenzijdig
1626	Inspreker 226	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid.
1627	Inspreker 226	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Zie het antwoord onder rij 180.
1628	Inspreker 226	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1629	Inspreker 226	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	Uit een publicatie van Wageningen Environmental Research uit 2019 (Zonneparken, natuur en landbouw) blijkt dat er op basis van weinig wetenschappelijke studies wordt verondersteld dat zonneparken een negatieve impact kunnen hebben op de biodiversiteit, bodemkwaliteit en interactie tussen bodem en atmosfeer. Of er al dan niet sprake is van een negatief impact hangt echter sterk af van de lokale omstandigheden en afmetingen van de zonnepanelen. Het is volgens dit onderzoek onbekend hoe representatief de buitenlandse metingen zijn voor de in Nederland gerealiseerde of te realiseren zonneparken.
1630	Inspreker 226	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid
1631	Inspreker 226	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1632	Inspreker 226	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185

1633	Inspreker 226	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1634	Inspreker 226	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1635	Inspreker 226	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1636	Inspreker 227	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
1637	Inspreker 227	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave.
1638	Inspreker 227	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
1639	Inspreker 227	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1640	Inspreker 227	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1641	Inspreker 227	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 180.
1642	Inspreker 227	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	Zie het antwoord onder rij 181.
1643	Inspreker 227	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid.
1644	Inspreker 227	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen	Zie het antwoord onder rij 180.
1645	Inspreker 227	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1646	Inspreker 227	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid

1647	Inspreker 227	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1630 en thema gezondheid
1648	Inspreker 227	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1649	Inspreker 227	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185
1650	Inspreker 227	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1651	Inspreker 227	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1652	Inspreker 227	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1653	Inspreker 227	Tien GGD's hebben de minister gewezen op de risico's bij de bouw van windturbines. Ze pleiten ervoor meer aandacht te besteden om gezondheidseffecten in beeld te brengen. De gezondheid en veiligheid is verre volledig belicht. Dat geldt ook voor het milieu. Volgens Duits onderzoek is bij windturbines duidelijk sprake van bodemverontreiniging. En dat in een waterwingebied. inspreker vraagt een veel gedetailleerde onderbouwing hieromtrent	Zie thema gezondheid en het antwoord onder rij 1629
1654	Inspreker 227	De Rosmalense en Nulandse polder zijn de laatste groene buffer tussen Oss en Den Bosch. Daar kunnen burgers recreëren en genieten van de natuur. Ook is het een schitterend leefgebied voor diersoorten. Deze cultuurhistorische en natuurwaarden verdienen bescherming	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1655	Inspreker 71	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1656	Inspreker 71	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1657	Inspreker 71	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1658	Inspreker 61	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1659	Inspreker 61	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid

1660	Inspreker 61	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
1661	Inspreker 61	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave
1662	Inspreker 61	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
1663	Inspreker 61	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1664	Inspreker 61	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1665	Inspreker 61	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1666	Inspreker 61	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	Zie thema visie te eenzijdig
1667	Inspreker 61	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid
1668	Inspreker 61	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Zie het antwoord onder rij 180.
1669	Inspreker 61	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1670	Inspreker 61	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid
1671	Inspreker 61	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid
1672	Inspreker 61	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1673	Inspreker 61	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185

1674	Inspreker 61	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1675	Inspreker 61	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1676	Inspreker 61	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1677	Inspreker 61	Ook vinden insprekers de gezondheids- en veiligheidsproblematiek van de gekozen bronnen nog niet volledig. Zij maken zich vooral zorgen over overlast vanwege geluid en trillingen. Zij vinden het aan de gemeente om het voorzorgsbeginsel toe te passen. En wijzen in dat verband op hinder door cumulatie van geluid waaronder de bestaande geluidsoverlast van A2 en A59. insprekers verwachten dat de gemeente met een gedetailleerde onderbouwing garandeert dat de gekozen opstellingen niet kunnen leiden tot veiligheids- of gezondheidsrisico's bij omwonenden en milieuvontreiniging van grondwater en/of grond. Zij vragen te kijken naar onderzoeken die in buurlanden zijn gedaan, en verwijzen naar de 10-H-regel.	zie thema's gezondheid en woon-leefklimaat
1678	Inspreker 61	Ook vinden insprekers de gezondheids- en veiligheidsproblematiek van de gekozen bronnen nog niet volledig. Zij maken zich vooral zorgen over overlast vanwege geluid en trillingen. Zij vinden het aan de gemeente om het voorzorgsbeginsel toe te passen. En wijzen in dat verband op hinder door cumulatie van geluid waaronder de bestaande geluidsoverlast van A2 en A59. insprekers verwachten dat de gemeente met een gedetailleerde onderbouwing garandeert dat de gekozen opstellingen niet kunnen leiden tot veiligheids- of gezondheidsrisico's bij omwonenden en milieuvontreiniging van grondwater en/of grond. Zij vragen te kijken naar onderzoeken die in buurlanden zijn gedaan, en verwijzen naar de 10-H-regel.	zie thema gezondheid
1679	Inspreker 61	Ook willen insprekers weten hoe gemeente omgaat met waardedaling van woningen in de omgeving van windmolen- en zonneparken.	zie thema waardedaling.
1680	Inspreker 61	Zij wijzen er nog op dat gemeente Oss in hetzelfde gebied nog eens drie maal zoveel windmolens wil toestaan die ook tot overlast zal leiden.	Zie thema woon -en leefklimaat
1681	inspreker 475	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1682	inspreker 475	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1683	Inspreker 220	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie

1684	Inspreker 220	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1685	Inspreker 221	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1686	Inspreker 221	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1687	Inspreker 221	Participatie is te prijzen maar een paar zaken niet correct verlopen: de deelnemers waren niet representatief (bewust of onbewust niet goed geïnformeerd), de doelstelling is onjuist dus was er eigenlijk geen keuze en de oplossing is onjuist (alleen wind en zon). De uitkomst van de participatie is daarom nietszeggend.	zie thema proces / communicatie
1688	Inspreker 221	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	Zie thema's Opgave en beleid.
1689	Inspreker 221	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave.
1690	Inspreker 221	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1629.
1691	Inspreker 221	inspreker begrijpt niet dat een zonnepark leidt tot verbetering van het landschap. Het weegt ook niet op tegen de fikse waardedaling van woningen.	zie thema proces / communicatie
1692	Inspreker 221	Er is niet aangegeven waarop het draagvlak is afgewogen	zie thema proces / communicatie
1693	Inspreker 221	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1694	Inspreker 221	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185
1695	Inspreker 221	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1696	Inspreker 222	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
1697	Inspreker 222	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave

1698	Inspreker 222	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
1699	Inspreker 222	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1700	Inspreker 222	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1701	Inspreker 222	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	Zie thema visie te eenzijdig
1702	Inspreker 222	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid
1703	Inspreker 222	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Zie het antwoord onder rij 180
1704	Inspreker 222	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1705	Inspreker 222	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	zie het antwoord onder rij 1629.
1706	Inspreker 222	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1629.
1707	Inspreker 222	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1708	Inspreker 222	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185
1709	Inspreker 222	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapd als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186

1710	Inspreker 222	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1711	Inspreker 222	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1712	Inspreker 56	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020.	zie thema proces / communicatie
1713	Inspreker 56	alle verschillende plannen en visies (ontwerpvisie, duurzame polder, RES, MIRT-verkenning A2 Deil-Vught, oostelijke landweg) zijn deels onderling tegenstrijdig.	zie thema beleid
1714	Inspreker 223	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
1715	Inspreker 223	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave
1716	Inspreker 223	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
1717	Inspreker 223	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1718	Inspreker 223	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1719	Inspreker 223	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1720	Inspreker 223	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	Zie thema visie te eenzijdig
1721	Inspreker 223	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid
1722	Inspreker 223	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Zie het antwoord onder rij 180
1723	Inspreker 223	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.

1724	Inspreker 223	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	zie het antwoord onder rij 1629
1725	Inspreker 223	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1629
1726	Inspreker 223	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1727	Inspreker 223	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185
1728	Inspreker 223	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1729	Inspreker 223	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1730	Inspreker 223	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1731	Inspreker 223	Binnen 50 m van zonnepanelen is sprake van geluidshinder. Dat blijkt uit eenvoudige deskresearch	De omvormer bij zonnepanelen kan soms een licht zoemend geluid maken. Dit wordt veroorzaakt door de ventilator die in zonnepanelen aanwezig kan zijn. Hoewel de techniek steeds meer vorderingen maakt, ook voor wat betreft geluidreductie, is het om die reden van belang om een bepaalde afstand tot woningen te houden. Omdat er nog geen concrete aanvragen zijn binnengekomen voor de plaatsing van zonnepanelen, is er geen concrete toetsing mogelijk. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient dit aspect te worden meegenomen bij een concreet initiatief.
1732	Inspreker 223	inspreker is te laat over het proces geïnformeerd.	zie thema proces/ communicatie
1733	Inspreker 219	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
1734	Inspreker 219	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave

1735	Inspreker 219	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
1736	Inspreker 219	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1737	Inspreker 219	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1738	Inspreker 219	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	Zie thema visie te eenzijdig
1739	Inspreker 219	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid
1740	Inspreker 219	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Zie het antwoord onder rij 180
1741	Inspreker 219	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1742	Inspreker 219	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	Zie het antwoord onder rij 1629 en het onderdeel gezondheid
1743	Inspreker 219	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	Zie het antwoord onder rij 1629 en het onderdeel gezondheid
1744	Inspreker 219	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1745	Inspreker 219	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185

1746	Inspreker 219	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1747	Inspreker 219	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1748	Inspreker 219	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1749	Inspreker 224	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
1750	Inspreker 224	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave
1751	Inspreker 224	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
1752	Inspreker 224	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1753	Inspreker 224	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1754	Inspreker 224	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	zie thema visie te eenzijdig
1755	Inspreker 224	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid
1756	Inspreker 224	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Zie het antwoord onder rij 180
1757	Inspreker 224	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1758	Inspreker 224	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	Zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid

1759	Inspreker 224	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid
1760	Inspreker 224	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1761	Inspreker 224	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkeveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185
1762	Inspreker 224	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1763	Inspreker 224	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1764	Inspreker 224	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1765	Inspreker 225	Er is geen doelstelling tot energieneutraal in 2050, zoals de visie stelt, maar een doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030. De doelstelling tot 2050 is slechts een wens.	zie thema beleid
1766	Inspreker 225	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	Zie thema opgave
1767	Inspreker 225	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie. De visie is gebaseerd op onjuiste en onvoldoende onderbouwde doelstellingen. Het doel energieneutraal in 2050 mag niet als basis dienen voor ruimtelijke keuzes en besluitvorming	zie thema beleid
1768	Inspreker 225	Ook de doelstelling van 2,2 PJ opwek door wind en zon is geen doelstelling van het rijk, Den Bosch behoort niet tot de 12 gebieden voor grootschalige energie.	zie thema zone transformeren wind Rosmalense en Nulandse polder
1769	Inspreker 225	De aangewezen gebieden voor zonneparken zijn in strijd met de zonneladder. insprekers willen een berekening zien per trede van de maximaal te bereiken capaciteit	Zie het antwoord onder rij 176.
1770	Inspreker 225	De visie focust alleen op zon en wind, terwijl de gemeente zelf aangeeft alternatieve bronnen nodig te hebben in haar berekening. De gemeente mist immers 6,5 PJ en bevestigt dat dit niet op te lossen is met bestaande technieken. Mogelijk zijn die alternatieve bronnen veel gunstiger, ruimtelijk of financieel. Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing.	zie thema visie te eenzijdig

1771	Inspreker 225	Windturbines zijn slechts rendabel met subsidie en zijn dus geen duurzame oplossing. Windturbines zijn ook niet circulair, ze moeten na 10 jaar weer afgebroken worden met het vrijkomende afval	Zie thema duurzaamheid
1772	Inspreker 225	insprekers zien ook geen uitwerking van een visie voor zonnepanelen langs snelwegen. Dit zijn echter bestaande structuren waar al hinder is. Door geluidsschermen te plaatsen met zonnepanelen, worden 2 klappen in 1 geslagen.	Zie het antwoord onder rij 180
1773	Inspreker 225	De gemeente kiest voor concentratie van windmolens en verspreiding van zonneparken. Dit vinden insprekers niet logisch. De gemeente zou moeten kiezen voor concentratie van wind in het buitengebied, maar zon op daken maximaal benutten en dit aan te vullen met zonneparken bij de windparken waar al hinder is	Zie het antwoord onder rij 181.
1774	Inspreker 225	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater.	zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid
1775	Inspreker 225	De informatie ten aanzien van gezondheid, veiligheid en milieu is niet volledig. Er is Duits onderzoek waaruit blijkt dat sprake is van bodemverontreiniging door zonnepanelen, en ook verstoring van de waterhuishouding en flora. Dit is een groot risico gezien het waterwingebied nabij Sprokkelbosch. De gemeente dient dan ook te onderzoeken dat gekozen opstellingen niet leiden tot gezondheid of veiligheidsrisico's en milieuverontreiniging van grond en grondwater	zie het antwoord onder rij 1629 en thema gezondheid
1776	Inspreker 225	Deelnemers van het participatieproces hebben deelgenomen aan de hand van onjuiste uitgangspunten (doelstelling, focus technieken). Ook is de groep niet representatief voor de belanghebbenden. Ook zijn mensen, bewust of onbewust, niet geïnformeerd. Er dient huis aan huis geïnformeerd te worden. De uitkomsten zijn dan ook nietszeggend	zie thema proces/ communicatie
1777	Inspreker 225	De visie onderscheidt een aantal grote gebieden. Dit is echter niet fijnmazig genoeg. Ook is er vooral oog voor het vrijwaren van gebieden rond de stad en niet rondom de dorpen. O.a. het gebied Hooge Heide, met daarin het Sprokkelbosch. Dit gebied heeft een bijzonder karakter, met een oude kampenverkaveling, gevormd sinds de Middeleeuwen. Het gebied heeft een beschermde status, wat ook bevestigd is door de gemeente.	Zie het antwoord onder rij 185
1778	Inspreker 225	Dit is bevestigd in de Gebiedsvisie Hooge Heide Noord Sprokkelbosch (2012), en ook het boek Hooge Heide, verrassingen in het stuifzand uit 2013. Hierin is het Sprokkelbosch als cultuurhistorisch belangrijk aangeduid, met ook de bijzondere flora en fauna. Bij de aanleg van zogenoemde ommetjes in het Sprokkelbosch, met o.a. houtwallen en bloemenvelden, heeft de gemeente ook actief geparticipeerd. In de weilanden zijn bloemenstroken aangelegd. En onlangs in 2017 is Sprokkelbosch geschrapt als bouwlocatie door de raad.	Zie het antwoord onder rij 186
1779	Inspreker 225	De gemeente heeft meerdere keren bevestigd dit gebied te beschermen en te versterken, ten aanzien van biodiversiteit en aanzicht. Dit bleek ook uit het project Zomerdijk, met daarin diverse landschappelijke eisen die werden gesteld aan het woningbouwproject. Dit gebied heeft hoge cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten, en zonnepanelen gaan niet leiden tot ruimtelijke kwaliteit en meerwaarde. Dus op basis hiervan stellen insprekers dat het gebied verkeerd is ingedeeld. Het dient als vrijwaren gebied te worden aangemerkt. Hierbij heeft de gemeente een verantwoordelijkheid, om zo duidelijkheid te scheppen voor grondeigenaren	Zie het antwoord onder rij 187
1780	Inspreker 225	Er is volgens insprekers geen inhoud gegeven aan de manier waarop verantwoordelijkheid van initiatiefnemers voor draagvlak in de omgeving getoetst wordt. Vaak is de doelstelling natuurlijk financieel. De gemeente moet concreter aangeven hoe zij de lusten en lasten wil verdelen bij beoordelen van initiatieven.	Zie het antwoord onder rij 188
1781	inspreker 23	inspreker (Rijkswaterstaat) geeft aan als rijksweg- en rivierbeheerder haar bijdrage te zullen leveren in het kader van de RES.	We zijn verheugd met deze reactie.
1782	Inspreker 476	Inspreker heeft bezwaar tegen het plaatsen van zonnepanelen in de Oosterplas	zie thema zon op water
1783	Inspreker 476	Geen persoonlijke uitnodiging ontvangen voor een bewonersavond	zie thema proces / communicatie

1784	Inspreker 477	Bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. De bewoners rond de Oosterplas wonen met een fantastisch uitzicht. De Oosterplas is al te klein voor alle activiteiten op en rondom de plas, en dit dreigt nog geringer te worden. Het plezier dat aan de natuurplas wordt beleefd wordt door industrialisatie sterk verminderd.	zie thema zon op water
1785	Inspreker 477	Voorstel van inspreker is om bijv. de parkeerplaatsen te overdekken met zonnepanelenconstructies.	zie thema's keuzes visie (zonneladder).
1786	Inspreker 478	Recreatie is bij de oosterplas belangrijk. Bij deze plannen gaat dat voor een groot deel verloren. Zwemmers, vissers en zeilers zullen er veel hinder van ondervinden. Er zijn genoeg alternatieven.	zie thema zon op water
1787	Inspreker 479	Bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. Er is jaren gewerkt om er een fantastisch recreatiegebied (een van de weinige nog in de omgeving) van te maken, met bijbehorende prachtige flora en fauna. Daarnaast huist er een aantal verenigingen bij de Oosterplas, waaronder de mooiste zeilvereniging van Den Bosch e/o.	zie thema zon op water
1788	Inspreker 479	Tenslotte is de communicatie vanuit de gemeente (wederom) slecht (bewust?). Ik lees in de visie dat er draagvlak zou zijn van omwonenden: er is nooit op geen enkele wijze met omwonenden gecommuniceerd dus hoe kan de gemeente de conclusie trekken dat er draagvlak voor is.	zie thema proces / communicatie
1789	Inspreker 480	Inspreker heeft bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. De Oosterplas heeft de functie van recreatiegebied en natuurgebied. Zeker de zeilactiviteiten op deze Oosterplas zijn niet te combineren met een drijvend zonnepanelenpark, zelfs niet een parkje. De Oosterplas wordt ook gebruikt als opleidingsplas voor zeilen en surfen voor kinderen uit 's-Hertogenbosch en omgeving. Sjors Sportief wordt zelfs gestimuleerd door de gemeente. Ook is de Oosterplas een natuurgebied met veel vogels en vissen.	zie thema zon op water
1790	Inspreker 480	De gemeente suggereert dat er breed draagvlak is voor de ideeën in de energievisie, maar naar mijn idee zijn de betrokken onvoldoende geïnformeerd en is de informatie uitsluitend na flink zoekwerk te vinden. Achteraf hoorde ik dat er op 19 november een informatiebijeenkomst is geweest.	zie thema proces / communicatie
1791	Inspreker 481	Inspreker heeft bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. De Oosterplas heeft een bestemmingsfunctie als recreatiegebied voor wijk en stad. Oosterplas is nu weer een levendig park (plannen samen met gemeente uitgevoerd). De Oosterplas is een kwetsbaar stukje natuur waar in de loop van de jaren steeds wat afgeknabbeld is door de bouw van een dierenasiel, uitbreiding hockeyclub en de daarmee verband houdende uitbreiding van parkeerplaatsen, plaatsing tribune en overige plannen. Maar met actieve gebruikers zowel sportief, recreatief als liefhebbers van de natuur.	zie thema zon op water
1792	Inspreker 481	Inspreker stelt dat de Oosterplas wel een rol kan spelen om een bijdrage te leveren aan het doel van de klimaatambitie. Door zijn diepte van ca. 19m is deze wellicht te gebruiken voor thermische Energie uit oppervlaktewater voor bijvoorbeeld een WKO-installatie voor wijkverwarming.	voor kennisgeving genomen, zie verder thema visie te eenzijdig
1793	Inspreker 482	Inspreker heeft bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. Er is jaren gewerkt om er een fantastisch recreatiegebied (een van de weinige nog in de omgeving) van te maken, met bijbehorende prachtige flora en fauna. Daarnaast huist er een aantal verenigingen bij de Oosterplas, waaronder de mooiste zeilvereniging van Den Bosch e/o.	zie thema zon op water
1794	Inspreker 482	Tenslotte is de communicatie vanuit de gemeente (wederom) slecht (bewust?). Er zou draagvlak zijn van omwonenden: er is nooit op geen enkele wijze met omwonenden gecommuniceerd dus hoe kan de gemeente de conclusie trekken dat er draagvlak voor is.	zie thema proces / communicatie
1795	Inspreker 483	Deze plas is een recreatieplas. Wanneer er zonnepanelen op het water komen, zal recreatie niet meer mogelijk zijn. Inspreker is van mening dat de sporten die nog gedaan worden, moeten worden gestimuleerd.	zie thema zon op water
1796	Inspreker 484	Inspreker heeft bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. Het besluit om zonnepanelen in een recreatiegebied te plaatsen in een tijd waar kinderen als weinig buiten komen is niet begrijpelijk. Er zijn voldoende mogelijkheden in de nabije omgeving om zonnepanelen te plaatsen zonder dat daarbij recreatiegebieden moeten wijken.	zie thema zon op water
1797	Inspreker 485	Inspreker heeft bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. zonder een onderbouwing over de effecten voor recreatieve functie van de Oosterplas.	zie thema zon op water
1798	Inspreker 486	Inspreker heeft bezwaar tegen zonnepanelen op de Oosterplas. De Oosterplas is het leefgebied en rustgebied voor tientallen eenden, zwanen en andere watervogels. Dat moet beschermd blijven. Hoe komt de gemeente erbij om in een natuurgebied, dat nog zo beperkt is in zijn omvang, waar dieren leven en dat ook gebruikt wordt door kinderen die er leren zeilen, te vervuilen met zonnepanelen?	zie thema zon op water

1799	inspreker 486	Tevens maakt inspreker bezwaar tegen de manier waarop de omwonenden in de orientatiefase of überhaupt in geen enkele fase gekend zijn hierin. Op geen enkele wijze heeft de gemeente inspreker of buurtgenoten in kennis gesteld van dit absurde plan.	zie thema proces / communicatie
1800	inspreker 487	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1801	inspreker 487	Inspreker verzoekt om Heesch West zo te laten zoals het nu is, een mooie open structuur met landschappelijke en natuurwaarden. Daarbij vraagt inspreker ook om het culturele pad (De Ruitersdam) niet als recreatiepad te vernietigen met het zicht van windturbine	we verwijzen hiervoor naar het voorontwerpbestemmingsplan Heesch West met bijbehorende MER.
1802	inspreker 487	Alternatieve energie is onvoldoende onderzocht op andere locaties. Windturbines horen op zee niet op land. Heesch west is helemaal niet geschikt voor windturbines. Zie de rijksstructuurvisie 2014 betreffende windenergie	zie thema's duurzaamheid en polders niet geschikt
1803	inspreker 487	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1804	inspreker 488	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1805	inspreker 488	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1806	inspreker 489	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1807	inspreker 489	Inspreker wil mededelen dat er rekening gehouden dient te worden met de ruimtelijke ordening. Deze is nu ver te zoeken doordat bedrijfsterreinen met hun distributiedozen her en der worden neergezet. Windmolens worden ook even willekeurig in het landschap neergezet als spelden in een speldenkussen	zie thema beleid. De opmerking over bedrijfsterreinen valt niet binnen de scope van deze Visie, zullen wij doorgeven aan projectteam Heesch West, maar ook aan het projectteam van de Omgevingsvisie.
1808	inspreker 490	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1809	inspreker 490	Inspreker wil mededelen dat er rekening gehouden dient te worden met de ruimtelijke ordening. Deze is nu ver te zoeken doordat bedrijfsterreinen met hun distributiedozen her en der worden neergezet. Windmolens worden ook even willekeurig in het landschap neergezet als spelden in een speldenkussen	zie thema beleid. De opmerking over bedrijfsterreinen valt niet binnen de scope van deze Visie, zullen wij doorgeven aan projectteam Heesch West, maar ook aan het projectteam van de Omgevingsvisie.
1810	inspreker 491	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1811	inspreker 492	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1812	inspreker 492	Inspreker wil mededelen dat er rekening gehouden dient te worden met de ruimtelijke ordening. Deze is nu ver te zoeken doordat bedrijfsterreinen met hun distributiedozen her en der worden neergezet. Windmolens worden ook even willekeurig in het landschap neergezet als spelden in een speldenkussen	zie thema beleid. De opmerking over bedrijfsterreinen valt niet binnen de scope van deze Visie, zullen wij doorgeven aan projectteam Heesch West, maar ook aan het projectteam van de Omgevingsvisie.
1813	inspreker 493	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1814	inspreker 493	Inspreker wil mededelen dat er rekening gehouden dient te worden met de ruimtelijke ordening. Deze is nu ver te zoeken doordat bedrijfsterreinen met hun distributiedozen her en der worden neergezet. Windmolens worden ook even willekeurig in het landschap neergezet als spelden in een speldenkussen	zie thema beleid. De opmerking over bedrijfsterreinen valt niet binnen de scope van deze Visie, zullen wij doorgeven aan projectteam Heesch West, maar ook aan het projectteam van de Omgevingsvisie.
1815	inspreker 494	Inspreker maakt zich zorgen over de ontwikkelingen van de windmolens en hoge industrie die gepland staan op heesch west. In het bijzonder als het gaat om geluidsoverlast door extra verkeer, geluid door windmolens, stankoverlast door extra verkeer maar zeker door de industrie. verstoerde nachtrust ,stress en slagschaduw	zie thema gezondheid en woon -en leefklimaat. Daarnaast verwijzen we naar het proces van Heesch West. Uit het uitgevoerde voorontwerpbestemmingsplan met MER voor Heesch West blijkt dat dit plan aan de geldende wet -en regelgeving voldoet.
1816	inspreker 494	Inspreker geeft aan dat fijn zou zijn als er ook naar de bewoners wordt geluisterd die hier niet blij mee zijn. Verzoek is in het kader van de zorgvuldigheid om het indienen van zienswijze te verlengen tot zeker januari 2020	zie thema proces en communicatie
1817	inspreker 495	zie samenvattingen in rijen 557 t/m 563 en 668.	zie antwoorden in rijen 557 t/m 563 en 668.
1818	inspreker 496	Inspreker geeft aan dat de nadelige gevolgen voor de gezondheid van een groot aantal windturbines onderbelicht zijn in de ontwerpvisie. Het geluid kan een grote impact hebben op de fysieke en mentale gezondheid van mensen. De wet beschermt omwonenden onvoldoende tegen geluidsoverlast. Ook de GGD stelt dat geluidsoverlast van windturbines negatieve gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid.	zie thema gezondheid.
1819	inspreker 496	Er zijn volgens inspreker steeds meer aanwijzingen dat laagfrequent- en infra geluid een effect hebben op de gezondheid. Inspreker dringt aan op onafhankelijk onderzoek naar de gezondheidseffecten van een groot aantal windturbines met een tiphoogte van 220 tot 250 meter hoogte. Het voorzorgsbeginsel verplicht de gemeente daartoe.	zie thema gezondheid.

1820	inspreker 496	De visie kiest de Rosmalense en Nulandse polder als transformeergebied, wat volgens inspreker betekent dat de veranderingen voor het landschap en de natuur drastisch groot zal zijn. De ontwerpvisie is onduidelijk over deze impact, ook staat er niet beschreven hoe dit gecompenseerd gaat worden. De Polder tussen Rosmalen en Oss is voor weidevogels een belangrijk leefgebied in de Brabantse weidevogelpopulatie. Door de Visie Energiestrategie van de gemeente wordt dit in een klap van de kaart gevaagd.	zie thema's Natuur en polderlandschap.
1821	inspreker 496	Inspreker vindt dat bewoners onvoldoende zijn betrokken door de gemeente. Er is weinig tot geen participatie geweest, en de omgeving heeft niet mogen samenwerken met de gemeente om tot een goed en leefbaar plan voor de gehele gemeente te komen.	zie thema proces / communicatie
1822	inspreker 496	Inspreker vindt dat er sprake is van een tunnelvisie en doelredenering	zie thema proces / communicatie en rol overheid
1823	inspreker 496	Inspreker stelt dat in de MIRT verkenning A2 Deil-Vught staat dat er een grootschalig windpark komt; en verzoekt om het opwekken van duurzame energie mee te nemen in het plan A2 Deil-vught om zo kwetsbare natuurgebieden en honderden gezinnen te sparen.	zie thema beleid. Aanvullend daarop, is dit belang inderdaad ingebracht in dit proces.
1824	inspreker 496	zie samenvatting in rij 559	zie beantwoording in rij 559
1825	inspreker 497	De visie zegt niets over de problemen, met name gezondheidsklachten, die windturbines met zich mee kunnen brengen. Blijkbaar maakt de gemeente zich daar niet al teveel zorgen om, terwijl dat wel zou moeten. De GGD's hebben recent aangegeven dat er (grote) zorgen zijn m.b.t. de negatieve gevolgen van windturbines die te dicht bij woningen staan. Daar moet eerst duidelijkheid over zijn, aldus inspreker. Het is al bekend dat met name het laagfrequente geluid van windturbines negatieve gevolgen kan hebben voor bewoners die binnen een bepaalde afstand ervan wonen/verblijven.	zie thema gezondheid. Aanvullend daarop, merken wij op dat gezondheid een belangrijk aspect vormt in de afwegingen, en dus wel de aandacht heeft.
1826	inspreker 497	Recente uitspraken laten zien dat overheden aansprakelijk gesteld kunnen worden voor schade die hun handelen voor betrokkenen oplevert. Het is dan ook zeer denkbaar dat de gemeente in de toekomst voor erg grote bedragen financieel aangeklaagd gaat worden als blijkt dat bewoners ziek zijn geworden door windturbines. Naast dat de te verwachten gezondheidsschade op de gemeente verhaald zal gaan worden lijkt het inspreker imago-technisch geen mooi vooruitzicht.	zie thema waardedaling
1827	inspreker 498	Inspreker stelt: er wordt gekeken naar wind en zon als energiebron. Naar andere bronnen wordt niet gekeken. Dit is een tunnelvisie. Met deze focus op wind en zon maakt u een keuze die vrijwel niet omkeerbaar is. De landschappelijke schade zal vele jaren blijven bestaan.	zie thema visie te eenzijdig
1828	inspreker 498	Er wordt aangegeven dat diegenen die de lasten hebben, ook een deel van de lusten krijgen. Dat klinkt mooi, maar de praktijk is weerbarstig en het verloren uitzicht en de geluidsoverlast van windturbines zijn blijvend en kunnen niet ongedaan gemaakt worden.	zie thema lusten-lasten
1829	inspreker 498	Ook wordt aangegeven dat het opwekken van duurzame energie geen niet-duurzame activiteiten in stand mag houden. Dat klinkt mooi, maar dat valt niet te controleren.	Het is een van de uitgangspunten van de Visie. Initiatieven zullen hieraan getoetst worden.
1830	inspreker 498	Inspreker stelt dat de opkomst op de avonden niet groot was. Inspreker vond de inspraakavond ondermaats, omdat er bij de presentatie geen ruimte was voor vragen en omdat de akoestiek zeer slecht was. Ook krijgt inspreker de indruk dat de plannen doorgedrukt worden	zie thema proces / communicatie en rol overheid
1831	inspreker 498	Ook is het voor inspreker onduidelijk hoe deze visie van de gemeente, het project Duurzame Polder met Oss en de Regionale Energiestrategie zich tot elkaar verhouden. Er is veel overlap, maar het is kennelijk niet hetzelfde.	zie thema beleid
1832	inspreker 499	Inspreker stelt dat de structuurvisie Rijksoverheid 2014 duidelijk aangeeft dat deze regio niet geschikt is voor windenergie	zie thema polders niet geschikt
1833	inspreker 499	Inspreker vindt: visie getuigt van tunnelvisie; alleen gericht op zo snel en makkelijk mogelijk de gemeente 's-Hertogenbosch energie neutraal maken	zie thema rol overheid / belangenafweging
1834	inspreker 499	Inspreker stelt: bewoners in de directe omgeving zijn onvoldoende gehoord bij het samenstellen van deze visie en de wijkraad Groote Wielen is niet betrokken geweest	zie thema proces / communicatie. Aanvullend daarop: de verschillende dorps en wijkraden zijn wel (actief) bij het proces betrokken.
1835	inspreker 499	Inspreker geeft aan dat als hij/zij ziek wordt als gevolg van de aanwezigheid van deze windmolens, dan stelt hij bij voorbaat de gemeente 's-Hertogenbosch daarvoor aansprakelijk	zie thema waardedaling
1836	inspreker 499	zie samenvattingen in rijen 559, 563-565	zie antwoorden in rijen 559, 563-565
1837	inspreker 500	Inspreker stelt dat de structuurvisie Rijksoverheid 2014 duidelijk aangeeft dat deze regio niet geschikt is voor windenergie	zie thema polders niet geschikt
1838	inspreker 500	Inspreker vindt: visie getuigt van tunnelvisie; alleen gericht op zo snel en makkelijk mogelijk de gemeente 's-Hertogenbosch energie neutraal maken	zie thema rol overheid / belangenafweging

1839	inspreker 500	Inspreker stelt: bewoners in de directe omgeving zijn onvoldoende gehoord bij het samenstellen van deze visie en de wijkraad Groote Wielen is niet betrokken geweest	zie thema proces / communicatie. Aanvullend daarop: de verschillende dorps en wijkraden zijn wel (actief) bij het proces betrokken.
1840	inspreker 500	Inspreker geeft aan dat als hij/zij ziek wordt als gevolg van de aanwezigheid van deze windmolens, dan stelt hij bij voorbaat de gemeente 's-Hertogenbosch daarvoor aansprakelijk	zie thema waardedaling
1841	inspreker 500	zie samenvattingen in rijen 559, 563-565	zie antwoorden in rijen 559, 563-565
1842	inspreker 501	inspreker stelt dat de dorpsraad Nuland verbaasd is over de zone inpassen van het natuurgebied Hooge Heide. Inspreker vraagt hierbij welke inspraakreacties van belang zijn geweest voor de keuze, wat de voorwaarden voor landschappelijke inpassing zijn voor dit gebied en wie het bevoegd gezag als er bij inpassen getoetst moet worden?	zie thema keuzes visie. Aanvullend daarop het volgende. Inspraakreacties waren er nog niet voorafgaand aan de ontwerp visie. De keuzes in de ontwerp visie zijn mede gebaseerd op de output van de bewonersbijeenkomsten. De gebieden zijn op basis van gebiedskenmerken behoorlijk groot, er is altijd verfijning in de specifieke gebiedskenmerken ter plaatse nodig. De voorwaarden voor landschappelijke inpassing zijn benoemd op verschillende plekken in de Visie, onder andere in paragraaf 3.4 t/m 3.6 van de Visie (Deel A), maar ook in paragraaf 4.5 van de Visie (deel B) en hoofdstuk 2 het Handelingsperspectief (Deel C). De gemeente is hierin bevoegd gezag.
1844	inspreker 502	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1844	inspreker 502	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1850	inspreker 503	inspreker zegt niet te zijn ingelicht door de gemeente over het plaatsen van windmolens zeer dichtbij zijn woning en heeft zelf via de media moeten vernemen. Inspreker heeft nul informatie gehad en is niet geïnformeerd.	zie thema proces / communicatie
1851	inspreker 503	Het zou gaan over de grootste windturbines (wel meer dan 200m hoog) en ze produceren lawaai, lichtflitsen en trillingen. Ook produceren ze laagfrequent geluid en dat heeft invloed op de gezondheid van mensen	zie thema's gezondheid en windturbines
1852	inspreker 503	Er moet nog veel onderzoek gedaan worden naar de impact van windturbines op mens, dier en natuur. Dit heeft tijd nodig en men moet de kans krijgen om hier rustig en zorgvuldig onderzoek naar te doen.	zie thema's gezondheid en natuur
1853	inspreker 503	Er leven veel zeldzame soorten vogels in periodes in het jaar. Het plan om windturbines te plaatsen in dit polderlandschap is ook geheel tegenstrijdig met wat er voorgaande jaren is gestimuleerd in deze polder. Namelijk plas en dras akkers en eendekooien die gesubsidieerd zijn door de overheid om beschermde vogelsoorten hier te laten rusten en broeden. En om die beschermende populaties in stand te houden.	zie thema natuur
1854	inspreker 503	De polder is een rustig en open landschap met een bijzondere waarde voor mens, dier en natuur. Men dient hiermee rekening te houden en de natuur te beschermen tegen overlast van windturbines. Inspreker is bang dat door windturbines die rust die we nodig hebben wordt geschaad. Nu is het nog rustig en is er vrede in en om dit druk bewoonde gebied maar door windturbines kan dat een keerzijde gaan krijgen wat je ook duidelijk bij andere plannen voor windturbines op andere plaatsen in het land hebt gezien..	zie thema polderlandschap
1855	inspreker 503	Er zijn genoeg andere mogelijkheden om energie op te wekken in Nederland. Ook zijn windturbines op land niet eens rendabel als je leest dat ze op of aan de zee 5 keer zoveel energie produceren op jaarbasis dan op land	zie thema duurzaamheid en visie te eenzijdig
1856	inspreker 503	Inspreker stelt de gemeente ook aansprakelijk voor alle kosten en schade die gemaakt worden door dit plan.	zie thema waardedaling.
1857	inspreker 504	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1858	inspreker 504	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1859	inspreker 505	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1860	inspreker 505	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1861	inspreker 506	Inspreker vindt het plan voor zonnepanelen op de Oosterplas ongeschikt, want het is nu een zeil en zwemplas	zie thema zon op water
1862	inspreker 507	inspreker heeft bezwaar tegen het plaatsen van zonnepanelen op de Oosterplas, met name vanwege de recreatieve functies van die plas: als zwemfunctie en als visfunctie. Er is recent ook veel geïnvesteerd in de plas. Daarnaast speelt de plas ook een belangrijke ecologische en maatschappelijke rol.	zie thema zon op water

1863	inspreker 507	Inspreker vindt het ook vreemd dat hij niet is benaderd voor een inspraakavond	zie thema proces en communicatie
1864	inspreker 508	zie samenvattingen in rijen 557-563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-563 en 668
1865	inspreker 509	zie samenvattingen in rijen 557-558, 560-562 en 668	zie antwoorden in rijen 557-558, 560-562 en 668
1866	inspreker 510	zie samenvattingen in rijen 557-563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-563 en 668
1867	inspreker 511	zie samenvattingen in rijen 557-563 en 668	zie antwoorden in rijen 557-563 en 668
1868	inspreker 511	inspreker stelt dat er een groot risico is op waardevermindering van het onroerend goed door het wind en zonnepark	zie thema waardedaling
1869	inspreker 511	er staat niet duidelijk waar de windturbines of zonnevelden geplaatst worden	zie thema proces en communicatie en windturbines
1870	inspreker 511	zonnepanelen moeten op daken worden geplaatst; ook vreest inspreker voor schittering van de panelen	zie thema woon- en leefklimaat en thema's keuze visie (zonneladder). Zon op daken is een belangrijk uitgangspunt voor het gemeentelijk beleid.
1871	inspreker 511	inspreker geeft aan dat er waardevolle agrarische grond verloren gaat en zij ingesloten raken door gigantische turbines	zie thema's woon- en leefklimaat en keuzes visie
1872	inspreker 511	inspreker stelt dat er te weinig in de polder is voor windturbines	zie thema polders niet geschikt
1873	inspreker 512	Inspreker geeft aan: de Oosterplas wordt intensief gebruikt door watersporters en zwemmers in de zomer en in de winter als het hard genoeg gevoren heeft door schaatsers. Drijvende zonnepanelen combineert niet met de recreatieve benutting. Bovendien doen drijvende zonnepanelen afbreuk aan het landschappelijke groene gebied. Een dergelijke installatie ontnemt ons het dagelijkse genot van het uitzicht op een mooi wateroppervlak met opkomst van de zon achter de plas. Den Bosch moet zuinig zijn op het groen	zie thema's zon op water en woon- en leefklimaat
1874	inspreker 512	plaats de zonnepanelen in een industriële omgeving en op gebouwen: er is nog genoeg ruimte op Bossche daken. Ik mis de financiële afweging van deze alternatieven.	zie thema's keuzes visie (zonneladder) en visie te eenzijdig
1875	inspreker 513	zie samenvattingen in rijen 1116 t/m 1119	zie antwoorden in rijen 1116 t/m 1119
1876	inspreker 513	De veelheid aan stukken en informatie maakt dat een adequate zienswijze binnen 4 weken ondoenlijk is, terwijl dit vanwege de grote impact wel geboden is en terwijl de gemeente zelf maanden de tijd heeft gehad voor de visie. Snelheid moet ondergeschikt zijn aan zorgvuldige besluitvorming. Verzoek om verlenging van de termijn tot begin januari 2020	zie thema proces / communicatie
1877	inspreker 19	De Duurzame polder kan niet los gezien worden van de Visie energielandschap. De Verkenning Duurzame polder is in feite een onderzoek naar een energiecentrale. Dit heeft invloed op de Visie energielandschap.	zie thema beleid.
1878	inspreker 19	De mogelijkheden om gelijktijdig kwaliteitsverbeteringen binnen de agrarische sector, natuur en recreatie, landschap en ruimtelijke kwaliteit te bereiken worden beperkt door de windturbines, omdat deze gebieden zich moeten aanpassen aan het energielandschap.	Uitgangspunt van deze visie is een integrale aanpak, waarbij dus een integrale visie moet komen op een gebied waarbij al deze belangen afgewogen worden. Dit geldt ook voor een ontwikkeling met windturbines. Zie ook thema's proces / communicatie en belangenafweging. Dit wordt concreet nader onderzocht bij de Verkenning Duurzame Polder.
1879	inspreker 19	De impact van zo'n energiecentrale zal zo groot zijn, dat de vraag rijst of dit duurzaam is voor de bewoners, natuur en het vee	De aspecten woon en leefklimaat en natuur worden integraal als belangen meegenomen. Zie ook thema's proces / communicatie en woon -en leefklimaat
1880	inspreker 19	De windturbines zullen door slagschaduw en geluidsoverlast de gezondheid van de bewoners schade toebrengen. De normen die gelden betreffen aanzienlijk lagere windmolens die al in Nederland aanwezig zijn en zijn niet geschikt voor windturbines van deze omvang.	Zie thema woon -en leefklimaat. Daarnaast gaan de landelijke normen uit van het geluidsniveau ter plaatse van woningen (gevoelige gebouwen) en deze gelden voor alle type windturbines.
1881	inspreker 19	Indien dit gerealiseerd wordt, zal de infrastructuur van het elektriciteitsnet zodanig aangepast moeten worden, dat er een nieuw Energiestation geplaatst moet worden met de daarbij behorende bekabeling. De straling hiervan zal het bodemleven sterk aantasten	Mocht het plaatsen van een nieuw transformatorstation aan de orde zijn, dan zal dit aspect worden beschouwd. Met betrekking tot straling, geldt reguliere wet -en regelgeving.
1882	inspreker 19	Ook is onbekend wat de invloed is van windturbines op de kwaliteit van het voedsel	Het is niet geheel duidelijk op welke invloed bedoeld wordt. Uit eerdere studies is geen negatief effect op het kwaliteit van voedsel bekend. De effecten van windturbines (o.a. geluid, slagschaduw, elektromagnetische staling) worden in het vervolgetraject onderzocht.
1883	inspreker 19	De bouw van de windturbines zal schade toebrengen aan woningen en bedrijfsgebouwen	Deze stelling wordt niet gedeeld. Bij een eventuele bouw van een turbine geldt de reguliere wetgeving van bouwveiligheid en overlast.
1884	inspreker 19	De vele inspanningen die zijn geleverd ten aanzien van ecologie in de polder, zullen ook veel schade oplopen	Zie thema Natuur
1885	inspreker 19	De invloed van dit energielandschap gaat buiten de schaal van Rosmalen en Nuland en zal invloed hebben op lichamelijke en geestelijke gezondheid	zie thema gezondheid
1886	inspreker 19	Gelet op al deze aspecten vinden insprekers de naam Windenergiecentrale passender	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen en zullen we doorgeven aan het projectteam van de Duurzame Polder. Er is sprake van een verkenning naar windenergie in de Rosmalense en Nulandse Polder. De invulling en uitwerking hiervan zal na de Visie plaatsvinden via de Verkenning Duurzame Polder
1887	inspreker 19	Insprekers verzoeken dat de raad besluit over de grootschalige windenergie, met inachtneming van de bezwaren	de belangen en bezwaren van inspreker zijn via deze zienswijzennota meegewogen.

1888	inspreker 19	insprekers vragen wetenschappelijk onderzoek naar slagschaduw, geluidsoverlast en de straling op de gezondheid van bewoners; en ook naar de gezondheid van landbouwhuisdieren en daarmee gepaard gaande voedselproductie, waarbij de straling op het bodemleven aandachtspunt is	zie thema proces / communicatie (status visie), gezondheid en woon- en leefklimaat. De invloed op landbouwhuisdieren en bodemleven zal tevens als te onderzoeken aspect worden beschouwd.
1889	inspreker 19	Aanpassing van de landelijke normen t.a.v. afstand tot de windturbines om de gezondheid voor de bewoners en omwonenden, alsmede van landbouwhuisdieren en natuur van het gebied te waarborgen	Landelijke normen worden door de Rijksoverheid vastgesteld. Wij hebben geen invloed op landelijke normen.
1890	inspreker 19	De Maasoevers zijn door de bewoners in de verkenningen met bewoners bovenaan geplaatst als locatie. In de visie is van deze locatie afgezien. Wij vinden dat de Maasoevers wel meegenomen moeten worden als locatie voor duurzame energie. Er zijn immers verschillende ontwikkelingen gaande op het gebied van energie-opwekking uit de stroming van het water, waarvan enkele al in de praktijk uitgevoerd worden. De infrastructuur ligt al op de juiste plaats.	zie thema keuzes visie. Aanvullend daarop, merken we op dat dit niet als duidelijk signaal uit de bijeenkomsten naar voren kwam. Maar wel dat de landschappelijke kwaliteiten van dit deelgebied geroemd werden.
1891	inspreker 19	Insprekers willen binnen de Visie een duidelijkere plaats zien voor reeds ontwikkelde alternatieven voor Zonne- en Windenergie	zie thema visie te eenzijdig
1892	inspreker 19	In het besluit naar het opstellen van een visie over het energielandschap en de verkenning Duurzame Polder wordt uitdrukkelijk uitgegaan van goede participatie van alle belanghebbenden. De initiatieven t.a.v. windenergie die nu reeds ingediend zijn voor het poldergebied, zijn al enkele jaren bekend bij de Gemeente, wij als omwonenden zijn hier echter nooit in gekend. Noch door de initiatiefnemers, noch door de Gemeente. Wij maken ons zorgen of deze participatie goed uitgevoerd gaat worden en verzoeken de Gemeente kaders op te stellen om deze participatie gestalte te geven	Participatie is inderdaad een belangrijk uitgangspunt voor de Visie, en voor de uitvoering ervan. Dit is vastgelegd in het handelingsperspectief waarin omschreven staat hoe een initiatief tot wasdom kan komen. De belangen van omwonenden maken daar nadrukkelijk deel van uit en deze belangen moeten middels participatie naar boven komen. De Verkenning Duurzame Polder zal, aanvullend op de uitgangspunten uit de Visie, deze kaders voor participatie schetsen.
1893	inspreker 19	omwonenden hebben recht op informatie over: (1) aard van het initiatief windturbines (omvang, locatie), (2) infrastructuur, (3) normen t.a.v. afstand en geluid, (4) invullingen van vergoedingen t.a.v. de overlast van windturbines, (5) gevolgen voor geestelijk en lichamelijk welbevinden (6) schade aan gebouwen door aanleg grootschalige energie (7) onderzoeken die uitgevoerd zijn (8) de berekende opgave is onduidelijk weergegeven	zie thema's windturbines, gezondheid, lusten-lasten, opgave. Ook verwijzen we naar paragraaf 4.2 van de Visie (deel A).
1894	inspreker 19	insprekers verzoeken de visie niet vast te stellen, voordat zorgvuldig onderzoek is gedaan naar de effecten van grootschalige windenergie	zie thema proces / communicatie (status visie), gezondheid en woon- en leefklimaat